BÜYÜKDOGU

Devlet Nüshası

Cumaları çıkar
Siyasî-Edebî
haftalık mecmua

Sahip ve Başmuharriri:
N. F. KISAKÜREK

Müessese Müdürü:
Ömer Karagül

Umumî neşriyatı
fiilen idare eden:
Mehmet Metin ÖREN

İSTANBUL
Ankara Caddesi
Vilâyet karşısı
İzzeddin Hanı

Telefon:
25381

ŞAKA Matbaası

İlân almaz.

Abone:
Yıllık 12 lira
6 aylık 6 lira
3 aylık 3 lira

Her yerde
25 kuruş

9 Mart 1951

Yedinci yıl
Sayı:

51

145
MİLLÎ KÜTÜPHANE ANKARA

Baş yücelik emirleri: HEYKEL

● **Bizde heykel yasaktır.**

● **Fânileri putlaştırmaktan ve toprak altında tek tel kaşı kalmamış şahısları taş halinde dondurmaktan ibaret olan heykel, İslâmî yasağı içinde bu derin hilkat sırrına karşı da gülünç ve iğrenç bir nümayiş olarak, zatı ve asliyle, bizim güzellik ve doğruluk ölçümüze sığmıyacak bir «kaba» nın ihtarcısıdır.**

● **Bizde âbide, taş ve tunç kütlelerini mücerrede doğru tefsir eden blokların ve nakışların üstündeki muazzam kitabelerdir. Böylece madde sanatı ve süsü, bizde, ezelî ve ebedî kelâm marifetinin mücerret çizgiler kadrosunda tecelli eden (fon) u şeklinde meydana çıkar ki, sadece bu ölçünün mihrakında kurulacak âbidelerle bütün vatanı süslemek ve (plâstik) güzelliğe kavuşturmak da başlıca gayelerimizdendir.**

● **Yukarıdaki ölçüye uymıyan her âbide yıkılacaktır.**

● **Bütün kadrosu bir iki aç ve çıplak, hasta ve alil köylü ile, aynı teşhisi ifadede müşterek birkaç hayvan ve salaştan ibaret kasabacıkların meydanında on binlerce lira sarfedilerek dikilen heykellerin, heykel dışı ve heykel üstü mânasındaki dehşet ise izahtan bile müstağnidir. Her şeyden evvel vatanın ve maddenin tam imar ve donatımından sonra bu imar ve donatımın tamamlandığını ifade için bir imza mahiyetinde kurulabilecek olan âbide, üstelik bu vaziyette ve putlaştırılmış şahısların heykeli şeklinde dikilecek olursa, artık belirttiği mânanın felâketini kavrıyabilmek lâzımdır. İlk iş olarak bu eseri ve mânayı dibinden kazımakla mükellefiz.**

İdeolocya Örgüsü — BÜYÜK DOĞU

1001 ÇERÇEVE

Necip Fazıl KISAKÜREK

YOLUMUZ

RABBİM, Rabbim, bize ne güzel bir yol nasip ettin! Şöyle bir yol: Efsanevî bir levha halinde, sislere batmış bir dağ başına doğru ilerliyen kıvrım kıvrım bir patika örgüsü... Bu patika vaktiyle dünyanın en muazzam caddesiymiş; sonra gelen bozmuş, giden harap etmiş, en son gelenler ve gidenler de onu büsbütün tıkayıp üstünden geçilmesin diye sivriliğine cam kırıklariyle döşemiş... Sislere batmış dağ başında, insan oğluna yekpare ebedîlik ânını ve gerçek oluş saadetini tekeffül eden bir saray var... Fakat bizim gözümüze böyle görünen saray, yolu çam kırıklariyle döşeyenlerin gözünde, dünya saadet ve nimetine, eşeklik hürriyet ve faziletine mâni bir zindandır. Onlar, biz dünyaya bu zindanı musallat etmiyelim diye yolumuzu keserken, biz de, dünyayı felâketten kurtarmak için yolu o saraya doğru açmaya çalışıyoruz. Biz «yeni» lerin en yenisine, ezel noktasını ebet noktasına iliştiren mutlak ve nihaî «yeni» ye malik olduğumuz halde, bu «yeni» nin maziye ait bayat ve yanlış tatbikatından, eski olmakla suçlandırılıyor ve bu yüzden tek kelimesi dinlenmez «kokmuş kafalar» ve «haşin yobazlar» telâkki ediliyoruz. Halbuki bizi böyle telâkki edenler, sahte kemiyet yeniliklerinin aldatıcı kabukları içinde donmuş, mutlak ve şifasız küfür yobazları... Kokmuş kafa asıl onlarınkidir; ve o kadar kokmuşlardır ki, kokmuşluğu bile dondurmuşlar ve telâkkilerinin konserve kutusunda ebedîleştirmişlerdir. Bunların, gerçekten, ebedîleştirebildiği tek şey, bizzat ve binnefs kokmuşluktur.

Ve işte bu yüzden, kimsenin anlamadığı, kuş diline benzer bir muamma lisanı konuşuyoruz. Bizi, ne bizden olduğunu sananlar, ne de bizden olmıyanlar anlıyabiliyor. Bizi anlıyabilmek istidadı, ancak Allah ve Resulünün sırları yolunda kafasını berhava etmiş yüksek çile ehli Müslümanlardadır. Onların da bu devirde sayısını tesbit edebilmek lâzım... Korkarız ki, «Kaç kişisiniz?» diye sorulsa «Milyonları aşkınız!» diye cevap verildikten sonra «Öyleyse buyurun zehirle pişmiş aşı yemeğe!..» der demez, tıpkı Hacı Bayram-ı Velî'nin müritleri gibi bir buçuk kişiye inmesinler!..

İşte arkamızda bu bir buçuk kişi, sivriliğine cam kırıklariyle döşeli yolda, topuklarımızdan saçlarımıza kadar kan içinde, ilerlemeğe çalışıyoruz biz!.. Yürünmez yolda, anlaşılmaz dille, aşılmaz mânialara rağmen mesafe aldığımızı görenler, bununla da kalmıyorlar! Dağların ve kırların, köpek, çakal, sırtlan, karga, fare, domuz, ne kadar mundar hayvanı varsa üzerimize musallat ediyorlar! Ayrıca kanunî (!) yol bekçileri, ellerinde ceza makbuzları, memnu mıntakalara girmiş olmanın suçunu ha bire kaydedip duruyorlar. Bu kadariyle de dolmuyor çile... Arkamızdaki bir buçuk kişinin çeyreği, topuğunda küçük bir kızartı hisseder etmez «Vay sen, bu dâvaya lâyık olmıyan ve kavli fiiline uymıyan sefil adam!» diye yoldan dönüyor ve başkalarını da döndürmek istiyor. Ve cam kırıkları topuğumuzdan ciğerimize kadar batıyor, köpekler havlıyor, mukayyitler yazıyor, dönekler çark ediyor; ve şu âna kadar bahsettiğimiz en korkunç zümre, bugün belki bütün cihana hâkim Yahudiler ve Yahudilik müesseseleri, bütün şubeleriyle perde arkasından bu vaziyeti güdümlemeğe bakıyor. Cam kırıklarını

(Devamı S. 11 de)

146

FOYA

DEDEKTİF X BİR

1 — Kuruçeşme kömür depoları yanında bir arsa vardır. Bu arsa, geçenlerde, Tarabyada bir otomobil kazası neticesinde ölen -otomobiliyle beraber denize uçarak- Yorgi Hamopulos isimli şahsındır. Bu adam bankerdir. Varlık vergisi zamanında kendisine on binlerce lira vergi tahakkuk ettirileceği sırada şöyle bir kombinezonla kurtulmuştur: Tam o sırada o zamanın valisi Lûtfi Kırdar kendisini davet ederek, Kuruçeşmedeki arsanın 1345 metre karelik kısmını bankerden istemiştir. Başının üzerinde (Demokles) in kılıcı gibi varlık vergisi satırı asılı duran Hamopulos, ister istemez teklifi kabul etmiş, ferağ muamelesi yapılmış, muameleye nazaran satış 20.000 lira üzerinden vâki olmuş; ve pek kısa bir zaman sonra 1.4.1943 tarihinde, Lûtfi Kırdar, bu arsayı, metresi 50 liradan, tam 67.000 liraya başkalarına satmıştır. Sırf valilik nüfuzunu kullanarak ve bu nüfuzla bankerden varlık vergisini az tahakkuk ettirerek, yani hazine menfaatinden keserek temin edilen tam 47.000 lira menfaat...

2 — Maçkada bir arsayı, Kalyopi ve İbrahim vekillerinden, aynı Lûtfi Kırdar, 12.975 liraya satın almıştır. Bunu başkaca 3.000 liraya aldığı arsa ile beraber tam 190.000 Türk lirasına satmıştır. Daima memuriyet nüfuzuna istinaden temin edilmiş 75.000 liralık bir menfaat...

Satın alma tarihi 14/4/1941... Beyoğlu Tapu Sicil Muhafızlığında pafta 95, ada 779, parsel 29 numaraları altında kayıtlı...

3 — Lûtfi Kırdar, valiliğinin son günlerinde, hükûmeti tarafından davet olunduğu mal beyanına, Maçkada 9.000 liralık bir arsası ve İzmirde, Karşıyakada bir evi bulunduğu cevabından başka hiçbir mukabelede bulunmamış, böylece büyük servetini gizlemiştir.

Bu evi, Lûtfi Kırdar, İzmirde Sıhhiye Müdüriyken, yine vazife ve nüfuzunu kötüye kullanarak bir nevi iskân dalaveresiyle temin etmiştir. Evvelâ kendisini, muhacir olmadığı halde muhacir gibi göstermiş; sonra, memuriyet sahibi muhacirler iskân haklarından istifade edemiyeceği için, iş tamamlanıncıya kadar memuriyetten istifa etmiş, iş tamamlanır tamamlanmaz, yani ev temin edilir edilmez de yeni baştan vazifesine kabul olunmuştur. Böylece bir ay kadar, sahtekârvâri açıkta kalan ve kendisini Kerkük muhaciri diye gösterip bir eve konan Lûtfi Kırdar, gerçek muhacirler evsiz ve donsuz beklerken onların hakkını yutmuş oluyor ki, bu hakka, memuriyet vasfı bir tarafa, aslen de ve hiçbir suretle sahip değildir. Zira kendisi, henüz Irak bizdeyken 1304 doğumlu olarak Kerkük'ün Evci mahallesinde kayıtlı bulunuyorken oranın Rüşdiye ve Bağdad'ın İdadiyesini bitirerek İstanbula gelmiş; ve Süleymaniyede Atikalipaşa'da yeni baştan nüfusa kaydedildikten sonra «Tıbbiye-i Şahane» ye girmiştir. Buradan doktor çıkmış ve memur olmuştur. Binaenaleyh, Birinci Dünya Harbinden evvel Kerkükten çıkıp İstanbula gelmesi, İstanbul nüfusuna geçmesi ve memuriyet kabul etmesi, kendisinin muhacir telâkki edilmesine kanunen mânidir.

İzmirdeki ev işinde suiistimal ve sahtekârlık, tek taraflı değil, iki cephelidir: Memurken memur değil gösterilip, muhacir değilken muhacir gösterilmesi...

4 — Kahramanımız Lûtfi Kırdar, hükûmetten dokumacılara iplik verildiği zaman -ki bu iplikler sayesinde günde on lira zor kazanan iplikçiler apartıman yaptırmışlardır- Sait Çolak isimli bir dokumacıdan 12.000 liraya, zevcesi Hayrünnisa Kırdar adına bir arsa almış ve bilâhare bu arsa, Kırdar ailesinden birkaç el değiştirmiştir.

5 — Daima aynı kahraman, Büyükadada Şaircelâl sokağında bir arsa satın alarak, zevcesi namına tescil ettirmiştir.

6 — Lûtfi Kırdar, valiliği zamanında, Sular İdaresinden de bir tahsisat almaktaydı. Ancak, eski Başvekil Refik Saydam bu tahsisat haberini alarak kendisine kat'î ihtarda bulunmuş, bunun üzerine Lûtfi Kırdar artık bu tahsisata el süremez olmuştur. Şu kadar ki, Refik Saydam vefat eder etmez, derhal kahramanımız, ayda 250 lira hesabiyle, el süremediği bir yıllık tahsisatı birden çekmiş, böylece valilik vazifesini şahsî menfaatine alet etmek fiilinin bu şaheseriyle de kahramanlık destanını tamamlamıştır!!!

7 — Aynı büyük kahraman, Belediye Başkanlığında, fakir halka tevzi edilmek üzere bir buçuk milyon liralık kömür almıştı. Eski Belediye Başkan Yardımcısı Muhtar Acar'ın da medhaldar olduğu bu işde, kömür hiç kimseye dağıtılmamış ve sır olmuştur. Bu mevzuda açılmış olan bir tahkikat vardır ki, dosyası Ankaraya aldırılmıştır. Ya bu noktanın izah ve tefsiri nedir?

Kahramanımız misilsizdir!!!

Vali olmayan Valiler

YENİ İktidar tarafından bazı yerlere tâyin edilen valilerin, bu husta Hukuk veya Mülkiye mezunluğunu şart koşan kanunî sarahat karşısında Sayıştayca vize muamelesinden mahrum bırakıldıklarını ve vali sayılmadıklarını evvelki sayımızda hikâye etmiştik.

Halbuki C.H.P. idaresi tarafından tâyin edilen ve o zaman Sayıştayca hiçbir itiraza tâbi tutulmaksızın maaşları vize edilen valiler şunlardır: Mithat Altıok, Doktor Sükûti, Tahsin Özer, Kâzım Dirik, Doktor Lûtfi Kırdar, Doktor Fahreddin Kerim...

Devrimizde, Hukuk ve Mülkiye tahsiliyle alâkalı bulunmıyan ve emekli askerlerden ibaret olan valilerse şunlardır:

Ferruh Şahinbaş (Konya), Nihat (Diyarbakır), Doktor Turgut (Malatya), Necati İnter (Ankara), Emin (Edirne)... Ayrıca Emniyet Umumî Müdürü Servet Sürenkök ve bazı Emniyet müdürleri...

Halen bu valilerin maaşları vize edilmemiş ve haklarında edilecek muamele meçhul kalmıştır. Meseleyi Büyük Millet Meclisi halledecektir. O güne kadar bu zevat ameliyede vali, fakat nazariyede bir şey değildir.

147

TEFRİKA : 75

İlâhî memuriyete birkaç senelik mesafede, Mekke müthiş bir kıtlığa düştü. Kıtlık bütün Mekke halkını kasıp kavurdu. Zenginler bile darlığa düştü. Bu arada, Kâinatın Efendisini uzun zaman öz oğlu gibi korumuş ve ona bakmış olan Ebu Talip, kalabalık bir aile sahibi olmasından ve hususî imkân ve tedbirlere malik bulunmamasından, çok ıstıraplı şartlar içinde kaldı. Âdeta evini geçindiremez hale geldi.

Kâinatın Efendisi, şahsî tefekkür ve tefahhus hayatını yaşamaya başladığı bu devrede, vaktiyle kendisine en sıcak şefkat ve alâka kollarını açmış olan amcasının bu halinden şiddetle müteessir oldu. Elden ne gelirse yapılmalı ve amcası Ebu Talib'e yardım edilmeliydi. Bu kararla, Gaye-İnsan ve Ufuk-Peygamber, Abd-ül-Muttalip oğullarının en zengini olan amcası Abbas'a başvurdu:

— Kardeşin Ebu Talib'in kalabalık bir aileden mesul vaziyette olduğunu biliyorsun. Kıtlık yüzünden her kes sıkıntıda... Gel seninle Ebu Talib'e gidelim! Çocuklarının fazlalığından ağırlaşan yükünü, onlardan birer tanesini evimize alarak hafifletelim!

Amcalardan Abbas bu teklifi zevk ve şevkle kabul etti. İlâhî memuriyetin eşiğindeki genç yeğenine katılan Abbas, O'nun peşinde, doğru Ebu Talib'in evini boyladı.

Ebu Talip de teklifi memnuniyetle karşıladı. Fakat çocuklarından en sevdiği Akîl'in kendisinde bırakılmasını istedi. İşte o zaman, Kâinatın Nuruna, ileride damadı, mübarek neslinin devam ettiricisi, ulvî gayenin en ileri hikmet ve idrak kutuplarından biri, mukaddes mânevî emanetin de yine başlıca iki kutbundan bir tanesi, küçücük Ali isabet etti. Abbas'ın da payına, kardeşinin öbür oğlu Cafer düştü. Kâinatın, kendi yüzü suyu hürmetine yaratılmış olması şerefini taşıyan Gaye-İnsan ve Ufuk-Peygamber, amcası Abbas ile beraber, Ebu Talib'in yükünden iki çocuğu kendi omuzlarına aldılar.

Murakabe ve derunî hayat devam etmekte... Bu bakımdan Kâinatın Nurunu, ilâhî memuriyetin tebliği ânına kadar dış hayata davet edici vesileler hemen hemen yok sayılsa yanlış olmaz.

Ali'nin evlâtlığa kabul edilişi hâdisesinden sonra bu gibi vesilelerden biri de köle Zeyd'in azad edilerek evlâtlığa alınmasıdır.

Hadice'nin yeğeni Hakîm, Suriyeden bazı köleler getirmişti. Kölelerden biri de, sonradan büyük bir şöhrete kavuşan Hârise oğlu Zeyd... Bu köle, yüzüne sert bakılamıyacak kadar güzel ve sevimli bir insan... Bir gün Hadice, yeğeni Hakîm'i görmeğe giderek bir köle satın almak istediğini söyledi. Hakîm de kölelerini amcasının kızına göstererek:

— Seç, dedi; hangisini istersen

Tasavvuf

Rabıta - Zikir

KENDİNİZİ mezarda ve aynen ölü şeklinde gördükten sonra mürşidinizi karşınızda hayal eder ve Allah ile aranızda vasıta olan o büyük zatın iki kaşı arasına bakar gibi olursunuz. En büyük azim, irade, cehit, aşk ve muhabbetle mürşidinizin çehresini hayal hazinenizde muhafaza eder ve kalbinizin üzerinde durdurursunuz.

İşte «rabıta» budur. Birçok âyet, hadîs ve büyüklerin eserleriyle sabittir. Bu usul, yolların hepsinde, hususiyle Nakşîlik yolunda başlıca erdiriş vasıtasıdır. Rabıtanın en azı çeyrek saattir. Daha az olursa tesiri aynı nisbette azalır.

Mutlaka bilinmesi lâzım bir hakikattir ki, «rabıta» sız «zikir» erdirici değildir de «zikir»siz «rabıta» erdiricidir. Demek oluyor ki, «rabıta» nın hakikatinde, müridin kolundan kaptığı gibi onu en ileri mâna derecelerine yükselten bir telkin ve tesir sırrı vardır.

Rabıta her işde yegâne usuldür. Hususiyle zikirde başlıca tesir ve inkişaf rabıta sayesinde meydana gelir. Kalbi, nefsanî kirlerden ve Şeytanî kıyafetlerden temizler.

Rabıta üç kısımdır:

1 — Mürşidin çehresini hayal hazinesinde tasavvur etmek ve böylece zikre başlamak...

2 — Mürşidin çehresini ve kendisini doğrudan doğruya kalbde görmek ve bu tecelli zikir esnasında birdenbrie zuhur edince onu kalbde tesbit ederek zikre devam etmek...

3 — Kendisini mürşidin kıyafet ve heyetinde, aynen mürşit gibi görmek... Buna telebbüsî rabıta ismi verilir.

Telebbüsî rabıta, ibadete mahsustur. Meselâ Kur'anı dinlerken, namaz kılarken, mürit, kendisini şeyhinin kılığında ve heyetinde farzeder ve aynen o imiş gibi hareket eder.

Bu tarzda namaz, zikir ve ibadetin halâvet ve lezzeti başkadır.

Şüphesizdir ki, ilâhî huzura, o huzura lâyık bir vasıta ile girilir. Bu hususu tesbit eden kat'î mânada bir âyet vardır. Mürit kendini mütemadiyen şeyhinin kılığında ve heyetinde göre göre hem devamlı surette şeyhinin kalbinden kendi kalbine doğru bütün feyiz yollarını acmış, hem de ilâhî huzura cıkabilecek vasıfların haricî sekline bürünmüş ve o sıfatlara namzet hale gelmiş olur. Bu tarzda çalışanlar pek çabuk terakki ederler ve ilâhî marifetin en ileri derecelerine erişirler.

Mürit telebbüsî rabıtaya bürülü olarak kalbine yönelir. Kalb, sol memenin altında, iki parmak aşağısında, üçüncü parmağın isabet ettiği noktada bir et parçasına taallûk etmiş nuranî bir kuvvettir. O et parçası yumurtaya benzer. Sivri başı, sol kaburganın altına, kalın başı içeriye doğru girmiştir. Buna sanuberî kalb denir. Nuranî kuvvet ise hakikî kalbdir. Sanuberî

148

İnen Nur

Yazan: Necip Fazıl KISAKÜREK

al!

Hadice, Zeyd'i seçti. Kâinatın Özü, Zeyd'i görür görmez ona karşı ânî bir sevgiyle doldu ve Zeyd'in kendisine verilmesini istedi. Hadice, itirazsız, köleyi zevcine hediye etti. İlâhî memuriyetin mukaddes Namzedi ise Zeyd'e malik olur olmaz hemen onu azad ve evlâtlığa kabul etti. Haber, uzaklara, çok uzaklara kadar yayıldı ve Zeyd'in babası Hârise'nin kulağına gitti. Hârise, âzad edilen oğlunu alıp yurduna döndürmek için Mekkeye kadar geldi; oğlunu buldu ve kendisiyle beraber dönmesi için onu telkin altına almaya çalıştı. Zeyd'i bu kadar seven Âlemlerin Serveri, acaba Zeyd tarafından ne çapta sevilmişti? Bakın, ne kadar?.. Zeyd, babasının peşinde hür adam olarak yurduna dönmek gibi bir kıymeti, yanında bulunduğu Gaye-İnsan ve Ufuk-Peygamberin huzuruna nisbetle hiçe saydı ve babasına cevap verdi:

— O'ndan ayrılmaktansa, senden ve yurdumdan ayrılmayı tercih ederim!

Ve Zeyd'in babası Hârise, boynu bükük, oğlunun bu ulvî tercihi önünde hiç ses çıkarmadan geriye döndü. İleride Zeyd, Müslümanlığı ilk kabul edenlerden biri olacaktır.

Murakabe hep devam halinde... Öyle ki, Mekkeye bir saat mesafedeki Hira dağı, artık Kâinatın Efendisine, fikir ve ibadet bucağı olmuştur.

Bu dağ ve oradaki mağara, sessizliğin bir taş halinde donup bütün fezayı çınlatan bir ahenk neşrettiği yer... Burası, sükût ikliminin ufku ve fikrin haşyet içinde, baş aşağı, ebediyete sarktığı nokta...

İşte burada, Kâinatın Efendisi, ceddi İbrahim Peygamberin getirdiği usul ve ölçüyle ibadet etmekte ve yalnız düşünmektedir. Ne düşündükleri üzerinde, hayal, en küçük bir gayret sarfetse kanadlarının yandığını hisseder. Ne düşündüklerini düşünemeyiz; sadece, ortasındaki mağarada sükûtun bir taş halinde donduğunu haber verdiğimiz dekora bakıp kendimiz düşünmeğe çalışabiliriz:

Dipsiz sema... Orada her yıldız bir kum tanesi... Sonsuz çöl... Orada her kum tanesi bir yıldız... Çölün çarşaf gibi yayılışını birdenbire katlayan ve onu sarp iniş ve çıkışlarla ânî bir büküntü ve fışkırışa zorlayan dağ... Çölün ruh adalesi gibi, kendi içinde ve kendi üstünde, zirve zirve ve uçurum uçurum dolanan, murakabe bucağı Hira dağı... Bu dağ sanki bütün göklerin ve çöllerin sessizlik ve yalnızlığını hunî gibi süzüp, bir köşesindeki mağaraya akıtmaktadır. Ve bu akan, hiçbir beşerî tedbirin kadrolaştıramıyacağı muazzam bir orkestradan tütücü ilâhî bir (senfoni) dir. Sessizlik ve yalnızlığın ufuk noktasında, İnsanın Ufkuna, duygu ve düşüncenin ufkunda ilâhî sırları haykıran bir (senfoni)...

(Devam ediyor)

---

kalb, hakikî kalbe hücre ve yuva gibidir. Yani biri ruh, biri madde... Kalbin bildiğimiz şekildeki maddesi, onun ruhuna yuva olmuştur.

Zikredici, vücudunu eziyete, cefaya, ağrıya ve herhangi bir oyalayıcı sebebe bırakmadan, en büyük edeple, namazda oturur gibi yer alır. Başını hafifçe kalbine meylettirir ve gözlerini yumar. Gözlerin yumulması bilhassa şarttır. Zira göz, kalbin delili ve kılavuzu mahiyetindedir. Göz neyle meşgul olursa kalb de onunla meşgul olur. Bu yüzden insanın zâhirî hâsseleri muattal olmak ve nazar hiçbir müşahhas nokta üzerinde meşgul bulunmamak icap eder.

Vücudun hiçbir uzvu iradî şekilde hareket ettirilmez. Bütün dış alâkalar ruhtan tahliye edilir ve gönül bomboş bırakılır.

Zikredici, dudaklarını birbirine yapıştırır, yani ağzını açmaz, dilini damağına bağlar ve Celâl Kelimesini, hayal yoliyle, kalb dediğimiz nuranî kuvvet üzerinde icraya başlar. Mânevî lisan, hayal yolu ve en büyük zevk, şevk, aşk, vecd, hürmet ve tazimle, bir âyette belirtildiği gibi «Hiçbir şeyin O'na benzemediği ve hiçbir şeyin O'ndan misal veremiyeceği» Zatın ismini «Allah, Allah, Allah...» diye anmaya başlar. Bu esnada Allahın hiçbir sıfatını tasavvur etmez; hattâ hazır ve nazır diye bile onun için bir şey tahayyül etmez. Kendisini en büyük mücerrede terkeder ve bütün müşahhaslardan kaçar.

Tesbihini alıp sağ elinin baş parmağiyle «Allah, Allah, Allah...» diye taneleri düşürür. Kalbine herhangi bir yabancı duygunun sokulmaması için, kendisine nasıl kolay geliyorsa, hızlı hızlı veya ağır ağır zikreder. Zikrin mutlaka kalbin havalisinde olması ve onunla iştirak halinde bulunması lâzımdır.

Zikrin günlük miktarı en aşağı beş bin olmalıdır. Fakat bu kadarı azdır. Ramazana mahsus olmak üzere on beş bin, Ramazan dışındaki günlerde yedi bin.. Eğer başka meşguliyetler yoksa yine on beş bin olması en tercih edilecek şekildir.

Zikrin bundan fazla yazılması ve anlatılması imkân dışındadır. O gayet nazik bir keyfiyet olup ancak yapıla yapıla anlaşılır ve ne tarife sığmaz bir sır olduğunu zikrediciye gösterir.

Farsça bir mısra, zikri iyi ve güzel yapmanın ancak çok yapmakla mümkün olduğunu kaydeder. Yine Farsça bir beyte göre:

Can bedenindeyken zikret!
Zira kalb zikr ile temizlenir!..

Yine Farsça bir beyit, insan meşguliyetleri içinde Allahın zikrinden başka her şeyin can çıkarmaktan ibaret olduğunu söylüyor.

Gerçekten kalb zikr ile temizlenir ve bütün saffet ve hakikatiyle ortaya çıkar. İlâhî aşk ve muhabbet zikrden doğar. İbadetin lezzeti zikr ile hâsıl olur. İslâmî akideler zikr ile kuvvetlenir. Şer'î emirler, zikr ile kolayca yerine getirilir. Taklidîlikten vicdanîliğe ancak zikr ile terakki olunabilir.

«Allahı sık sık ve çok çok anınız!» emri işte bu sırra işarettir.

Merhum
Esseyyid ABDÜLHAKİM

149

Kanun Nazarında

İşbu yazıyı, Tokat Milletvekili Ahmet Gürkan'ın bütün Millete

TÜRKİYEDE Cumhuriyet mevzuatı hilâfına olarak bir «Türkiye Mason Derneği» kurulduğu malûmdur.

Muhterem Tokat mebusu ve değerli hukukçularımızdan Ahmet Gürkan, Millet Meclisine, bu büyücü ocağının kapatılması hakkında bir kanun çıkarılmasını teklif etti. Ahmet Gürkan, mert ve açık yürekli bir Türk çocuğu olmak haysiyetiyle, fikrini ve isteğini, meydan okuyarak ileri sürdü. Medenî cesareti takdire lâyıktır. Fakat Mason gizli imparatorluğunun, gizliden ne derece nüfuz sahibi bulunduğunu kestirememiş bulunuyor. Mazurdur. Mert ve faziletli insanlar; aydınlıkta yürür ve bu sebeple karanlıkta kalanlarla mücadelede zorluk çekerler. Ben, kanun teklifinin kabul olunamıyacağını kestirmiş ve hattâ tanıdıklardan bazılarına da söylemiştim. Bu bir kehanet ve tahmin değildi. Dediğim gibi de oldu. Mason Derneğinin, hükûmete usulen verilmiş ve fakat nedense ve nasılsa üzerinde durulmak hatırlanmamış olan (gizli rehberler) in matbu nüshaları Savcılıkta, Emniyette, Derlemede yatıp durmasına rağmen kimse çıkıp da şunları bir gözden geçirelim demedi. Halbuki, eğer okunma ve incelenme külfeti ihtiyar olunmuş bulunsaydı, Masonluğun (tarikat) olduğu, (İskoçya Grand Oryan) ına bağlı bulunduğu, vaftizler, yeminlerle içine girilebildiği, esrarlı tarikat âyinleri yapıldığı, Masonların itiraflariyle sabit olacaktı. Böyle yapılmamak için tek çare vardı. O da: «Ortada hükûmete bir tüzük vermiş Mason Derneği var. Eğer bunda tarikatlerin ilgası ve Cemiyetler Kanununa uymıyan taraflar varsa o cihetin Savcılığa ihbarı lâzım gelir ve ihbar vâki olunca da Savcılık işe el koyarak gereğini yapar!»

İşte reddin mucip sebepleri budur. Ben de soruyorum: Basılan kitapların Savcılığa verilmesi hakkındaki kanunî mecburiyetin maddeleştirilmesi nedendir? Verilen kitapları Savcılık okumasın, deposunda saklasın diye midir, yoksa bunların münderecatını tetkik ederek Cumhuriyet kanunlarına aykırı taraflar olup olmadığını kararlaştırmak için mi?

1) İki tane gizli rehber, Savcılıkta var mı, yok mu? 2) Yoksa nereye gitmiştir? 3) Varsa okunmuş mudur? 4) Okunmuşsa ilk sahifesindeki (Mahfilin toplandığı salona mâbet denilir) cümlesi ve ondan sonra lâteşbih gizli Mason tekkesinin ve bâtıl tarikatler avadanlıklarının tafsilini yapan satırları ve üst taraflardaki vaftiz, yemin, vasiyetname, kılıçlar faslı vesaire görülmemiş midir? 5) İskoçya makbul ve muteber tarikatine bağlı olduğunun farkına varılmamış mıdır?

Savcı, 1950 yılında bastırılmış

MASONLUK

TÜRKİYE Mason Derneği Yüksek Şûrası birinci derece çalışma rehberi üzerinde (Hürriyet - Müsavat - Uhuvvet), ikinci derece çalışma rehberi üzerinde (Hüsn - Uhuvvet - İcat) yazar. Her iki kitap da 1950 yılında gizlice bastırılmış ve Matbuat Kanunu gereğince Emniyete, Savcılığa, Derlemeye muayyen adette nüshaları tevdi olunmuştur. Hepsinde dahi, Türkiye Mason Derneğinin İskoçya makbul ve muteber tarikatine merbut olup, toplantı yerlerine mâbet denildiği ve mâbetlerinde gizli vaftizler ve âyinler yapıldığı, sırlarının ifşa olunmıyacağına yeminler ettirildiği, şamdanlar, meçler, çekiçler, türlü esrarlı işaretler ve âletler kullanıldığı madde madde tafsil olunmuştur.

Sırası düştükçe ve Maşrık-ı Âzam operatör M. Kemal Öke, İzmir toplantısında olduğu gibi, Yahudi usulü beş kollu Mason şamdanını önünde parlatarak Masonluğu göklere çıkarmağa kalkıştıkça, Mason dalâletlerinin esrarlı âyinlerinden geri kalan taraflarını da biz ifşadan üşenmiyeceğiz. Şimdi burada asıl istediğimiz keyfiyet, gizli rehberler üzerindeki (Hürriyet), (Müsavat), (Uhuvvet), (Hüsn), (İcat) tabirleridir.

1 — Hürriyet: Malûm olan tarifi (başkasına zarar vermemek ve serbestlik hakkına dokunmamak şartiyle dilediğini söylemek, yazmak ve yapmaktır). Fakat Mason hürriyeti bunun tamamiyle aksinedir. Masonlara göre hürriyet ve münevverlik hakkı, kendi inhisarları altındadır. Onlara göre hürriyet, (Allah) ve (din) mefhumunu bir iman usulüne bağlıyarak kabul eylemek değildir; herkesin vicdanına göre tefsirdir. Derecesi yükselince de, «Sâni-i Âzam-ı Kâinat» bina kalfası esatirî Yahudi Hiram ustadır. Kaldı ki, kendi aralarında dahi konuşma, düşünme, yapma hürriyeti yoktur. Üstat, hâkimdir. Nüfuzu kayıtsız ve şartsızdır. Konuşmalar ve cevap vermeler Mason diliyle ve Mason usulüne göre hazırlanıp ezberlenir. Basmakalıp, donmuş talimata körü körüne uygunluk, şiarlarıdır. Hürriyeti onlar, din ve imana bağlı olan insanlara (lâiklik) in mânasını yanlış anlatmak suretiyle onları saptırmak şeklinde anlarlar ve tatbik ederler. Nerede hürriyet?

2 — Müsavat: Mason olmıyanla-

Türkiyede İÇYÜZÜ

Türkiyede Masonluğun iç yüzünü, bütün gizli âyinlerini, vaftizlerini, ziyafetlerini, ölülerine yaptıkları törenleri, kendi nizamname ve kitaplarından alınarak, açıklıyan:

TÜRKİYEDEKİ MASONLUK

İç yüzü ve Sırları

MUHARRİRİ: M. RAİF OGAN

Kitabı resimli olarak basılmış ve satışa çıkarılmıştır. Kitabın sonuna (Türkiye Mason Derneği) nin sabık hükûmete usulen verilmiş, fa-

150

Masonların Mevkii

tercüman olan, fakat reddedilen teşebbüsüne ithaf ediyoruz!..

olan (İkinci derecede çalışma rehberi) talimatnamelerindeki sırları, Hiram masallarını, bâtıl tarikat hurafatını hiç mi gözden geçirmemiştir?

Bütün bunları okuduysa, neden harekete geçmemiştir? Savcılığı harekete geçirmek ve kara taş üzerinde kara karıncanın yürütüldüğünü tahkik ettirmek üzere mutlaka bir (muhbir-i sadık) ın ihbarına mı ihtiyaç vardır? İşte alenen ihbar eyliyoruz! Ey Savcı not et:

Masonluk tarikattir. Gizli âyin çerçevesidir. Tarikatler mülgadır. Böyle bir kanun meriyetten kaldırılmamıştır. Ancak, (tarikat) mefhumunda mütalâa olunabilmek için, mensupların İslâm dinine salik olmaları ve bir mahalde bir şeyhin riyaseti altında toplanarak zikirle meşgul olmaları şart değildir. Tarikatlerin, böyle, menfileri de vardır.

Süleyman mâbedinin kalfası Hiram ustanın masallarına uyarak, gafil insanların boynuna ip takıp gözlerini bağlıyarak, Mason vaftizinden geçirmek, Mason sırlarını saklıyacağına, gönye, pergel, Tevrata el bastırıp yemin ettirmek, yalın kılıçları göğsüne dayıyarak sırrı ifşa ederse öldürüleceğini beyan eylemek, tarikat âyini sayılmaz mı?

Üstatları huzurlarında susta durmuş maymunlar gibi oturup kalkan, acayip bir dil konuşan adamlar, her tarafı kapalı, gizli yerde bu işleri yaparlarsa, esrarlı bâtıl tarikat olmak için daha ne lâzım gelir?

İşte, muhterem Ahmet Gürkan bütün bu noktaları birer birer tebarüz ettirerek Meclise bir takrir sunup, Savcının neden dolayı harekete geçmediğini Adliye Vekilinden, böyle gizli talimatnamelerin polise, Derlemeye, Savcılığa verilmiş olmasına ve bunlarda (tarikat) olduğunun vâzıhan görülmesine rağmen neden tahkikata geçilmediğini İç İşleri Bakanından sorması lâzım gelirdi!

Yoksa, kanun teklifi, elbette malûm neticeyi tevlit ederdi. Ama vakit geçmemiştir. Yeni bir takrir verilmek kabildir. Raif Ogan adlı vatandaş, doktor, operatör, Halk Partisi sabık milletvekillerinden M. Kemal Öke'nin, Masonluğun dalâlet saçan ışığını öve öve böbürlenmesi karşısında hataya düşmüş ve iftiraya cüret eylemişse neden mahkemeye verilmiyor? Hiç böyle yüksek bir derneğe ve Masonluğa dil uzatan bir adama mukabele olunmaz mı; ve o, kanun pençesine çarptırılmaz mı? Şayet söyledikleri doğruysa, şu büyücüler ocağı neden hâlâ parlar durur ve kapatılmaz? Buralarını sorsun! Alacağı cevaplar üzerine icabını düşünürüz. Çünkü, bu can, bu tende oldukça, Masonlar hakkında söyliyeceklerim kolay kolay tükenmiyecektir!

M. Raif OGAN

KOMÜNİSTLİK

ra (harici) ve (yabancı) derler. Ancak Mason olmak, (insan) olmaktır. Şu halde hariçte kalanlarla müsavat diye bir şey kalmamaktadır. İçeridekilere gelince, Masonluk 33 derecedir. Bir dereceden diğerine geçmek için muayyen müddetler ve imtihanlar lâzımdır. Her derece mensuplarının toplantıları, âyinleri, usulleri ayrıdır. Nerede müsavat?

3 — Hüsn, yani güzellik: Yahudi masallarına, esatire, hurafelere dayandığına göre itikatlarında mânevî güzellik yerine sadece çirkinlik, gerilik ve kabalık vardır.

4 — İcat: İcat olduğu doğrudur. Yahudiler, saltanatlarını kaybederek dünyanın dört bucağına dağılınca, nüfuzlarını dünyaya hâkim kılmak için iki çare bulmuşlardır: Biri altın kuvveti, ikincisi Masonluk kudreti... Filhakika dünya servetinin yüzde sekseninden fazlası Yahudilerde toplanmıştır. Büyük müesseseler, şirketler, tröstler, en çok satış yapan gazeteler ellerindedir. Hem paraya hâkim, hem cihan efkârına nafizdirler. Masonluğa gelince, buraya da paraca, mevkice, nüfuzca ve kabiliyetçe en değerli bulduklarını sokmak suretiyle gizli bir imparatorluk kurmuşlardır. Elbette bu bir icattır ve dehâ eseridir. Fakat, şeytanî bir dehânın mel'unane icadıdır. Bunu da salim ve kurtarıcı icadın tam tersi telâkki etmek lâzımdır.

5 — Uhuvvet: Kardeşlik... Fakat bu kardeşliği insanlar, yahut yurttaşlar arasında bir kardeşlik sanmamalıdır. Kardeşlik yalnız Masonlara münhasırdır. Hariçte kalanlar yabancı ve düşmandır. Mason kardeşliği için din, millet, milliyet, mezhep farkları aranmaz. Mason M. Nermi, Filistindeki Mason Levi'nin kardeşidir. Buradaki Ahmet, ona yabancı ve haricîdir Ve yine Komünist Torez eğer Mason ise, Mason Ahmet Eminin kardeşidir. Mason olmıyan meselâ Nihal Atsız yabancı ve haricîdir. Nitekim, meşhur Komünist şair Nazım Hikmet Mason olduğu için, Mason Ahmet Eminin kardeşi olmak itibariyle, Mason Ahmet Emin Yalman, gazetesinde onu müdafaa etmiş, mahbushaneden kurtarılması için sütunlar dolusu yazılar yazmıştır. Mason Masonu, Komünist dahi olsa korumak ve kayırmak mecburiyetindedir. Çünkü, zulmet tarikinin kurulmasının sebebi budur.

M. Raif OGAN

Masonluk
VE SIRLARI

kat nasılsa örtbas edilmiş (gizli talimatnamesi) nin metni de aynen konulmuştur. Farmasonluğun ne olduğunu ve Farmasonların nasıl olup da bu gizli talimatnameyi Savcılığın gözünden uzak bırakabildiklerini okuyacak ve anlıyacaksınız. Fiyatı 2 buçuk liradır. Toptan alacaklara tediyeli olarak 200 kuruştan yollanır. Tevzi yerleri: Erkin Kitabevi (Hafız Hacı Muzaffer Uzak) Beyazıt - Hakkâklar. Yahut - doğrudan doğruya - İstandul, Ankara Caddesi, M. Raif Ogan.

Hadiselerin

Provokasyon

GEÇEN Pazartesi günü Eminönü Halkevinde yapılan toplantıda Behçet Kemal'in bir sözü:

«— Atatürk hayranı bir Cumhur Reisimiz vardır. Kendisine rica ve istirhamda bulunalım: İrticaı besleyen bugünkü hükûmetin değiştirilmesi için tedbir alsın...»

İşbu söz, Anayasaya zıt olarak yapılan nefis bir (provokasyon) misalidir!

★ YAHUDİ

Büyük Millet Meclisinde bir milletvekili «Yahudi» kelimesini kullanmış... İstanbul milletvekili Bay Salamon Adato, bir tarafına bir şey batırılmış gibi yerinden fırlamış, isyan etmiş, «Yahudi» kelimesini kullanan milletvekiline sözünü geri aldırtmış!!!

Gazetelerde bu haberi okuyunca, doğrusu şaşırıp kaldım. Salamon Adato neden sinirleniyor? Bu isyana sebep ne? «Yahudi» kelimesi o kadar kötü, o kadar bayağı bir kelime mi? Bu kelimeyi kullanmak, «Yahudi» demek medeniyete, terbiye ve nezakete aykırı mı? «Yahudi» demekle Rum, Ermeni, Fransız, İngiliz demek arasında ne fark var?

Salamon Adato, demek «Yahudi» kelimesini tahkir lâfızlarından biri sayıyor! Eğer böyle ise, mensubu olduğu o cemaatten ayrılsın!

Mizah ve espri sahasında da Yahudi fıkraları, Yahudi nükteleri önemli bir yer almıştır. Uydurma olanlarında bile sanat vardır. Mizah gazetelerinde, Yahudi fıkraları başlığı altında birçok yazılar yayınlanmıştır. Salamon Adato bunları görmüyor mu? Yahudi esprilerini çok kullanan Fransız gazetelerine ve mizah muharrirlerine saldırmıyor da, neden Millet Meclisinde «Yahudi» tabirini kullanan bir milletvekiline, bir Türk çocuğuna hücum ediyor?

Sokaklarda, duvarlara yapıştırılmış afişlerde, musiki resitali ismi altında Yahudi bilmem kim diye tahta harflerle yazılmış bir musikişinasın ismini görüyoruz. Salamon Adato, bunu da mı protesto edecek?.. Halbuki, bu işte bir Yahudi kurnazlığı ve reklâmı var: İstanbuldaki Yahudilerin dikkatini çekmek ve onları konser gecesi bir tiyatronun sakfı altında toplamak!

Mesleğinde muhakkak bir kudret olan, hukukî bilgisi üstün bir insan olduğuna şüphemiz olmıyan Salamon Adato'nun bu derece hadnâşinaslık göstereceğini hiçbir zaman aklımıza getirmezdik. Bu hareket, yalnız bir milletvekiline kafa tutmak, çıkışmak değil, bütün Türk milletine kafa tutmak, çıkışmak, meydan okumak demektir; ve hürmetsizliğin en büyüğüdür. Çünkü Salamon Efendi, kalil bir cemaatin değil, çoğunluk olan Türk milletinin mebusudur, milletvekilidir. Onu, biz oraya lûtfen getirdik! Eğer, Salamon Efendiyi hiddete, şiddete sevkeden milletvekili, Yahudi kelimesiyle çoğu defa beraber kullanılan «Çıfıt Yahudi» kelimesini ekli olarak kullansaydı (sayın) mebusumuz isyanda haklı olabilirdi. Fakat Yahudi dediğine göre boşuna sinirlenmiş.

Millet Meclisimizde, öyle zannediyorum ki, halis kan Türk milletvekilleri kabarık bir yekûna ulaşmakla beraber, aralarında Arnavut, Çerkes, Lâz ırkından gelme, Manastırlı, Selânikli, falan filânlı olanlar da vardır. Yarın, öbür gün halis kan mebuslardan biri faraza, Arnavut, Lâz, Çerkes, Kürt gibi kelimeler kullansa, Arnavut, Lâz, Çerkes milletvekillerinin ayağa kalkmaları, Salamon Adato gibi sinirlenmeleri mi icap edecek? «Bu kelimeyi geri al!» diye mi bağıracaklar?

Gördün mü Salamon Adato Efendi? Ne havalar doğurmak istiyorsun? Birlik, beraberlik havası içinde ikilik tohumları! Muta

Gönüldaşlarımızdan Nejat Tolgar'ın kalemiyle:
Büyük Doğu ve mücadele ettiği yedi başlı ejderha

KIRŞEHİR

KIRŞEHİR hâdisesi münasebetiyle yapılan bir topantıda, Kırşehir Kız Orta Mektebi Müdürü Sabri, heykele bakarak şöyle demiştir:

«— Sana bütün Türk milleti değil, bütün dünya tapardı.»

152

Muhasebesi

assıp Balat kibarlarının bile aklına gelmez bu gibi şeyler vallahi! Sizin kamusunuzdaki demokratlık mefhumu, mânası ve dâvası bu mu? Bu büyük milletin müsamahasını bu derece kötüye kullanmak hakkınız değildir. Eğer benim elimde kudret ve kuvvet olsaydı, yeni bir mübadele siyasetinin taraftarlığını yapar, ilk evvel, velinimetlerine karşı nankörlük edenleri memleketten çıkarırdım. Biz bize daha faydalı oluruz. Seneler boyunca, ekalliyetlerin Türk milletinin başına ördükleri çorap artık cana tak etmiştir.

Meşrutiyet devrinde, Meclis-i Mebusanda Serfiçe'yi temsil eden (Boşo) adında bir Rum mebus vardı. Mecliste, askerî bütçe -bugünkü tabirle savunma bütçesi- müzakere edilirken, Harbiye Nazırı -bugünkü tabirle Savunma Bakanı- Mahmut Şevket Paşanın istediği tahsisata muhalefet etmiş ve sözünü şöyle bitirmişti:

— Ben, Osmanlı Bankası kadar Osmanlıyım!

O açık konuşmuş, Balkan Savaşında da hançerini göstermiş, Yunan ordusuna gönüllü yazılarak Türklere silâh çekmişti.

Bu vâkıayı niçin yazdım? Ârif olan anlasın. (Boşo)nun Osmanlılığı kadar, (sayın) Adato galiba kendinden, Türklüğünden şüpheli... Kendini Türk saymıyor ve «Yahudi» kelimesinin tahkir mânasında kullanıldığına ve gerçekten böyle olduğuna hükmediyorsa, yeri, Büyük Millet Meclisi değildir.

Münir Süleyman

★ DÜELLO

Agâh Sırrı Levend, İnönü Ansiklopedisinin «Türk Ansiklopedisi» olarak isim değiştirmesinden müteessir olarak Ansiklopedi komisyonundan istifa etmiş... Bunun üzerine Millî Eğitim Bakanı muhterem Tevfik İleri kendisine bir mektup yazarak, İnönü yerine «Türk» kelimesine gösterilen bu alâkasızlığı pek ince bir nükteyle tesbit edince, Agâh Sırrı Levend küplere biniyor ve Bakanı düelloya davet ediyor.

Kahkahalarla güldük ve kendi kendimize sorduk: Acaba, memleketimizde düello mümkün olsaydı, Agâh Sırrı Levend hangi silâhla düelloyu tercih edecekti? Kılıç mı, tabanca mı, sopa mı, balta mı, yoksa eski pabuç mu?.. Fikir silâhiyle iki kaşının ortasından vurulmuş ve canı çıkıp gitmiş bir adamın bu hali, yalnız mâna düellosundaki feci akıbetini göstermekten başka bir şeye yaramaz.

★ DAYAK

(Yeni İstanbul) isimli maruf ve meşhur dönmelik ve kozmopolitlik gazetesine göre, Millî Türk Talebe Birliği İkinci Başkanı Hikmet Savaş, geçen Pazartesi günkü toplantıdan sonra üç genç tarafından temiz bir dayak yemiştir. Naklen bildirmekle kesb-i şeref eyleriz.

★ KIRŞEHİR

Mevsuk olarak haber aldığımıza göre İstanbuldan Kırşehire giden yüksek tahsil gençlerinden bir grup orada rakı masasının başına çökmüşler ve sabaha kadar «vur patlasın, çal oynasın!» zevk etmişlerdir.

Arzu buyurulduğu takdirde hâdiseyi şahitleriyle isbata hazırız.

Be. De.

Fikir namusu

YİNE geçen Pazartesi günü Eminönü Halkevinde yapılan toplantıda aynı Behçet Kemal şöyle demiştir:

«— Bizi nefs muhasebesine davet edenler bizden iki buçuk lira alıp sıvışanlardır.»

İşbu söz nefîs ve emsalsiz bir fikir namusuna misaldir!

YİNE KIRŞEHİR

YİNE Kırşehir hâdisesi münasebetiyle yapılan toplantıda, Kırşehir Erkek Sanat Okulu muallimlerinden biri, keza heykele bakarak demiştir ki:

«— Allah seni Peygamberinden çok severdi.»

Gönüldaşlarımızdan Nejat Tolgar'ın kalemiyle:
Büyük doğu ve mücadele ettiği yedi şeytan

GÖRÜNMEYEN İNKILÂP

— 25 —

Yazan:

Cevat Rifat ATİLHAN

Ordu Müfettişinden aldığım müstacel bir şifre üzerine, bir gün için Konya'ya gittim. Benim Hükümdarlık ve Veliahtlık makamlarına, bir emir zabiti gibi tevdi ettiğim mektuplar üzerine, Mustafa Kemal Paşanın Mersinli Cemal Paşaya gönderdiği mühim şifreyi bana gösterdiler. Bunda:

«Yüzbaşı rütbesinde, genç ve tecrübesiz bir zabitin Başkumandanlık makamına ve Hâkipây-i Şâhaneye kadar gönderilmesi, orduca hiç de iyi karşılanmadığı ve bunun ordu anane ve disiplinine şiddetli muhalif olduğu» bildiriliyor ve şöyle deniliyordu:

«Zat-ı devletleri gibi, ordunun en kıdemli ve sevilmiş bir kumandanı ve ağabeyimiz varken Huzur-u Şâhaneye küçük rütbeli, ehval-i âlemden bihaber bir zabitin izamını muvafık görmedik. Bizzat zat-ı sâmileri zahmet buyurup Zat-ı Hazret-i Padişahîyi dâva-yı millîmiz için iknaa ve İstanbuldaki rical-i devlet ile temas buyurarak cümlesinin fikrini bu noktaya imale buyurmalarını halisane temenni ve niyaz eylemekteyiz.»

Cemal Paşa, bu şifreyi bana göstermedi, ben kendim gördüm. Yalnız bana şu talimatı verdi:

— Aslan oğlum. Hemen İstanbula dön, Cevat Paşayı gör ve Mustafa Kemal Paşanın İstanbuldaki rical-i devlet ve Zat-ı Şâhane ile benim temas etmekliğimi musırren tavsiye etmekte olduğunu söyle. Buna göre ne mütalâa ve fikirde olduklarını kendilerinden öğrenerek bizim hususî şifremizle bana bildir. Bir de, İstanbulda bu mukaddes dâvaya taraftar, büyük ve küçük rütbeli kimler varsa, hakikatten uzak olmamak ve mübalâğaya kaçmamak üzere, bana bildir. Eğer Cevat Paşadan alınacak cevap, kat'î bir mâna ihtiva etmiyorsa, Mevlân zade Rifat Beyi görerek Hayri Bey vasıtasiyle kendilerine gönderdiğim mahrem yazıya cevap beklemekte olduğumu söyle. Kara Vasıf Beyi sık sık ziyaret et. Kendisine güvenirim, çok vatanperver bir adamdır. Şu mektubu da Cevat Paşaya takdim et... Haydi güle güle, Cevat, oğlum...

Gecenin ilerlemiş bir saatinde, Cevat Paşanın Nişantaşındaki muhteşem köşkündeyim. Bir erkânıharb kaymakamı ile görüşmekte... Beni görünce:

— Gel adaş. Ne haber getirdin bakalım? Bu bey yabancı değil, akrabamdır.

Dedi.

Mektubu verdim. Atıldı:

— Kat'iyen, kat'iyen... Paşanın bir dakika bile yerinden ayrılması asla münasip değildir. Hemen, hemen, hemen telgrafla kendilerine arzet. Yarın akşam yemeğe gel, uzun uzun konuşalım. Durma oğlum!

Fazla bir şey söylemeğe imkân bulmadan çıktım ve Çamlıca Telgrafhanesi, sabahın erken saatlerinde, şifreyi Konya'ya çekti.

Ne yazık ki, ertesi gün Cevat Paşanın yemeğine gittiğim vakit, müşarünileyhi telâşlı buldum.

— Şifreyi verdin mi oğlum? Bak, paşa yola çıkmış...

— Emriniz hemen yerine getirildi paşam. Şimdi gider, bir de tekit yapar, paşayı yollarda bulmağa çalışırım, dedim.

⁂

Ne yazık ki, filhakika Cemal Paşa, duyduğu üzüntülerin sevkiyle ve vatanın sürüklendiği büyük maceranın istikametini tâyin ve rotasını tanzim için İstanbula gelip büyüklerle bizzat temas etmek ve bir ikiliğe meydan vermemek için yola çıkmış bulunuyordu. Bu hareketle Onikinci Kolordu Kumandanı Fahreddin Bey de âmil ve müessir olmuştu. İlâhî bir tesadüftür ki, Bilecik tünelinde husule gelen bir arıza üzerine paşa, bir müddet tevakkufa mecbur olmuş ve ikinci şifre kendilerine verilmiştir.

Bu sırada, şimdi Orgeneral olan Fahreddin Altay:

— Paşam, bir yüzbaşının görüşiyle yoldan dönmeyi ben muvafık göremem. Buraya kadar gelmişken İstanbula kadar gider, bizzat Padişahla ve rical-i hükûmetle temas buyurur, dönmek kararı icap ederse onu zat-ı âliniz verirsiniz, diyerek Cemal Paşayı ikna etmiştir.

Müşarünileyhi, Haydarpaşa'da trenden inmeden karşıladım:

— Paşam, efendimize kat'iyen hareket buyurmamalarını yazmıştım. Cevap Paşa biraderiniz de bunu ısrarla böyle istemekte idi. Mümkünse avdet buyurulmaz mı? dedim. Rütbeme ve teşrifata bakmadım.

— Haklısın oğlum. Fahreddin Beyle bu karara vardık. Yarın Müşir İzzet Paşa ile Rifat Beyi göreyim; beraber döneriz, dediler.

Dönemediler. İşgal altında, epeysi bir tarafa çekilmiş karışık insanlar muhitinden ayrılmaları mümkün olamadı ve günler böylece birbirini kovaladı, Konyada kolordu kumandanlığına Salâhaddin Bey (berhayattır ve Babıâlili ismiyle tanılır) namında çok değerli bir zat geldi. Mücadeleci ve vatanperverdi. Bütün ordu işleri bu zatın sırtına yüklendi...

8 Eylûl 1335 tarih ve 763 sayılı bir tezkere ile Posta ve Telgraf Umum Müdürü Refik Halit Beyin Dahiliye Nezaretine gönderdiği şu tezkere üzerine 11 Eylûl 1335 tarihinde tevkif edilerek Bekirağa Bölüğüne, ihtilâttan memnu olarak sevkedildim. Tezkere sureti şudur:

«Yıldırım Ordular Müfettişliği Başyaveri olduğu anlaşılan Cevat Rifat Bey isminde bir yüzbaşının Çamlıca Telgrafhanesi vasıtasiyle Konya ile mütemadi surette muhabere eylediği ve çektiği şifrelerin, meşhut olan harekâtla alâkadar olduğu anlaşılmakta olduğundan muktezasının emir ve iradesi maruzdur.

Posta ve Telgraf Umum Müdürü
Refik Halit

⁂

11 Eylûl 1335 tarihinde ben Bekirağa zindanının bir odasına kapandım ve Cemal Paşanın evi hafiyeler tarafından muhasara altına alındı. Birimiz mevkuf, birimiz evinde kalarak Yıldırım Ordular Müfettişliği mıntakasında vücuda getirilen kırk bin kişilik bir kuvvet kasden dağıldı ve Millî Mücadelenin birinci safhası böylece kapandı.

Yazan:
Mustafa MÜFTÜOĞLU

Şiir Anlayışları

ŞİİRİN tâlisizliği, malûm: Kelimelerden, günlük konuşma dilinin kelimelerinden örülmeğe mahkûm bulunması. Ahmet Hasimin Piyâle mukaddemesindenberi bizimkilerin çoğu bu kanaatte. Ayni kelimenin nesir dilinde fikire giydirilmiş bir libas ve doğrudan doğruya onun tercümanı olduğu halde şiir dilinde tedâilerin muharriki mevkiinde bulunduğunu ve fikir veya güzelliklerin kelimelerin tertip veya terkibinden doğduğunu kimse düşünmüyor. Niye ihmâl ediyoruz şu noktayı: Her kelime irat edildiği mahalle nazaran kıymetlenir, bir ifade değeri alır. Kelimeler boş kalıplardır onları biz, yerleştiriş tarzımızla doldurmuş oluruz. Ayni kelimenin pek ince farklarla başka yerlerde başka mânalara gelişi bundandır. Mademki kelime her iradında müstakil bir hüviyet kazanıyor, nasıl olur da şiirin tâlisizliği konuşma dilinin kelimelerinden örülmüş bulunmasında aranır? Konuşma dilile şiir dili arasında münasebet yoktur ki...

Bazılarına göre şiir tamamen mücerret bir hâdisedir. Bazılarına göre tersine. Okuduğum birçok şiirler okunmak için değil, işitilmek için yazılmıştı. Demek ki bazıları şiiri sesin yardımına muhtaç, onun himmetile doğan bir güzellik farzediyorlar. Halbuki her sanatın kendine göre imkânları var. Seslerin sanatına musiki derler. Renklerle buutların müşterek ifadesine resim, yalnız buutlarınkine heykel diyoruz. O halde şiir de zihnî oyunların sanatıdır. Musiki nasıl kulak yolile hâssî bir tesire sahipse şiir de göz yolile o tesire malik. Gerçi şiir duyulabilir, işitilebilir. Çünkü kelâm gözden olduğu kadar kulaktan da elde ediliyor. Fakat netice?.. Netice kulak yolile de gelse şiir ayni zihnî oyuna varır. Üstelik sesin (objektif) varlığı bizi şiirin hudutları dışına çıkarır ve ses unsurile meşgul olmağa sevkeder. Bu suretle asıldan uzaklaşır. Şiir savtî değil, zihnî bir sanattır. Bu sebeple onda bir haricî musiki değil, bir derunî musiki, musiki sanatının ruhumuzda doğurduğu adsız, fakat vazıh tesirleri temin eden bir zihin musikisi bahis mevzuu olabilir. Bir şiiri okumak, onu dinlemekten çok daha iyidir. Zira okuduğumuz zaman fiilen kelimelerin seslenişini işitmiyor, fakat zihnen onu kendimiz seslendiriyoruz. Hâtıralarını en iyi muhafaza ettiğimiz ve beğendiğimiz şiirler başkası tarafından okunduğunu hiç dinlemediklerimiz, duymadıklarımızdır. Eğer bizzat şiir bir takım ses oyunlarından faydalanmak temayülünde ise, onu gözle okumak o ses oyunlarının hatırlanma yolile sessizce yasanmasını temin edeceğinden daha doğru ve daha güzeldir. Böylelikle insat maskaralığı, şiirde mevcut olmıyanı ona izafeye çalışmak sahtekârlığı ortadan kalkar. Eski bir divanda ilk defa güzelliğini sezdiğimiz bir mısraın tadına doya doya varmak için onun mutlaka başkası tarafından okunmasına ve dinlememize neden ihtiyaç olsun?. Hayır, şiirde ses yoktur, ancak ses hâtırası veya ses fikri vardır.

Şiirin hadsî tarafları olabilir. Fakat hadsî şiir nasıl olur?.. Şairliklerine inandığım bir tek adam görmedim ki yaptığı şey üzerinde düşünmüş, aramış ve bir takım denemelere girişmiş olmasın.

Şair bu kadar mesul ve mevzuile meşgul olursa şiirden zevk aldığını söyliyen bir insan onu ne şekilde didiklemek zorundadır, tasavvur edin. Bundan dolayı, hakikaten şairlere sık veya seyrek, rastlamak kolay; fakat hakikî bir şiir okuyucusuna, cins bir karie rastlamak cidden güç, Şair şairdir, bu muhakkak; fakat şiir okuyan, yani bir şiir karşısında düşünen kimse daha mucizeli bir mahlûk: Zira hem şair olmadığı halde olmak, hem de şiirini kendine göre inşa edecek yerde mevcut kalıba dökmek, daha doğrusu karşısındaki şiirde bulmak mecburiyetinde.

Türlü şiir anlayışları var. Yahya Kemal, bir gün, her şairin kendine mahsus bir ufku olabileceğini, şiiri bir zaviyeden mütalâa edebileceğini söylüyordu. Bu kadarla kalmalıydı?.. Mademki, hangi yoldan gidilirse gidilsin sonunda şiire varmak isteniyor (Matlûb Tuî, kâ'be vü büthane behâne...)

O halde tek bir şiir anlayışı vardır. Değişen ona bakışın şeklidir: Cepheden, pirofilden, arkadan, aşağıdan... Cüce şairler, hayatlarının bir devresinde şair olabilmiş kimselerdir ki bir tek görüş zaviyesinden şiire bakarlar ve kendilerine mahsus bir şiir anlayışları olduğunu ileri sürerler. Ve şair, heyhat, uzun bir hayat yolundan geçmedikçe şiir ve sanatı toplu bir halde görebilmeğe, güzelliğin şu veya bu yolda elde edilmesi gerektiğini değil, bizzat güzelliği aramağa muktedir olamıyor. Bu sebepledir ki Moréas, ihtiyarlığında gençliğinin müfrit dâvalarını bıraktı ve tesamüh dinine girdi. Yine ayni sebeple Aragon serbest şekillerden az çok klâsik şekillere dönmüş bulunuyor. Yahya Kemale Rübaî veya gazelle beraber «İstanbul» şiirini, «Bir tepeden» gibi hayli mücerret şiirleri yazdıran da ayni tesamüh değil midir?.. Şiirin tek cephesi yoktur. Belki bir tek cephesi vardır: Cephesizlik. Küllî ihata erbabı olmıyan nâzım veya noter olabilirse de, şair olamaz.

Şiir üzerinde çok şey söylemek belki mümkündür, fakat onun en az söz götürür sanat olduğunu bilelim!

YOLUMUZ

(Baş tarafı S. 2 de)

onlar döşetiyor, köpekleri onlar besliyor, mukayyitlere onlar talimat veriyor ve dönekleri onlar idare ediyor.

Ve biz yürüyoruz; her şeye rağmen yürüyoruz, yürüyeceğiz ve güzel isimleri arasında «Galip» isminin sahibi Allah adına ve aşkına yürümekten vazgeçmiyeceğiz!

Rabbim, Rabbim, bize ne güzel bir yol nasip ettin! Sırlarının ve nimetlerinin hazinesi olan saraya, elbette ki, bundan daha kolay şartlarla gidilemezdi. Mademki zorluk bu kadar müthiş, o halde tam yolun üzerindeyiz; ve mademki tam yolun üzerindeyiz, o halde yürüyeceğiz ve erişeceğiz! Çünkü biz, herhangi bedavacılık ve lüpçülükten uzak, senden, nimetinle mütenasip ebedî devleti istiyoruz; o halde her çileyi çekeceğiz ve sonunda -yalnız senin dilemen şartiyle- bu devleti kazanacağız! Mademki ıstırap bu kadar büyük, mazhariyet ve devlet de o nisbette azîm olacaktır. **N. Fazıl KISAKÜREK**

MİLLÎ KÜTÜPHANE ANKARA
155

DÖNMELİĞİN ROMANI

Yazan; Prof. Ş. Ü.

— 3 —

Sabatay Sevi, hayli güzel bir çehre altında, oldukça zekâ ifade eden bir hale malikti. Yahudiliğin dinî ananelerini pek derin tetebbü etmiş, ayrıca söz söylemek sanatında da mahir olduğu için insanları büyülemek marifetine ermişti. Bilhassa yarı delilere mahsus gizli alâmetler ve işaretler tefsirciliğinde pek ileri gitmişti.

İşte bu mecnunca tefsirlerden birkaçı:

«Benimkilerin kurtuluş mevsimi geldi!» mealinde bir muharref Tevrat cümlesini İbranî lisanında muteber bir Ebced hesabına göre adetlendirmiş ve bundan 814 rakamını çıkarmıştı. Bu rakamın mânası şuydu ki, «Sabatay Sevi» kelimelerinin de aynı hesaba göre tutarı 814 tü.

Ayrıca İbranî lisanında Tanrıya mahsus sıfatlardan «Kadir» mânasına gelen kelimenin hesabı da yine 814 ten ibaretti.

Yine Yahudilerin bir duasında «Sevdiğim bir ceylânı andırmaktadır!» cümlesinin ibranî dilinde metni (Dome dode Lisvi) idi ki, bu cümledeki (dode) kelimesi mecaz yoliyle Tanrı mânasına da geliyor ve cümlenin sonundaki kelime (Sevi) kelimesiyle karıştırılarak bundan Tanrının Sabatay Sevi'ye benzediği hükmü çıkarılıyordu.

1648 senesine kadar vaziyet böylece devam etti. Sabatay, etrafına bir «aziz» gibi görünmek için her şeyi yapmasına rağmen henüz kendisini dinî, ruhî, siyasî ve içtimaî en muazzam dâva ve iddia halinde, Yahudilerin beklediği «Mesih» olarak takdim etmekten çekiniyordu. Fakat gayet (realist) ve müşahedeci bir mizacı olduğu için hiçbir fırsatı kaçırmıyor, ilerideki iddiasının bütün tetkik ve tetebbü cephesini ikmal etmiş bulunuyor; ve yavaş yavaş yükselttiği ehramın tepesine son taşı koymak için fırsat kolluyordu.

Nihayet 1648 senesi gelip çattı. Korkunç sene... Zira Yahudilerce beklenen «Mesih» in zuhuru gûya bu sene içinde vâki olacaktı. Telâkki ve bekleyiş umumî olduğu için Sabatay daha fazla sabredemezdi.

Sabatay, kendisine en bağlı ve en mahrem olanlara dâvasını açtı. Danıştığı insanlar zaten henüz konulmamış bulunan «Mesih» ismi müstesna, Sabatay'ın her şeyine inanmış kimselerdi.

Karar verildi ve Sabatay Sevinin «Mesih» liği ilân olundu.

İzmirde müthiş bir fırtına... Bütün İzmir Yahudileri bu haberden allak bullak oldular. Herkes «Mesih» in zuhurunu beklediği halde, kimse beklenen kurtarıcının Sabatay Sevi olmak ihtimalini kabul edemiyordu. İhtiyar hahamlar, çocukluğundan beri tanıdıkları 22 yaşındaki muhteris ve yarı mecnun gencin böyle bir iddiasına tahammül etmek istidadında değildi. Nitekim o zaman İzmirin hahambaşısı bulunan (Josef Eskapa) isimli Yahudi, bu iddiayı duyunca küplere bindi ve her şeyden evvel Sabatay Sevi'yi nasihatle yola getirmek istedi. Bu iş için de yakınlarından birini memur etti. Fakat Sabatay Sevi oralı değildi. Muvazeneli cinneti son haddini bulmuştu. Nasihate gelenleri kendi kanaatince hidayete ve onun «Mesih» liğini kabule davet etti. Artık Sabatay'ın lâfla yola gelmiyeceği kanaati Yahudilerin ileri gelenleri arasında tamamiyle yerleşti. Bütün Yahudi büyükleri, âlimleri, hahamları toplandı; ve Sabatay'ın ölümü hak etmiş bir insan olduğunda ittifak edildi. Sabatay Sevi böyle bir kararın Yahudiler tarafından kolay kolay icra edilemiyeceğini bilmekle beraber, artık kendi öz muhitinde aradığı inanmışlar muhitini bulamıyacağına hükmetti ve İzmirden ayrılmaya karar verdi.

Sene 1650... Sabatay Sevi ilk defa olarak İzmirden çıkıp doğru İstanbula geldi. İstanbulda (Abraham Vaçini) isimli bir hahama rastgeldi. Bu adam insanları kandırmak mevzuunda her türlü sahtekârlıktan ve marazî iddiaları istismar etmekten hoşlanan bir tipti. Bu tip Sabatay'ı görüp onunla temas eder etmez, hemen bu mevzuu adamakıllı istismar etmek sevdasına düştü. Sabatay Sevi'ye, kendisinde mevcut çok eski bir risaleden ve bu risalede Sabatay'ın isminin geçtiğinden bahsetti. Sabatay sevincinden çıldıracak gibi oldu ve derhal bu vesikayı satın alacağını söyledi. (Abraham Vaçini) bizzat kendisi uydurup eliyle karaladığı sahte vesikayı sahte kurtarıcıya sundu. Bu vesika «Mezamir-i Süleyman'ın Tefsiri» isimli bir kitaptı ve içinde Sabatay Sevi isimli bir kurtarıcının geleceğinden bahsediliyordu.

Bu vesikayı yüksek bir fiyata satın almakla Sabatay Sevi aldanıyor mu, yoksa mahut sahtekârdan daha usta bir tertiple aldatıyor muydu? Zira bizzat Sabatay, vesikanın sahteliğini bilse de, bununla kütleleri nasıl avlıyacağını düşünerek büsbütün sahtekâr bir tertiple İstanbullu hahama inanmış görünebilirdi.

Nitekim, bu işten, uydurandan ziyade uydurmayı kabul edenin faydalandığı pek kısa zamanda belli oldu. Mahut kitap sayesinde Sabatay Sevi'nin şöhreti bütün İstanbulda yayıldı ve etrafı kocaman bir bağlılar halkasiyle çevrildi. İzmir hahambaşısı, Sabatay Sevi hakkındaki kanaatini İstanbul hahamlarına da bildirdiği ve kendilerini mukabil propaganda ve telkine davet ettiği için, tipimizin muhiti yalnız aşağı tabaka halktan ibaret kalıyordu. Bir taraftan hayranları çoğalırken, bir taraftan da aleyhindeki tertiplerin adamakıllı müessir olmaya başladığını gören Sabatay Sevi, İstanbulu da hor ve istidatsız saymaya başladı. Ona büsbütün müsait ve müstait bir muhit lâzımdı. Nihayet Sabatay, tamamen arzuladığı şartları kucaklamış bir muhit olarak Selânik şehrini seçti. Kendisini, istediği gibi kabul ettireceği ve oradan mânevî bir huruç halinde memleketin her tarafına intişar edebileceği bir merkez olarak Selânikten üstünü yoktu. Doğru Selânik şehrini boyladı.

Selânikte kendisini iyi karşıladılar. Selânik halkının, bir takım sayı, remz ve işaret oyunlarına hayli merakı vardı.

(Devam ediyor)

156

BÜYÜK DOĞU CEMİYETİ

Geçen hafta hiç bahsini etmediğimiz, fakat sırf kendisile uğraştığımız Cemiyet işlerine dair Necip Fazıl'ın kalemile hazırlanmış bir kaç sahifelik büyük rapor ve beyannameyi, memleket çapında bir hadise olarak gelecek sayımızda vereceğiz.

ADÂLETİN KUDRETİ

BİR cemiyetin medenî olup olmadığına dair, bugün kabul edilmiş hiçbir miyar, hiçbir mihenk mevcut değildir. Bir milletin medenî olduğunu, ne onun serveti, şaşaalı ve debdebeli yaşayışı, ne maroken koltuklu daireleri, ne de o memleket fertlerinin sıhhatlerine verdikleri kıymet, bilgisinin inkişafı, irfanının yükselişi gösterir. Zira bunların hepsi de sırasında münakaşa götürür. Bir milletin medenî seviyesini o Millet fertlerinin Adalete verdikleri değer ile kıyaslamak daha yerinde olur.

Eğer bir memlekette adalet huzur içinde tam itminanla tecelli ediyorsa, halkın adalet müesseselerine itimadı sarsılmamışsa, onların haksızlığa karşı hassasiyetleri, hâkimlerine karşı saygı ve sempatileri mevcutsa ve eğer o memleketin hâkimleri, mevkilerinde, hüküm vermek, muhakeme yapmak için değil, adalet tevzi etmek için oturuyorlarsa, o cemiyetin medenî olduğunu kabul etmek lâzımdır..

Bir cemiyet ancak adaletle medenîleşir, ebedîleşir. Adalet bulunmıyan yerde gerilik, kötülük, zulüm, istibdat, huzursuzluk var demektir. Bir memlekette adalet müesseseleri sağlam kaldıkça, diğer müesseselerin ciddi ve ehemmiyetli surette bozulmasına imkân olamaz. Bir millet fertlerinin mensubu oldukları rejime bağlılıkları, idare sistemlerine sadakatları adalete gösterdikleri itimat derecelerile ölçülür.

Eğer bir memleket halkının adalete inanmaz hale geldiği, adalet müesseselerinin halkın itimadını sarsacak işler yaptığı görülürse artık o rejim o idare sistemi mahkûm olmuş, çürümüş demektir. Kısa bir zamanda muhakkak yıkılacak ve çökecektir. «Bir milletin ordusu bozuk olabilir, harbe girmedikçe bu hal meydana çıkmaz. Maarifi bozuk olabilir. Bunun acısı da ancak aradan bir nesillik bir zaman geçince kendini gösterir. İktisadiyatı bozuksa millet uzun seneler süren bir sefalet içinde sürüklenir. Amma bir memlekette adalet bozuksa, halk adalete inanmamaya başlarsa (anarşi) hemen kendini gösterir, herkes hakkını kendi aramaya kalkar ve o cemiyet ânî olarak batar.»

Bugün devlet mefhumunun en yüksek ifade vasıtası adliye olmuştur. Dünyada adalet kadar ilâhi hiçbir fazilet yoktur. Adalet güneştir, onsuz yaşanmaz. Âdil olmıyan, Adalet müesseselerine kıymet vermiyen milletler pâyidar olamazlar. Böyle milletlerin feci akibetlerini tarihler bize göstermiştir. Adlî kudret kadar vatandaşlar üzerinde doğrudan doğruya itiyadî bir şekilde müessir olan hiçbir kuvvet tasavvur olunamaz. Bunun içindir ki, bu kudret kendilerine emanet edilmiş olanların, metin, mekin, fehim müstakim, muktedir olmaları lâzımdır.

Hâkimlik, adliyecilik mesleği kadar dünyada hiçbir meslek yoktur ki, kutsî ve ilâhi olsun... Dünyada hâkim ve savcı kadar beşerin istıraplarını damla damla içine doldurmuş, o acıları yudum yudum içmiş kim var?.

Hâkimlik mesleği öyle bir vazife ki, tahdit edilmiş menfaatlerin müteyakkız bir hâmisi, zulum, cebir ve hilenin yorulmak bilmez düşmanıdır. İhtimam ve şefkati en âcizlere kadar temdit eden bu vazife, asrî cemiyetlerin en muhteşem, en korkunç iktidarlarından birisidir. Nihayet bu vazife, zafer ve keremden ibaret ise de kendisine tevdi edilmiş olan geniş selâhiyeti suiistimal eylediği, vazifelerini unuttuğu taktirde bir âfet timsali olmaktan kendisini kurtaramaz. Çok iyi bir hâkim vasfını veren ne koltuk, ne de kürktür. İlim, iman ve dürüstîdir, fazilet aşkı ve adalet gayretidir. O öğülmekten uzaktır.

Türk Milletinin adalet tarihinde şerefle dolu altın sahifeler mevcuttur. O sahifeleri okuyanlar orada ulvî, asîl birçok menkibelere, vak'alara rastgeleceklerdir. Kılıçı ile dünyaya yeni bir devir açmış cihangir Sultan Fatih Mehmedin kollarının kesilmesine dair karar veren cesur, âdil Hâkim Çelebi Hızır Bey gibi dâhiler; her tarafa dehşet salmış ve bu sebeble Yıldırım ünvanını kazanmış Sultan Bayazidin şahadetini kabul etmiyerek reddeden, onu mahkeme salonundan çıkaran Molla Fenariler, azametli Yavuz Selimin fermanını «Kanuna, Şeriata uygun değildir!» diye icra etmeyen Molla Güranî'ler ve daha bunlar gibi birçok dâhi, şecî hâkimler hep o sahifelerde yer almışlardır.

Bir zamanlar Osmanlı Adliyesi dünyanın gözlerini kamaştıracak bir mertebeye ulaşmış, İmparatorluğun yükseliş devrindeki Adlî sistemi birçok milletlere örnek bile olmuştur. O zamanlar İngiltere Kralı Sekizinci Hanri, Türkiyeye bir heyet göndererek muhteşem Türk Adliyesini tetkik ettirmiştir. Bütün dünyaya şâmil İngiliz azametini, kuvvet ve kudretini meydana getiren İngiltere adaletinin temelindeki harcın, Kanunî Sultan Süleymanın adalet prensiblerinden alındığını bizzat İngiliz müverrihleri bize öğretmişlerdir. Türk - Osmanlı adalet tarihi böyle şerefli, şanlı birçok ulvî misallerle doludur.

Bugün Türkiyenin bir hukuk, hak ve adalet devleti haline geldiği iddia olunuyor. Artık Cumhuriyet Türkiyesinin adalet müesseseleri de tam bir huzur içinde çalışacak, gerek bu makanizmanın işleyişinde ve gerekse aslî kudreti ellerinde tutanların şahıslarında görülen kusurlar bertaraf edilecek, adlî mevzuat ıslah olunacaktır. Bundan sonradır ki Türk adliyesi (Bonne Justice) denilen o mükemmel adaleti tecelli ettirecek eslafına, adalet ve bitaraflığına lâyık kararlar verecektir. Şimdilik bekliyor ve sadece görmek istiyoruz.

H. Basri Erk (Hâkim)

RÖPORTAJLARIMIZ

NASIL Geçiniyorlar?

Selâhattin GÜNGÖR

HARPTEN öncekine yakın bir gelirle ev geçindirmeğe mecbur olan aile babalarının hali, artık fecî bir hokkabazlıktan başka bir şey değildir!.. Eskiden sıkıştıkça «Alinin külâhını Veliye, Velinin külâhını Aliye» giydirirdik. Şimdi külâhı bulsak kendimiz giyeceğiz.

Bundan 35 - 40 yıl evvelki gündelik gazeteler, hemen her sayılarında «Çocuğum ne yesin?» başlığı altında o zamanlar için büyük şöhret almış bir kuvvet ilâcının ilânını basarlardı:

«— Çocuğum ne yesin?..»

Bu öyle bir soru ki, şimdi her sabah, şu sabit gelirli, dar gelirli dediğimiz insanların, bir hıçkırık gibi boğazlarında düğümleniyor.

Evet.. Çocuğum, çocuğumuz!.. Ne yiyecek? Ona bugün ne yedireceğiz? Ayda elli, hattâ yüz lira geliri olan bir babayı gözlerinizin önüne getirin! Bin bir ihtiyaç karşısında o ne acı çaresizliktir! Tek bir mendil alamamak, bir lokma et yüzü görmemek!

Aylarca evinin kirasını veremiyen bir arkadaşım, geçende şöyle dert yanıyordu:

— Bizim gibilerin yaşayışı, hakikî bir mucize... Gelirimle giderimi hesap etmeğe kalkıştığım zamanlar, âdeta aklım duruyor. Bu Allahın belâsı harp çıkmadan evvel, herkes gibi benim de bir «Aybaşım» vardı. İple çekilen bir gün! 27.. 28.. 29 ve nihayet 30... Oh!.. Hepimiz geniş bir nefes alırdık! Şimdi, inanır mısın, ay başı gelecek diye ödüm kopuyor. Ne alıyorum, neyi kime daha evvel vereyim?.. Eski ölçü ile yeni ölçü arasında çok kerre bire sekiz fark var. Otuz beş kuruşa aldığımız zeytinyağ iki yüz bilmem kaç kuruşa çıkarsa, var öteki ihtiyaçları sen düşün artık!. O kadar sevdiğim çiroz salatasını bile, fazla zeytin yağı çektiği için, bizim hanım sofraya getirmez oldu. Çocuklara eski bolluk günlerinde sık sık börek yapılırdı. Geçenlerde, ne olursa olsun dedik, un, yağ, peynir, fırın parası gibi, fedakârlıkları göze alarak küçük bir tepsi börek yaptırdık. Çocuklar sıcağı sıcağına öyle bir hücum ettiler ki, biz - ana ile baba - ikişer lokma alıp ellerimizi çekmekten başka çare bulamadık!

Sayfayı çevirelim:

Vaktile evimize sık sık gelip giden, arada bir geceliyen bir eski ahbap vardı, Geçen yaz ana oğul yine gelmişlerdi. Kendilerine ikram olsun diye yarımşar marul çıkardık. Çocuk, marula, hiç görmediği bir şey gibi, arada bir gözlerini kaydırarak bakıyordu. Annesi, bu bakışlarda gizlenen mânayı açığa vurmakta gecikmedi. Dudaklarından zoraki bir kahkaha salıvererek:

— Hah.. Hah.. Hahh.. dedi; eski ağza yeni taam... Marulu elinizden tadıyoruz!

Eski ağza yeni taam mı?.. Halbuki marul çıkalı bir ay olmuş. Nerdeyse, bitmek üzere... Fakat işin asıl feci tarafı nerede bilir misiniz? Bizim bu düşkün ahbabımız marulun vatanı olan Yedikulede oturmaktadır. Yedikuleli olmak ve bütün bir mevsim boyunca bir yaprak marul tadamamak!...

Bugün yüz elli liraya kadar kazananların nasıl geçinebildiği muadelesi üzerinde biraz görüş sahibi olmak için, İstanbulun mahrem âlemlerine doğru bir gezme yapayım dedim.

Silivrikapısı taraflarında bir sokak... Bir kulübenin önünden geçerken burnuma bir yanık balık kokusu geldi. Kapı zaten aralık... İçeriye bir göz attım... İhtiyar bir kadın, oturmuş, balık kızartıyor...

— Kolay gelsin anne... dedim; nevale mi hazırlıyorsun?..

Başını tavanın üzerinden kaldırıp baktı:

— Evet evlâdım.. Denize atacaklardı da kıyamadım, aldım. Biraz bayat ama, ne de olsa, et lokması.. Allah kulundan geçer mi? Bugün de rızkımızı gönderdi işte!

— Zeytin yağını nerede buldun?

— Sekiz yaşındaki torunumla bana acıyan bakkal Hacı Mustafanın hediyesi. İki fincanlık tortulu yağ...

Genizleri yakan bir koku, çalı çırpının dumanına karışarak, küçücük mutfak aralığını âdeta kalın bir sis perdesi altında örtmüştü.

İhtiyar kadın tam o aralık, balığın artan yağını itina ile süzüyordu.

Sordum:

— Onu ne yapacaksın?

Dişsiz ağzını göstererek gülümsedi:

— Yarınki nevalemiz... Ekmeğimizi banıp yiyeceğiz. İhsancığım, pek sever balık yağına ekmek batırmasını...

İhtiyar kadının cevabı, bir tokat olsa, beni bu kadar sersemletmezdi.

Bir sayfa daha çevirelim:

Eğer bir gün, yolunuz düşüp de, Yemiş iskelesinin ilerisindeki Sebze Haline uğramışsanız, ellerinde eski sepetlerle irili ufaklı çocukların yerden öte beri topladıklarını görmüşsünüzdür. Bu öte beri nedir bilir misiniz?.. Mevsim sebzelerinin artıkları... Çürümüş bakla kabuğundan, semizotu sapına kadar!.. Sepetlere doldurulan bu muzahrefat birkaç saat sonra çöp tenekesine değil, insan kursağına inecektir.

Fakat, bu işe yaramaz otların toplanmasını kolay bir iş sanmayınız. (Hal) in hamalları ikide bir gözlerini açıp üzerlerine yürürler. Arada sık sık sille, yumruk fasılları da olur. Saatlerce eğilip kalkarak, o kadar güçlükle ve bin zahmet, bin hakaret pahasına ellerine geçirdikleri bu çürük kabuklardan acaba bir pişirimlik yemek çıkacak mı? Orası da pek belli değildir.

Bir başka yaprak:

Resmî dairelerin birinde, yıllardanberi ayni maaşla çalışır. Yüz - yüz on lira kadar bir şey tutan bu para ile dört çocuğunu, karısını, kendini geçindirirdi.

Geçen gün sırtında zeytunî renk alan eski çeketi ile yine karşıma çıktı. Avurdu avurduna çökmüş... Ağzında tek diş kalmamış. Hele o elbisesinin hali yürekler acısı. .

— Yine ayni vazifede misin?..

— Ayni vazife ve ayni maaş!..

— Bari bir elbise yaptırsan!..

— Elbiseden evvel, bir ay doya doya gıda alabilsem yeter!

Son sayfa:

Benden hiç bir sırrını saklamıyan eski bir dostum geçenlerde anlatıyordu:

— Ayın ikisi üçü dedi mi, sıfırı tüketiyorum. Ondan sonra gelsin dolandırıcılık...

— Nasıl, dolandırıcılık mı dedin?..

— Öyle ya.. En başta bakkal ve ekmekçiyi.. Sonra da, birer birer sütçüyü, sucuyu... Daha böyle kimleri dolandırmıyorum!.. Yüz lira borca karşılık on lira verirsen, bu yaptığın şey, dolandırıcılıktan başka nedir? Öyle bir dolandırıcılık ki, zincirin ilk halkasından sonuncusuna kadar, dolandıran da dolandırılan da bile bile lâdes demeğe mecbur...

Nasıl mı geçiniyorlar?.. İşte böyle...

158

TARİH

Yazan:
M. Sami KARAYEL

SATILAN DEVLET SIRLARI

Osmanlı imparatorluğu tarihini iç-yüzünden görmek, maskelenmiş vakayii suretten çıkarıp maskesini düşürmek bir hüner değil, bir tahlil ve terkip işidir.

Esrar-ı devlet, hattâ esrar-ı millet ,aile mahremiyet ve kudsiyeti gibi manevî bir varlık taşımadıkça tehlikeli çözüntülere sebep olur.

Bilhassa son asrın Osmanlı Türkleri tarihi bize, devlet esrarının fâşolunması yüzünden ne gibi millî belâlara maruz kaldığımızı göstermekle ibret dersi verebilecek müteaddit ve elîm mevzulara sahiptir.

Ben, bu yazımla tek bir vak'adan ve bu vak'ayı müteakip geçen on, on beş sene sonra düştüğümüz tezada işaret ederek ne acaip bir idare düşünüşüne sahip olduğumuzu göstermekle bir ibret misali vazeylemek istiyorum.

İkinci Sultan Mahmut (Adlî) zamanında Mora isyânı müthiş bir taraka ile feveran edip Osmanlı mülkünü bütünleme sarmıştı. Bu, isyânın kökleri Moskof diyarında hazırlanıp, maskelendiği, (Etniki Etirya) Cemiyet-i hafiyesinin içten vâki işlemesile olduğu da malûmumuzdur.

Sultan Mahmut devrinin bu isyâna değin Babıâli tercümanlarınının Rumlardan ve sair reâyadan oldukları da tarihçe masturdur. Tercümanlar, sefirler ve devletler meyanında vâki olan şifahî ve tahrirî mahremiyata vasıta olmakla kalmayıp elde edilen dahilî evrakı dahi bilmütalâa meallerine göre makam-ı vezerata arzetmek vazifesile mükellef idiler.

Osmanlı memalikini reâyasile kökünden havalandırarak yıkmağa ve parçalamağa matuf olan Mora ihtilâlinde dahilî ve haricî münasebet ve muhaberatımız reaya tercümanları elinde bulunuyordu.

Devlet zabıtası tarafından yakalanan muzir evrak, Babıâli tercüme odasına tevdi olunur ve muzir olanlar meydana çıkarılıp ona göre tedabir ittihaz olunagelirdi.

Fakat, Rum tercümanlar (Etniki Etirya) ve bilhassa Moskoflar emrinde ve milletleri lehinde oldukları cihetle yakalanan evrak-ı muzirreyi örtbas etmek, gayri tercümelerle mühimlerini ortadan ref'eylemekle devleti şaşırtıcı, başka yollara sevk ve imale edici tertibat aldıkları, dost ve gayr-ı dost devletler meyanında vâki şifahî mükâleme ve muhaberatı da ifşaya tevessül eyledikleri anlaşılmakla derhal bu bapta su-i halleri görülenler idam edilmişti.

İkinci Mahmut ve vükelâsı, Babıâli tercüme odası memurlarının ve tercümanlarının hıristiyanlardan gayri, sırf müslümanlardan olmasını katiyle karar altına alarak o yolda teşkilâta girişmişti. Fakat, ecnebi lisanlarına vakıf, ilim ve marifet ehli müslüman az olmakla müşkülâta maruz kalmışlardı.

Nihayet mühendishane hocalarından Yahya Efendiyi kürsüsünden çekerek Babıâli tercüman başılığına getirmeğe ve Babıâlide lisan öğretmek için bir de mektep vücude getirmeğe mecbur olmuşlardı.

Yahya Efendi, muhtelif lisanlara vukufu olan âlim bir adamdı. Bakınız, devrin vak'anüvisi Şani zade Ataullah Efendi ne diyor:

«— Rum tercümanların nice yüz senelerdenberi dergâr olan hezar fesatları bilmüşahede meczumu olmaktan nâşi fimabâat tercümanların İslâmdan olmasına niyet olunup mahrem raz-i devlet etmekten lâzım gelen hatar ve mazarrattan tevakkiye himmet olundu.»

Ve devam ediyor:

«— Ve ketebe-i aklâm ve saireden tahsil-i lisana heveskâr olanlar için Babıâlide başkaca oda ve alâ meratibihim mahiyeler tahsis kılındı.»

«— Ve her çent ebaanced bu hizmet-i pür menfaate ehl-i İslâmdan bir muktedir kimse tecessüs olundu ise de o makule maarife mukaddememelerde kenduliklerinden heveskâr olmuşlar, bazısı kibar indinde sakıt-ı-itibar ve belki duçar-ı hezel ve istihkar olduklarından hizmet-i mezkûreyi ifaya hiç bir müslüman bulunmadığından biraz eyyamdan sonra...»

Diye devlet esrarının gayr-i Türkler elinde muhataralı hallere düştüğünü uzun uzun anlatmaktadır.

Devlet esrarı evveldenberi mahremiyetini muhafaza edememiş, Bafo Sultanlar zamanındanberi Venedik elçilerine ve saireye fâşolunup durmuştu.

Babıâlide cereyan eden bilcümle hafî müzakereler ve siyasî mahremiyetler, ertesi gün Galatada, şurada burada dolaşır dururdu.

Nihayet Mora isyânile İkinci Mahmut, devlet esrarını satanların ve tebaa beyninde tekevvün edegelen hâdiselerde kâfi rol alanların maskelerini yırtarak en şiddetli cezalarla tedip ve esrar-ı devleti muhafazaya memur olacakların hemcinslerden olmasını vazeyledi.

Dikkat edilecek olursa, görülür ki, reâyâ tercümanlıklardan uzaklaştırılıyor, fakat yerlerine hemcins tâbirile müslümanlar ikame olunuyordu. Bu müslümanlar ise anasıl Türk cinsinden olmayıp şundan bundan dönme mühtedilerdi. Meselâ Yahya Efendi, müvellidinden olmakla beraber anasıl Rum cinsinden idi. Fakat her ne kadar devlet ve millet bünyesi çözüntülere uğramış olmakla beraber o vakitler müslümanlığın, ümmetçiliğin müşterek maşeri bir vicdanı mevcut idi.

Çok geçmedi; Tanzimat-ı Hayriye ilân olundu. Hıristiyanlar, müsavat ve hürriyet hatt-ı hümayunile bilcümle mesalik-i devlet içine girer oldular.

Daha sonra Tanzimat-ı Hayriye, maalesef ümmetçilik ruhunu tezelzüle uğratıp milliyetçilik ruhunu intişar ettirir mahiyet arzettiğinden gayr-i Türk müslümanlar da hıristiyanlar kadar muzir olur hale geldiler.

Bu sebepten ötürü devlet esrarı büsbütün ortadan kalktı, anarşi başgösterdi.

Sultan Aziz, devrindeki dahilî isyânların bastırılmaması Babıâlide, Sarayda devlet esrarının mevcut olmadığının başlıca emarelerinden biridir. Çünkü alınacak tedbirler konuşulan gayet mahrem işler sefarethanelerde, patrikhanelerde, dolaşır olmuştu. Sultan Azizin en kuvvetli ve mücehhez ordusu, İngiltereden sonra gelen kuvvetli donanması, isyânları bastırmağa kâfi gelememişti. Bütün bunlara sebep, devlet esrarının fâşolunmasından ileri geliyordu. Devletin karara rapteylediği tedabir-i siyasiye, askeriye ve idariye hiçe düşmüştü.

159

Din Bozgunculuğuna Misal

Takdim

«Türk-Anglo Amerikan Postası» isimli ve D. P. organlarından biri olan bir mecmuada gördüğümüz bu yazıyı, dindar görünüp de dinimizi içerden tahrip etmek isteyen ve hattâ Protestanlık âlemi tarafından idare olunan iğrenç zihniyetin en parlak misali ve başlıca (anti-tez) lerimizden biri olarak dikkat ve ibret nazarınıza vazederiz.

«Zamanın değişmesile ahkâm da tebeddüle uğrar» sözü İslâmın en büyük ve temelli bir düsturu olduğu halde, bu hakikati asırlar boyu idrâk edemeyişimiz ve idrâk etsek de tatbik sahasına çıkaramayışımız, İslâmı kütlelerin yer yüzünde diğer dinlerin saliklerine nazaran mütedennî bir halde kalmalarının en büyük âmillerindendir.

Filhakika, insaf ile tetkik ve mülâhaza ederek itirafa mecbur kalırız ki, bütün gerilikler Müslüman ülkelerinde yer tutmuştur; hurafeler, bâtıl itikatlar, tembellikle imtizaç etmiş teşekküller bütün İslâm diyarına yerleşmiş intanî hastalıklar halindedir.

Veba, kolera vesaire gibi mühlik hastalıkların nereden çıktığını hep biliriz. Hindistan, Mısır, Fas vesaire de ayni değil mi?

Yine İslâmın «Ennazafet-ü minel'-iman» düsturu vardır ki bunun ne dereceye kadar tatbik sahası bulunduğunu da izaha hacet yoktur.

Yobazların elinde acayip bir şekle giren İslâmiyet, yalnız şekle ait bir müessese halini aldığı zamandan beri, bu sâf ve cidden demokratik dini aslî mahiyetile göstermek istiyenler, dinsiz, kâfir addedilmişler, hattâ fikirlerinin kurbanı olarak hayatlarını vermişlerdir.

Hakikat cihadının bu şehitleri, şüphesiz siyasî kurbanlara benzetilemez. Zira, politika işlerinde hayatlarını muhataraya koyanlar, teşebbüslerinde muvaffak olsalardı, iktidara geçecekler ve hüküm sürmenin zevkine erişebileceklerdi; halbuki din kurbanları, gazasız ve ivazsız fedakârlardır. Onlarda bir peygamber kutsiyeti vardır ki pespayelerin ağraz ve iftiraları arttıkça o mertebe daha ziyade vahdaniyete yaklaşır.

İbadet tarzımızın, bundan sekiz asır evvel bile kütleyi tatmin edecek mahiyette olmadığını sezen ve buna çare arayan ilk büyük Müslüman, Mevlâna Celâleddini- Rumidir.

Halkın, ibadet yerlerine içten gelen bir neşe ile, isteyerek ve severek gitmelerini temin kasti ile, mabetlere musikî ile raksı koydu. Gariptir ki Garbın en ileri milletleri, kiliselerine musikiyi ondan kaç asır sonra koyabilmişlerdir.

Ancak, mâbetlere musikî sokulması bile bugünkü namaz tarzımızda bir tadil ve ıslâh ameliyesi yapılmadan, bütün halkı ve bilhassa bu gibi şeylerle hiç alâkalı olmıyan gençliği ve kültür seviyesine yükselmiş kimseleri oraya koşturmak için kâfi gelmiyecektir; çünkü musiki dinlemek için saz salonları ve radyolar geniş mikyasta imkân ve saha hazırlamışlardır.

O halde yapılacak şey, namaz şeklinin tebdilidir. Biliyorum, şimdi bu satırları okuyanlar arasında, yobaz kafalılar varsa, içlerinden bir küfür ve tel'in tayfunu hissederek, beni boğmak için bile teşebbüse girişirler. Ancak itidal ile düşünülürse, söylediklerimin hakikatın tercümanı olmaktan başka bir kıymet taşımadığı, meydana çıkar.

İşin açıkçası şu: Namaz kılacaksınız; rükûdan sonra secdeye kapandınız, ağzımızın değdiği yerde daha evvelce acaba kimin ayakları vardı? Önümüzdeki adamın ayakları henüz yıkanmış olmasına rağmen senelerin biriktirdiği kir ve ter kokusu ile hâlâ burnumuzu tahriş etmektedir: Saflar daha seyrek tutulsun tavsiyesi, bilmem ki bu derde ilâç olabilir mi? Maddî ve manevî her müessese, zaman ve muhit şartlarına uygun olarak vücudünü muhafaza edebilir. İbadetin bundan istisnası gerektiğine dair elimizde her hangi bir senet yoktur.

İslâmiyet, ancak Kur'anın emirlerine riayet kaydile mükellef bir müessesedir.

Kur'anda ise, şimdiki ibâbet şeklimiz olan namaz hakkında her hangi bir işaret ve izah yoktur. Amma bana: Mevlânâ Kadı, allâme Beyzâvî... hazretlerinden bahsedilecektir. Onları dinlemekte mâzurum; çünkü İslâmın hürafe ile karışık, fersude ve yamalı bir din haline gelmesine tefsir ilminin sebep olduğunu bilirim. Hâdis ilmi de işi büsbütün teşviş etmiştir.

Kur'ânın âyetlerinde mecazî mânâ aramak, abes ve tehlikelidir. Sarahatin izah ihtiyacından vareste olduğunu kim bilmez. İbadetin sırf kalbî ve ahlâkî bir müessese olduğunu idrak edenler, onu, yatıp kalkmaktan ibaret bir şekil olarak telâkki edemiyecekleri gayet tabiîdir.

Ancak, bu sözlerimle namaz boştur; namaz kılınmasın, demek istemiyorum. Bilâkis, camilere sık sık devam etmeli ve orada hakikaten dindarca bir huşu ile ibadet etmeli...

Fakat, camilere beni candan özliyerek sevkedecek bir cazibenin bulunmadığını da söylemekten çekinmiyorum. Orada neşeli ruhların nişatını arttıracak ve bezgin, bitkin gönüllerde ümit ve heyecan uyandıracak, cazip ve ilâhî bir sistem, kevser şarabı dolu ideal bir kâse sunan âyetleri dinledikten sonra, Samadaniyetin yüce huzurunda fâni hayatımızın bütün kirlerinden, şüphelerinden ve üzüntülerinden kurtulmuş ve temizlenmiş bir halde istiğraka kadar yükselelim.

Orada artık, zekâtın nasıl verileceği, kurbanın nasıl kesileceği ve etinin dağıtılıp yeneceği ve Cennetin Huri ve gılmanlarının evsafile cehennemin katranlı kazanları ve zebanilerin kırbaçları gibi şeylerin dinlenmesi zamanı çoktan geçmiştir:

Hâlâ devam etmekte olan ibâdet tarzımıza karşı Büyük Mevlânâ:

Sar bezemin, dün beheva miküned
Gûy ibâdâtı Hudâ mikimed

Yani: (Başımı yere koyuyor, kıçımı havaya kaldırıyor; zavallı Allah'a ibadet ettim sanıyor.) dediği zaman, hakikî tapınmanın böyle olmayacağına ne güzel işaret etmiştir!

Namazın bugünkü şekli değişmelidir. Sandaliyeler üzerinde ve rükûu geçmiyecek şekilde yapılacak ibâdetin, en beynamaz ve en mâbet giriz olanları da camiye çekeceği şüphesizdir.

İşbu protestanlık ve küfür propagandası yazısının muharriri :

Tevfik Nevzat ÇAĞDAŞ

160

BÜYÜKDOĞU

Devlet Nüshası

Cumaları çıkar
Siyasi-Edebi haftalık mecmua

Sahip ve Başmuharriri:
N. F. KISAKÜREK

Müessese Müdürü:
Ömer Karagül

Umumi neşriyatı fiilen idare eden:
Mehmet Metin ÖREN

İSTANBUL
Ankara Caddesi
Vilâyet karşısı
İzzeddin Hanı

Telefon:
25381

ŞAKA Matbaası

İlân almaz.

Abone:
Yıllık 12 lira
6 aylık 6 lira
3 aylık 3 lira

Her yerde
25 kuruş

16 Mart 1951

Yedinci yıl
Sayı:
52

İÇİNDEN GEÇTİĞİMİZ BERZAH

161

MİLLÎ KÜTÜPHANE
ANKARA

Basyücelik emirleri: FAİZ

● Faiz, bizim cemiyetimizde her şeklile mutlak olarak yasaktır.

● Asıl ve esas bakımından her şeklile yasak olan faize, bugünkü cemiyetin zaten kanunî bir yasak belirtici bütün tefecilik ve murabahacılık nevileri dahil olduktan başka, resmî ve kanunî ölçüyle yasak olmıyan her nevi de girmektedir. Yâni resmî ve hususî hiç bir faize, faiz mefhumuna, uzaktan ve yakından faize benzer hiç bir fiile, devlet ve idare telâkkimizin tahammül etmesine imkân mevcut değildir.

● Faizin kat'î tarifi sudur: Borc diye alınan ve verilen herhangi bir şeyin, mislinden fazla olarak iadesini peşin bir akidle iki taraf arasında kararlaştırmak ve bu kararı yerine getirmek.. Dinî ismi (Riba) olan faiz fiili, bugün en ileri cemiyet telâkkileri ve iktisadî prensiplerince ezici sermayenin ictimaî sınıfları müstemlekeleştirmesi ve oturduğu yerde kendisini besletmesi diye anlasıldığına göre, bizim, her hakikati ezelî bir kıdemle cerceveleyen ana ölçümüzün hikmeti daha kuvvetle kavranabilir.

● Bu mutlak yasak, resmî ve hususî her fiil halinde faiz mefhumunu, bütün iktisadî, ictimaî ve idarî hayattan tonvekûn tasfiye edecektir.

● Komsusuna ödünc olarak bir tas pirinç verirken yerine bir buçuk tas pirinç isteyen bir insanın hareketi (Riba) mefhumunun tâ kendisi olmasına mukabil, bir tas pirince sadece bir tas pirinçten baska bir isteği olmadığı halde karsılığında hediye olarak ve evvelden bilmiverek bir çuval pirinç alan insanın faizle en küçük bir alâkası bile yoktur. Doğrudan doğruya ticaret ve meşru kâr ise hudutsuz mânada serbesttir. İşte faizin böylece en ince noktalarına kadar sınırları çizildikten sonra, yalnız peşin akde dayanan ve bir karzın fazlasile iadesini tazammun eden fiil, hususî şahıslardan başlayarak devlet müesseselerine ve resmî, hususî bütün muamelelere kadar kökünden kaldırılacaktır.

● İktisadî hayatta birer nâzım mevkiinde bulunan bankaların fiilleri de ana ölçüye uydurulacak; bankalara yatırılan paralara hiç bir faiz alınmıyacağı gibi, bankalardan alınan paralara karsılık olarak da ancak «masraf karşılığı» ve «İştirak payı» namile muayyen miktarlar verilecektir. Kat'î olarak bilmek lâzımdır ki, bazı iktisadî faaliyetlerin ana ölçüye tatbiki mümkün ve hareketleri sömürücü faiz mefhumundan uzaklaştırılmak kabil iken, bizzat kendilerinin «faiz» tâbir ve mefhumuna iltifat etmeleri ve kendilerini böyle göstermeleri, ana ölçüye karşı kavıdsızlıklarının ve faizi muhterem addetmelerinin neticesidir. Bu telâkkiye en parlak misal de bankaların vazivetidir. Halbuki bunların fiilini ana ölçüye tatbik, böylece faidelerini semerelendirerek mazarratlarını tasfiye, pekâlâ imkân dahilindedir.

● Faiz yasağı cemiyetin her muamelesine tesmil edilecek, devlet idaresinin bütün ruhuna hâkim kılınacak, ticaret hayatına mutlak olarak tatbik olunacak ve bu yasağa karşı en küçük hareket, ana dâvaya ihanet suçile cezalandırılacaktır. *İdeolocya Örgüsü — BÜYÜK DOĞU*

1001 ÇERÇEVE

Necip Fazıl KISAKÜREK

BERZAH

BERZAHTAN geçiyoruz! Bu berzahın korkunç manzarasını, değil kapağımızdaki harikulâde resim, gelmiş ve gelecek hiçbir hayal dehası heykelleştiremez. İnsan, doğmadan berzahtadır, ölünce yine berzaha geçer ve oradan hakikî hayata yol bulur. Demek ki, mânevî berzah mefhumu, oluş çilesini tamamlatıcı ilk devrelerin işaretçisi...

Berzahtan geçiyoruz! İki tarafımız korkunç birer duvar; ve tepemizin üstünde el ayası kadar görünen ve bir mefkûre iklimi gibi bize çok uzaklardan gülen gök yüzünü, dâvamızın pırıltılı imzası nurlandırmakta.. Ve biz bu pırlantadan imzaya, efsanelerdeki kuyulardan daha derin bir uçurumun dibinden bakıyor, onun vücudunu görüyor, vâdettiği hayatı anlıyor, buna rağmen onu erişilmesi en çetin menzilden seyretmeğe mahkûm bulunuyoruz. Çok defa izah etmeğe çalıştık; bu nokta, dâvamızın nailiyet hakkı bakımından ne büyük cehd hamleleri istediğine, onun bu hamlelerle mütenasip şahsiyet ve kıymetine, şan ve şerefine delâlettir. Şaka kabul etmiyen bir işe giriştiğimiz için iftihar edelim!

İşte aziz gönüldaşlar; bu berzah hayatı ister bütün ömrümüzce sürsün ve gerçek varlığa nailiyet ömrümüzün son yıllarına inhisar etsin, isterse bütün ömrümüzü ve hattâ bizimkiyle beraber çocuklarımız ve torunlarımızın da hayatını kuşatsın; kim Allah ve Sevgilisi adına sonunda hiçbir dünya saadeti vadetmiyen, hattâ her musibete imkân belirten ve sadece divaneler gibi gökte nurdan bir imzaya müncezip, muhale benzer bir ameliyeye çağıran berzah hayatını, cevr ve cefaya tahammül ahlâkını, sabır ve rıza seciyesini tercih ediyorsa arkamızdan gelsin!.. Zaten bu dâvanın, böyle olmıyanlarla kazanılması imkânsızdır. Onun içindir ki, ne öyleleriyle milyonları aşmaktan emniyet hissi duyabilir, ne de böyleleriyle birkaç kişi kalmaktan zaafa düşeriz. Yalnız böylelerini istiyor ve gerisine günübirlik dünya menfaat ve huzuruna dönüp lûtfen bizi aldatmamalarını tavsiye ediyoruz. Onlar berzah geçildikten sonra aramıza katılmak ve sonradan dâvanın en hararetli bezirgânı kesilmek üzere şimdilik bekliyebilirler!!! Elverir ki, bizi bizden ibaret bırakmasınlar ve aldatmasınlar!

162

Yağma

DEDEKTİF X BİR

1 — Emval-i metrukeden olan gayr-i menkullerin idarî emirlerle nasıl yağma edildiğine dair parlak bir hikâye takdim ediyoruz.

2 — Erenköyünde Kantarcı durağında Sarrafyan ailesinin köşkü ve arazisi... Bu köşk ve arazi emval-i metrukedendir ve hakkında kat'î hüküm vardır.

3 — C.H.P. devrinin Maliye Müsteşarı eski mebus Faik Baysal bu kıymete musallat oluyor ve idarî bir emirle onları emval-i metrukelikten çıkarıyor.

4 — Arsalardan deniz kenarındaki bir kısım Faik Baysal'a, bir kısım operatör ve Mason Üstad-ı Âzam'ı M. Kemal Öke'ye, bir kısım da avukat Hüsnü'ye veriliyor; ve bu arsalara mukabil olan, yani karşı tarafta bulunan kısımlar ise Tetkik-i İtiraz Komisyonunda Nüzhet'e, Aşki'ye ve Yusuf Kenan isimli avukata bahşolunuyor.

5 — Sudan ve havadan ucuz olarak cereyan eden ferağ muameleleri neticesinde, Faik Baysal'ın teşebbüsiyle yollar açılıyor ve muhit elektrik, su ve havagazına kavuşuyor.

6 — Belediye Başkanı Lütfi Kırdar Cenapları da buraya teberrüken «Şenyol» unvanını veriyor.

7 — İşin tuhafı, Sarrafyan ailesinin işbu yağmadan herkesten

(Devamı S. 16 da)

Telgraf

Konyadan, sıra numarası 1, numara 958, kelimesi 18, tarihi 9 Mart, verildiği saat 22,40 kaydiyle bir telgraf aldık. Aynen takdim ediyoruz:

Kırılır eğilmez. Ocaktan geçti. (.....) ve Ali inliyorlar. Nasibin bukadar.

Kırkdört Yaşlı

Noktaları, cümle başlarındaki majüskül harfleri ve kerre içinde sekiz noktayla gösterdiğimiz mukaddes isim müstesna olmak üzere (bu isim Peygamberimiz, Efendimiz ve Kurtarıcımızın mukaddes hâs isimleridir ve telgrafta aynen kullanılmıştır) metin kelimesi kelimesine aslına uygun...

Biz bu deli saçmasından hiçbir şey anlıyamadık. Hiçbir Nebî ve Resul hakkında azap ve elem vasıfları kullanılamıyacağına göre Peygamberler Peygamberinin asla ve hiçbir defa ayniyle yazmadığımız mukaddes isimlerini böyle lâübali bir tarzda kullanıp üstelik kendilerine ıstırap izafe eden bu tarzdan, sahibinin Müslümanlıkla en küçük bir alâka sahibi olabileceğine bile ihtimal veremedik. Bu, belki bir yarı deliden, belki de bizi müşkül mevkide bırakmak istiyen hususî maksat sahibi bir tipten geliyordu. Zira mutlaka şu ânda birer kopyası alâkalı hükûmet dairelerinin elinde bulunan böyle bir telgraf, kim bilir hakikatte hangi mânaya gelir bir şifre zannını verebilirdi. (Kırkdört Yaşlı) imzası da, kırk dört tane yaşlı adam mânasına mı, yoksa bir tane kırk dört yaşlı adam mânasına mı çekileceği hususunda hiçbir sarahat taşımıyordu.

Hâdise bana havale edildi. Ben de onu kendi sahifeme alarak aynen teşhir etmeyi, aslını Savcılığa vermeyi ve yarın herhangi bir mevzuda ne şekilde telgraflar aldığımız ithamiyle karşımıza çıkması muhtemel bir iddiayı peşinen önliyerek kötü maksat sahiplerine karşı bir baskın tesiri elde etmeyi muvafık buldum. Aydınlık, vuzuh, berraklık ve sarahatten başka usulü olmıyan dâva yolumuzda böyle üslûplardan nefretimizin bir ibret misali olarak hâdiseyi göz önüne koyuyorum.

DEDEKTİF X BİR

Hamur Kanunu

Şimdiye kadar Dahiliye Nezaretinden, Dahiliye Vekâletinden ve İçişleri Bakanlığından böyle bir kanun ne çıkmış, ne de böyle bir kanuna ihtiyaç lüzumu hissedilmiştir. Buna rağmen eski İçişleri Bakanı Emin Erişirgil işte bu namla bir kanun çıkartmıştır. Bakınız nasıl:

Türkiye Cumhuriyeti 63 vilâyete ayrılmıştır. Böyle olduğu halde 83 fiilî vali mevcuttur. Vilâyet Valileri de şöylece Taksim edilmiştir:

1 — Vali...

2 — Vali olduğu halde merkezde istihdam edilmek üzere Ankarada bekletilen «Merkez Valisi»...

3 — Mülkiye Müfettişi olan Vali...

4 — Vali olduğu halde Mülkiye Müfettişi ünvanile istihdam edilen «Müfettiş Vali»...

5 — Valilik yapan «Vali Muavini ve Kaymakam Vali»...

6 — Vekil Vali...

7 — Bilfiil Vali Vekili...

Halbuki kadroda yalnız üç Merkez Valisi vardır. Bunlar Vekâletin muhtelif idare şubelerinde çalışırlar. Maaşları sekiz bin kuruş olduğundan Valiliğe tayin edilemiyenler Vekil Vali tayin edilmektedir. Bu halde Vali ile Vali Vekili ve Merkezde Müstahdem üç Vali hariç olarak, bu Hamur Kanununun ihtiva ettiği Valiler için başka başka isimler verilmesindeki hikmet nedir?

Emin Erişirgil, bu kanunu çıkarmakla Halk Partisinin emeline çok mühim bir hizmette bulunmuştur. Çünkü bu kanunun İçişleri Bakanına verdiği salâhiyetle Halk Partisinin emellerine hizmet etmiyen Valileri, Vekil dilerse, Valilik makamından kaldırır, herhangi bir kazanın nüfus memur veya kâtipliğinde dahi kullanabilir!

İşte bu kanunun neşrindeki hikmet!...

DEDEKTİF X BİR

163

TEFRİKA : 76

İnsan ruhunun, bir adale gibi, kendi içinde ve kendi üstünde, zirve zirve ve uçurum uçurum dolandığını ve göklere doğru fışkırdığını hikâye eden bu (senfoni) nin ilk cümlesi işte budur. Ve bu (senfoni) insanoğlunun kâinatla en ince hesaplaşmasını çerçeveler. Allah, insan, kâinat, ölüm, varlık, hakikat, sonsuzluk, bu (senfoni) nin baş unsurlarıdır.

Ey, her perdenin arkasında gizli ve ey her perdenin önünde aşikâr Yaratıcı; bana hikmetinden ve sırlarından bir haber ver!

Sessizlik ve yalnızlığın ufuk noktasında, insanoğlunun Ufku, bu murakabe ve itikâf, bu hem fikrî, hem de bedenî ibadet hayatına gömülü olarak bazan haftalarca kalıyordu.

Artık ilâhî memuriyetin pek yaklaşmış bulunan tebliğ gününe doğru, bütün bir esrar vâdisi içinde dünya ve madde istikametlerinin bastan basa silindiği ve verine anlatılmaz tecellilerin geçtiği son devreye ayak basmışlardır. Nereden ve nasıl geldiği belirsiz sesler, hitaplar, nidalar: hiçbir madde ateşine benzemiyen ve beklenmedik yerlerde ve zamanlarda fışkırıveren ışıklar, pırıltılar, ziya püskürtüleri, etraflarını sarmıştır.

İlâhî memuriyetin gittikçe belirmeğe başlıyan delâletleri «sadık rüya» larla başladı. Gelmiş ve geçmiş resullerde olduğu gibi, Kâinatın Gaye Peygamberi, altı ay müddetle rüyalarında ne gördülerse aynıyle zuhuruna şahit oldular. Allah, bu sadık rüyalarla, Sevgilisini, pek kısa bir zaman sonra mübarek sırtına yükliyeceği «Resulûllah» vazifesindeki haşyet ve dehşete alıştırmaktadır. Sadık rüyalar, nebiliğin birer gerçek müjdecisidir. Böyle olduğu içindir ki, hemen her iyi ve temiz insanda rüya, kendi eriş ve oluşunun ayrıca habercisi ve müjdecisi... Nitekim Gaye-İnsan ve Ufuk-Peygamber buyurdular:

«— Salihlerin sadık rüyaları, nebiliğin kırk altı cüz'ünden bir parçadır.»

Ve bu hikmetleriyle Allahın Sevgilisi, sadık rüyaların, her mümine ait, kendi çapına göre şahsî eriş ve oluş habercisi delâlet payına işaret buyurmuş oldular.

Gelmiş ve gelecek bütün zaman ve mekânların Peygamberi, topye-

Tasavvuf

İntisap

Ulvî yola intisap evvelâ tövbeye, sonra istihareye bağlıdır.

Evvelâ tövbe edersiniz. Gerçek ve bütün şartlarını toplayıcı tövbe şöyle olur:

Kalbinizi Allaha verip dersiniz ki:

«— Yâ Rabbi, bülûğ ânımdan su saniyeye kadar yaptığım bütün günahlardan nedamet ettim. Onlardan müteessir ve pesimanım. Simdiden sonra da hiçbir günah işlememeğe azm ve cezmettim!»

Tövbe esnasında günahların tafsiline lüzum yoktur. Zira bizim yolumuzda tövbe tedric iledir. Defaten ve topyekûn değildir. Tafsili, günlerin geçişine bırakılmıştır.

Tövbeyi müteakıp, sünnet mevkiindeki gusüller mahiyetinde alelâde bir gusül abdesti alınır.

Gusülden sonra da, aynı gece istihare etmek lâzımdır. Bu da sünnettir.

«— Niyet ettim istihareye...»

Der ve yatmadan, iki rekât, sünnet olarak istihare namazı kılarsınız. İstihare namazlarında okunacak sure zamları muayyendir. Bunları ehlinden öğrenirsiniz.

Ve artık her gün, bildirdiğimiz şekilde zikre başlarsınız.

Böylece, insanın yaratılışındaki tek hikmet olan büyük marifet yolu, önünüzde, istidat ve gayretiniz nisbetinde inkişafa namzet olarak açılmış olur.

Bizim yolumuzun her hal ve anı, Peygamberin sünnetine bağlanmaktır. Onda, Şeriatten hariç ve sünnetten fazla hiçbir şey yoktur.

Rabıtanın esası

Rabıta, Allaha ermek için belli başlı bir yoldur. İmam-ı Rabbanî Hazretlerinin oğulları kayyum-u Rabbanî Seyh Masum Hazretleri buyurdular ki:

«— Rabıta, tek başına erdiricidir: zikirse tek başına erdirici değildir.»

Rabıta bu yolun her subesinde lâzımdır. Değildir divenler, ya rabıtanın ne olduğunu bilmiyenler, yahut İlâhî yolların mânasını idrak ve mütalâa gözünden geçirmiyenlerdir.

Rabıta, Allahın zatî sıfatlariyle tahakkuk edin müşahede makamına yükselmiş kâmil ve mükemmel bir mürşide bağlanıp onun huzur ve gıyabında cehresini hayal hazinesinde sımsıkı muhafaza etmekten ibarettir.

Sadık olan mürit, kâmil olan mürşidinin cehresini huzur ve gıyabında ruhuna naksetmek ve her ân bu naksa abanmakla, onun sıfatları ve hallerine, kendi ihlâs, istidat ve gayreti nisbetince ermiş olur.

Bu isde gerçek dâva, «Fena fillâh» ın başlangıcı olan «Fena fissevh» in vücut bulmasından ibarettir.

Muhtelif hadîsler, insanı, beraber bulunacağı sadık ve salih insanlar aramaya davet eder.

Allahın Okyanusundan bir damlaya benziyen mürşidin kalbinden, ilâhî feyz, rabıta eden müridin kalbine, ihlâs ve muhabbeti nisbetinde sızmaya başlar. Silsilenin, kendi öz mürşidinden tâ Peygamberler Peygamberine varıncıya kadar ba-

164

kûn insanoğlunun Efendisi, Müjdecisi ve Kurtarıcısı, altı ay müddetle, âdeta bir gün sonra olacak vakaları bir gece evvel rüyalarında görerek tebliğ gününe adım adım yaklaştılar.

samaklarını temsil eden büyüklerine, hususiyle ilâhî ölçülere pazarlıksız olarak bağlı öz mürşide, çözülmez bir mânevî irtibatla sımsıkı ilişik bulunmak şarttır.

Rabıtanın edebi, müridin, neticede mânevî bir sarhoşluk ve kendinden geçiş hissi duyuncıya kadar, mürşidin çehresini devamlı olarak kalbinde muhafaza etmesidir. Rabıta neticesinde bu mânevî sarhoşluk ve kendini kaybetme hissi doğunca, artık rabıta terkedilir ve yalnız bu mânevî sarhoşluktan ibaret kalınıp sadece ona yönelinir.

Şah-ı Nakşıbend Hazretleri, meclislerinde rabıtayla meşgul bir müridin, mânevî sarhoşluğa ermiş bulunmasına rağmen bu hale iltifat etmeyip hâlâ rabıtayı muhafaza etmek için çırpındığını görerek buyurmuşlardır ki:

«— Beni ve benim çehremi artık bırak ve seni saran mânevî sarhoşluğa, kendi kendinden kaybolma duygusuna yönel! Zira bu duygu, (Mâsiva - Dış âlem) den uzaklaşma ânında gelir ki, rabıtanın gayesi esasen bu ânın tahakkukudur. Ona, vusul ve şühud ânı derler.»

Bilinmelidir ki, bu yolla Allaha ermek, ancak kâmil ve mükemmel mürşidin muhabbet ve rabıtasına bağlıdır. Bu vasıfta bir mürşidin ise, sülûkü zamanından itibaren bu yolu muradî seyr ile aşmış olması ve Rahmanî cezbe ve muradî kemallerle pişmiş bulunması iktiza eder. Bu çapta bir zatın nazarı bütün kalb marazlarına şifa ve tevecühü mânevî illetlere devadır. Bu kemallerin sahibi, vaktin imamı ve zamanın büyük kutbudur. Velîlerin her nev'i, onun kemal şelâlesinden bir damla ile tesellisini bulmuştur. Bu çapta bir zat, uzun zaman fâsılalariyle zuhur eder. Vefatiyle de feyz güneşi batmaz. Bunlar, kabirlerinde bile kalblere Rabbanî ilimleri ve İlâhî maarifi neşrederler ve onları tasarruf ederler. Ebülhasan (Şazelî) Hazretleri, ruhanî yoldan ve kabirlerinden müritlerine feyz neşretmekte devam eden velîlere dair tafsilât vermişlerdir.

Böyle zatların irşatları, güneşin ışığına benzer. Kasıtsız ve iradesiz, tahsis ve tâyinsiz olarak bütün âleme menfaattir. Hele kast ve irade, tahsis ve tâyin buna ilâve edilirse, menfaat büsbütün yükselir.

Bizim yolumuzda böyle zatlara irtibat, sevgi usuliyledir. Nisbet in'ikâsî, yani aksetme şeklindedir. Bu hal, zaman ve mekândan asla müteessir olmaz, uzaklık ve yakınlıkta değişmez. Sevgiye dayanan ve uzaktan aksetme yoliyle gelen nisbet, ânbeân onun rengiyle boyanmak ve haliyle hallenmek şeklinde tecelli eder. İn'ikâs yolu ise onun nuriyle aydınlanır. Bu faydalanma ve feyzlenme işinde, fayda ve feyz kaynağını bilmek ve bunların nereden geldiğini anlamak şart değildir.

Kavun, nasıl güneşin hararetiyle pişip her ân olgunlaşırsa, salik de, mürşidin terbiye ışığı altında yavaş yavaş pişer ve olgunlaşmaya doğru gider. Böylece, en büyük derece olan Rahmanî feyzi vasıtasız olarak almaya istidat kazanır.

Kavunun, pişme tarzına aklı ermediği gibi, salikin de terbiyesinin nereden geldiğine ilmi olmıyabilir. Bu hal, cezbesi sülûkünden evvel gelen saliklerde bulunur. Cezbesi sülûkünden sonra gelen saliklerde ise irşat edicisini ve irşat ediliş tarzını bilmek zarurî bir emirdir.

Merhum
Esseyyid ABDÜLHAKÎM

Nebîliğin kırk altı cüz'ünden bir parça olarak vasıflandırdıkları sadık rüya bahsinde, bu kırk altı rakamının sadece madde hesabına ait bir sırrını çözebiliriz: Nebîlikleri yirmi üç sene devam ettiğine göre, altı ay, bu müddetin kırk altıda biridir. Mâna cephesine gelince, ona bakar bakmaz, daima olduğu gibi, bir pencereden sonsuzluğa sarkmışçasına başımızın döndüğünü hissediyoruz. Akıl isimli paraşüt, bu derinliklerden gelen müthiş kasırgaya karşı bir sigara kâğıdından daha âciz ve telâşlıdır.

İlâhî memuriyet

Yaşları kırkı doldurmuştur... Hira dağı ve oradaki mağara, murakabe ve ibadetlerinin sadık ve mahrem mekânı olmakta devam halindedir. Ramazan ayının on yedinci Pazartesi günü...

Kâinat ve beşeriyet çapında hâdiselerin güneşten daha belli keyfiyetlerine rağmen kemiyetleri üzerindeki tereddütleri ve münakaşalı rivayetleri sevmediğimiz için, bu tarihi, galip ve maruf rivayete sığınarak kat'î şekilde tesbit ediyoruz:

Ramazan'ın on yedinci Pazartesi günü, Allahın Resulü Hira dağındaki mağarada; murakabe ve ibadet denizinin en derin noktasında sulara gömülü... Bir gece evvel rüyalarında muazzam bir şekil, bir heybet, bir suret, bir eda, bir ışık, bir renk görmüşlerdir. Bu, kendisine sır tevdi edilen ve kendisinden ruhun bâtınî mahiyeti öğrenilen mahrem ve emin kimse mânasına «Namus-ül-Ekber» sıfatlı Cebrail'dir. Allahın vahiylerini tebliğe memur büyük ve sultan Melek... Büyük ve sultan meleklerden bir tanesi...

Bir gece evvel rüyada beliren Melek, Ramazanın on yedinci Pazartesi günü, mağarada, murakabe ve ibadetin en derin ânında, Kâinatın Nuruna, dünya ve madde plânına ayak basmış olarak görünüverdi.

Müthiş ân...

(Devam ediyor)

Bize ve Dinimize

TÜRK milletinin büyük ve kahir çoğunluğu İslâmdır. (İslâm) denilince bunda hiç bir mezhep ve tarikat farkı gözedilmeksizin, Allaha, Resulüne, Kitabına, Meleklere, Ahiret gününe, hayır ve şerrin Allahtan olduğuna ve bütün farzlara iman eden her kişi dahildir.

İşte böylece meydandaki muazzam ve muhteşem kütle, Türk Milletini teşkil etmektedir. Bu bir cemaat değil, bir millettir. Ve hâkimiyet kayıdsız ve şartsız milletin olduğundan, millet ise Müslüman bulunduğundan onun din ve imanına hürmet edilmesi de millî hâkimiyetin bir zaruret ve mecburiyetidir. Hiç bir düşünce ve sebep bunu ihlâl için vesile olamaz. Vicdan hürriyetini, iman ve ibadet serbestliğini kayıt ve şartlara bağlamak isteyen hiç bir iddiaya asla iltifat edilemez. Başvekil sayın Adnan Menderes bu hakikati, «İnkilâp yobazlarına rağmen din hürriyetini kayıt ve şartlardan kurtardık. Mekteplere din dersleri koydurduk. Ezanı Kur'an dilile okuttuk. Radyoda dahi Kur'an okutmaktayız. Türkiye bir Müslüman devletidir ve Müslüman kalacaktır. Müslümanlığın bütün icaplarını yapacağız.» şeklindeki sözlerile açıklamakla kalmamış, bu kerre Millet Meclisinde Diyanet İşleri bütçesinin müzakeresi sırasında da «Türkiyede yaşayan Türklerin İslâm olmaları haysiyetile devlet bütçesinde Diyanet İsleri için tahsisat konulmasının lâikliğe aykırı olmadığını» açıkça tekrarlamış ve ayrıca da, «İslâm halkının mâbedleri ve din isleri için kendiliklerinden yaptıkları yardımları ve alâkaları» işini de medheylemek suretile milletin ruhunda İnkılâp yobazlarının doğurduğu ıztıraba deva sunmuştur. Allah ondan razı olsun, ki:

«Hakdır sözü, hak söyledi»

Çeyrek asırdan fazla vicdana ve imana çöktürülen kâbusu, Adnan Menderes adlı bir İslâm Türk çocuğu, kudretli eliyle söküp atmış; Ahmet Emin Yalman gibi dönme ve döneklerle M. Nermi gibi mağşuş servetlerin ardından koşan Masonların, Falih Rıfkı gibi İslâm babadan doğmuş görünmesine rağmen İslâma kılıç sallayanların, Nurettin Artam gibi muhterem babasının şeyhlik postuna oturmuş ve irşat tacını başına giymiş olmasına rağmen bu hidayet yolundan saparak kapkara küfür külâhını kafasına geçirmiş bulunanların çanlarına ot tıkamıştır. İslâm hânedânından ve İslâm babanın temiz tohumundan gelenlerin zaten Adnan Menderes'den başka türlü söylemeleri ve başka yolu tutmaları beklenemezdi.

Dikkate lâyıktır:

Filân yerde bilmem hangi şahsın ki —bu hareketin Müslümanlara söz getirmek üzere kasden inkılâp zorbalarınca gizlice yapılmış veya yaptırılmış olması kuvvetle muhtemeldir— bir heykelin çene ve burnunu kırmasını «irtica»ın hortlaması şeklinde göstererek yahudi yaygaraları koparmak vesilesini arayanlar, Başvekilin sahte inkılâpçıları yobazlıkla tavsif eyleyen nutkunu kasden gazetelerine koymamışlardır. İş Masonluğu öğmeğe, dinsizliği alkışlamağa geldi mi, sütunları açıktır, uydurma yobazlarını teşhire geldi mi, sütunları kapanmış ve kalemleri kırılmıştır.

Ne yazık ki, gerçek ve nurlu

Ah, şu lisan

ALAYCI feylesof (Volter) e sorarlar:

«— Akademi nasıl şeydir?»

Şöyle cevap verir:

«— Bir topluluk ki, içinde büyük emlâk sahipleri, zengin derebeyleri, küçük asılzadeler, yüksek rütbeli kilise ruhanileri, tanınmış ve tanınmamış generaller, diplomatlar, şunlar, bunlar, okur yazar sınıfından sayılanlar, hattâ ve hattâ bazan âlim zatlar bile vardır.»

Sanılır ki Volter, iki yüz küsur yıl önce bizim (Dil Kurultayı) nın tarifini yapmıştır. Filhakika, Ankarada toplanan Kurultayda Türkçeyi Rum şivesile konuşanlar, dönme Selânik lehcesinin bozuk gramerinden dilini kurtaramamış olanlar, Ermeni Türk dili mütehassısları, medrese softalığından inkılâp yobazlığına terfi eylemiş bir nevi ulema, her bilmediğini bilirim sanan üdeba, Türkçeyi makbul şivesile konuşmaktan âciz iken Kuranı tercümeye kalkan cühelâ, (Ulus) taki köşe penceresinden kafasını uzatarak uydurmacanın tuhaflıklarını yapmaya savaşan kafadan gayr-i müsellâh soğuk nevâ, eski yeni yazarlar, yeni eski bozarlar, şunlar, bunlar, her boydan ve her soydan bir Bâbil Kulesi cemaati toplanmış bulunuyor. Bir kısmı, hayırsız bir gayr-i salih vakfın artıklarından zıkkımlanmak, bir kısmı da şeflerinin buyruğu ile içine saplandıkları batağın vaktile propagandasını yapmış olmaktan dolayı bugün de müdafaa yükünü taşımak mecburiyetinde...

Bir topluluk ki, başı sonuna uymaz, söylenenler ipe sapa gelmez, gerçek bilginlerin sesi işitilmez. Milletin dil birliğini ve meramını anlatma kudretini kökünden yok etmek üzere ağız ve gönül birliği yapmısların yanında, temiz öze ve doğru söze bakan kalmamış, dil bilgisini lisaniyat üniversitesinde öğrenmiş ve ihtisas doktorasını nereden almış bulunduğu hâlâ bilinemiyen bir âmirin kumandasına uyulmuş ve yine Halk Partisi kodamanları ile muvazaa kahramanlarının elele vermelerile geçit yolları tutulmuş!

Füzulî hiç olmazsa şikâyetnamesinde:

«— Selâm verdim; rüşvet değildir diye almadılar. Hüküm gösterdim; faidesizdir deyû mültefit olmadılar!»

Diyebilmiştir. Bunlara selâm verilse, rüşvet olmadığı için değil, selâmı vermek ve almak İslâm edebi olduğundan ve esası İslâma dayanan her an'ane (irtica) ile alâkalı bulunduğundan almazlar.

Dünya var olduğundan beri bu toparlak yer üzerinde yaşamış ve yaşayan milletlerden hiç birinin, asırlardan beri teessüs etmiş alfabesini ve dilinin kamusuna girerek artık kendinin öz malı olmuş ve asla yabancılığı kalmamış lûgatlarını atıp da, milliyetine ve mede-

166

çatanların içyüzü

bir inkılâp hamlesi olan bu beyanata, kendilerine aydın ve inkılâpçı vasfını yersiz olarak takmış bulunan bir takım gazeteler ve yazarlarından bir sınıf gençler ve salhurdeler kulak tıkamışlar ve Allahın buyurduğu «hak geldi, batıl gitti. Artık o bir daha avdet etmez!» Müjdesine inadî bir küfür ve dalâlet ile kazan kaldırmışlardır. İslâm dini Allahın hıfzındadır; ona karşı yapılan teaddi ve taarruz elbette yok olmağa mahkûmdur. Böyle olmakla beraber İslâm Türklerin sarih insanlık haklarına tecavüz devam eylemektedir. Büyük yayın vasıtalarından çoğu ya Masonların elinde, yahud Yahudi sermayesinin nüfuzu altındadır. Bu Masonluk kudreti, İslâm halkının haklarını müdafaaya çalışan mahdud bir kaç derginin seslerini boğmağa ve intişarlarını «İnkılâp» adına baskılı müeyyidelerle ve hükûmet kuvvetile men'eylemeğe uğraşmaktadır.

Halk Partisinin dalâlet ve istibdat dellâlı (Ulus) başta olarak dönme Ahmet Emin'in bizim olmıyan ve vatanımıza hiyanete memur bulunan (Vatan) ı, Mason M. Nermi'nin mağşuş sermayeli bezirgân (Yeni İstanbul) u ve Masonlukla Yahudiliğin para kuvvetinden kuvvet bulan emsali ve bunlara neden ve ne sebeple katıldıklarının sırları henüz açıklanma zamanı gelmemiş tüylü ve tüysüz çömezleri ve benzerleri sırt sırta vermişler, bir taraftan dinî ve ahlâkî mecmualara sistemli bir hücuma girişmişler, diğer taraftan da şeni' ve alçak karikatürlerle islâmî ilim kisve ve serpuşunu tehzil ve tahkire girişmişlerdir. Mukadder olan hayatlarını ikmal edip de mezarlarının yolunu tutacakları sırada namazlarını kıldıracak, telkin verecek, onlara son seferlerinde teşyi vazifesini yerine getireceklerin yine ayni kisve ve serpuşu taşıyacaklarından dahi gaflet ederek, bunların, cür'et etmekte oldukları şenaatten çekinecek kadar olsun medenî bir terbiyeye sahip olmadıklarını görmek ne acıdır! İşin asıl acınacak tarafı, böylelerin maddî hayatlarını tüketerek kötü ruhlarını terketmiş lâşelerine karşı, İslâm cemaatinin tahkir ettikleri sarık ve cübbeyi lâbis imamlarile, ölenin adı Müslüman ismi olduğuna aldanarak İslâm usulü üzere namazlarını kılmaları ve kıldırmalarıdır. Ne den münafıklıktan bir an olsun vazgeçerek hayatta iken, kendilerine cenaze namazı kılınmaması ve İslâm mevtalarını tedirgin etmemek üzere Müslüman kabristanına defnolunmamalarını vasiyet etmediklerine gerçekten hayret etmekteyim. Resul-u Ekrem Efendimiz Hazretleri bir münafıkın namazını kılmak üzereyken emri ilâhî ile bundan menolunmuşlardı. Resulün sünnetine uymak İslâmların vazifesi olduğu kadar, İslâmî ve İslâm halkını hor ve hakir görenlerin de bu külfet ve azabı Müslümanlara tahmil etmemek üzere ya taşıdıkları İslâm adını beğendikleri ve tavsiye eyledikleri lâtince ve yunanca dilinden bir isme tahvil eylemeleri, yahut hiç olmazsa yaşarken son dinî teşyi vazifelerinden Müslümanları alıkoymak üzere açık vasiyette bulunmaları asrî terbiye ve muaşeret edeblerinden olur.

«Ya olduğun gibi görün, yahut göründüğün gibi ol!»

M. Raif OGAN

dâvamız, ah!

niyetine aykırı başka medeniyetleri kendine mal etmek ve dilini değiştirmek teşebbüsüne girişmiş olmadığı söylense böyle bir hükme mültefit olmazlar. Çünkü, Muhterem Başvekilin tam yerinde ibdaatından «İnkılâp yobazlığı» onlarda rasih tabiat ve meleke halini almış; ve «can çıkmayınca huyun çıkmıyacağı» ise malûm bulunmuştur. Hele bu huy değiştirme işine, menfaat kaygusu da girmiş ise...

Meselâ şunlar ortaya konulsa, ne dönmeleri döner, ne de nasılsa dönmemişleri baş eğer:

Profesör (Nihad Erim) in (Ulus) daki yazılarından şu ibareler, dil devirmecilerinin kendi dâvalarına sadakat gösteremediklerinin delili değil midir:

«— Bilhassa dil devrimi derin bir ihtiyaca cevap vermiştir. Arapçasız, farsçasız Türk dili milletin kabiliyet ve melekelerinin kolaylıkla gelişmesi için vazgeçilmez bir zarurettir. Batı kültürü âlemine yabancı kalmamak için bir eksiğin tamamlanması şarttır. Bu da, Nurullah Atac'ın dediği gibi, Üniversitelere girecek olanlara lâtince öğretmektir.»

(Nihad Erim — 10 Şubat 1951 Ulus.)

Devirmeceyi müdafaa eden bu üç satırda (bilhassa), (ihtiyaç), (cevap), (millet), (kabiliyet), (meleke), (zaruret), (âlem), (tamam), (şart), (Nurullah); olmak üzere tam 9 tane arapça kelime, yine arapça bir tâne tâbir, bir tane de terkip var. Hani bunların uydurmacaları?

Bir mevzuun propagandasını yapanlar; kendileri tavsiye ettikleri uydurmaları kullanamazken ne hak ile bunları halka tavsiye ederler? Elbette böyle yapmağa mecburdurlar. Çünkü, başka dillerden lûgat almamış lisan yoktur. Fakat alınan lûgatlar artık dilin tasarrufatından, yani öz malı olur arapçalığı, farsçalığı kalmaz. Hepsinde böyledir; bize gelince, milliyet bahsinde, yahudi ile ayni milletten sayılacak kadar geniş bir milletçiliğe gidiyoruz da, iş dili bozmağa gelince neden halisüddem ırkçı kesiliveriyoruz? Bu işe akıl, sır ermez!

İnkılâp tarihi kürsüsü muhterem profesörü Hikmet Bayur, bir zamanlar altı ay kadar riyaset şerefini taşıdığı Dil Kurumunun mâzisinden bahsederek «çalışmalarda her ne kadar aksaklıklar da görülmüş ise de dil hareketinin Atatürk inkılâpları bütününden mühim bir hamle olduğunu, Atatürkün kurduğu tarzdan başka şekle sokulamıyacağını, Atatürk prensiplerine sadakatin şart olarak muhafaza edilmesi icabettiğini» açıklayarak «Türk Dil Kurumu, ya tamamen yahut kısmen Atatürkün vakfile yaşamaktadır. Mevcut hükûmet dil faaliyeti için kendisi

(Devamı S. 16 da)

167

Hadiselerin

★ **KABİNE**

Evvelâ, Adnan Menderes'in istifa edip, yeni bir kabine kurması ihtiyacına düşmesinden veya düşürülmesinden hiçbir şey anlıyamadık. Meydanda böyle bir lüzumu «âcilen» ifade edici bir sebep göremiyorduk. Neticenin henüz ortada olmadığı günlerde şöyle bir tahmin yürüttük:

Böyle bir değişiklik iki ihtimale dayanabilir:

1 — Ya Adnan Menderes, bizzat kendi ruhunu ve dünya görüşünü hâkim kılacağı, aynı ruhu ve dünya görüşünü temsil eden şahıslardan bir kabine kuracak, yâni kabinesini kendi irade ve hamlesiyle kendisine irca ve tezatlardan tasfiye edecek...

2 — Yahut Adnan Menderes'i ve onun temsil ettiği ruhu tasfiye etmek istiyenler, böylece kabineyi kendilerine irca edecekler...

İhtimallerden ilki bizi şâd, ikincisi de bedbaht ediyordu. «Bekliyelim!» dedik ve bekledik.

Bir de ne görelim:

Herhangi bir futbol timinde, basit ve mânasız birkaç yerin değiştirilmesinden, çok kuvvetli ve Menderes'i tahkim edici bir (muhacim) in çıkarılmasından, buna mukabil eski mâna ve hattâ tezatların aynen muhafaza edilmesinden ibaret, baştan başa telif zaafı ve maksat züğürtlüğü belirtici zoraki bir değişiklik... Ne lüzum vardı sanki?.. Kuvvetli bir (muhacim) diye vasıflandırdığımız ve Adnan Menderes, Tevfik İleri ile berabet tam bir mukaddes

14 Mayıs Mücahitlerini

Yazan: Izzet MÜHÜRDAROĞLU

ARTIK partilerin dar görüş zaviyelerinden sıyrılarak, millî menfaatleri partiler üstü bir zirveden tetkik etmek fırsatını elde ettiğim şu son aylar zarfında bellibaşlı bir kanaate varmış bulunmaktayım: Türkiyede iki ana parti, üç ana parti, dört çocuk parti filân yok, esasta sadece iki parti vardır. Fakat bu iki parti, bütün iç ve dış heyetiyle ve tam bir fikir mimarisiyle henüz teşekkül etmiş vaziyette değildir. Yalnız vicdanlarda ve ruhlarda taazzuv etmiştir. Bu partinin biri 21 milyon nüfusun yüzde doksan dokuzuna sahiptir. Bilhassa her zaman ve her fırsatta memleket yükünün en ağırını çeken, buna mukabil nimetlerden hemen hemen hiçbirisine malik olamıyan, kara sabanından ve mütevazı camilerinden başka bir servete sahip bulunmıyanlardan müteşekkildir. Anadolu ve Trakya halkı, bu görünmiyen, fakat 14 Mayıs gibi bir fırsat zuhur eder etmez görünüveren partinin tabiî âzalarıdır. Bu parti, mânevî cepheyi, hakikî Müslümanlar cephesini temsil eder.

Diğer görünmez parti, nüfusumuzun yüzde birini bile dolduramaz. Bu partiye mensup olanlar ancak nüfuslarındaki kayıtlara göre Müslümandırlar. Bu kadar ehemmiyetsiz ve zikre değmez ekalliyet vaziyetlerine rağmen, ellerindeki büyük neşriyat ve propaganda vasıtalariyle, sanki memleketin yüzde yüzünü temsil ediyorlarmış gibi bir eda takınır ve kimseye söz ve fikir hakkı tanımazlar. Bunlar Müslümanlığı bir gerilik nizamı olarak görür ve milletin mânevî hislerini izhar ânlarında küplere binerler. Risalelerinde, nutuklarında modası çoktan geçmiş, keskinliğini çoktan kaybetmiş, fakat zaman zaman geri teperek bizzat kendilerini yaralıyan (irtica) silâhını, usanmadan millete karşı kullanırlar. Bunlar Müslümanlığa o kadar kin ve hiddet duyarlar ki, «Dervişin fikri ne ise zikri de odur» kabilinden iktısadî yazılarında dahi irtica tehlikesinden bahsederler; hangi kapağı kaldırsalar, altından irtica çıktığından şikâyet eder ve bu vehimlerini karikatürlerine kadar resmederler. Velhâsıl memleket ruhunun yüzde doksan dokuzunun dışında kalan bu zavallı yüzde bir, kendilerini münevver, garplı, fikri açık, inkılâpçı, kısaca bu memlekette bir müstemleke umumî valisi gibi salâhiyet sahibi ve vazifeli görerek ve ellerindeki zengin neşriyat ve propaganda vasıtalarına güvenerek, sanki Müslümanlığa, Türk anane ve mukaddesatına harb açmıştır. Her fırsatta demokrasyanın yüksek vasıflarından dem vurarak kendilerini en yüksek mânada garp elçisi gören bu yüzde birler, sahte demokrasya dâvalarına bizzat kendileri ihanet ederler ve kemiyetteki zaaflarına rağmen, menfi tarafından keyfiyetteki kuvvetleriyle memleket yüzde doksanını boyunduruk altında tutarlar.

İşte bugün Türkiyede siyasî tablo mübalâğasız budur.

Bu iki cepheden memleket yüzde doksan dokuzunu teşkil eden millî cepheye, Demokrat Partinin bütün teşkilâtiyle, yüksek ve alçak kademelerinden yüzde yetmiş beşi dâhildir. Millet Partisinin, keza bütün teşkilâtiyle, yüksek kademelerinden birkaçı müstesna, hemen hepsi dâhildir. Fakat Halk Partisi teşkilâtının hemen hemen büyük kısmı, bu cepheye dâhil olduğu halde, 27 senedir bu milleti ana dâvasından ayıran mesul kademelerinin tesiri altında, bir nevi felce uğramış olmak vaziyetindedir.

Yüzde birleri teşkil eden, Başbakan Adnan Menderesin çok güzel tabiriyle «İnkılâp softaları» cephesi, işte yukarıda saydığımız gruplardan arta kalan istisnalardan ibarettir. Fakat ne çare ki, her partide bu istisnalar rollerini mükemmelen görmekte, zâhire ve maddeye hâkim bulunmakta ve partilere, ana dâvalarının tahakkukunda birer engel olmaktadırlar.

İstikbalde ne olacaktır?

İstikbal iki partiye doğru gitmektedir. Partinin biri devletçi imiş, diğeri mutedil liberalmiş, diğeri tam liberalmiş; hepsi boş lâftan ibaret... Neticede partiler ikiye inecek; biri mânevî kuvvetlere istinat eden, anane, mukaddesat, tarih ve ecdat şuurunu esas bilen halis Müslümanlar partisi, diğeri ise Türk milletinin ruhan ve şeklen bir garp devleti olarak şarkla ve İslâm âlemiyle bütün bağlarının koparılmasını istiyen Mason ve (inkılâp softaları) partisi şeklinde meydana çıkacaktır.

Bugünkü vaziyet birinci grupun aleyhinedir. Çünkü her partide, az bile olsa, ikinci grupun mümessilleri vardır; bunlar, o partinin gerçek (doğru) ve (iyi) ye karşı isti-

Muhasebesi

satçı ve milliyetçi müsellesi kurduğunu sandığımız Fevzi Lûtfi Karaosmanoğlu'nu tasfiye etmekten ibaret miydi bütün gaye?.. Yoksa bu işi bize dışarıdan (dikte) eden Okyanus aşırı bir tesir mi bahis mevzuu idi?..

Tekrar edelim; hiçbir şey anlıyamadık; ve sadece Adnan Menderes ile Tevfik İleri'yi yerlerinde görmüş olmaktan başka bir memnunluk vesilesi elde edemedik.

Samed Ağaoğlu ile Halil Özyörük'ün ise tekrar yeni kabinede yer bulusundan, hattâ ikincisinin bu defa iç idare politikasını eline alışından adamakıllı üzüldük.

Allahtan duamız, bu memlekette artık mânaları tezatsız olarak tesis etmesidir. Tâ ki, biz de, nasıl ve ne şekilde mücadele edeceğimizi tâyinde sıkıntı çekmiyelim!..

★ **PARMAK**

Kırşehir hâdisesiyle, son günlerde bahsedilen Konya D.P. kongresinde, fes, çarşaf, Arap harfi istendiğine dair dedikodu hâdisesinin doğrudan doğruya C.H.P. lilerin tahrik eseri olduğuna ait deliller üzerinde DEDEKTİF X BİR dostumuz tarafından da yürünmektedir. Günü gelince daha nice sırlarla beraber suratlarına çarpacağımız bu tahriklere karşı kendilerine tavsiyemiz şudur:

Parmağını nazik noktalarımızdan çek; yoksa seni nazik tarafından parmaklamayı biliriz!

Be. De.

16 Mart 1951 Büyük Doğu Sayı 12

Birliğe Davet Ediyorum!

(M. P. Genel Haysiyet Divanı Âzası)

kamet almasına mâni olmaktadır.

Şu halde 14 Mayısı hazırlıyan, son çeyrek asırlık idarenin muhalifleri için, ne gibi bir hareket hattı seçmek lâzım geliyor?

İster Demokrat Partili, ister Millet Partili olsun, Adnan Menderes ve onunla aynı fikirde ve aynı yolda olan Karaosmanoğlu, Tevfik İleri gibi kıymetli ve samimî unsurları müdafaa etmek ve muvaffakiyetlerini sağlamak... İşte bu lâzımdır! Bir Millet Partili olarak, ben bu olgunluğu göstermek mecburiyetindeyim. Çünkü ezanın Arapça okunmasından, din derslerinin mecburî olarak ilkmekteplere konmasından, haftada bir de olsa radyoda Kur'an okunmasından esasen fena halde ürperen yüzde birler cephesi, bilhassa kıymetli bir Müslüman evlâdı olduğunu İzmirdeki nutkiyle ilân ve isbat eden Adnan Menderes ve arkadaşlarına karşı kuvvetle cephe almış ve ellerindeki azametli ve hamiyetli (!) fakat hakikatte Halk Partisi kokulu gazeteleriyle hücuma geçmişlerdir. Yalnız (Yeni Sabah) gazetesi büyük bir olgunlukla, Başbakanın temsil ettiği Müslüman ruha muzahir olmuştur. Tebrike lâyıktır. 14 Mayıs inkılâbını, Demokrat Partili muhalif arkadaşlariyle birlikte hazırlamış bir Millet Partili olan ben, bugün ufuklarda kendini belli eden yüzde birler, yani inkılâp softaları tehlikesinin, çeyrek asırdır olduğu gibi başımıza tekrar çökmesine asla tahammül edemem! İnsaflı bir Millet Partili; ve her şeyden evvel Millet Partisine şahıslara değil, programındaki din, anane, tarih ve ecdat mefhumlarından dolayı bağlı bir Müslüman olarak ben, bugünkü Adnan Menderes hükûmetine ve istinat ettiği 14 Mayıs ruhuna destek olmak mecburiyetindeyim! Ona karşı bugün yıkıcı bir tempo ile muhalefeti, kendi kanaatimce, bir Millet Partili için millî menfaatlere uygun bulmadığımı ilân ediyorum. Bunun aksi, Halk Partisine, temsil ettiği çeyrek asırlık tek parti idaresine ve ruhuna ve inkılâp softalarına hizmet etmektir.

Adnan Menderes hükûmetini, hatalara düştüğü zaman, millet nazarında küçültmek ve Halk Partisine zemin hazırlamak için değil, fakat millet nazarında yükseltmek için arkadaşça ikaz etmeli ve İzmir nutkunda belirttiği ruhu daima yükseklerde dalgalandırmalıyız. Bu şekilde düşünmek Millet Partisine ihanet değil, bilâkis onun gayesine en büyük hizmettir. Belki bazı partili arkadaşlarım beni tenkit edeceklerdir, fakat zaman haklı olup olmadığımı gösterecektir. Siyasî hayat zaman zaman nankör de olabilir. Fakat Türk millî menfaatleri ve İslâm dâvası bahis mevzuu olduğu zaman, şahsî endişelerin susması ve susturulması lâzımdır.

14 Mayıs inkılâbını hazırlıyan, son çeyrek asrın, halis ve samimî, Demokrat Partili ve Millet Partili muhalifleri ne yapmalıdırlar?

Yaklaşan büyük kongrelerinde küçük parti duygularından feragat ederek, her iki parti idarecileri ve Müslüman Türk milletinin imanlı delegeleri, aynı gayeye bağlı bir program etrafında toplanmak suretiyle Türk milletine lâyık olduklarını isbat etmelidirler. Aksi halde, bir gün tekrar (İnkılâp softaları) nı karşılarında görmek bedbahtlığına düşebilirler. Demokrat Parti programı, muhakkak ki, kifayetsizdir. Fakat Adnan Menderes, programın dışına sızmayı bilmiş, gerçek Türk ve Müslüman dâvasına hizmet yeminini etmiş ve bu yolda hatırı sayılır icraat meydana getirmiştir. Bizim de istediğimiz esasen bu idi. Şu halde, hakikatte tatbik edilmekte olan prensipleri programa almak kadar kolay ve mantıkî bir şey olamaz. Bu da tahakkuk ettiği takdirde, her iki partinin eski ve şahsî pürüz ve anlaşmazlıklarını bertaraf ederek el ele vermemeleri için ortada hiçbir sebep kalmaz. Her iki partinin idarecileri arasında çok kıymetli ve idrakli şahsiyetler vardır. İlk akla gelenler, Adnan Menderes, Fevzi Lûtfi Karaosmanoğlu, Tevfik İleri, Doktor Mustafa Kentli, Ahmet Tahtakılıç, Osman Nuri Köni, Hasan Dincer ve diğer kıymetli arkadaşlardır.

14 Mayıs hepimizin eseridir. Dolayısiyle onu muhafaza ve inkılâp softalarına karşı müdafaa ve onların alaylı nazarlarından korumak da hepimizin vazifesidir. Eğer her iki partinin, iki üç aya kadar yapılması icap eden umumî kongrelerinde bir «Mukaddesatçı Demokrat Birliği» fikri ileri atılmaz, tahakkuk ettirilemez ve buna da şahsî gurur ve nefsaniyetimiz mâni olursa, 14 Mayısa şimdiden acımak ve inkılâp softalarının galebelerini bir gün beklemek lâzımdır.

GÖRÜNMEYEN İNKILÂP

— 26 —

Yazan:

Cevat Rifat ATİLHAN

Millî mücadelenin kuruluş ve temel atılışına ait kısımları okuduk. İstiklâl savaşlarının bu temel üzerine mi kurulduğu veyahut başka esaslara mı istinat ettiğini ileride münakaşa edeceğiz. Şurası muhakkaktır ve peşinen söylenmesi lâzımdır ki, İspartada doğmuş ve Mersinde büyümüş büyük bir Türk Kahramanı bütün dehâsını ve kudretini bu milletin kurtuluşuna ve başına çöken belâlardan sıyrılışına sarfetmiştir.

Başta Konya olmak üzere, bütün garbi Anadolunun fedakâr evlâtları; bunca felâketler ve suiistimaller ve sui idarelerden sonra da, garbın hayasız ve zebunküş ihtiras ve vahşetine karşı asla lâkayt kalmamıştır.

Zavallı ve talihsiz, sonra bir hiç yüzünden, yok yere bir çok evlâtlarının iplerde boğulduğuna ve bir çok ocakların sönüp ailelerin matemlere büründüğüne şahit olan Konya, millî mücadelenin ilk adımlarını hiç aksamadan atmış, uhdesine düşen fedakârlığı çekinmeden yapmış, fakat her nedense iftiraya, talihsizliğe ve bedbahtlığa uğramaktan kendini kurtaramamıştır. Sırası gelince bunun da içyüzünü kendi görüş ve zaviyemizden kendi idrakimiz nisbetinde açıklayacağız.

★

Şimdi İstanbula avdet ediyorum. Bu şehri aç kurtlar gibi istilâ etmiş ve beldeler padişahının güzelliğine içlerini çekip onu kendilerine mal etmek istiyen Ehl-i Salibin mağrur kumandanlarına birer birer tevdi ettiğim beyannamelerden sonra, aldığım talimat mucibince bu koca şehirde yaşayan binlerce münevver insan içinde, Türkün şanına, şerefine ve izzeti nefsine vurulan ağır darbelere isyan etmiş, kalpleri vatan ateşile tutuşmuş, bir çıkar yol bir selâmet kapısı arayan fedakâr insanları arayıp bulmak ve onları mümkün olduğu kadar sür'atle ve müreffehen Anadoluya sevketmek için çalıştım.

Benim uğradığım talihsizlikler, tabiîdir ki tarih için bir ölçü teşkil etmez. Daha ziyade benim insan seçmekteki aczime ve isabetsizliğime verilir. Bununla beraber, ben objektif olarak ve namuskârane bir bitaraflıkla gördüklerimi ve bildiklerimi yazacağım. Bu; tarih için bir malzeme teşkil etmese bile, İstiklâl Savaşlarının bütün meyvelerini ve şan ve şeref hisselerini kapışmış olan bazı insanların sonradan vücuda getirdikleri havanın mahiyetini öğrenmek bakımından son derece mühimdir.

★

İlk intibalarım menfidir. Hangi güvendiğim arkadaşıma ve yakın dostuma memleketimin içine düştüğü musibetten bahsettimse:

— Bırak canım şu hayali. İki milyonluk muazzam bir ordu ile başaramadığımız bir işi, bunca yıkıntı ve çöküntülerden sonra silâhsız ve yaralı şu bir avuç insanla mı başaracağız.

Cevabını aldım. Biraz sonra genç neslin münevver çocuklarının önünde bazı yaşayan isimlerden bahsedeceğim ki, bunlar içinde selâmetle düşünmek kabiliyetinde olanlar hayretlerden hayretlere düşsünler... Tabiîdir ki, binlerce zafer ve şehamet destanı meydana getirmiş olan bu koca millet, dört buçuk Yunanlıya karşı kazandığı bir galibiyeti tarihten taşmış ve kâinatı aşmış büyük fütuhat ve zaferlere üstün tutamazdı. Fakat şartları ve düşürüldüğümüz korkunç uçurumun dehşetini düşünecek olursak o zaman başarılan harikaların hususî kıymet ve ehemmiyeti meydana çıkar.

Türk milleti için pek parlak ve dünya çapında olan İstiklâl Savaşları ve onun mes'ut neticeleri, münevverlerimiz ve idarecilerimiz için hiç de o kadar şa'şaalı olmamıştır.

Şunu demek istiyorum:

Her türlü ümitsizlik ve imkânsızlığı çiğneyerek, hayat ve istikballerini hiçe sayarak bu davaya tereddütsüz atılmış olan büyük küçük bir çok kahramanlar paçavra gibi birer köşeye atılmış ve ümitleri kırık, imanları zayıf, himmetleri mahdut ve hattâ hiç olan bazı insanlar da birer kurtarıcı edasile ve birer halâskâr imtiyazile milleti senelerce sömürmüşler, iliklerine kadar emmişler ve bu sayede millî mücadelenin topyekûn fedakârlıklarından kendilerine müthiş mevkiler ve servetler sağlamışlardır.

★

Ben işin müsbet tarafından başlıyacağım. İstanbul kazan ben kepçe tâbirine masdar olarak sarfettiğim mesai sonunda hakikî bir yıldız keşfettim ve ciddî bir kahramana tesadüf ettim. Bu, genç bir mülâzımdı. Yakışıklı, cevval ve kahraman müstesna bir Anadolu yavrusu idi. Onun Erenköyündeki evine gittim ve hasta yatmakta olan validesinin başı ucunda buldum.

— Mader-i vatan da hastadır. Evvelâ onun kurtulması lâzımdır. İcabederse annem değil, hepimiz feday-i can edelim, yeter ki o kurtulsun, dedi.

Bu müstesna kahraman, mülâzım Halil Nuri Beydir. (Şimdi Niğde Milletvekili olan Albay Halil Nuri Yurdakul)...

Bir çok insanlardan dâvamızın bir serserilik, bizim de birer avantürye ve haris insanlar olduğumuzu işite işite, hareketimizin saltanata ve vatana bir hiyanet teşkil ettiğini duya duya o kadar müteessir olmuştum ki, karşıma güneş gibi bir kahramanlık timsali çıkınca bütün mâneviyatım yerine geldi ve böyle evlâtlar yetiştiren bir vatan ölmez diye teselli buldum.

Bu, bir insanın fedakârlığını propaganda değil, fakat yapıcı, başarıcı, cesur ve son derece fedakâr olan bu gibi müstesna yaradılışların uzun seneler meçhul birer asker gibi bir kenara atılması, cevherlerinden, kabiliyetlerinden ve yapıcılıklarından istifade etmiyerek harp yüzü görmemiş, cephelerden kaçmış, hiç bir fedakârlık yapmamış tırnakları cilâlı insanların gelip de böyle aslan gibi insanların şan ve şereflerini kendilerine mal etmeleridir ki, uzun seneler içinde bocaladığımız uçurumlara bizi düşürmüştür.

(Birinci faslın sonu)

170

Son Hâdiseler Münasebetile

Hakikî gençliğin harikulâde beyannamesi

İrtica ve İnkılâp, Irkçılık ve Turancılık konuları etrafında koparılan gürültü bütün şiddetiyle devam ediyor. Bazı gençler ve bir kısım gazeteler Türk halkını, şaşırtmak yolundaki gayretlerine hız vermişlerdir. Bu arada, kömünistlerin, Türklük ve mukaddesat düşmanlarının, açılan kampanyayı kendi lehlerine büyük bir cüretle istismar ettikleri görülmektedir. Hâdiseleri sükûnetle takip ve tahlil eden milliyetçi Türk gençliğinin temsilcisi MİLLİYETÇİLER FEDERASYONU cephelerin kurulduğu ve safların belli olduğu bu zamanda günün meseleleri hakkında görüşünü belirtmeyi bir vazife bilir.

İrtica ve İnkılâp

1 — Memleketimizde dinî bir irtica hareketi yoktur. Bilâkis, komünizme karşı en büyük mânevî kuvvet olan din şuurunun gelişmesine ve Türk halkının iman ve ibadet hak ve hürriyetlerinin kullanılmasına tahammül edemiyen inkılâp softaları, din ve mukaddesat aleyhtarları ve bunlara kapılan bazı iyi niyetli fakat gafil kimseler bu hareketlere «irtica» diye saldırmakta; mukaddesatına ve dinine bağlı olan namuslu Müslüman Türk evlâtlarını «mürteci» diye lekelemeğe çalışmaktadırlar.

Irkçılık ve Turancılık

2 — Aynı ihanet zihniyetinin mümessilleri, yabancı dâvaların uşakları ve Türk milletinin düşmanları; bütün Türkleri düşünen, onların kurtulmasını arzulayan ve Türke ihanet edenlerin Türk milletini idare etmesini istemiyen vatansever Türk çocuklarını, Türk milliyetçilerini, yine «vatan haini» gibi göstermeğe çalışmakta; «aşırı sağcılık» veya «Irkçılık ve Turancılık» ithamı ile Türk milliyetçiliğine, Türkçülüğe saldırmaktadırlar. Tereddütsüzce bildirelim ki memleketimizde Türk milliyetçiliğinin dışında milletimizi parçalıyacak mahiyette bir ırkçılık cereyanı ve bugün idareleri altında esir Türk kütleleri bulunan memleketlere sefer açmak suretiyle Türkiyeyi felâkete sürükliyeceği uydurulan bir Turancılık hareketi yoktur.

Hakikî Tahrikçiler

3 — Bütün bu millet aleyhtarı iftira hareketlerini idare edenler de meçhulümüz değildir. İnkılâpçılık, hümanizm, sosyalizm, barışseverlik ve fikir hürriyeti maskeleri ardına gizlenen kömünistler, bu hareketleri de tertip, tahrik ve istismar etmekte ve bu hususta vatansızlar, Allahsızlar, memleket ve millet düşmanları, din ve milliyet aleyhtarı masonlarla işbirliği yapmaktadırlar. Gayeleri ise, kendilerine karşı açılan mücadelenin istikametini değiştirerek dikkati üzerlerinden uzaklaştırmak, kömünizme karşı birleşenleri anlaşamıyacakları meseleler çıkararak parçalamak; din adamları ve milliyetçiler hakkında şüphe uyandırmak, dine ve milliyetçiliğe rahatça hücum edebilmektir.

Netice

4 — Milliyetçi Türk gençliği dininin, imanının, ve millî değerlerinin bekçisi olarak dimdik nöbettedir. Kömünist taktiğine vâkıftır. Mukaddesat düşmanlarını ise tam mânasiyle tanımıştır.

Siyasî bir diktatoryayı daha dün çökerten bir milletin çocuklarını bugün bir fikir diktatoryasına köle etmek istiyen ve yeni bir 3 Mayıs 1944 yaratmaya teşebbüs edecekler, netice hakkında aldanacaklar ve pişman olacaklardır. Bir defa daha tekrar ediyoruz ki, Allaha inanıyor, Allaha güveniyoruz. Millet ve memleket yolunda yürüyor ve Hak uğrunda mücadele ediyoruz. Allah yardımcımızdır.

Milliyetçiler Federasyonu Başkanı
Bekir BERK

MİLLÎ KÜTÜPHANE ANKARA 171

DÖNMELİĞİN ROMANI

Yazan; Prof. Ş. Ü.

— 4 —

Bu bakımdan Sabatay Sevi'nin şöhreti, kenadisinden evvel Selâniğe ulaşmış bulunuyordu.

Sabatay, İzmir ve İstanbulda maruz kaldığı muamele ve aksülâmellerden esaslı tecrübeler edindiği için, Selâniğe yeni ve çok ihtiyatlı bir tip olarak ayak bastı. Bu yüzden az zaman içinde bütün Selânik Yahudilerinin emniyet ve itimadını kazandı. O kadar ki, evinde misafir bulunduğu zengin Yahudi, kendisine kızını vermeğe kadar gitti. Sabatay bu kızı da aldı, fakat ona da hiç el sürmiyerek mahut saffet ve melekiyet rolünü oynamakta devam etti.

Sabatay Sevi, Selânikte, şerefine verilen bir ziyafette şöyle dedi:

«— Ben hiç evlenmiyeceğim! Zira Tevrat ile evlenmiş bulunuyorum!»

Ve buradan Mesihlik bahsine geçerek, kendisinin beklenen kurtarıcı olduğunu ima etti.

Selânik hahamları, bu gözü kara genç adamın küfür saydıkları sözlerinden dehşete düştüler. Derhal onun aleyhinde toplandılar ve kendisini ölümle korkutmaya vardılar Sabatay'ın en müstait ve müsait bulduğu Selânik muhitinde, hahamlık aksülâmeli en keskin olarak zuhur etmişti.

Bunun üzerine Sabatay Sevi, Selâniği de arkasında bırakarak Atina'ya gitti. Orada da tutunamadı, yine İzmire ve oradan İstanbula döndü. İzmir, İstanbul, Selânik, Atina, İzmir ve İstanbuldan ibaret bir seyahat dairesi... İleride dünyanın en büyük ve korkunç münafıklar nesline tohumluk edecek olan bu korkunç Yahudi, hayatının ilk seyahat dairesini bu şekilde çevirmişti.

Bu defa İstanbulda bir balık hikâyesi uydurdu: Güneş balık burcuna girince İsrail oğullarının kurtuluş çanı çalınacakmış... Sabatay Sevi nesline mensup olanların hâlâ devam eden ananelerindeki balık remzinin bu masaldan kaldığı söylenir.

Yahudiliğin ve Yahudilerin tahammül edemediği kadar müthiş Yahudi, İstanbulda yine hahamların takibine uğradı. Âdeta her uğradığı yerde hahamlarla Sabatay Sevi, köpeklerin kuşattığı çakal vaziyetine düşüyordu. Bir türlü dilediği huzura kavuşamıyan Sabatay, 1659 tarihinde İzmire, babasının yanına döndü. Üç sene müddetle, silik ve hareketsiz, babasının yanında kaldı ve fırsat kollamaya başladı. Bekleyişi, 1648 de hiçbir eser vermiyen Mesihlik dâvasını 1666 tarihine talik etmesinden ileriye geliyordu. Zira ilk İstanbul seyahatinde kendisine para karşılığında Mesihlik vesikası tedarik eden haham (Abraham Vaçini), zuhur tarihinin, Hıristiyanlarca da kabul edilmiş olan 1666 olduğunu ileriye sürmüştü.

1663 te Sabatay Sevi, yeni bir seyahat rüzgârı tarafından savrulmaya başlar. Mesihin ileride saltanat süreceği merkez Kudüs olacağı için şimdiden o yeri görmesi ve saltanatının merkezini teftiş etmesi lâzımdır.

Sabatay Sevi'nin birkaç yakın mensubiyle bindiği gemi Beyrut kıyılarına geldiği zaman, birdenbire yeni bir plân, yalancı Mesih'in aklını çeliverdi. Doğru İskenderiyeye ve oradan Kahire'ye gitmek kararını verdi.

Sebep büyük ve pek cazibelidir. Kahirede, adını ve ruhunu önceden haber aldığı (Rafael Jozef Çelebi) isimli çok zengin, altın babası bir sarraf vardır. Müslümanlar bu adama (Yusuf Çelebi) derler. Din maskesi altındaki hurafelere bayılır, gaipten ve esrar âleminden haber verici (!) falcı ve (mistik) hahamları himaye etmekten hoşlanır, bunları paraya boğar.

Sabatay, dâvaların tahakkuku ve insanların avlanması yolunda daima birinci rolü oynadığına, bilhassa taşıdığı Yahudi seciyesi yüzünden şiddetle inandığı paraya doğru pupayelken dümen kırdı.

Kahirede muvaffakiyet... Güzel bir çehre, tesirli bir ses, inandırıcı bir eda sahibi yalancı Mesih, sarrafın gönlünü fethetmekte zorluk çekmedi. Fakat sarrafın tahammülünü ezmemek için Mesihlik bahsini açmadan ona yalnız müphem bir esrar tavriyle göründü ve böylece dilediği kadar kredi temin ettiğinin farkına vardı. Bu dayanak noktasını elde eder etmez de Mısırdan Kudüs'e geçti.

Kudüs o tarihlerde beşerî sefalet ve düşkünlüğün merkezi... Muhtelif tazyikler, bilhassa Polonya tehciri yüzünden Kudüs'e binlerce Yahudi akmakta... Kudüs Yahudilerine yardım için etrafa (misyoner) ler çıkarılmış; bunlardan (Salamon Navora) isimli birisi, topladığı paraları İtalyalı bir Hıristiyan güzeliyle yiyerek, ona nail olmak için üstelik dinini değiştirmişti. Yahudilik, Kudüs muhitinde, ihanet, sefalet, zillet, bütün belâları üzerinde toplamış vaziyette...

Sabatay, Mısır dönüşü, Kudüs'ü işte böyle bir manzara içinde buldu; ve manzaranın vadettiği ne kadar istismar imkânı varsa hepsini birden kullanmayı ihmal etmedi. İzmir, İstanbul, Selânik ve Atina tecrübeleri kendisine lâzım olan dersleri verdiği için, ıstırabın ayyuka çıktığı Kudüs muhitinde gayet ihtiyatlı hareket etti; birdenbire kendisinin beklenen Mesih olduğu iddiasını ortaya atmadı. Gayet sofu ve müteassıp bir haham tavriyle ve müthiş bir zâhit edasiyle Kudüs'ün mübarek tanınan yerlerini ziyaret etti, tabaka tabaka halkla temasını ilerletti; ve kendi kendisine işi, Kudüs Yahudilerinin «İşte derdimize deva olacak adam budur!» diyeceği hale getirdi.

Nihayet sada, umumî olarak yükseldi:

«— İşte derdimize deva olacak adam budur! Sefaletimizi dindirsin, bize lâzım olan parayı bulsun, çaremize baksın!»

Ve Sabatay Sevi'yi, Kudüs Yahudilerinin tam salâhiyetli mümessil ve murahhası tâyin ettiler; ve münasebetini haber aldıkları Kahireli altın babası (Rafael Josef Çelebi), nam-ı diğer (Yusuf Çelebi)-ye gönderdiler. Sabatay, kendisine nüfuz, şöhret, para ve itimat temin edecek olan bu vazifeden bahtiyar olmuştu. Hemen Kudüs cemaatinin

(Devamı S. 16 da)

172

BÜYÜK DOĞU CEMİYETİ

Cemiyetin, üç sahifeyi aşan ve bütün meselelerini teşrih, tesbit ve temin eden beyannamesi, evvelâ Umumî İdare Heyeti âzamızdan birile aramızdaki vaziyetin tam bir karara bağlanamaması, sonra da en mühim yazılarla yüklü olan bu sayıda üç küsür sahifeye yer bulunamaması yüzünden mecburen gelecek haftaya kalmıştır. Memleket çapında bir hâdise olacak ve bütün dostlarımızı hayran ve düşmanlarımızı mebhut bırakacak olan bu tarihî beyannameyi, yazılmış ve dizilmiş olarak, gelecek sayımıza tevdi ve mündericat vaziyetimizi ona göre tayin etmek üzere hıfzetmek zorunda bulunuyoruz. Bir haftalık daha sabır gösterecek olursanız, bu mevzuda halledilmedik tek tereddüdünüz kalmayacağını göreceksiniz. Gelecek hafta Büyük Doğu Cemiyeti için, dosta ve düşmana karşı «Yevm-ül-hesap» olacaktır.

SÖZCÜ

Merhum Kâzım Karabekir'in hususî notlarından elde ettiğimiz harikulâde bir vesika

«Muhtelif tarihlerde görüştüğüm İsmet Bey (İnönü), Rauf Bey, İzzet, Cevat, Şevket Turgut, Fevzi (Çakmak) Paşalarla İstanbulda, Edirnedeki Kolordu Kumandanı Cafer Tayyar Beye (paşa), Tekirdağında ve Mustafa Kemal'e de gerek İsmet Bey vasıtasiyle ve gerekse bizzat kendim, istiklâlimizin tehlikede olduğunu ve genç kumandanların Anadoluya, ordudaki vazifeleri başına dönmelerini ve bu arada benim de şarka tekrar gönderilmekliğim lüzumunu ve (tek dağ başı mezar oluncıya kadar) mücadeleye karar verdiğimi söyledim ve yine (Ya istiklâl, ya ölüm) sözünü bir parola gibi ortaya attım.

Genç kumandanların iş başından ayrılmamaları lüzumunu Padişah Vahideddin'e de izahla, onu da ikna etmiştim. Bu suretledir ki herbirimiz tekrar ordularımız başına geçebildik.

Muhtelif zatlarla temaslarımda, kendi kuvvetimize dayanarak Türk camiasında istiklâlimizi kurtarabileceğimiz kanaatimi yalnız Cafer Tayyar Beyle Şevket Turgut Paşa tasvip ettiler. Bu zat, benim şarkta Ordu Kumandanlığına geçmekliğime çalışacağını vadetti ve vadini sonuna kadar ifa etti. Cafer Tayyar Bey de Trakyada çalışacağını vadetmiş (28 Kânunuevvel 1919) ve bu vadini sonuna kadar tutmuştur. Trakyada bir ordunun bulunmasını kâfi gördüğümden, Tekirdağındaki Kolordu merkezinin Balıkesire naklini Harbiye Nezaretine teklif ile kabul ettirdim.

Yıldırım Ordusunun seri yıkılışını gören kumandanları ise Anadoluda yeni bir harb başarabilecek kuvvet bulunamadığından ve İtilâf Devletleri ordularının pek kuvvetli olduğundan, bu devletlerle, hususiyle İngilizlerle siyasî şekilde anlaşarak mümkün olanı kurtarmak kanaatinde idi.

Nitekim Mustafa Kemal Paşa bir gün Ahmet Rıza Bey riyasetinde bir kabine kurmak ve kendisi Harbiye Nazırı olmak ve benim de pek zor durumda olan iaşe vaziyetimi düzeltmekliğim için İaşe Nazırlığını kabul etmekliğimi kararlaştırmışlar ve İsmet Bey (İnönü) vasıtasiyle de bana bunu bildirmişlerdi.

Ne hazindir ki, Yıldırım Ordularının kumandanı ümitsiz, Türk Milletinin tesliminden başka bir çare kalmadığını, hepimize sulhtan başka yapılacak iş kalmadığını anlatırken Çukurovada kahraman bir yüzbaşı bütün bu kanaatleri değiştirmişti.

Bu vatanperver yüzbaşı, bir avuç milis teşkilâtiyle koca İtilâf Devletlerine Toroslarda cephe aldı. Fıtrî kabiliyetinin verdiği emniyetle az bir zamanda İngilizleri ve Fransızları ne kadar fena duruma soktuğunu ibret ve iftiharla gördük. Bu yaman Türk, sonradan Sinan Paşa adiyle millî tarihimize şeref destanları yazan Sinan Tekelioğlu'dur. İleride bu bahse ve cepheye yine döneceğim. Uzaklığı dolayısiyle cephemden ancak mânevî bir yardımdan başka bir şey yapamadığımı tafsilâtiyle yazacağım.

Mersinli Cemal Paşa çok sonraları Mustafa Kemalin Filistin hezimetini bizzat hazırladığını ve İngiliz Generali Allenbi ile gizlice anlaşarak sağ ve solundaki ordulara haber vermeden ânî olarak geri çekildiğini ve o suretle bunun münakaşasını yaptıklarını anlattı.

İstiklâl Harbinin başladığı zamanlarda Hindistan Müslümanları tarafından Sinan Tekelioğlu eliyle Mustafa Kemal'e gelen 13 milyon lira ile beheri 50 şer bin lira kıymetinde beş saatin ne olduğu Sinan Tekelioğlundan sorulacak olursa cevabını verecektir. Bu çok enteresan olacaktır.

Saatlerin birisi Sinan Tekelioğlu'na, diğerleri de Mustafa Kemal, Fevzi Çakmak, Kâzım Karabekir Paşalarla Rauf Orbay'a birer hediye idi. Halbuki bu saatler sahiplerine verilmemiş ve paranın da devlet ve millet için sarfedildiğine dair hiçbir emare görülmemiştir.

Yine mumaileyhe:

— 6 Sene evvel Amerikadan gelen bir Amerikan heyetine mensup bir âzanın, Türkiyede dini kuvvetlendirmek ve canlandırmanın kat'î ve zarurî bir hal aldığını ve böyle bir elemanın bulunabilip bulunamıyacağını soruşturması üzerine tavsiye edildiğiniz ve bu itibarla sizinle bu mevzu üzerinde görüştüğünden haberdarız. Neler görüşüldüğünü Türk milletine ve tarihine açıklar mısınız?

Diye bir sual sormalıdır.

Bu Amerikan siyasî şahsiyeti Türkiyenin felâkete doğru gittiğini, dinsizliğin komünizmi tevlit edeceğini; komünizme karşı en müessir silâhın din ve ona dayanan ahlâk olduğunu söylemiş ve Türkiyede bunu canlandırabilmek için siyasî recül aramış ve Tekelioğlu'nun tavsiye edilmesi üzerine bu mevzu etrafında onunla uzun bir görüşme yapmıştır.

Kâzım KARABEKİR

173

Vesikayı bulan:
M. Metin ÖREN

Sultan Vahideddin'in Mektubu

Takdim

SON Padişah Vahideddin'in, kızı Sabiha Sultan'a gurbet ve hicret illerinden gönderdiği bu son derece mânalı mektup, henüz tarihin bilmediği vesikalardandır ve Türkiyede ilk defa olarak tarafımızdan neşredilmektedir. Tıpkı Sultan Abdülhamit gibi başlı başına bir tarih ukdesi temsil eden Vahideddin'e ait bu mektubu, fazla bir kıymet hükmüne girişmeksizin takdim ediyoruz.

Benim melekhaslet Sabiham;

Mektubun elime pek geç vâsıl olabildi. Bugüne kadar Küre-i Arzdan hariç bir seyyarede ikamet ediyormuşum gibi mektuplaşmak mümkün olamıyor, aileye mektup yazıp cevabını almak lâakal bir buçuk ay sabra muhtaç kalıyor ve bu müşkülâta ilâveten benim bir yerde durmayıp tebdil-i mahal ve mekân edişim büsbütün muhabereyi işkâl ediyordu. Bir türlü mektuplarını bulamıyordum. Hamdolsun, şimdi, eğer cilve-i kader bizi başka bir muhite sevketmezse Küre-i Arz dâhilinde lâtif bir memlekette ârâm etmekteyim. Mektuplaşmak, on ve on iki gün zarfında mümkün... Hemen ailemi ahvalimden haberdar kılmak üzereyken senin doktor pasaya yazdığın kâğıt geldi, okudum. O esnada biraz başım mahut nevraljiden mustaripti. Bir şey yazamadım. Evvelisi gün 63 günlük mektubunu alınca gayretimi toplayıp perişan bir fikir ve râsedar ellerimin yardımiyle bu kâğıdı karalayıp postaya verdim. Bilmem ki, mektubumun muhtevi olduğu kelimelerin mecmuundan bir meal istihrac edebilecek misin? Esasen melekesizlik sebebiyle, kudret-i tahrir ve insadan âciz kalemimle bu defa Mekkenin (hamam hararetini diyemem, zira hamam hararetinde rutubet vardır; ancak fırın hararetine benzer) kavurucu sıcağında hazırlop yumurta gibi pişmiş bir dimağın mahsulü ancak bu kadar olur. Mazur gör, hassaten rica ederim.

Meleğim, mektubumu dikkatle oku! Aman, geçen defaki gibi yine su-i tefehhüme kapılma! Bundan akdem, son derece, son derece yeis ve asabiyetle hemşirene yazdığım bir kâğıtta sana ait bir cümleye bambaşka bir mâna vererek vaveylâ koparmıştın. Sakın yine öyle olmasın... Ben Sabiha'mın, nasıl insan şeklinde bir melek olduğumu bilmez miyim? Değil yalnız benim için, herkes için hayırhâhlığını, icabında fedakârlığını takdir etmez miyim? Böyle mi sanırsın nurum? Sence de malûmdur ki, hemşirene biraz muğberim. Yeis ve felâketin âsabıma verdiği zaaf tesiriyle hâsıl olan su-i zan ve serzeniş ona aitti. Her neyse, geçen geçti güzelim; hem de ödeştik. Artık bu bahis burada kalsın... Biraz da ahval-i umumiye ve hususiyem hakkında muhtasaran malûmat vereyim. Gerçi vereceğim malûmat maalesef pek muhtasardır. Arzu ettiğim ve ettiğin gibi tafsilât ve izahat-ı lâzimeyi muhtevi değildir. Sebeb-i mücbir ise evvel beevvel mezahim-i seferiyenin dimağıma verdiği taab sebebiyle çok yazı yazmağa tahammülüm yok, saniyen şimdiki ârâmgâhımda kalıp kalmıyacağım sabit değil, meşkûk... Binaenaleyh yakın bir zamanda bu tahakkuk edecek ve ben de dinlenmiş olacağım. İnşaallah bundan sonraki mektubumda istediğin gibi tafsilât bulacaksın nurum.

İstanbuldan çıktıktan sonra

Gelelim şimdilik edeceğim hikâye-i hal ve maziye: Cenab-ı Hâfız-ı Mutlaka hezârân hamd ü şükran! Bedhâhlarımızın her türlü işaalarına rağmen mâna-yi hakikisiyle sıhhat ve âfiyetteyim. Mucize nevinden olarak ihtiyar ve nahif vücudum maddi ve mânevi her türlü ve her gûna taab ve âlâma mukavemet etti ve ediyor. Yalnız şiddetle istirahate muhtacım ,o kadar. Herkesten ziyade sana malûmdur ki İstanbuldan nasıl bir mecburiyet-i elîme ve mücbire ile çıktım. Müfarakatim esnasında nereye gideceğim bence mukarrer değil, meçhuldü. İngilizler bir zaman-ı muvakkat için Malta'yı münasip gördüklerini bana yolda iken haber verdiler, zarurî muvafakat ettim. Daha Malta'ya muvasalat etmemiştik, vatan-ı azizime avdet ihtimalinin husulüne ve o ân-ı mes'udun hulûlüne kadar haysiyet ve sıfat-ı hususiyem icabı memalik-i ecnebiyede, bahusus mâaile ikamet münasip olamıyacağından Ravza-i Mutahhara-i Cenab-ı Risaletpenahiye ilticayı ve vakt-i müsaide kadar mücavereti sırf hissiyat-ı diniyemin sevkiyle münasip ve muvafık buldum. Kalben ve vicdanen karar verdim. Hazret-i Peygambere dehalet ve beldesinde ihtiyar-ı mücaveret hiçbir zaman Melik Hüseyn'e iltica mânasını tazammun edemiyeceği gibi o belde-i mübareke ise beyn-el-Müslimîn müşterek bir dâr-ül-emân olup kimsenin orada hakk-ı temellük ve tahakkümü münferiden cari olamıyacağından her ne kadar bir ferd-i Müslim sıfatiyle gidebilir isem de bera-yi ihtiyat Melik Hüseyn'e müracaati münasip bularak Medineye azimet fikrinde olduğumu Melik-i müşarünileyhe iş'ar ederek Mekkeye uğramadan doğruca Medineye müteveccihen hareket edecektim. Ben kararımı iş'ar etmeğe vakit kalmadan Melik Hüseyn'den birbirini müteakıp aldığım telgraflarla Mekke'ye davet olundum. Esasen bu davet benim kararıma muvafık olduğu gibi bu vesile ile Beytullahı da ziyaret edip badehu Medineye gitmeyi münasip gördüm.

Mekke-i Mükerreme ve Taifte

Cenab-ı Hak ve Resule malûmdur ki bu teşebbüsüme asla bir siyasî mütalâa ve teşvikat-ı hariciye hâkim değil. Sırf vatan cidalinin tesiri ve hissiyat-ı diniyemin galeyanı âmil olmuştur. Vaktâ ki Mekkeye muvasalat ettim, fart-ı hürmet ve tazim ve fevkalâde hüsn-i kabul ve tekrime mazhar oldum. Bu kadar hüsn-i kabul ve misafirperverliğe mukabil hemen Medine-

174

ye azimet münasip olamıyacağından birkaç gün temdid-i ikamete mecbur kaldım. Bu müddet zarfında Medinenin ahval-i umumiyesi ve âsâyiş-i mahalliyesini tetkik ve tahkik eyledim. Hiçbir veçhile temdid-i ikamete halen salih olamıyacağına, hususiyle aile celbine imkân bulunmadığına kani oldum. Bir taraftan Hac mevsimi takarrüp ediyor, diğer taraftan da Mekkenin harareti gün begün tahammülfersa bir surette artıyordu. Biz sıcaktan ve adem-i tahammülden bahis ve şikâyet ettikçe Melik Hüseyn başta ekser-i ümera ve eşraf memleket-i Taif'in letafet-i havasından bahisle arzu edilirse zaman-ı Hacce kadar Taif'te ikameti ve hoşnut kalındığı takdirde ailenin oraya celbedilmesini musırren tavsiye ediyorlardı. Artık bu kadar rica ve tavsiye üzerine asla orasının ikamete salih olamıyacağına kani olduğum halde sırf berây-i hatır Taif'e kadar gitmek zahmetini ihtiyar eyledim. On iki gün kaldım ve fazla duramayıp Mekke'ye avdet ettim. Bu Taif seyahati ve diğer esbab-ı zaruriye-i hususiye ve emsali gibi şeyler ikametimiz müddetini uzattıkça mevsim ilerliyor, iklimin kavurucu sıcağı tesirini gösteriyor, muhalefet-i hava ve şiddet-i hararet, mugayeret-i maişet gibi takatfersa ahval hasebiyle heyet-i seferiyemiz âzası bilâistisna günden güne ve kemal-i süratle vücuttan düşüyor ve eriyordu. Esas itibariyle (Medine-i Münevvere müstesna) gerek Hicaz ve gerek Mısırda ikamet etmek meslek-i siyasiye ve içtihadıma muhalif bulunduğundan daha evvel aile celbine muvafık memalik-i İslâmiyeden bir münasip mahalle azimet teşebbüsatında bulunmuştum. Lâkin bu aralık bütün memalik-i İslâmiyenin sulh-u umumî akdolunmak üzere bulunması münasebetiyle vaziyet-i siyasiyeleri ve âsâyiş-i dahiliyeleri şüpheli ve şayan-ı emniyet olmaması beni hayli meşgul etti. Nihayet ondan da muvakkaten sarf-ı nazar ederek şimdilik Avrupanın havası mutedil ve sıhhate muvafık ve dağdağa-i siyasetten hâli İtalya-Fransa hudud-u cenubiyesine muttasıl letafet-i havasiyle müştehir (San Remo) kasabasında ikameti ihtiyar ve tercih eyledim. Burada yedi aylık müşkül ve müzmin bir seyahatin yorgunluğunu almakta ve haylice hırpalanmış vücutlarımızı tamir etmekteyiz meleğim.

Malta, Mısır ve İtalyada

Seyahatin kısm-ı ahirine gelince: Husema-yi bedhâhlarımızın her gûne işaa ve İstanbul matbuatının külliyen hilâf-ı hakikat neşriyatlarına rağmen Cenab-ı Hakka çok şükür her nereye gittimse hürmet ve teshilât gördüm ve mugayir-i hakikat bir muameleye maruz kalmadım. İptida Malta'ya vürudumda İngiliz memurini tarafından hükümdarlarına edecekleri muameleye ve Malta hükûmet-i mahalliyesi ve ahalisi ise, emin ol güzelim, o müteassıp halk, Papaya göstereceksi hürmeti bana da ibraz eylediler. Oradan Hicaza muvasalatımda bâlâda kaydettiğim veçhile fart-ı hürmet ve tazime mazhar oldum. Bu defa Hicazdan Avrupaya azimetimde Süveys'ten İskenderiye'ye kadar mesafeyi kat'için Mısır hükûmet-i mahalliyesi tarafından hususî tren ihzar ederek hürmet gösterdiler. İskenderiye'de üç gün ikametimiz müddetince gayet lâtif bir köşk tahsisiyle fevkalâde izaz ve ikram ettiler. Ben mütenekkiren seyahat etmekte olduğumdan resmî tezahürattan sarf-ı nazar, bir hükümdara edilecek hürmeti icrada kusur etmediler. Eğer meslek-i siyasiyeye muhalif olmayıp da Mısırda kalmayı ihtiyar etmis olaydım, emin ol hicbir mâni yok ve ekserivet itibariyle Mısır efkâr-ı umumiyesi İstanbul halkının arzusu hilâfı olarak lehimde idi. Nihayet oradan da İtalyaya geldik. (Ceneve) ye muvasalatımızda gayr-i resmî hükûmet-i mahalliyeden pek ciddî hürmet gördüm. Bir hafta ikametim esnasında her gûna teshilâta mazhar oldum. Akıbet Cenevre mülhakatından olup halen ârâm ettiğim (San Remo) ya geldim geleli İtalya memurini tarafından fevkalâde hürmet görmekteyim. İtalya hükûmet-i merkeziyesi de kendi memleketlerinde ikametimi hoş gördüler ve nim resmî olarak beyan-ı memnuniyet bile ettiler.

Hakikat

BİR gün gerçek ve tarafsız Türk tarihi, sadece hakikat için hakikat endişesiyle teessüs edince, Vahideddin'in de portresi, daha niceleriyle birlikte teşekkül edecek ve güme götürülen hakikat meydana çıkacaktır.

Mektup hakkında Padişahın bir mütalâası

Hulâsa-i kelâm, hulâsaten bu satırları karalamaktan maksadım sana bir fikr-i icmalî vermektir. Yoksa malûmatfüruşluk değil. Benim hüviyet-i hakikiyemi hakkiyle bilmiyenler bu kâğıdı okurlarsa eminim tefahura veya hamakate atfederler. Lâkin bu mektup beyanname olmayıp, bir pederin pek sevgili ve halşinas ve babasının ruhunu ve hissini tamamiyle bilip takdir eden bir evlâdına yazdığı hasbihalnamesi bulunması itibariyle bir kıymet-i mahsusası olabilir zannındayım, öyle değil mi ruhum?

Her ne kadar sadet harici ise de sual ettiğin için cevap veriyorum. Evvelâ geçen seneki oyunlar sebebiyle yazılan bir mektup sahibinin endişede bulunduğunu yazmışsın. Ben İstanbuldan çıkmadan evvel bu gibi evrakı tamamiyle mahvettim, asla meraka mahal yoktur. Saniven biraz müddet için hicbir kimseye muavenet-i nakdiyede bulunmaklığım mümkün değil, katiyen muhaldir, beyhude ihtar etmeyin: inşaallah imkân hâsıl olursa (ki ümit ediyorum çok sürmez) tesviye olunur. Salisen ailenin celbi bazı esbab-ı hususiyeden dolayı bir müddet-i kalile tehiri lâzım geliyor. Bundan sonraki mektubumda buna dair beyan-ı malûmat edeceğim güzelim. Bâki o güzel yüzünü ve gözlerini takbil ve siddet-i tahassürle derâğuş eyler ve kâffe-i ahvalde Yed-i Kudret-i Kibriyaya emanet ve tevdi ederim, benim sevgili Sabiha'cığım meleğim.

San Remi, Villâ Noel

Peder-i hasretkesin

M. Vahideddin

Hâmiş:

(Neslişah) ın beni tahattur ettiğini ve resmime bakıp mütehassis olduğunu yazmışsın. O minimini meleğin hal-i ruhîsi beni de ağlattı. Ama tatlı sızlayış, büyükbaba duygusu... Acı değil. Hemen Allah bağışlasın, başka gûna ağlatmasın! Benim tarafımdan vekâleten sev, okşa, öp, kokla nurum.

Ertuğrul sevgili ablasına arz-ı tazim ve muhabbet, fotoğraflarını takdim, hüsn-i kabulünü rica eder. (Neslişah) ın da güzel gözlerini, ya naklarını öper güzelim.

175

Ah, şu lisan dâvamız!

(Baş tarafı S. 7 de)

hesabına başka tarz ve kaideler düşünebilir. Fakat Atatürk'ün vakfı olarak ve onun miras bıraktığı gelirle mevcudiyetini muhafaza ve Atatürk'ün koyduğu esaslar dahilinde yoluna devam eder.» deyip alkışlandıktan sonra «Atatürk vakfıdır. Şart-ı vakıf aksine şekil ve istikameti değiştirilemez.» sözlerini ilâve eylemiştir. Muhterem profesörün bu fikirlerine iştirak edemiyorum. Dil Kurumu ve Kurultayları başladığından bugüne kadar Türk diline asla yararlı olmamıştır. Esasen böyle bir kuruma ve kurultaylara lüzum ve ihtiyaç da yok idi. Bilindiği üzere kumanda ile ordular yürütülebilir; neticesi galibiyet veya mağlûbiyet olsun, emir yerine getirilir. Fakat, ilmî ve iktisadî mevzularda âmirin enerjisi ne derece taşkın olursa olsun ilim ve iktisad kumanda ile yürütülemez. Lisan ve lûgat işi, ilim meselesidir. Şu dâhinin işareti ve bu kurultayın veya kurumun gayreti ile (oldu - bitti) ye getirilemez. Esasen lisan; kendiliğinden sadelik yolunu tutmuştu. Meselâ Reşat Nuri'nin otuz yıl evvel yazdığı romanlarındaki üslûp bile halk dilinden farksızdır. Yenilerde bu yaklaşma daha barizdir. Kelime almak ve değiştirmek işi de yine, resmî tebliğlerin başaracağı bir keyfiyet değildir. Bu, edipler, muharrirler, şâirlerin ölmüş bir lûgatı canlandırması, yahut başka dillerden bir karşılığın alınıp kullanılarak Türkçenin şivesine uydurulup tasarrufatı arasına girmesile olur.

Lûgat işinin derinleştirilmesi ve genişlettirilip tensik ve tevsik olunması ise Akademi kurulmadıkça başarılamaz. Hiç bir memlekette, vakıflı bir dil kurumu çıkarak milletin konuşma, yazı dilini ve nahvini değiştirme salâhiyetini üzerine aldığı görülmüş, işitilmiş değildir.

Arapça ve Farsçadan alınmış kelimelere gelince; bunların Türk kamusuna girince artık arapçalığı, farsçalığı kalmamıştır. (Mektep) lûgatı arapçada (ofis) ve (kitap evi) karşılığıdır. (İstimlâk) diye bir lûgat ise hiç yoktur; halbuki bizde vardır ve çok işimize yaramaktadır. Görülüyor ki, aldıklarımızın bizdeki karşılıkları bile başka... Bütün bu kelimeler, tâbirler, lûgatlar, terkipler lisanın zenginlikleridir ve tamamen öz malımız olmuşlardır. Her lisanda dahi böyledir ve ondan dolayı lisanımızda müteassıp ve mürteci bir ırkçılığı tecviz etmek doğru değildir.

İşte bu sebeplerle, ben, muhterem üstat Bayur'un Dil Kurumu hakkındaki «Vakıftır. Vâkıfın koyduğu esaslar dahilinde yoluna devam eder. Ve şart-ı vakıf aksine şekil ve istikameti değiştirilemez» sözlerini kabul edemiyorum. Vâkıa vakıfların koydukları esaslara ve şartlara riayeti umumî bir prensip olarak ele alırsak muhakkaktır ki, bundan milletçe çok istifade edilmiş, şart-ı vakıf hilâfına istimal tarzı değiştirilmiş İslâm ibadethaneleri, talim müesseseleri ve hayır mebanisinin eski vaziyetine ircaı ve İslâm halkına iadesi şeklinde bir hakkaniyet umdesi yürürlüğe girmiş olur ki, bunu istemiyecek hiç bir İslâm Türk ve insaflı insan bulunamaz. Amma bugünkü durumda memleketimizde büyük cedlerimizin bıraktıkları vakıflara koydukları şartlara ne derece riayet olunduğu görülürken, Dil Kurumunun vakfındaki şartlara dokunmamayı bir inhisar şeklinde tesisi, muhterem Bayurun da hoş görmiyeceğini ummaktayız. Önce «şart-ı vakıf»ı bozmamayı bir ana dâva işi olarak ele almalı ve ancak ondan sonra bahis konusu olan vakfı düşünmeli derim. Kaldı ki, adına ister İslâm tâbirile (vakıf) denilsin, ister yeni medenî kanunumuzun koyduğu tâbir ile (tesis) denilsin, vakıf müessesesinin «müteaddi» olmaması ve aslında «Hasen» vasfını taşıması şarttır. Yâni, meselâ bir mahallede mektep açtırmamak, bir ırmağın üzerinde köprü kurdurmamak gibi aslında âmmenin müşterek menfaatlerine taaddi eden tesisler yahut vakıflar kurulamaz ve böyle şartlara veya şartların «mevzi-i meşrut» undan çıkarılarak hukuk-u umumiyeye taaddi şeklini almasına müsaade ve müsamaha olunamaz.

Öyle olunca; Dil Kurumu eğer bir vakfa müsteniden kalacaksa kalabilir, fakat onun ihtiraat ve ibdaatı devlet kuvvetile ve hükûmet kudreti ile halka ve mektep talebesine uydurmacaları kullandırmağa ve zorla belletmeğe kalkışılamaz. Buralarına dikkat ve ehemmiyet verilmek de unutulmamalıdır.

Dil Kurumu kendi âleminde yoluna devam eder, burası onun bileceği iştir. Fakat marifetlerini ve ihtiralarını millete zorla kabul ettirmeğe gelince, burası da bizim bileceğimiz iştir. Ve gazetelerin, mecmuaların, hattâ Dil Kurumundaki yazarların ve bu uydurma inkılâbın müdafaasını kabullenenlerin dahi uydurmaları söylemedikleri ve yazmadıklarına bakılınca, zorla güzellik olamıyacağı da açığa vurmuş demektir.

M. Raif OGAN

Yağma

(Baş tarafı S. 3 te)

fazla memnun ve bahtiyar bulunmasıdır. Zira onlar bu yağma neticesinde ve onun yüzü suyu hürmetinedir ki, mallarının mütebaki kısmını kurtarıyorlar. Sarrafyan'ın meşhur köşkü ve diğer arazisi bu sayede vârislerinin elinde kalıyor. Sarrafyan'ın karısı Madam Zabel ile kızı Anahit ve küçük kardeşi, vâris sıfatiyle tapularını alıyorlar ve böyle bir şekavet vergisiyle bakiye mallarını kurtarmış oluyorlar.

8 — Maliyeden Tapuya yazılan resmî tezkere ile ifraz muameleleri tasdik ediliyor ve haritalar ifraz edilmiş parçalara göre tanzim olunuyor.

9 — Sırf devlet ve hazine zararına, devlet ve hazine ölçüsünü ayaklar altına alıp, herhangi bir menfaati sahipleriyle paylaşmak şartiyle devletten gasbetmek mânasına gelen bu hareketin hazineye kaybettirdiği para tam 150.000 liradır.

DEDEKTİF X BİR

Dönmeliğin romanı

(Baş tarafı S. 12 de)

vekili ve mebusu sıfatlarını takınarak Kahireyi boyladı. Zahmetsizce oradaki Yahudi topluluğundan ve sarraf (Jozef) ten çok mühim bir para kopardı. Kahirede ilk bulunduğu sıralarda Mesihlik meselesinden (Jozef) e hiçbir bahis açmamış olan Sabatay, bu defa heybeleri altın dolu olarak Kahireden ayrılırken, (mistik) hikâyeler meraklısı bankere şöyle dedi:

«— Yakında eski kitapların bahsettiği Mesih gelecektir! Kim bilir, belki de o, sizin şimdiden yüzünü görmek saadetine ulaşmış bulunduğunuz biri olacaktır!»

Böylece gönül büyücüsü, yalancı Mesih ve sahte kurtarıcı, altın babasının çenesini hayretten düşürmüş olarak Kahire ufuklarından silindi, gitti.

Artık herkesi Mesihliğine inandırmak için bütün maddî silâhlar ve pusatlarla donanmıştır.

176

BÜYÜKDOGU

Devlet Nüshası

Cumaları çıkar
Siyasî-Edebî
haftalık mecmua

Sahip ve Başmuharriri:
N. F. KISAKÜREK

Müessese Müdürü:
Ömer Karagül

Umumî neşriyatı
fiilen idare eden:
Mehmet Metin ÖREN

İSTANBUL
Ankara Caddesi
Vilâyet karşısı
İzzeddin Hanı

Telefon:
25381

ŞAKA Matbaası

İlân almaz.

Abone:
Yıllık 12 lira
6 aylık 6 lira
3 aylık 3 lira

Her yerde
25 kuruş

23 Mart 1951

Yedinci yıl
Sayı:
53

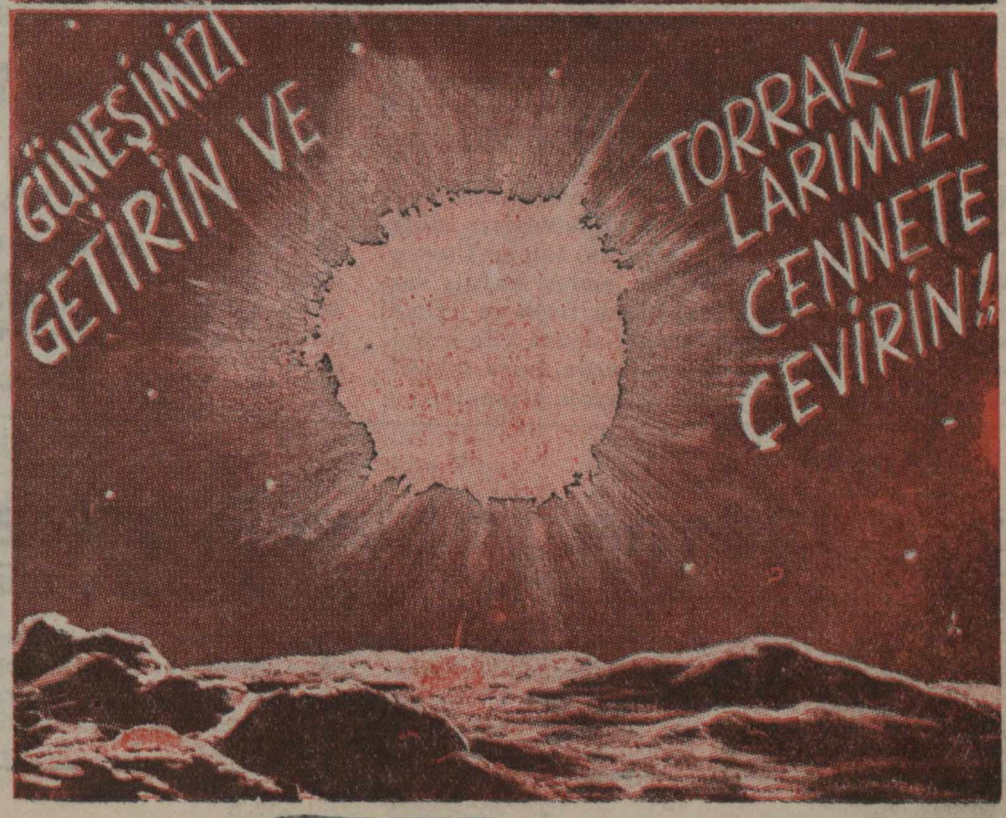

MİLLÎ KÜTÜPHANE ANKARA
177

Baş yücelik emirleri: Üniversite

● Büyük Doğu âleminin Üniversitesine ait ana prensiplerin başında, Üniversite muhtariyetinin kaldırılması vardır. Bizim Üniversitelerimiz, hürriyet için hürriyeti anlamaz; gerçek hürriyeti hak ve hakikate esaret olarak tanır ve devletin bağlı olduğu hak ve hakikat kutbu adına, bu kutbun tedrisî riyasetini temsil eden Maarif cihazına bağlılığı ve onun emirleri çerçevesinde hareketi esas bilir. Böylece muhtariyeti, bir kere muhtar olduktan sonra, sekamet ve dalâlette de muhtariyet felâketinden kurtarmakta, Büyük Doğu âleminin Üniversiteleri örnektir.

● Bizim Üniversitelerimizin adı «Külliye» dir. Millî şahsiyet ve şuurun ilmî ocağını temsil edecek olan müesseseyi yabancı bir kelimeyle isimlendirmekteki abes üstüne abes düşünülemez. İstanbul, Ankara, İzmir, Erzurum vesaire Külliyeleri... Üniversitelerimizi böyle anacak ve isimlendireceğiz.

● Bağlı bulunduğumuz mutlak hakikat kutbunun mutlak bir ölçüsüne uygun olarak tedrisat usulümüzde kız ve erkek karışık öğretime imkân olmadığı için, Üniversitelerimiz de, kız ve erkek Külliyeleri halinde ayrı olacaktır. Vatanın her köşesinde Üniversiteleri üretmek gayesine doğru gidilirken, kızların daha fazla ev kadını olarak yetişmelerini ve sadece ilim ve muallimliği tercih edenlerden bir zümrenin yetişmesini temin için, bellibaşlı bir merkezde tek bir kız Üniversitesi kurmak kâfidir.

● Üniversitelerimizden hiçbirinin hiçbir şubesinin hiçbir sınıfında yüzden fazla talebe bulunmıyacaktır. Bu ölçüye dayanarak, istek ve kalabalık miktarına göre Üniversiteleri çoğaltmak icap edecek; fakat meselâ Hukuk Fakültesinin bir sınıfında iki bin talebenin toplanması ve o sınıfı bir kargaşalık âlemi haline getirmesi gibi bir vaziyete asla imkân verilmiyecektir.

● Üniversitelerimizde, tıpkı askerî cihazlarda olduğu gibi, vatanın mânevî müdafaasiyle mütenasip bir disiplin ruhu yaşıyacak, talebe Üniversitesini bitirinciye kadar bir melek hayatı sürmekle mükellef tutulacak, hiçbir ferdî ve içtimaî hak iddiasında bulunamıyacak, sigara bile içemiyecek; ve iki bin kişilik sınıflarda, hoca takririni verirken gerilerde poker oynıyan, gramofon çalan, uyku uyuyan ve hattâ rakı içen devirlerin ahlâkına tam bir zıddiyet ve cemiyet idealine mükemmel bir teslimiyet belirtecektir.

● Üniversitelerimizdeki tedrisat tamamen parasız olacak ve yine eski misallerde görüldüğü gibi «derslere devam harcı», «kayıt harcı», «imtihan harcı» vesaire namiyle talebeden alınan ve ayda 80-100 liraya yaklaşan gûya ilmî baç ve haraçlara paydos denilecektir. Böylece sırf gelir menbaı olsun diye sınıflara yığılan binlerce talebenin maddî ve mânevî felâketi önlenmiş olurken, yine gelir kaynağı teşkil etsin diye başvurulan ve hattâ profesörlerin cebine kadar para intikal ettiren, talebeyi çaktırma ve sınıfta bırakma şekavetinin önüne geçilecektir.

● Bizim Üniversitelerimizin talebesi, mukaddes dâvanın «Yüceler Kurultayı» makamına namzet idealist gencin bütün vasıflarına malik olmak mecburiyeti bakımından, talebelik devresi içinde her türlü maddî ve mânevî murakabe, nizam ve disiplin kıymetinin mihrakını teşkil edecek; ve bu üstün mesuliyet duygusu altında, kendi şahsî muvaffakiyetsizliğiyle vatanî ve içtimaî bir felâketi müsavi telâkki edici bir ruh ve zihin haleti arzedecektir.

● Bizim Üniversitelerimizin talebesinden beklediğimiz mâna ve madde ifadelerinin tamamlığı bakımından, Üniversitelerimizin, teşkilât, ders, hoca, kitap, fikrî ve mânevî malzeme gibi her noktası tamamlanmış ve plânlaşmış olacaktır.

● Müslüman ve Türk olmıyan, Üniversite profesörü olamaz.

● Eser ve şahsiyet sahibi olmıyan, Üniversite profesörü olamaz.

● En küçük ahlâkî zaafı olan, Üniversite profesörü olamaz.

● Üniversite profesörü, kendisini mücerret ve arayıcı ilim ve tefekküre hasretmis büyük münevver örneği olduğu için, başka hiçbir işle uğraşamaz.

● Üniversite profesörü, tam ve mahallî bir şahsiyet sahibi olmanın ve cemiyet içinde üstün insanlara mahsus bir hayat, seviye ve eda yaşatmanın bütün mükellefiyet ve icaplarını ihtar edecektir.

İdeolocya Örgüsü — BÜYÜK DOĞU

1001 Çerçeve

Necip Fazıl KISAKÜREK

Demagocya Zanaatı

— Bu yazı, Falih Rıfkı ve benzerlerinden mülhemdir —

Demagocya zanaatı, bir zamanların (karne) hırsızlığından daha şenî bir fikir suiistimalidir. (Karne) hırsızı, hiç değilse, hakikî ekmeğin sahte vesikasını satardı; demagocya zanaatçısı ise, sahte fikrin, sahte vesikasını satar.

Fikir, vergi değil, bahşiş almaya alışınca, demagocya zanaatının istismar meydanı olur. Ve menfaat karşılığı ırzını teslim eden bir kadın gibi, ilk hamlede samimiliğini feda eder.

(Devamı S. 16 da)

178

Şebeke

C.H.P. yuvasının beslediği, geliştirdiği ve barındırdığı bu şebekeye ait müthiş hâdisede, hükûmet nüfuzunu vatanın içine ve dışına doğru şekavette kullanan korkunç ruh haletinin mihrakını bulacaksınız! Bu mihrak, son 27 yıllık rejimdir ve bu mevzuda şahıslarla isimler birer bahaneden ibaret!

DEDEKTİF X BİR

1 — Son harbin ortalarında, İskenderiye'de, sekiz teneke afyonu hâmil olarak (Efe) isimli bir gemi yakalanıyor. Gemi ve muhteviyatı, C.H.P. kodamanlarından meşhur Nazmi Topçuoğlu ve ortağı Atıf İnan'a aittir.

2 — Gemi, zâhirde, kereste yüklü olarak İskenderiye'ye gitmiş ve tabiî tarzda kerestesini boşaltmıştır. Bu arada gizli bir zabıta memuru peydahlanmış ve gemiyi tarassut altına almıştır. Vaziyet evvelden haber alınmış olduğu için Mısır zabıtasınca gemiye birkaç gün için kasden mânialar çıkarılmış, resmî muameleleri tehir ettirilmiş; ve gemi, uzaktan, sıkı bir müşahede ve murakabe altında bulundurularak limanla ihtilâttan veya limanı terketmekten men'edilmiş, bir nevi göz hapsi içinde tutulmuştur.

3 — Geminin rıhtıma yanaşmasından ve böylece gizli bir murakabe kordonu içine alınmasından tam beş gün sonra birdenbire zabıta memurları sökün edivermişler ve gemiyi resmen işgal etmişlerdir.

Kaptana edilen teklif:

— Türkiyeden kaçak afyon getirmiş bulunuyorsunuz! Bunu teslim ediniz!

Kaptan bu teklife kahkahalarla mukabele etmiş, gemide böyle bir şey olmadığını, bütün gemiyi aramakta serbest bulunduklarını söylemiştir.

4 — Zabıta derhal gemiyi aramak faaliyetine girişmiş, başlangıçta hiçbir şey bulunamamış; ve her iş bitip de kaptan ve mürettebatın müstehzi nazarları altında (Efe) gemisi gûya temize çıkınca, daha müstehzi bir gülüşle zabıta âmiri cebinden bir plân çıkarmış ve bu plâna göre hareket etmelerini maiyetindekilere emretmiştir. Plâna göre, geminin su kesiminden aşağı bir kısmında bulunan katranlı tahtalar açılmak suretiyle gizli bir hücre bulunmuş ve bu gizli hücrede tam sekiz teneke afyon ele geçmiştir.

5 — Bu vaziyet karşısında kaptan ve mürettebattan bazılarında müthiş bir panik başgöstermiş, fakat kat'î hile ve tertip olduğu gibi meydana çıkmış; polisin elindeki plâna göre de, keşfin, evvelden bir ihbar neticesi vâki olduğu tezahür etmiştir.

6 — Filhakika ihbar, gemi tayfasından ve meçhul bir sebeple patronuna düşman bir şahıs tarafından, geminin plânı çıkartılmak ve İstanbuldaki Mısır Konsolosluğuna gönderilmek suretiyle vâki olmuştur. Gemi İskenderiyeye varır varmaz henüz plân zabıtanın eline geçmediği, yolda bulunduğu ve İstanbul Konsolosunun plân ele geçinciye kadar vaziyeti idare etmek hususunda çektiği şifreli tel üzerine başka bir harekete imkân bulunmadığı için, Mısır zabıtası kaçakçıları bir müddet oyalatmıştır.

7 — Kaptan ve mürettebat derhal tevkif edilerek mahkemeye verilmiş ve gemi zaptolunmuştur. Geminin 250 tondan aşağı olması, Mısır kanunî mevzuatı mucibince zaptını âmir bulunmaktadır.

8 — Gemideki gizli hücre, İstanbulda yaptırılmamış, Köstence limanında ve esrarengiz bir tertiple gizli olarak inşa ettirilmiştir. Bundan da yalnız kaptan ve bir iki kişi haberdardır. İhbarı yapan şahsın bunu ne suretle keşfettiği ve niçin patronuna düşman olduğu ise bir sırdır.

9 — Bu iş, Nazmi Topçuoğlu ve Atıf İnan şebekesinin yaptığı ilk kaçakçılık değildir. Onların Mısırdaki mümessilleri Hidayet Fuat isminde bir şahıstır. Vaktiyle Moda Klübünde müdürlük eden bu zat, bilâhare ahlâk ve dürüstlüğe uygun olmıyan bazı hareketleri yüzünden klüpten kovulmuş... Meteliğe kurşun atan ve menfaat uğrunda her şeyi yapmaya müstait bir tip... Bu adam tamamiyle meteliksiz bir zat iken, nihayet Mısırda (lüks) bir hayat sürmeğe başlamış; ve Mısır bankalarından birinde müdür mevkiinde bulunan emin bir şahıstan tesbit ettiğimize göre yalnız Osmanlı Bankasında 6000 İngiliz lirasını aşan cari bir hesabın sahibi bulunmuştur.

10 — Geminin resmî İskenderiye acentası ise Münir Kaptan isimli sâf bir şahıstır. İş, acentadan gizli olarak yapıldığı için Münir Kaptan vaziyete birdenbire vâkıf olmuş, fena halde hiddetlenmiş, İstanbula gelmiş ve şebekenin elebaşılarına şiddetle çatmıştır.

11 — Nazmi Topçuoğlu ve avanesinin kaçakçılık işlerinde yed-i tûlâ sahibi bir Rum kullandıkları da sabittir. Tam bir (gangster) tipi olan ve tehlikeli vaziyetlerde kendisini ve bütün nam ve nişanını ortadan silmeyi bilen bu Rum, şebekenin dimağı ve sağ elidir. Ayrıca gemi kaptanı ve mahrem mürettebattan birkaçı, teker teker (Toper) ismini taşıyan Nazmi Topçuoğlu akraba ve taallûkatından ibarettir.

12 — Hâdise, o sıralarda Mısırda bulunan muharrir Faruk Fenik marifetiyle (Vatan) gazetesi tarafından haber alınmış veya haber alınır gibi olmuş, (Vatan) o zamanlar bu mevzuda bazı müphem neşriyatta bulunmuş, hattâ bazı isimler biliyor ve bunları sarfetmek istiyorcasına hareket etmiş, fakat birdenbire dilini değiştirerek vâkıayı hemen örtbas etmiştir. Kuvvetli bir rivayete göre, bu nazik isimlerin ortaya çıkmaması için, (Vatan) gazetesi başta olmak üzere (sayın) matbuatımıza tam 50.000.— lira takdim olunmuştur.

BU yazı, istikbalin kıraat kitaplarına geçecek kıymet ve ehemmiyettedir. Marifetlerinden yalnız bir tanesini bütün teferruatiyle ortaya koyduğumuz eski Ticaret Bakanlarından meşhur ve malûm Nazmi Topçuoğlu ve Atıf İnan'a ait bu vâkıada, hükûmet nüfuz ve (prestij) i arkasında ne gibi işlere kadar tenezzül eden ve bunları Bakanlık sandalyesinden idare eden şahısların muhiti olarak Cumhuriyet Halk Partisi, bütün ruhu ve seciyesiyle ortaya çıkmakta, arz-ı endam etmektedir.

TEFRİKA : 76

İnsanoğlunun Ufku, madde göziyle insan oğluna mahsus olmıyan ufukların ötesindeki bu manzara karşısında ne hale gelmiştir?.. Birdenbire gökler bir perde gibi açılır ve arkasından sonsuzluk âleminin kadrosundan bir şahsiyet, bütün madde tezahürlerini yakıp kül edici bir renk ve şekil cümbüşü içinde görünüverirse insan ne hale gelir?.. Bu ânın dehşet ve haşyetini belirtmekte, dünyamzıa mahsus lisan ve eşya kadrosunun verebileceği hiçbir kıyas unsuru yoktur. Sonsuz dehşet ve dipsiz haşyet; hepsi bu kadar...

Melek, o âna kadar kendi âlemini tanımıyan, fakat bütün âlemlerin Tacı ve Efendisi olarak yaratılmış bulunan Gaye-İnsan ve Ufuk-Peygambere aynen hitap etti:

«— İkrâ! (Oku!)...»

Âlemlerin Fahri, hayretler, dehşetler ve haşyetler içinde cevap verdi:

«— Ben okuyuuc değilim!.. Ne okuyayım?»

Muhteşem Melek ilerledi, Allahın Resulünü kucakladı, kuvvetle sıktı ve sonra bırakarak tekrar etti:

«— Oku!»

Ve kendisinden yine aynı cevabı aldı.

Bu hal üç kere tekrarlandıktan sonra Melek, Allahtan aldığı ve Resulüne teslim etmeğe geldiği ilk Âyeti, başından sonuna kadar okudu:

«— Oku!.. Rabbinin ismiyle başlıyarak oku!.. O Rabbinin ismiyle ki, insanı uyuşmuş kanlardan yarattı... Kalem vasıtasiyle insanlara ilim veren, bilmediği şeyleri öğreten ve yaratmak yalnız kendisine mahsus olan kerem sahibi Rabbinin ismiyle oku!..»

Allahın Resulü, haşyet ve dehşetin son basamağında, bizzat konuştuğu lisanla nâzil olan âyeti, kelimesi kelimesine tekrar etti. Âyetin, Allah Resulü tarafından kelime kelime tekrarına kadar bekliyen Melek, Allah Kelâmının Allah Resulünün diline ve kalbine yerleştiğini görür görmez birdenbire kayboluverdi. Ve bu hal, bir kurşunun ciğeri delip geçmesi ve hemen çıkıp gitmesi kadar sürdü. Kurşun ciğerden çıkıp gider gitmez tesiri başlıyacaktır.

Kadı Beyzavî Hazretlerinin tefsirine göre, insanı büyük memuri-

Tasavvuf

Yol

Bizim yolumuz, hemen fazlasız ve eksiksiz olarak sahabîlerin izini takip eder. Doğrudan doğruya cezbî yoldur. Bunda mürşidin müridi yola çekişinde ve müridin yola çekilişinde suur ve ilimleri asla şart değildir. Hattâ velînin velîliğine ve ayrıca elinden çıkan harikalara suur ve ilmi bile şart değil... Bu vüzdendr iki, kendi muhabbeti ve irşat edicisinin teveccühiyle salik, gayenin son basamağına kadar çıkartılabilir. Elverir ki, kâmil ve mükemmel şeyh tavsifinin belirttiği canta bir irşat edicive nail kılınabilsin...

Daha evvel izahına çalıstığımız gibi, böyle bir irşat ediciden üc şekilde faydalanmak kabildir:

1 — O, doğrudan doğruya bir sahsın haline ve kalbine teveccüh eder. Bu esnada o sahsın kalbinde âdeta bir fetha, bir gedik, bir pencere acılır ve oradan feyz ısıkları sızmaya başlar. Bu istifade seklinde, feyz alanın, feyzin nereden geldiğini bilmesi sart değildir.

2 — Doğrudan doğruya sâlik olmak nivetindeki sahıstır ki, irsat edicinin kalbine teveccüh eder. Ve bu teveccühiyle o dervadan, yeni doğmus cocuğun annesinden süt emmesi gibi faydalanır. Eğer birinci ve ikinci sartlar bir araya gelirse nur üstüne nur olur.

3 — Celâl kelimesiyle kalbini mesgul eden sâlikin, zikrle uğrasa uğrasa incelttiği ve parlattığı kalbine, irsat edicinin donmus bir Okyanusa benziyen mücellâ kalbinden in'ikâs yoliyle gelen feyz... Bu takdirde ne irşat edicinin, ne de irşat olunanın birbirlerini bilmeleri ve anlamaları şarttır.

Eğer irşada talip olan, Sünnet ve Cemaat Ehli mezhebine zıt bir itikatla ve günahlarla nefsini karartır veya ehliyetsiz bir mürşit eline düşecek olursa bu yolların hepsi birden kendisine kapanır.

Rabıtanın şekilleri

Yine daha evvel birkaç münasebetle temas ettiğimiz gibi, rabıta birkaç nevidir. Bu nevileri burada en esaslı ve tafsilâtlı olarak çerçeveliyelim:

1 — Saliklerin, kâmil ve mükemmel mürşitlerini, çehreleriyle önlerinde hayal edip kaşlarının ortasına bakmaları ve bu şekilde ruhaniyetlerini gözlemeleri... Salik, bu halden mânevî bir sarhoşluğa düşünciye kadar bu vaziyeti muhafaza etmekle mükelleftir. Daha evvel de işaret ettiğimiz gibi, bu halden mânevî bir zevk ve kendinden geçme hissi doğunca rabıta terkedilir ve nefs bu yeni tecelliye terk olunur.

2 — Salikin, kendini mürşidin heyet ve kıyafetinde bulup, kendinden geçinciye kadar o heyet ve kıyafete sımsıkı yapışması... «Telebbüsî rabıta» ismi verilen bu şekilde, salik, kendi zatını mürşidin zatında, kendi sıfatlarını mürşidin sıfatlarında ifna suretiyle onun kemallerinden pay almak mevkiindedir. Böylece mürşidin ruhaniyeti, rabıtanın bu şekliyle salikin kalbine dökülerek, onu, Allaha erdirinciye kadar terbiye etmekte devam eder.

3 — Şimdiye kadar hiç bahsetmediğimiz bu şekil, mürsidin çehresini ta önünde farzederek kalbinin ortasına indirmektir.

Şöyle olur:

Salik, kalbini hayalen uzun ve geniş bir dehliz şeklinde ta-

180

yete çağıran, Allahın mutlak vücudundan ve sonsuz kudretinden haber veren, keremini bildiren ve kuluna ilim yolunda bu keremden pay almasını ihtar eden ilk âyet, nâzil oluşundaki heybetten başka mânasiyle de o kadar haşyet vericiydi ki, Melek kaybolur olmaz Allahın Resulü muazzam bir dehşete düştü. Mağaradan çıktı, Hira dağından indi, uçan bir kuşun gölgesi gibi mesafeleri aşarak Mekkeye geldi ve büyük ve temiz Hadicenin kapısını çaldı. Meleğin kucakladığı Mukaddes İnsan, esrarlı haline bakıp kendisine açılan sadık zevcenin kollarına atılamadan yalnız mırıldandı:

«— Beni örtünüz! Beni örtünüz!»

Sadık zevce, izinde esrarın esrarını sürükliyen Allah Sevgilisini, olup bitenlerden habersiz, hiçbir şey sormak ve anlamak cesaretini gösteremeden, şefkat ve itina ile yatağına yatırdı ve üstüne kalın örtüler çekerek onu yalnız bıraktı.

Dakikalarca, Allah haşyetine bağlı mukaddes raşenin ihtizazlarını kaydeden yatak; ve nihayet bu yatakta erişilen rahat ve sükûnet...

Kâinatın Efendisi, rahat ve sükûnete erişince yataktan kalktılar, zevcelerini çağırdılar ve başlarından geçen hali âni ânına, noktası noktasına anlattılar. Henüz açıklık belirtmiyen ve ne olduğunu hissettirmiyen tecelil karşısında ilk hükümleri, rahat ve sükûnete kavuşmuş olmalarına rağmen, sadece korku ve kaygıdan ibaretti:

— Korkuyorum ki, bana bir fenalık gelmesin... Hayatıma bir zarar erişmesin...

Henüz hiçbir şeyden haberi olmamak şöyle dursun, haberi olmıyanın halinden bile haberi olmıyan Hadice'nin mukabelesi, misilsiz bir kadın sezişiyle, fevkalâdeden üstün oldu. Ulvî kadın, her haliyle o kadar emin olduğu mukaddes zevcini, imkân bulunmıyan ihtimalden tenzih etti:

— Hiçbir korku ve kaygıya sebep yok! Boşuna üzülüyorsun! Allah, senin gibi bir kuluna böyle bir âfet vermez!

Ve başına bir örtü atarak:

— Şimdi, dedi; bu işlerden anlıyan birisine gidip danışacağım!

Hadice'nin Kasdettiği adam, amcasının oğlu Varaka bin-i Nevfeldir.

(Devam ediyor)

---

sarlar. Şeyhini o dehlizde yürütür ve kalbinin merkezine kadar getirir. Rabıtanın bu nev'i, salik için en faydalı ve amelî olanıdır. Bütün menfi düşünceleri ve hatarları tek hamlede kesip atar.

Rabıtaya liyakat

Anlaşılmaktadır ki, rabıta, Şeriate sımsıkı bağlı ve velîlik kuvvetiyle tasarruf iktidarını haiz kâmil insana karşı olmakla ancak muteberdir. Mürşidin bu hali de, hem fiilen öyle olması, hem de itikaden öyle kabul edilmesi şartiyle müessir olabilir. Sadece fiilen öyle olmasının bir tesiri yoktur. Böyle olduğuna inanılması da aynı derecede lâzımdır. Eğer sadece fiilen öyle olması kâfi gelseydi, nice ret ve tekzip edilmiş büyük resullerin, nebîlerin ve velîlerin etraflarına mutlaka müessir olmaları icap ederdi. Yalnız itikaden böyle zannedilmeleri de kâfi gelseydi, nice bâtıl yolun sonunda hakka ulaşması gerekirdi. Binaenaleyh nur almanın ve hakkı bulmanın şartı, hem rehberin fiilî liyakatinde, hem de ona bağlananların bu liyakate itikatlarındadır.

Kâmil insan, Allahın halifesi olmak bakımından Hakkın aynasıdır. Kâmil insanın ruhaniyetine basiret göziyle nazar eden salik, o ruhaniyette Hakkın akislerini ve müşahedesini bulur. Bu rabıta öyle bir nimet yoludur ki, onunla çocuklar ve ihtiyarlar, hastalar ve ölüler hayat bulur.

Ölülere rabıta

Büyüklerin mezarlarını ziyaret eden salik, her şeyden evvel nefsini bütün unsurî alâkalardan boşaltır ve tertemiz kılar. Kalbinde bu dünyaya ait ilim ve nakış adına hiçbir şey bırakmaz.

Sonra mezara yaklaşır. Orada yatan ölünün ruhaniyetini, bildiğimiz hissî keyfiyetlerden münezzeh ve mücerret bir nur olarak tasavvur eder; ve o ruhaniyetten gönlünde bir keyfiyet hâsıl oluncıya kadar kalbindeki nur hayalini muhafaza eder.

Bu vaziyette, kabrin ayak ucuna yakın sağ tarafında durur. Selâm verir ve edep tavrını bozmaz. Bir «Fâtiha» ve on bir adet «İhlâs» okur; ve sevabının mislini kabirdeki zata hediye eder. Sonra çömelir; içini bütün alâka ve yabancı fikirlerden boşaltmış olarak ruhaniyetin tecellisini bekler. Sabır ve fikir tamamlığiyle bekliyecek olursa, az zaman içinde ruhunu esrarlı bir keyfiyetin bürüdüğüne şahit olur. Eğer ziyaretçi fayda almaya ve ziyaret olunan fayda vermeğe ehil kimselerse, faydalanmanın şartlarına riayet olunduğu takdirde mutlaka bir eser zuhur eder.

Şöyle ki:

Ziyaret olunan, irşada salih evliyadan bulunduğu takdirde, meydana gelecek eser, durgun, yavaş, fakat devamlı olur ve çabucak geçmez. Eğer ziyaret olunan, mütehlek ve irşada izinsiz evliyadansa, tesir, keskin ve çabuk gelip gidici olur.

Bu esrarlı bahis pek derin ve uzun olduğundan bu kadariyle iktifa ediyorum.

«Hâdiselerdeki hayret verici» cepheleri ve madde üstü mânaları çerçeveliyen bir Hadîsin münkirleridir ki, bu ince ve esrarlı keyfiyetten uzak kimselerdir. Şarkın kâmil âriflerinden «Müfti-üs-sakaleyn» İbn-i Kemal'in eserlerini okumuş ve bu mânevî dâvanın çilesi içinde pişmiş kimselerdeyse şüphe ve tereddütten hiçbir eser bulunmaz.

Merhum
Esseyyid ABDÜLHAKİM

Gerçek İnkılâp Nedir?

Yazan:

M. Raif OGAN

MODA, son asrın icadı değildir. Çok eski devirlerin de kendilerine göre modaları vardır. Bu iş, kıyafette, muaşerette, hattâ konuşma biçimlerinde ve hattâ bazan doğru ve ekseriya sapık inançlara bağlılıkta kendini gösterir. Devrin gidişlerini, o devirde rağbet bulan şekilleri, zaman ve muhite hâkim ve bariz şahsiyetlerin tavır ve hareketlerini. düşüncelerini ve prensiplerini taklit hevesinin umuma sirayeti modayı doğurur. Zaman geçtikçe eskiler unutulur ve yerini yeni modalar alır. İslâmî ilim tabirince bunlara «bid'at» denir. Eğer fazilet ve hakikate taallûkundan dolayı zatında mâkul, iyi ve güzelse onlara «bid'at-i hasene - güzel bid'atler»; gayr-i mâkul, fena ve kötü ise öylelerine de «bid'at-i seyyie - çirkin bid'atler» adı verilir. Şu halde (moda), terbiye ve edebe, ahlâk ve insanlığa müteallik olunca «bid'at-i hasene» nev'inden; şehveti, ihtirası, hayâsızlığı terviç eder biçimde ise «bid'at-i seyyie» sınıfından olur. Buna tarihten birkaç örnek gösterilebilir:

Emeviye hükümdarlarından Velid bin Abdülmelik bağ ve bahçeye, muhteşem binalara merak sardırmıştı. Zamanında halk da onu taklit ederek çiftlikler edinmeğe, binalar yapmağa heves eylediler. Süleyman bin Abdülmelik; iyi yemeklerden, güzel kadınlardan hoşlanırdı. Vaktinin ileri gelenleri haremlerinde her soydan ve renkten güzel cariyeler toplamağa, mahir aşçılar kullanmaya başladılar. Ömer bin Abdül'aziz çok müttaki, pek mütevazı bir halife idi. Milletinin en fakiri gibi yer içer, giyinirdi. Zamanında takva, iyi ahlâk, israftan kaçınmak, fakirlere yardım moda oldu. Bizim tarihimizde dahi aynı şekillerin vâki olduğunu görebiliriz. Sultan Hamit devrinde saraya mensup olmak, yahut mensuplarının mensubu olmak moda idi. Onların alâmeti olarak kıpkırmızı fes taşımak, hususî bir azametli tavır takınmak moda oldu. Fakat aynı zamanda padişah çok dindar ve dine hürmetkâr da olduğundan dinsizlerin bile dine karşı edepli davranmaları modalaşmıştı. Vezirler ve askeri paşalar şöyle dursun, binbaşı rütbesindeki zabitler ve kalem mümeyyizleri, ileri gelen esnaf ve tüccar dahi sakal bırakırlar ve ağır başlı olmak ve görünmekle iftihar eylerlerdi. Alenen içki içmek, mübalâtsız hareketlerde, aşkınlık ve taşkınlıkta bulunmak hoş görülmezdi. Anadolu ihtilâli ve ihtilâlin ilk zafer günlerindeki dualar, hatimler, içki yasakları hep o zamanın modası... Sonra devir değişip de «Garp medeniyeti bir bütündür. Onun yalnız iyi tarafları ayrılıp alınmaz; kötü ve çirkini hepsi birden tüm olarak alınır» prensipi şeflerin ve millet başındakilerin hareketlerine hâkim olunca, kadın ve erkek çıplak olarak açık plâjlarda gezmek, balolar, içki ve sefahet âlemleri moda oldu.

Görülüyor ki, herhangi bir devrin büyükleri ve şefleri, o devrin modası üzerinde hâkimdirler. Eski âdetler ve terbiye telâkkisi, yeni tarzlara dökülüyor. Ve iyi, yahut fena eski âdetler ve terbiye icaplarına uygunlukta ısrar edenler, hattâ sadece istiyenler dahi «geri düşünce ve görüşlü» oluyorlar. İşte «tecceddüt ve terakki» ile «taassup ve irtica» mevzuları bu suretle ortaya atılmaktadır. Ama, burada mühim bir noktayı da unutmamak gerekmektedir. Acaba her yenilik, mutlak olarak bir terakki sayılabilir ve milleti saadete ulaştırır mı; ve yine her eskilik mutlak olarak kör ve kara bir taassup ve gerilik midir?

Dönmelerin, Masonların tellâlı Ahmet Emin Yalman'ın, Yeni İstanbul'un çığırtkanı M. Nermi'nin istedikleri ve beğendikleri devrimler, terakkiden ziyade devirmelerdir. Masonluğu beğenir, müdafaa ederler. İslâma gelince, sarığı, cübbeyi irtica libası sayar, Allahın itmam ve ikmal eylediği İslâm dininde reforma isterler. Kur'ana, Hadise itibar etmezler. Kemalizm diye bağırırlar, Kemalizmin iyi tarafları nerelerdedir, hangileridir ve ne gibi neticeleri olmuştur, buralarını münakaşaya yanaşmazlar. Fâni bir insan, ebedî şef olur da onun bütün mevzuatı, zamanın ve muhitin gelişmesi ve ilerlemesi asla dikkate alınmadan kaskatı olduğu yerde kakılmış kazık gibi durur mu? Allahın Şeriatinde değişiklik istemekten, (Luter) gibi bir reformatörün çıkmasını beklemekten utanmıyanlar, son dem-i hayatında yine (Aman!) demekten başka kudrete sahip olamıyan bir âciz insanın devirmelerinin sonuna kadar ayakta tutulabileceğini ve hiçbir muayeneye tâbi tutulamıyacağını iddiadan utanmazlar mı?

Tarihî şahsiyetlerin yalnız hasenat hanesine bakılmaz, seyyiatı da münakaşa olunur. Kromvel, kralın istibdadına karşı Millet Meclisini müdafaa eylediği zaman takdir olunur. Millet Meclisini bir tahakküm darbesiyle kapatıp üzerine (kiralık hane) levhasını asarak İngiliz milletinin başına bir kapkara müstebit olarak geçince elbette nefret edilir.

Napolyon Bonapart, büyük kumandandır. Beğenilir. Fakat, aynı Napolyon, millet hâkimiyetini sıfıra indirmiş ve Fransız neslini tüketmiş olmakla suçlandırılınca elbette hoş görülmez.

Dualarla, hatimlerle Millet Meclisini açan, millet hâkimiyetini kuran, Anadolu ihtilâlinin başına geçerek düşman sürülerini Allahın inayeti ve Türk milletinin fedakârlığiyle denize döken Başkumandan Gazi Mustafa Kemal'in bu hasenatını tarih elbette ve icap ettiği şekilde kaydeder. Fakat, meselâ bir şef çıkar da etrafına çanak yalayıcı sahte tüfekçileri toplıyarak millete karanlık istibdat devirleri yaşatır, örfî ve keyfî hükümlerle salkım salkım insanların asılmasında nüfuzunu hâkim kılarsa, bu işler elbette iyi gözle görülemez.

Fâni insanların hiçbir prensipi sonuna kadar tashihsiz devam edemez. İnkılâp, bir halden daha iyiye geçmek demek olduğuna göre, gerek zamanın zaruretleri ve gerek herhangi bir emrin hâkimiyeti ile konulmuş prensiplerin de zamana, muhite göre daha iyiye doğru tashihleri, tehzipleri lâzım gelir. İşte hakiki inkılâp budur!

İrtica ile taassubun karası ve kızılı, işte böyle, yerinde sayanların vasfıdır. Böylece, devrin değiştiğini ve hakiki inkılâbın ne olduğunu anlamamakta ısrar eden dönmeler, dinsizler ve Masonlar, mürteci ve müteassıbın ta kendileridir.

182

İRTİCA TAHRİKLERİ KARŞISINDA

MANEVÎ BİRLİK İHTİYACI

Yazan:

İzzet Mühürdaroğlu

ÇOK şükür ki, Allah bize bugünleri gösterdi. Türk milletini, hiçbir insaf ölçüsü tanımadan, pervasızca kızıllık ve karalıkla itham eden tahrikçiler karşısında vekar ve olgunluğunu göstermiş bir hükûmet reisi iş başındadır. 14 Mayısın derin mânasını kavramak işlerine gelmiyen bu damgacı zihniyet sahipleri, hâlâ hükûmet başında tek parti idaresi başkanı bulunduğunu tahmin ederek, jurnallarını ve yaygaralarını âzamî dereceye çıkarmakta ve hükûmet reisinden Müslüman Türk milletinin mânevi duygularını takbih etmesini istemektedirler. Bu kalem ve iddia sahipleri, azimli bir Müslüman Türk çocuğu olduğunu isbat eden Adnan Menderes'in metin ve kuvvetli beyanatı karşısında herhalde, Müslüman Türkiyede artık sözlerinin itibar görmiyeceğini ve Kore'de (Allah, Allah) sadalariyle Türk mâneviyatını bütün dünyaya isbat edenlerin ancak bu memlekette söz sahibi olduklarını anlamış bulunmaktadırlar.

Bu girizgâhı yaptıktan sonra, şu Konya hâdisesinin mahiyetine gelelim:

Bu hâdiseyi ilk ortaya atan, Ahmet Emin Yalman'dır. Kendisini bundan altı yedi ay evveline kadar yalnız yazılariyle tanırdım. Fakat geçen Temmuz ayında Yıldız'da Malta köşkünde tertip edilen gazeteciler bayramında kendisiyle tanıştık ve bazı memleket meseleleri üzerinde fikir teatisinde bulunduk. Ahmet Emin Bey, bu vesile ile Millet Partisinin son büyük kongresinde kuvvetli istidatların belirdiğini, yalnız şahsına ve bazı gazetelere, partiye karşı tuttukları menfi yoldan dolayı çok şiddetli hücumlar yapıldığından elem duyduğunu söyledi. Ben de bir kimsenin ırkî vesair mensubiyetlerinden dolayı münakaşa açmanın kendi prensipime uygun olmadığını cevaben bildirdim.

Bugün elemle müşahede ediyorum ki, Ahmet Emin Bey, aleyhine, ırk vesair mensubiyetlerinden dolayı yöneltilen hücumları, zorla ve istiye istiye bizzat hazırlamış ve hazırlamaktadır. Bence (Vatan) gazetesi başmuharririni, bu hücumları tahrik edip memleket umumi efkârını asabiyete sevkedeceğine, kendisinin samimî bir dönme olduğunu, İslâmiyeti bütün kalbiyle ve erkâniyle kabul ettiğini yazılarında açıkça belirtmesi lâzımdı. Türk tarihi, birçok mühtedinin, harb meydanlarında vesair sahalarda Türk ve İslâm dâvasına büyük hizmetler gördüğüne şahittir. Bunların birçoğu canlarını bile seve seve vermişlerdir. Fakat Ahmet Emin Bey, İslâm-Türk kütlelerinin düşünüş ve duyuş istikametlerini takviye şöyle dursun, bilâkis hemen hemen her gün yazdığı makalelerle, Müslüman ruhunu zedelemekte, bir yandan sözde İslâmiyetin yüksek ruhunu methetmeğe kalkarken, kurnaz bir manevra ile, ona mensup olanları irtica ile lekelemeğe çalışmaktadır. Böyle bir tezada, dünyanın hiçbir yerinde rastlanamaz. Müslümanlık yüksek bir mânevî hazine ise, ona malik olanlar mânen fakir olamazlar. Eğer ona mensubiyeti, Ahmet Emin Bey yüz kızartıcı bir külfet telâkki ediyorsa, İslâmiyetin kapısı samimî olarak iltihak edenlere nasıl açıksa, çıkmak istiyenlere de ardına kadar açıktır. Çünkü bir nizamı beğenmeden ve ancak iltihak edenlerce malûm sebeplerle husule gelen iltihaklar, o nizama nizamsızlıktan başka bir şey getirmez.

Ahmet Emin Beyle, kendisini tam bir ağız ve kalem birliğiyle takviye eden M. Nermi ve Falih Rıfkı Atay'ın millete karşı yaptıkları en büyük haksızlık, hayalî irtica vehimlerini kızıl bir merkeze bağlamalarıdır. Yalnız dini parmağa dolamanın bir fayda temin edemiyeceğini, memleketin sarsılmaz imanı karşısında, gayet iyi bilen bu zevat, bu yüksek mânevî değere daima bir kızıl leke sürmeyi ihmal etmemişler, hattâ Ahmet Emin Bey, artık menbaını bile açıklamak cesaretini göstererek, Özbekistandan idare edilen bir kızıl Müslüman merkezin, Türkiyede sözde irtica hareketlerini idare ettiğini iddiaya kadar ileri gitmiş ve nihayet son müessif heyecan dalgasını meydana getirerek son tahriki bizzat kendisi hazırlamış, sonra da bundan memnun olduğunu, çünkü yarayı zamanında deşmenin lüzumlu olduğunu pervasızca ileri sürmüştür.

Ahmet Emin Bey ve arkadaşları çok kurnazdırlar. Nüfusunun yüzde doksan dokuz buçuğu Müslüman olan Türkiyede, Moskovadan emir alacak bir tek fert mevcut değildir. Nasıl olur ki, buna hem Müslümanlıkları mânidir; hem de Türkiyede bir fert düşünülemez ki, ya babası veya kardeşi veya büyük babası Moskofun bir kahpe kurşununa veya darbesine kurban gitmemiş olsun! Türk tarihinin yarısı Moskof harbleriyle geçmiş ve Türkün başına en büyük gaileler yine oradan gelmiştir. Türk bu tarihi husumetini Kore'de de isbat etmiş ve Ahmet Emin Bey ve arkadaşlarınca mürteci olarak damgalanmak istiyen mütevazı bir Mehmetçik, Kore'de sorulan bir suale, en yüksek siyasî şahsiyetlere parmak ısırtacak bir olgunluk ve uzak görüşlülükle:

«— Biz burada kızıl Çinlilerle harbetmek için değil, fakat kızıl Moskoflarla karşılaşmak için geldik!» demiştir.

Bütün bu hakikatler karşısında, koparılan bu yaygaraların ne kadar mesnetsiz ve ne kadar hicap verici olduğu besbellidir. Falih Rıfkı Atay, (Yeni İstanbul) gazetesinde 14 Mayısta yazdığı bir makalede o kadar ileri gitmiştir ki, memleket gençlerini kanlarını akıtmağa bile davet etmiştir. İspanya iç harbinden misal getirerek, babasının bir söziyle ölümü seve seve göze alan genç İspanyol delikanlısını övmekte, Türk gençliğinin babasının da Atatürk olduğunu hatırlatıp: «Sizler de neden onun, İspanyol babanın oğlunu mezarında kıskandıracak evlâtları olmıyasınız?» demek suretiyle gençleri birbirlerine düşmeğe ve birbirlerini öldürmeğe davet etmektedir. Falih Rıfkı Beyin bu daveti çok tehlikelidir ve savcılık mevzuudur.

Fakat Konya bütün bu isnatları yerinde ve heyecanlı bir mitingle reddetmesini bilmiş ve (Dinsiz millet yaşayamaz), (Dine bağlılık irtica değildir) levhalarını kör gözlere karşı kaldırmıştır. İşin en göz yaşartıcı tarafı, bu mitingde, 14 Mayısın cesur mücahitleri Millet

(Devamı S. 16 da)

183

Sen, ey tezat dünyası!

Konyada çıkan «Yeni Meram» gazetesinin 11 Mart Pazar tarihli sayısından aynen iktibas ettiğimiz bu efsanevî tezat ve karışıklık levhasını ibret nazarınıza vazediyoruz!

«Cuma günü saat 17 de Yeni Sinemada Atatürk'ün hatıralarını tesit etmek için bir toplantı yapılmıştır. Gazeteciler Cemiyeti tarafından tertip edilen bu gösteride bilhassa Halk Partisinin elemanları, göze çarpan bir parti tarafgirliğiyle Atatürk'e yapılan sevgi ve sempati tezahürlerinin istikametini kendi düşüncelerine âlet ettiler. Bundan sonra Namık Ayas, şu sözleriyle memleket gençliğini tereddüde düşürecek bir beyanatta bulunmuştur:

— Atamıza ve heykeline el uzatanlar menfur komünistler ve ırkçılardır! Bu menfur hadiseyi ezecek kuvveti, Türk gençliği damarlarındaki kandan almıştır. (Bu sözlerle Irkçılık yapılmıyor mu?)

M. T. T. B. mümessili olarak tanıtılan bir genç, memleket gençliğini, Irkçılık ve mürteciler diye tavsif eden bu sözde Kemâlist genç bizzat kendi sözleriyle Atatürk'ün bir bütün olarak kabul ettiği Türk gençliğini parçalıyarak, sahnede kan tahlili yapmıştır. Defalarca diline doladığı Irkçılığı, bir yabancı ideoloji olarak göstermeğe çalışmış ve ezcümle (bütün bu yabancı ideolojileri defedecek kudreti âsil kanımızda görüyoruz.) demiştir.

Öğüt gazetesi muharrirlerinden Remzi Yılmazer Türk Milliyetçilerini Hitlere benzeterek Atatürk'e yapılan bu bağlılık gösterisinden istifadeye kalkışmıştır.

Bir kız öğrenci: (Ona secde kılalım!?) diyerek Atatürk'e bağlılığını belirtmiştir.

Bütün bu hatipler politikaya bakarak dinî bir irticaın memlekette mevcut olduğunu iddia edecek kadar Ata'nın manevi huzurunda bulunduklarını unutmuşlardır.

Bazı öğrenciler bizzat Oğuz Tansel'in (!) seçtiği şiirleri, okuyarak Atatürk'ün Allahla müsavi bulunduğunu, Atatürk'ün Türk Milletinin en son Peygamberi olduğunu iddia etmişlerdir:

(Bir olacaktır Anıtın Türklüğe kâbe)...

(Türk ırkının en ulu peygamberi oldun) demişlerdir.

Yine bir kız öğrenci (Sensin bize Tanrı) diyerek coşkun tezahüratta (!) bulunmuştur.

Fakat bütün bunlara rağmen genç ve idealist hatip Sofu Tuğrul, Türk Milletinin ve Türk Cumhuriyetinin Bânisi Atatürk'ün hakikî şahsiyetini ortaya koyarak ve kendisinden evvelki hatiplerin halk partisinin propagandasını yaparak topluluk üzerinde meydana getirdikleri infiali dağıtmış, Atatürk sevgisinin mahiyetini açıklamıştır:

— Aslında sağ, sol diye bir renk yoktur. Ben bu memlekette irtica diye bir şey tanımıyorum. Şayet irtica diye birşey mevcutsa, rengi yeşil değil, kızıldır. Atatürk, damarlarında has, ateşli ve coşkun kanlı Türk gençliğine bu vatanı emanet etmiştir...

Hüsnü Çınar da Sofu Tuğrulu teyit eden ateşli ve heyecanlı bir konuşma yapmıştır.

Toplantının sonunda gazeteciler cemiyeti, heykele bir çelenk koymuştur.»

Hadiselerin

★ **MİTİNG**

Vatansız (Vatan) gazetesinin tahrik ettiği irtica yaygarasına karşı Konya mitingini yapanlar, bizzat bu tahrikin hedefi olan mukaddesatçı Türk gençliği ve bu gençliğin başlıca teşekkülü mevkiindeki Türk Gençlik Teşkilâtıdır. Mitingin gayesi de, ne inkılâpları övmek, ne o vesileyle bazı putlaştırılmış şahısları göklere çıkarmak, ne de bir rüya ve vehimden ibaret olan ve sadece namussuzca bir tahrikin eseri bulunan irticaı tel'in veya takdistir. Mitingin tek gayesi, bu gibi irtica yalanlariyle vatanı vatansızlara teslim etmek emelinden başka gaye gütmiyen (Vatan) gazetesi ve benzerlerini tel'in ve teşhirdir; ve miting, bu bakımdan tamamiyle mukaddesatçı gençliğin eseridir. Halbuki bazı gazeteler alelûsul yine ortalığı bulandırarak ve havaya dostu düşmandan ayırt ettirmez bir sis yayarak bizim ruhumuzun tertiplediği mitingi kendi lehlerine gibi göstermeğe savaşmışlar, fakat mitingde nihayet bütün baklaları ağzından çıkaran Kubilây İmer isimli asîl gencin sözleri karşısında da apışıp kalmışlar ve bu sözleri sütunlarına geçirmekten başka çare de bulamamışlardır. İşin kahkahalarla gülünecek tarafı şudur ki, bu gazetelerden meselâ ne idüği malûm olan (Ulus) ceridesinin miting mevzuunda başlığı «Konyalılar dün irticaı tel'in ettiler», «Gençlik inkılâplara bağlılığını teyit etti» gibi hâdiseyi lehlerine çekmeğe gayret eden bir ifade göstermesine karşı, bu başlığın altında «Menderes'ten dindar Başbakan diye bahseden D.P. li bir hatibin, asıl Atatürke bağlılık gösterenlerin tel'ini lâzım geldiği hakkındaki sözleri hayretle karşılandı» diyebilmesidir. Filhakika bu serlevhaların altındaki yazı, olduğu gibi mitingde neler söylendiğini, mitingin hangi ruh etrafında tertiplendiğini ifşa etmekte herhangi bir tefsire muhtaç bulunmamaktadır. Bu noktanın riyazî bir isbata kavuşması için (Ulus) un yazısını aynen takdim ediyoruz:

Konya, 17 (Özel surette giden arkadaşımız Altan Öymen telefonla bildiriyor) — Günlerdenberi gazetelerde ismi bahis mevzuu edilen Konya, bugün fevkalâde günlerinden birini yaşamıştır. Konya, seçimlerden önce D. P. teşkilâtı tarafından bol keseden yapılan vaadlerin neticesi olarak, birkaç kişinin sebebiyet verdiği ve D. P. teşkilâtından bazı kimselerin körüklediği hâdiselere sahne olmanın ıstırabını ne kadar acı bir şekilde hissettiğini bugün yapılan mitingde göstermiştir.

Sabahleyin Ankara'dan bindiğimiz Konya otobüsünde bile mitinge iştirâk etmek üzere yola çıkmış bulunan gençler tarafından ayni mesele bahis mevzuu edilmekte ve Konya halkının hiç bir zaman mürtecilere âlet olacak bir karakter taşımadığı belirtilmekte idi.

Konya'ya gelir gelmez Vali Ferruh Şahinbaş'ı gördüm. Bana memleketin her tarafında olduğu gibi Konya'da da bazı kimseler tarafından irticaî mahiyette hareketlerde bulunulduğunu ve bu arada vilâyetin bazı kazalarında tarikatçılık yapan şeyhlere, şeriat ve taaddüdü zevcat istiyen vaizlere, inkılâp aleyhtarı kimselere rastlanıldığını ve maalesef bu hareketlerin particilik zihniyetiyle körüklendiğini, fakat bunların hiçbir zaman bir vilâyet halkı-

Muhasebesi

na teşmil edilmemek lâzımgeldiğini söyledi. Gazetelerde yapılan neşriyatın da fazla büyütülmesine lüzum olmadığını ifade etti. Öğleden sonra yapılacak olan mitingi de, bu mevzularda çok hassas olan Konya halkının teessürünün ifadesi olarak vasıflandırdı.

Mitingin tafsilâtı

Gençlik Teşkilâtı tarafından tertip edilen mitinge saat 16 da İstiklâl Marşiyle başlanıldı. Ellerinde «Konyalılar mürteci değildir, Konya inkılâpları inkâr etmez, Konya leke kabul etmez.» gibi dövizler bulunan yüzlerce genç ve dükkânları kapayıp gelen kalabalık bir halk kütlesi meydanda toplanmış bulunuyordu. İlk konuşmayı Konya gençliği adına Yılmaz Osman Asöcal yaptı. Konyalıların inkılâplara bağlılığını, asırlardanberi memleketin iftihar edilecek bir vilâyeti olagelmiş Konya'nın bünyesinde mürteci barındıramıyacağını ifade etti. Konyalıların Millî Mücadele ruhuna sadakatini belirterek mürtecilik isnatlarını reddetti.

Bu konuşmayı takiben kürsüye çıkan Nazif Sözbir heyecanlı bir konuşma yaparak Konya gençliğinin yenilik hareketlerine aykırı hareket edenlere karşı çarpışmağı vazife addedeceğini, belirttikten sonra Atatürk inkılâplarını yıkmağa çalışan her elin kırılacağını, her dilin kesileceğini ifade etti.

Alkışlarla karşılanan bu konuşmadan sonra, İstanbul'dan geldiğini ve Türk gençliği namına konuştuğunu söyliyen Kubilây İmer isminde bir genç mitingin gayesiyle alâkalı olmıyan ve dinliyenlerde hayret ve teessür uyandıran bir konuşma yaptı.

İlk olarak Türk Gençlik Teşkilâtından başka hiçbir teşekkülün Türk gençliğini temsil edemiyeceğini söyliyen bu genç, memleketimizdeki diğer gençlik teşekkülleri, Türkiye Millî Talebe Federasyonu ile Millî Türk Talebe Birliği hakkında bazı isnad ve iddialarda bulundu. Bu birliklerin C. H.P. tarafından kurulup desteklendiğini ve memleketin mukaddesatiyle ilgili bir mevzuda ne bu birliklerin, ne de C.H.P. nin söz söyliyemiyeceğini ileri sürdü.

Türk Gençlik Teşkilâtında hiçbir kimsenin Atatürk'e ait menfi his ve düşüncelerinden dolayı muahaze edilmediğini bildirdikten sonra Kırşehir hâdisesine temasla, asıl telin edilmek lâzımgelenlerin Kırşehir'de Atatürk'e bağlılıklarını ifade edenler olduğunu söyledi.

Bu sözler mitingde hazır bulunanlar, bilhassa İstanbul ve Ankara'dan miting için gelen üniversiteliler tarafından hayretle karşılanmıştı. Kubilây İmer bu hava içinde konuşmasına devam etti: Dinine imanına bağlı olan hiç kimsenin Kırşehir mitingini tasvip etmediğini, çünkü Atatürk'e bağlılığı ifade eden gençlerin bir şahsı putlaştırdıklarını, bunun ise İslâmlığa uymadığını iddia etti.

Memlekette mevcut olan irtica kıpırdanışlarına âlet olamıyacaklarını belirtmek maksadiyle toplanmış olan Konya halkına hitabetmekte devam eden genç, bu defa memlekette hiçbir surette irtica olmadığını, bunu söyliyenlerin komünistlere hizmet ettiğini belirttikten sonra C.H.P. ye hücuma geçerek bu partinin 1944 te halk arasında ikilik yaratmak istediğini, milliyetçileri ve dindarları ezdiğini iddia etti ve Halk Partisinin bu memleketin istikbaline asla hâkim olamıyacağı hikmetini savur-

Bu acayip konuşmanın sonunun nereye varacağı hazır bulunanlar tarafından merakla takibediliyordu. Kubilây İmer nihayet baklayı ağzından çıkardı ve şu cümleyi söyledi:

«Bu memleket 30 senelik Cumhuriyet devrinde bir tek vatansever ve dindar Başvekili görmüştür. O da Adnan Menderes'tir.»

Hatip yegâne vatansever, Başbakan saydığı Adnan Menderes'e ve Türk

(Devamı S. 16 da)

Bizim Gençliğin Yeni Sesi

«Türk gençliğini temsil etmek ve onun adına söz söylemek salâhiyetini kendisinde bulan mahiyeti şüpheli ve istikameti karanlık, kimselere ve ne için hizmet ettikleri meçhul bazı bozguncuların milliyetçiler blokunu parçalamak, din ve mukaddesat birliğini istismar etmek için her ne suretle olursa olsun, her fırsattan istifade ederek millî âdet ve an'anelerimizi yıkmağa, memleketimizde bir nifak ve ihtilâf yaratmağa çalıştıklarına kaniiz.

Bu bozguncular topluluk içinde sinsi ve siyasî bir gayretkeşlikle fikir ayrılıkları yaratmakta, mıntıka taraftarlıkları yaparak, mahallî bölgeleri millî camia içerisinden çekip alarak itham etmektedirler.

Bu bozguncular, irtica dedikodusu ile dindar vatandaşlarımızı tereddüde düşürmekte, lâbaratuvar ve kompas ırkçılığı isnatları ile milliyetçi, özbeöz Türk evlâtlarını damgalamaktadırlar.

Bu itibarla:

1 — Türk Gençlik Teşkilâtı bu bozguncular tarafından istismar edilen hakikî Türk gençliğini bu isnatlardan tenzih eder.

2 — Türk Gençlik Teşkilâtı bu komploların nifakçı olarak karşısında yalnız Kızılları, dönmeleri ve Türk düşmanı azınlıkları bulmakla, onların fikirlerini ve bilhassa son günlerde arttırdıkları fiillerini tel'in eder.

3 — Türk Gençlik Teşkilâtı, memleket gençliğini çeşitli zümrelere ayırıp millî birliği parçalıyarak nifak yaratan gayretkeşlikler dolayısiyle müdafii olduğu gerçek prensiplerin iç yüzünü umumî efkâra açıklıyarak Türkçülük görüşünü bildirir. Türkçülük, Türk milliyetçiliğinin adıdır. Türkçülük bir ülküdür. Ülküler milletin mânevî gıdasıdır. Türkçülük büyük Türk ilinde, Türk milletinin kayıtsız şartsız hâkimiyeti ve istiklâli ile Türkçülüğün her yönden bütün milletlerden ileri ve üstün olma ülküsüdür.

4 — Türk Gençlik Teşkilâtı bu vesile ile Allaha ve millete koşanların teşkilâtı, millî birliği kenetliyenlerin yuvası, komünistlerin amansız düşmanı olduğunu açıklarken, dâvasının tahakkukuna bütün vatandaşları dâvet eder.

5 — Türk Gençlik Teşkilâtı «Vatan» gazetesinin Konyamız hakkında ortaya koyduğu düşünceleri, her şeyden önce milliyetçiliğe ve temiz Konya gençliğine yapılmış alenî bir iftira ve hakaret olarak telâkki eder.

Netice olarak gerek milliyetçi Türk gençliğini, gerek Allahına ve dinine bağlı olan vatandaşlarımızı bütün isnatlardan tenzih eder, kendilerini sırası geldikçe millî camianın en hakikî, en temiz unsurları olarak muhabbetle selâmlarız.

Tanrı Türkü korusun.»

TÜRK GENÇLİK TEŞKİLÂTI
Konya Şubesi

Türk (!) Masonları

Yazan:
M. RAİF OGAN

KİTAPLARININ 12 nci sayfasından: «1766 Kavanin-i Esasiyesine tevfikan 1861 de teşekkül etmiş ve 1869 da Cenubi Amerikada (Charleston) şehrinde mün'akit (müttehit şûrayi âliler) içtimaında tasdik edilmiş olan İskoçya tarikati şûra-yı âlisi; yegâne kuvve-i nazıması olmak salâhiyetiyle bütün biraderleri 13 Temmuz Salı günü sabah saat 10 da Galatada Noradonkyan hanında (D. J. Kohen) biraderin yazıhanesinde hazır bulunmağa davet eder. İçtimaın ruznamesi şudur:

A) Türkiye Maşrık-ı âzamının tesisi,

B) Muvazzafların intihabı.

Bu tamim üzerine muayyen mahalde İtalya, İspanya, Fransa maşrıklarına tâbi mahfil-i muhteremlere mensup 14 birader toplanıyor, maşrıkın tesisi kabul ediliyor ve 1 Ağustos 1909 Pazar günü tekrar içtima edilmesi kararlaşıyor.

Bir Ağustos içtimaında Türk ve ecnebi 11 mahfile mensup 22 biraderle celse Aziz Hasan biraderin riyaseti altında açılıyor; bu muhterem biraderimiz kendisinden daha kıdemli olduğu beyaniyle riyaseti Sakakini biradere tevdi ediyor, mevcut 32 birader oluyor. Mevcut ecnebi mahfil-i muhteremlerden bazıları da iltihak ediyor.

.....

İntihap yapılıyor, mâlûm olduğu üzere Mehmet Talât birader (Sadrıâzam Talât Paşa) üstadı âzam seçiliyor.»

1910 yılında yapılan seçimler ve alınanları gizli kitap şöyle açıklıyor; bir kısmını yazıyoruz:

«Üstad-ı âzamlığa, evkaf nezareti tedrisat müdürü ve sabık İstanbul maarif vekili elyevm muallim Nail Reşit bey, muhafızlığa şimdi tüccardan ve sabık şûra-yı devlet âzasından Malik bey seçilmişlerdir.»

Kitapda, 7 Şubat 1910 Darülfünun muallimlerinden Hasan Fehmi bey ile şu zatların tekrisleri (yani, mason usulünce vaftizleri) icra olunarak masonluğa kabul olduğu görülmektedir:

Mirliva Hıfzı, Ömer Rıza, Ali Seydi (Müteveffa — Muallim ve Sabık vali), Mehmet Salim Ahmet, Melkon Melkonyan, Emin Âli (Topkapılı denilmekle malûm) Yâver, Nizamettin Âli (İktisatçı).

Kitapta 1912 - 1913 yıllarında yine sabık Maarif müdürü Nail Reşid beyin üstad-ı âzamlığında çalıştığı ve yine bu sene içinde, Celâlettin Feyyazi (Avukat), Alâeddin beylerin tekrisleri (yâni, mason usulü vaftizleri) yapılarak kabulleri zikrolunmakla beraber mason üstad-ı muhteremleri (Fuat Hulusi) beyin Vefa mahfilince evlâtlığa kabul edildiği zikrolunuyor.

Ayni kitabın 21 inci sayfasında (X uncu intihap devresi) tafsilâtı verilirken:

«Bu devrede ilk matem celsemizi aktediyoruz; o celse Fuat Hulûsi ve Nail Reşit biraderlerin yazıp okudukları mersiyeler cidden çok duygulu, çok incedir.» denilmektedir.

Mersiyeler (Süleyman Nesip) müstear ismiyle şiirler ve nesirler yazan Süleyman Paşa zade Sami Beyin vefatı üzerinedir. Bu zat; Sultan Abdülâziz'in hal'inde en büyük rolü oynıyanlardan meşhur Mektep Nazırı Süleyman Paşanın oğludur. Süleyman Paşa ve onunla beraber Abdülâziz'in hal'ine iştirak etmiş bulunanlar; hep Sultan Murat taraftarları idiler. İçlerinde Masonlukları tevatüren bilinenler de çok idi. Sultan Murat ise o zamanlarda fazla içkiye müptelâ, etrafını almış olanların tesirleri altında kalmış ve nihayet Mason da olmuş bir veliaht idi. Masonların (Murad) mahfili onun hâtırasına hürmeten kurulmuştur.

O zamanki inkılâbı hazırlıyanların ellerinde oynatmağa muktedir olamadıkları Abdülâziz yerine tamamiyle nüfuzları altına girmiş olan Sultan Muradı kukla bir padişah olarak tercihleri de tabii idi. Abdülâziz'in hal'inin ve katlinin üzerindeki esrar tamamiyle kaldırılmış değildir. Buna bakarak «acaba Süleyman Paşa da Mason mu idi» suali hatıra geliyor ise de, ben kendi hesabıma ihtimal vermiyorum.

Oğluna gelince, hassas bir şair, fakat akıl bakımından çocuk kadar masûm bir zat idi. Demek, zavallı Sami de Masonların tuzağından kurtulamamıştır.

Abdülâzizi iskat ve hal'edenlerden bir takımının vatanî ve millî duygularla hareket edebilecekleri ihtimalden hariç bulunmakla beraber, bir takımlarının da müstebit ve tehdidini ikaa muktedir bir hükümdar yerine, ipleri kendi ellerinde kukla bir padişah getirmek maksadiyle faaliyete geçtikleri inkâr olunamaz.

Masonların Sultan Murada matem âyini yapıp yapmadıklarının vesikasını bulamadım. Fakat Sami'ye yaptıklarına gelince, bu mutad «ölü merasim»ini kitabımda yine gizli nizamlarından alarak aynen açıklıyacağım.

★

Ayni senede (Dr. Salih Said) in tekris edildiği, lise türkçe muallimliğinden emekli harem ağalarından (Tahsin Nejat) Beyin de oğulluğa kabul edildiği 22 inci sayfada yazılmıştır.

Yine 22 nci sayfanın sonundaki şu satırlar dikkate alınmağa lâyıktır:

«Cihan Harbinin en hararetli zamanı olduğu için bütün karargâhların (Mason mabetlerine karargâh - iş yeri de derler) faaliyeti sektedar oluyor, kardeşler arasındaki irtibat ve tesanüt kırılıyor, Türk localar ihmal olunarak yeniden yeniye ecnebi maşrıklara tâbi mahfiller açılıyor.»

XII nci inhitap devresinin 23üncü sayfadaki zaptında, Celâlettin Feyyazî Erzurumlu, (Avukat) muhafızlığa getirildiği ve (Dr. Sani Yaver), (Osman Sabri) Beylerin (1) de tekris edildikleri kaydolunduktan sonra geçen şu sözler Masonların yukarıda kendi dillerinden açıkladığımız güç durumları belirtmektedir:

«44 âza olmasına mukabil içtimalara 10 âza gelebiliyor. Artık mütaceke devri. Ortalıkta ve her şeyde büyük bir hercü merç.»

Dikkat: Muhterem okuyucu, aşağıdaki satırları ibretle oku ve Masonların gömlek değiştirir gibi fikir ve irtibat değiştiren bir esrar tarikatı olduğunu anla:

Sayfa: 24 - XIII üncü seçim devresi - Yine (Fuat Hulûsi) Bey üstadı muhteremdir. (Sani Yaver) Bey hatip (Celâlettin Feyyazi) Bey muhafız, Topkapılı (Emin Âli) Bey daimî hatiptir. Sayfanın 18 inci satırından itibaren aynen alıyorum:

«Sene; Türk Masonluğu için çok elemli, çok esefli geçmiş bir yıldır. Türk obediyansına tâbi bazı mahfil-

(1) İzmir Valisi ve eski Genel Emniyet Müdürü Osman Sabri Adal olup olmadığını tahkik edemedim.

186

ler ecnebi maşrıklara geçiyorlar, yeni yeni ecnebi mahfiller açılıyor. Kardeşlik duyguları ile asla münasebet almıyan müzakereler yapılıyor.»

Gördünüz mü? Vatanperverlikleri, millîlikleri ne biçim, kardeşlikleri nasıl imiş! İçlerinde birbirlerine karşı böyle olurlarsa, dışlarında kalanlara karşı vaziyetleri ne olur?

Sonra da şu sözlerle kendilerini temize çıkarmak istiyorlar. Özür mü kabahattan, kabahat mı özürden büyük? Orasını düşünmeden bulursunuz.

«Bütün bunlar, şüphesizdir ki, Cihan Harbinin sinirlerde yaptığı marazi tesir ve tenbihlerin neticesi olarak tezahür eden ihtiyarsız ve ölçüsüz hareketlerden ibaretti. Maşrik, er geç geçecek olan bu taşkınlıkları masonvari bir toleransla karşılıyor, hakkın ve hakikatın tecelli edeceğine derin bir imân ile inanıyor; bekliyor.»

Ben de derim ki:

Masonluğa bir kere girildi mi iş bitti. Dünyanın mürtekibi ve hırsızı olsa himayesi mecburîdir. Kardeşler, kardeşlere söz söylemez. Ama girerken, karısı ile çok kavga edermiş, yahut bakkala borcunu ödememiş diye reddedecek kadar müteassıptırlar. Zaten, öyle borçluyu filân da almazlar. Alacakları adamda üç sıfat ararlar:

1) Münevver ve genç ve istikbalde mevki sahibi olmasına müsait vasıfları haiz bulunmak... (Meselâ: Üniversitede bulunup da güzel söz söyleyen becerikli, toplulukları idareye iktidar gibi vasıflar)...

2) Devlet ve hükûmet gibi yerler üzerinde sahib-i nüfuz, kumandanlar, valiler, polis müdürleri, büyüklerden birinin oğlu, kardeşi... falan filân gibi.

3) Zengin ve cömert olmak...

Bunların haricindekilere ehemmiyet vermezler. Fakat bir kere girdikten sonra, artık dünyanın ahlâksızlığını irtikâp eylese yine mason kardeşidir ve bütün haricilerden iyidir.

İşte yukarıda da görüldüğü üzere, masonlardan bir takımları bağlı olduğu mahfelden daha menfaatlı buldukları ecnebi mahfile geçiyorlar da, arkadaşları yine tevilli bir şekilde onlara mazeret uydurmaktan çekinmiyor!

Yine 25 inci sahifeden, müteveffa Dr. Besim Ömer Paşanın da masonluğunu ve üstadı âzamlığa yükselmiş bulunduğunu ve (Sair Mithat Cemal) Beyin de tenebbi eylediğini öğreniyoruz. Ve yine o devirde (Mithat Sadullah) Beyin tenebbi eylediği de aynı sahifede görülmektedir.

28 inci sahifede XV inci devrede (Mithat Sadullah) Beyin kâtipliğe seçildiği, 29 uncu sahifede ise «Fuat Hulûsi üstadın İstanbuldan ayrılması üzerine 10 Teşrinievvelde yapılan intihapta başka zatların intihap olundukları» yazılıdır.

30 uncu sahifede (Şemsettin Reşat) ve (Hasan Âli) Beylerin tekris «yani, mason usulü vaftizlenme» olunduklarının mezkûrdur. Bu (Hasan Âli) nin meşhur Maarif Bakanı (Hasan - Âli) olması kuvvetle muhtemel ise de (Şemsettin Reşat) ın yine Maarif Bakanı (Reşat Şemsettin Sirer) olup olmadığında tereddütteyim. Olmadığını öğrenirsem memnunluk duyacağımı işaret eylerim.

31 inci sahifede (Nurullah Ata) nın vazife aldığı zikrolunmaktadır. Bu zatın sonradan (Ataç) soyadını alan uydurma dilin müdafaacılarından muharrir ve muallim (Nurullah Ataç) olduğu besbellidir.

32 inci sahifede (İsmail Rasih) adında birinin tekris olunduğu tasrih edilmektedir. Acaba bu zat eski Antalya Mebusu (Rasih Kaplan Hoca) mıdır; tahkikine imkân bulamadım. Eğer muhterem hoca; mason olmadığını bildirmek lûtfunda bulunursa eserimin ikinci tabına memnunlukla işaret etmeğe hazır bulunmaktayım.

Yine bu 32 nci sahifede mason (Muharrir Nurettin) Beyin Vefa mabedine geçtiği yazılıdır. Bu zat da (Ulus) da Topluiğne müstear adı ile yazan, Radyo Gazetesi sabık münahidisi şeyh (Nurettin Artam) üstad olsa gerektir. Eğer bir yanlışlık var da «ben o Nurettin değilim ve mason olmadım» derse, Ulus'daki sütunlarında bunu hemen yerine getirmesi icap eder.

3 üncü sahifede; üstad-ı muhteremleri (Sabri Mehmet) Beyin Sivasa nakl-i memuriyet eylediği ve bir de (Mehmet Emin) Beyin tekrisi «yani, vaftizi» yapıldığı görülmektedir. Bu (Sabri Mehmet) Bey valilerden olacak... (Mehmet Emin) Beye gelince, bunun da Halk Partisinin son İçişleri Bakanı (Mehmet Emin Erişirgil) olması gerekmektedir. Bir yanlışlık varsa, «ben mason değilim ve olmadım» buyurmak daima ellerindedir.

Ve yine bu gizli kitaptan Güzel Sanatlar Akademisi ölü Müdürü Namık İsmail ile ölü Muallim Refet Avni'nin mason olduklarını öğreniyoruz.

35 inci sahifesinden: Eski Galata Noterlerinden Suriyeli Ehiloğlu Zeki Beyin XXIV devresinde tekris kılındığını anlıyoruz.

Şu da 39 uncu sahifedeki marşlarından bir kıt'adır:

(Vefa) kâr kardeş dolu bak sağımız, solumuz;
İleri uzanırken (1) «Hüzze!» diye kolumuz.
Canlanır içimizde mimarımız (2) ulumuz!
(Vefa) tam mânasiyle mason karargâhıdır!

---

(1) Masonların alkış nidası. Yahudice.

(2) Buradaki mimar, Mabed-i Süleyman hikâyesinin kahramanı bina kalfası Hiram ustadır.

Adalet Vecizeleri

Adaleti seven bir insan için her yer emindir. (Epiktetus)

Hak, her şeyin üstündedir. Hiçbir muhalif rüzgâr onu deviremez. (Victor Hugo)

İhtirası kaldırınız, adalete karşı koyacak hiç bir engel kalmaz (Geothe)

Herkese kendisine ait olanı vermek adalettir. (Ülpiyanüs)

Devlet mefhumunun en yüksek ifade vasıtası Adliyedir. (Eflâtun)

İyi bir kanun vâzıı, suçları cezalandırmanın değil, önlemenin yoluna bakar. (Montesquieu)

Adalet kadar cidden büyük ve güzel bir fazilet yoktur. (Addison)

Memleket yalnız adaletle ebedîleşir ve adaletsizlikle yıkılır. (Alman Ata Sözü)

Adalet ilkin devletten gelir; çünkü hukuk, devletin içtimaî nizamıdır. (Aristoteles)

Bir dâvada karşı tarafı dinlemeden verilen karar doğru bile olsa hiçbir zaman âdil olamaz. (Seneca)

Gökyüzü kafana düşse de sen yine adaletten şaşma... (W. Watson)

Dahilden sağlam olmak ve sarsılmamak, hariçte kendisini saydırmak isteyen bir devlet için Hukuk fikrini aşılamak ve bu hissi kuvvetlendirmekten daha kıymetli bir servet olamaz. (R. von Jhering)

Acele verilen bir hükümde ekseriya adalet bulunmaz. (Voltaire)

MİLLÎ KÜTÜPHANE ANKARA 187

BÜYÜK DOĞU CEMİYETİ

Beyanname

Esasî görüş

HER cemiyet ve parti, birkaç şansın, çok defa gayet ucuz ve basit hayal ve hevesinden doğar; ve ondan sonra (organ)ını, yani fikrini tesise çalışır. (Organ) ve fikir mukaddem olmayınca da, bunlar, sonradan eklenme halleriyle, takma diş veya göz gibi daima sahte ve cansız kalır. Bizim Cemiyetimiz, yani Partimiz ise, doğrudan doğruya (organ)ımızdan, çoktan beri müesses dünya görüşümüzden doğmuş ve onun ismini almıştır. Bu hususiyet şunu gösterir ki, bizde fikir ve mânevî sermaye, bütün madde teşebbüslerinden evvel mevcut olmakla, ruhun maddeye takaddüm edici her türlü hak ve imtiyazına sahip bulunduğunu gösteriyor. İşte bu hak ve imtiyaz teşhisini başa alarak ve temsilcilerine ait azl ve nez'edilemez bir sıfat bilerek, meydana gelişimizdeki ana ölçüyü böylece çerçevelemenin faydasına inanıyoruz. Artık belirtilmesi icap eden bu ana ölçü, yarın Cemiyetimizi saracak bütün ıstırap ve saadet şartları içinde daima nazara alınması lâzım, bilhassa kemiyet istilâlariyle keyfiyetimizi bulandırmak istiyecek teşebbüslere karşı el altında muhafazası gerekli, esasî görüşlerden biridir. Fikir hakkı esastır.

Tarihî sual

KEMİYET çapında ne kadar zengin olursa olsun, büyük dâva ve ideolocya nefesinden mahrum, sun'î ve amelî teşekküllere nazaran mânada muazzam bir üstünlük temsil eden, fakat maddede son derece fakir olan biz, her şeye rağmen fikir ve telkinlerimizin artık tecrit gömleğini parçalayıp teşhis heykeli içine yerleşmeğe mecbur kıvama geldiğini görünce, kendi kendimizi aşan bir iradeyle tarihî sualimizi ortaya attık. Büyük gaye yolunda, Büyük Doğucuları, artık muayyen bir topluluk ve başlı başına bir kadro haline gelip gelmemek hususunda, mesul ve hayatî kararlarını vermeğe davet ettik.

İlk ifade

TARİHÎ sualimizi takip eden heyecan büyük oldu. Aldığımız mektuplar binlere vardı. Bu ilk ifadeye bakan, artık her işi çorap söküğü gibi akıp gidecek sanmakta mazurdu. Fakat ilk inkisar şamarını yemekte ve asırlar boyunca bu halkın mâneviyatına vurulan darbelerin menfi karakterini hemen elde etmekte çok beklemedik. Cemiyet, kanun gereğince asgarî üç kişi olması lâzım gelen kurucularını, biri ben, öbürü bugüne kadar muayene ettiğim gençler neslinin en temiz örneklerinden biri olan Ömer Karagül, daha öbürü da yanımda çalışmaya can atmış ve maalesef henüz tam tecrübe edilememiş bir genç olarak, ana dâvaya malik bir ifadenin iğreti isim ve şahsiyetlerle kuvvet bulmaktan müstağni edası ve sırf bir (formalite) zoriyle kadrolaştırır kadrolaştırmaz, hemen ilk kaba aksülâmele çatıverdik. Mümtaz incelikleri takdir edememek, âdi şatafatlardan başkasına inanamamak, böylece zâhirde nailiyet gibi duran hakikî mahrumiyetleri, mahrumiyet gibi duran gerçek nailiyetlerden ayıramamak mevkiindeki kaba telâkki, biz Ana Nizamnamemizi neşredip gönüldaşlarımızı vazifeye davet eder etmez, derhal cevabını verdi. İlk müracaat edenlerden yüzde doksanının sözünden caydığını, döndüğünü ve kaçtığını gördük. Buna rağmen adım bir kere atılmış olduğu ve serden geçmek mümkün, fakat dâvadan geçmek imkânsız bulunduğu için ricat edemedik; ve son derece zayıf bir kadroyla kuruluşumuzu tamamladık. İşin başında, ölünciye kadar yolumuzdan ayrılmıyacaklarını, bu yolda her şeylerini fedaya hazır bulunduklarını söyliyen, daha nice nice büyük lâflar eden ve ilk ameliye ânında dönüveren şahısların imzalı mektuplarını da «İlk Dönekler» isimli ve müthiş şişman bir dosyada toplamayı ihmal etmedik.

Umumî İdare Heyeti

KURUCULARIN ilk meydana getireceği teşkilât Umumî İdare Heyeti olacaktı. Bu hususta başlıca kaygımız, ne cins ve meşrepten insanlar olduğunu ve nesillerinin mânasına ne rütbe ihanet ettiklerini bildiğimiz müstamel şöhret ve pörsümüş şahsiyetlerden uzak kalmak ve dâvayı, sâf ve berrak gençlerle daimî zindelik ve tazeliğe kavuşturmaktı. Fakat tâ bugüne kadar doğruluğunu bize müteaddit vesilelerle müteaddit defalar ihtar etmiş olan bu fikir, amelî muvaffakiyet ve halka uygunluk noktasından hiç de vaitkâr değildi. Umumî efkâr ismini verdiğimiz «Anka» kuşu, dâvaya itimat edebilmek için mutlaka şahsiyet tanıdığı insanlardan birer örnek görmeğe muhtaçtı. Bir taraftan onlara, malûm tipleriyle, itimat etmiyor, öbür taraftan da hiç tanımadıklarına daha büyük bir itimatsızlık besliyordu. Bu ne garip ve tezat dolu bir zihin haletiydi! Fransızların (Kaboten) ismini verdikleri esnaf ve meslekî partici insanlarla bu ulvî dâvanın yürütülemiyeceğini, dünyada hiçbir inkılâbın, kadrosunu, başlangıçta meşhur ve malûmlarla kurmadığını, asıl bugünün meçhulü, fakat yarının malûmu genç ve dipdiri vecd ve aşk sahipleridir ki, bu hamlenin hedefine kavuşturulabileceğini kimse anlamak istemiyordu. Zaten bu anlayış olsaydı, hep anlayışsızlığımız yüzünden başımıza gelen tarihî felâketler zuhura gelir ve bugün bizimki gibi bir harekete lüzum hâsıl olur muydu? Bizimki gibi her bakımdan çilekeş bir hareketin, hattâ nasibindeki fevkalâdelik ve şerefindeki üstünlük bakımından, daha ilk adımda bu idraksizliğe çarpması gerekmez miydi? İşte, dâvanın mücerret nazarî ruhu ve fikrî haysiyeti adına bu son derece yerinde, fakat müşahhas ve amelî inkişaf imkânı bakımından gayet yersiz fikirle, taze ve bayat her nevi şahsiyeti elekten geçirmeğe savaştık. Heyhat ki, işmine utanmadan ve sıkılmadan «inkılâp» dediğimiz sistemli imha hareketleri, bu memlekette, bu derecede azîm bir dâvaya lâyık, onun ahlâk ve

188

fikriyatına uygun, hemen hiç kimseyi bırakmamıştı. Ruhlarında bir nebzecik idrak, iman, aşk ve gayret tazyiki bulunan ve bu çamur hayatı sürmektense elmas ölümü tercih eden eskilerden çoğu tasfiye edilmiş, yenilerden de hemen hepsi bu müstesna şartları muhalleştirici bir (rejim) altında yetiştirilmişti. Eskilerden bizim dâvamızı can ve başla kucaklıyacak, devlet ve siyaset adamı, muharrir, mütefekkir, profesör, âlim, asker herhangi bir şahsiyet bulunması bir harika; yenilerden de, ancak ilâhî bir nasiple ruhunu yangından ve talandan kurtarabilmiş ve rehbersiz ve delilsiz, hak ve hakikate ulaşabilmiş bir nümune görülmesi bir mucizeydi. Buna rağmen başından bugüne kadar bulunduğu hissini verip de asla bulunmıyan harikalara, yani ihtiyarlara mukabil, bulunmadığı ve her defa inkisara uğrattığı hissini verip de bulunan mucizelere, yani gençlere şahit olmak gibi ayrı ve büsbütün harikulâde bir tecelli bizi bekliyordu. Gerçek millî kahraman Nasreddin Hocanın «Buna değmiş, buna değmemiş!..» ölçüsiyle maruf insanları gözden geçirir geçirmez, hemen hepsine birden çirkef zamanenin değmiş ve hemen hiçbirinde şahsiyet ve samimiyet bırakmamış olduğunu gördüğümüz halde, yine aynı büyük adamın «Belki buna değmemiş!..» tesellisine sığınıp her elimizi attığımız ve kapısını çaldığımız insandan şu müşterek ve umumî karşılığa muhatap oluyorduk:

«— Kardeşim! Sen bir eşi görülmemiş cesaret ve gayrette bir insansın! Aile, çoluk çocuk, hayat, menfaat, hiçbir tasaya malik değilsin!.. Bütün ruhum ve duam seninle... Allah seni ve dâvanı muvaffak etsin!.. Fakat ben senin cesaret ve gayretini gösterebilmek iktidarında değilim! Muvaffak olduğun takdirde bu dâvanın en hakîr neferi gibi hizmet edeceğimi şimdiden vadediyorum! Amma beni bu çetin imtihan günlerinde ortaya çıkmaktan affet! Zaten benim ve benim gibilerin bu dâvaya arka plândan yardımcı olmaları, dâva adına daha hayırlı ve faydalı (!) bir iş olur.»

Görülüyor ki, hemen herkes, ateş hattına sürülmemek şartiyle, mevhum bir ordunun gerilerde ve emin mıntakalarda menzil işlerini idare etmek ve sargı bezlerini hazırlamaktan ve bu işi son derece gizli ve üniformasız olarak yapmaktan

İZAH

SONUNU görünce tarihî kıymetini takdir edeceğiniz bu beyanname gelecek sayımızda nihayetlenecek; ve Cemiyetin, dost, düşman, sadık, hain, kayıtlı âza, kayıtsız mensup, para, borç, niyet, karar, imkân, vaziyet ve bilhassa son günlerde içimizden türeyen fesatçılarını bütün çıplaklığiyle ortaya dökecektir.

başka bir faaliyete yanaşamıyordu. Bu şenî ve denî seciye, insana; bilhassa her şeyini gaye uğrunda feda etmeğe karar vermiş insana, ciğerini kusturacak kadar iğrenç görünmeğe mahkûmdu. Muharririnden, âliminden, profesöründen, emekli askerinden, şusundan ve bunundan daima aynı aksülâmeli koparan davetimiz, apaçık olarak meydana şöyle bir levha ve ölçü çıkarıyordu:

Bin bir ruhî ve içtimaî müessir yüzünden, memlekette dâva ve hareket sahibi hemen hiç kimse kalmamıştır. Mevcut istidatların çoğu, gününü gün etmeğe savaşan «Geç yiğidim geç!» tiplerinden ibarettir! Hepsinde fâni hayat kaygısı ve günlük ekmek endişesi esastır. Kimsede, lâfzan inandığı iman ve ebedî hayat mefkûresinin vazife emir ve icabından, yani hakikatinden eser kalmamıştır. Halbuki ortada, bütün tekerlekleri hendek içinde, dingilleri kırılmış ve atları çekilip götürülmüş bir araba duruyor. Mukaddes gaye, işte bu araba misalinin ıstırap ve perişanlığını ihtar etmekte... Ve zannediliyor ki, bütün dağları ve tümsekleri eşkıya tutmuş, arabaya yaklaşacak olanların üzerine yaylım ateş açacak... Binaenaleyh, hiç kimse, arabaya yaklaşıp tek başına beygir yerine geçmek ve onu düzlüğe çıkarmak gibi bir enayiliğe razı olamaz. Fakat araba düzlüğe çıkar da herhangi bir müdahale ve ihtilât zuhur etmeden harekete başlarsa, ona binmiyecek, onu arkasından itmiyecek, hattâ beygir yerine geçmiyecek tek fert dahi düşünülemez. O zaman, 21 milyon kişi dâvanın yardımcısıdır. Amma bu gayenin meydana gelebilmesi için arabanın mutlaka çukurdan çıkarılması v bu ilk işi yapacak ilk fedakârların bulunması lâzımdır derseniz, bu ilk fedakârlığa razı tek adam mevcut değildir. Siz de ona göre harekette ve dilediğinizi yapmakta serbestsiniz! Doğrusunu isterseniz bu işten ve delicesine hareketten vazgeçseniz daha iyi edersiniz! Hayfâ ki, ortada, muhakkak kötü niyetli sayısız düşmandan ve belki iyi niyetli birkaç korkak ve yatalak dosttan başka kimsecikler yoktu. Fakat biz «ortalık» dediğimiz yere hâkimiyet bayrağımızı dikecek olursak, bu kimseciklerin bulunmadığı ve herkesin bir taş dibine sindiği boşluğu tam 21 milyon kişinin dolduracağına şahit olacaktık!!!

Bu elemli levha ve ölçü karşısında tüylerimiz ürpererek dâvanın azamet ve ciddiyetini anlamaktan ve insan seciyesinin bu azamet ve ciddiyet vesilesiyle ne kadar küçüldüğünü görmekten başka ne yapabilirdik? Umumî İdare Heyeti kadrosunu bir müddet sonraya talik ederek, Cemiyetin ilk zeminini muayene ve müşahede gayesiyle ve kendi kendisine hâsıl olmuş bir zaman payından faydalanmak suretiyle bir teşebbüse girişmek kararını verdik.

Seyahatlerimiz

CEMİYETİN kuruluşiyle beraber Büyük Doğu'yu şimdiki devresine ulaştırmak için onun gazete şeklindeki orta devresini kapatmak icap ediyordu. İki devre arası bir hazırlık payına da ihtiyaç olduğundan, elimize birkaç haftalık istisnaî bir zaman fırsatı geçmiş demekti. Hazırlıklarımızı yollarda yaparak, bu zaman payı içinde, Anadoluyu şöyle bir dolaşabilir ve tesir muhitlerimizi görebilirdik.

İlk istikamet olarak, Ömer Karagül ve ben, evvelki Ramazan ayında, yani Cemiyetin kurulduğu ayın içinde, bir takım müstesna dostlarımızın bulunduğu Afyon'u seçtik. Afyon'a gidip geldikten kısa bir zaman sonra da, gazete şeklindeki eski devremizi kapatarak, son hapishane maceramızı çerçeveleyici haftalar müstesna, 53 haftalık bu son devremizin eşiğinde, Samsun'dan başlıyan ve Malatya, Adana ve Kayseri'yi içine alan bir Anadolu seyahatine çıktık.

(Gelecek sayıda nihayetlenecek)

Necip Fazıl KISAKÜREK

183

TARİH GÖRÜŞÜ

Adalet Tarihimizden:

Kara Mustafa Paşa Lâyihası

H. Basri ERK (Hâkim)

Sadrazam Kemankeş Kara Mustafa Paşa tarafından zamanının padişahı Birinci Sultan İbrahime hitaben yazılan meşhur Lâyihanın (Adlî işlere ve Kadılara) taallûk eden kısmını aşağıya alıyoruz. Bu risalede, Osmanlı İmparatorluğunun inhitat devrine rastlıyan 17 nci Asrın ortalarında adalet işlerinin ne şekilde tedvir edileceği ve kadılarda bulunması lâzım gelen evsafı, kadıların tâyin ve nasblarında nelere dikkat edilmesi lâzım geldiği birer birer izah edilmektedir.

Malûm olduğu üzere Kemankeş Kara Mustafa Paşa yıkılmağa başlamış olan İmparatorluğun en karışık zamanlarında Sadrâzam olmuş, namuslu, müstakim, çalışkan bir devlet adamıydı. Osmanlı Tarihinde deli lâkabile anılan, mânasız, ebleh bir şahsiyet olarak tanınan (Birinci Sultan İbrahim) tahta çıktığı sırada da Sadrıâzam bulunan, ok atmaktaki meharetinden dolayı (Kemankeş) ünvanını alan Kara Mustafa Paşa, devletin iç, dış işlerini düzenlemek hazineyi korumak, israfa mâni olmak için geceli gündüzlü çalışmış, kadın, samur ve anberden başka bir şey düşünecek kudrette olmıyan mecnun ve cahil hükümdara nasıl hareket etmesi lâzım geleceğini gayet açık ve samimî bir lisanla anlatmak, âdeta ona yol göstermek gayesile mezkûr risaleyi yazıp arzetmiştir.

(LÂYİHANIN KADILARA AİT KISIMLARI)

«Benim devletli padişahım, bu saltanatta muammer olasın! Rumeli Kadıaskeri: Rumeli dört yüz elli kadılıktır, anlara karışur ve rikâb-ı hümayununa arzedüp tevzi eder... Rumeli Kadıları Anadolu kadısı olamaz ve Anadolu Kadıaskeri Rumeline karışamaz ve Kadıları dahi Rumeline Kadı olamaz.

Benim Hünkârım, bir kadı mazul oldukta İstanbula asitane-i saadete gelüp her çarşanba günü mülâzım olup Kadıasker kapusuna varup iki yıl mülâzemetten sonra bir şehrin Kadısı yirmi ay kadılık edüp tamam olduysa rikâbı hümayuna arzulunur; felan dâiniz felan mansıb sadaka buyurula deyu arzolunur. Mazul zamana infisal ederler... Mansup oldukta ittisal denür. Bir Kadılığın beş altı talibi olsa imtihan olurlar. Her hangisi okumuş ise müteserri ise ve ehl-i insaf ise ana evvel mansıb vermek revadır. Amma rüşvet ile, ya reca ile naehle verirlerse ol zaman vilâyet ve memleket harab olur. Zira dünyayı, ahireti bilmez öyle âdemlere hele sen sabreyle düşdükte sana veririz derler. Hünkârıma gelüp akdıya defterlerin okuyub filân kazayı dâinize verin deyü arzettikte saadetle buyurun ki, ol arz ettüğün Kadı ehl-i ilim midir ve kazaya müstehak mıdır? Zinhar sakın gayri müstahik ise vebal boyuna bir boşça imtihan eyle... Cahile, zalime Kadılık verme, arz ettüğüne rıza-yı hümayunum yoktur, şöyle ki mesmuum ola kendin bilürsin deyu tenbih-i hümayunun olsun. Bu Kadılar, bâbta yüz elli olur ve yüz otuz olur, yüz olur, seksen olur, üç yüz akçe süvarice olur...»

Osmanlı İmparatorluğunun kuruluş, ittilâ, tevakkuf ve inhitat devirlerinde Adalet mümessillerinin haline dair (Türk Adalet Müesseseleri) isimli kitabımızda çok geniş tafsilât vereceğimiz gibi bazı fotoğraf ve vesikalar da neşredeceğiz. Ancak, Kara Mustafa Paşanın risalesi vesilesile mevzuumuzu dolayısile alâkadar ettiği için biz burada bu devir hakkında —sırf bir bilgi olsun diye— kısaca izahat vermeyi faydalı bulduk.

Lâyihanın muhatabı Sultan İbrahim, Osmanlı padişahları arasında en mânasızı, en eblehi idi. On sekizinci padişah olan İbrahimin annesi meşhur (Kösem Sultan), babası Birinci (Sultan Ahmettir). 25 yaşında tahta çıkmış, dokuz seneye yakın padişahlık yapmıştır. Saltanatı esnasında imparatorluğu her sahada çökerten sebeblerin bizzat âmili olmuş ve tarihde bir leke halinde kalmıştır.

Osmanlı tarihinin en çirkin rüşvet hâdiseleri İbrahim zamanına tesadüf etmektedir. Başta Padişah olmak üzere herkes rüşvet alıyor, devlet makamları para ile satılıyordu. Bilhassa Kadılıklar âdeta bir meta' gibi mezada çıkarılmıştı. Her Kadı rüşvet olarak verdiği parayı yine rüşvet ve zulüm ile gittiği yerin halkından çıkarıyordu. Fakat alınan paralar sarayın süs ve safahatine yetmediği için tayin edilen Kadılar, padişaha verdiği parayı çıkarmağa vakit bulamadan bir vesile ile azledilip yeri başkasına satılıyordu. Bunu bilen Kadılar yerlerine gider gitmez hemen işe başlayıp bir ân evvel para toplamağa çalışıyordu. Genç, tuvana, tuyü çıkmamış çocuklar, cahiller, kadılıklara tâyin olunuyordu. Hattâ, padişahın sevdiği kadınlardan birisine Kayseri Kadılığı vermesi de onun ne kadar bunak, deli bir insan olduğunu gösterir.

Diğer taraftan Sultan İbrahimi, samur, anber ibtilâsı sarmıştı. (Samur ve Anber devri) diye tavsif olunan bu devirde İbrahimin sarayı, samur, anber, inci ve süs eşyası, itr-i şahiler anbarı haline gelmişti. Padişah herkesten rüşvet taleb ediyor, ölen zenginlerin metrükâtı zorla gasbolunup saraya getiriliyor, samur, para, eşya vermeyenlerin boyunları vuruluyordu. Kendisine para, hediye getirmedi diye Yanya fatihi kahraman Yusuf Paşanın boynunu bile vurdurmuştu. Hazine parasız, asker nizamsız ve bozuk bir durumda idi...

Bu devirde Akdeniz boğazı Venedikliler tarafından kapatılmış, Kilis ve Bosna sancaklarını düşmanlar istilâ etmiş, isyanlar, katliamlar bütün ülkeyi sarmıştı. Memleketin bu durumundan Sultan bihaberdi. O kendi zevkinde, keyfinde, deliliğinde idi.

İşte bu vaziyetleri yakinen idrâk eden Kemankeş Kara Mustafa Paşa yukarıda izah ettiğimiz lâyihayı, genç, irade hastası, mecnun, ebleh padişaha hem bilmediği devlet teşkilâtını ve ricalini tanıtmak, hem de devletin idarî, askerî, malî, bilhassa Adlî işlerini hattâ sarayın iç nizamını öğretmek, bazı hususlarda tedbir almak ve padişahı yapmakta olduğu çirkin işlerden tevekki ettirmek gayesile yazdığı anlaşılmaktadır. Fakat bunun tesiri olmadığı gibi bilâkis Kara Mustafa Paşa bu şekilde dürüst, namuslu çalıştığı için ve sırf bu sebeble padişah tarafından boğdurulmuş, yok edilmişti.

İnkıraz devrimizin başlangıcına ait bu manzarayı ibret misâli olarak takdim ederken, kurtuluşumuzun, ancak dünün tam bir murakabesile yarının tam bir muayenesine bağlı olduğunu kaydederiz.

180

Yazan:
Münir Süleyman ÇAPANOĞLU

Memurlara Dâir

«Memurlar ve Halk dâvası» mevzuu memleketimizin gangrenleşmiş bir derdidir. Bazı memurların iş sahiplerine karşı haşin muamele etmeleri yüzünden, işlerin sürüncemede kaldığı, evrakın hasıraltı edildiği muhakkaktır. Yine bazı memurların iş sahiplerine karşı küçük dağları yaratmışcasına azamet tasladıkları, devlet dairelerine işi düşen vatandaşlar tarafından hergün rastlanan bir keyfiyettir. Eski idarî an'anelerin bir devamı olan ve memur otoritesi denilen fakat zatında memur tahakkümünden başka bir şey olmıyan bu gelenek, maalesef Cumhuriyet ve Demokrasi devrinde de devam etmiş ve etmektedir.

Türkiyede iki memur tipi vardır:

1 — Halkın işini kolaylaştırmayı vazife ve vicdan borcu bilenler...

Bunlar, iş sahiplerine nezaketle muamele etmeyi, yedikleri ekmeğin hakkı sayan, dürüst, hassas, halka tatlı dille, güler yüzle muamele eden memurlardır.

2 — Geçmişin bütün kötü huylarını hâlâ idare hayatında yaşatanlar. «Git, gel» «Yarın uğra!» sistemini yürütenler..

Bu ikinci tip memurlar da kendilerinden küçüklerine karşı burunları Kafdağındadırlar. Halkın, bu memlekette efendi mevkiinde olduğunu boş lâf sanırlar. Halka karşı haşin davranmayı, yukarıdan aşağıya inmeyi, iş sahiplerini yalvartmayı bir marifet sayarlar. Kendilerinden büyük olanlara karşı ise hulûskârdırlar, mütebasbısdırlar. Yaltaklanmasını, nabza göre şerbet vermesini bilirler. Bu mevzuda şurasını belirtmemek bir haksızlık olur: Bu ikinci tip memurların sayısı kabarık bir yekûna ulaşmaz. Fakat, bu azlık, sineğin ufak olmasına rağmen mide bulandırması gibi, halk üzerinde pek fena bir tesir bırakmaktadır.

Meşrutiyet devrinde iktidar, bu kötü geleneği, bu memur tahakküm ve istibdadını bir türlü ortadan kaldırmamıştır. Hattâ vazife başına muayyen saatlerde gelmeyi bile temin edememiştir.

Cumhuriyet devrinde de, memur otoritesi denilen halka kafa tutma sistemine bir türlü nihayet verilememiştir. Hükûmet, mazinin bu kötü an'anesini, bu berbad bid'ati kökünden söküp atmak şöyle dursun, miskal kadar değiştirememiş, bu zihniyeti bir kısım memurların kafasından çıkaramamıştır. Hattâ, halka zahmet etmeyi, böbürlenmeyi memurluğun aslî vazifelerinden sayan bir kısım memurlar, işlerinin sürüncemede kalmasından dolayı şikâyet eden, evraklarının kayboluşundan derd yanan iş adamlarını susturmak için kanundan da faydalanmışlar, haklı sorguları «vazife halinde tahkir» usulile kapatarak, bir sürü vatandaşları mahkemelere sevketmişlerdir.

27 yıllık iktidarın, önüne geçemediği bu fena sisteme, Demokrat Parti İktidarının son vereceğini ümit etmek isteriz.

Bu işde muvaffak olmak için, devlet denilen büyük makinenin düzenle, ârızasız, şikâyetlere meydan vermeden işleyebilmesi lâzımdır. Memurların iyi tahsil görmesi, bilgi ve kafa sahibi olması da şarttır. Haramilerin saltanat sürdükleri devirlerde bu hedefe doğru gidilmemiş, en ufak işlere kadar dostlar, ahbaplar, tavsiyeliler kayırılmış, hep eski sisteme yer verilmiştir.

Eski devirlerde, devlet, memur denilen muayyen bir insanı kullanırdı; ve bunlar Divan-ı Hümayun, Enderundan, nihayet şuradan buradan yetişme, çömezlikten gelme, basit tahsilli insanlardı. Daha sonra memurun vasfı şu oldu: Biraz idare ve hukuk nizamlarına vâkıf insan... Bunlar vazifeye kayrılırken, kendilerinden bir ilim ve fen şubesinden ihtisası olup olmadığı sorulmaz ve bu ehemmiyetli vasıflar aranmazdı.

Devletin, yalnız ferdler arasındaki münasebetleri düzelten, jandarma ve bekçi olmak vasfından çıkıp vazifeleri değiştikten ve bu vazifeler geniş bir kadro içinde yürütülmeğe başladıktan sonra kullandığı insanlarda bir takım vasıflar, kudretler aramaya başlamış, kıymet ve kabiliyetleri ölçerek kendilerine göre, vazifeler vermiştir.

Bugün devlet teşkilâtında, memurların yalnız kanun ve nizamları bilmesi kâfi değildir. Bu bilgilerini ilim ve fenle de tetviç etmiş memurları iş başına getirmek lâzımdır. Batılı devletlerde iş başında bulunan memurların yüzde doksanı, yüzü, ilim adamları, fennin muhtelif şubelerine mensup adamlardır.

Amerikada, Cumhur Reisinin etrafında bir nevi genelkurmay vardır. Bu sivil genelkurmay heyeti, Amerikanın en büyük bankacılarından, iktisatcılarından, maliyecilerinden, kültür adamlarından, hukukçularından, siyasîlerinden mürekkeptir. İtalyada, bütün işler fen büroları vasıtasile idare edilmektedir.

Rusyada bile her işin başında âlimler vardır. Japonyada fenne, ilme dayanmıyan bir iş görülmesine ihtimal yoktur. Orada bütün devlet mekanizmasının başında fen adamları vardır. Bütün mekanizma bilginlerin elindedir.

Bunlardan da anlıyoruz ki, eski mânadaki memurun, yeni mefhum daki devlet makinesinde yeri, mevkii, tek kelime ile kıymet ve itibarı yoktur.

Bunun da sebebi şudur: Devlet köprü yapıyor, şimendifer işletiyor, ekonomik problemler koyuyor, ithalât ve ihracata düzenli bir şekil veriyor, banka açıyor, vapur işletiyor... Böyle önemli işlerle uğraşan devlet, bunların başına fenle, ilimle ilgisi olmıyan insanları nasıl getirebilir? Kültürsüz, bir ilim ve fende ihtısası olmıyan bir memuru nasıl kullanır?

Bu gibi işler, sadece kanun bilmekle, nizama âşina olmakla asla başarılamaz. Bilgi, fen, ihtisas, kültür ister. Bugün en küçük memurdan en büyük âmire kadar «memur» demek, bir ilim sahasında, bir fen kolunda, bir san'at şubesinde ihtisası olan bir insan, bir şahsiyet, bir hüviyet, daha geniş mânada bir «kudret» demektir ki, işte biz böyle bir memur tipi yetiştirmeğe doğru gitmeliyiz.

C.H.P. istibdadından, tefessüh etmiş bir haramiler saltanatını yıkıp yeni bir ufka doğru giderken, bu noktayı gözönünde tutmak lâzım geldiğini işaret etmek, yeni iktidara bir ders vermek değil, bir fikir söylemektir. Öyle bir fikir ki, ders yerine de geçebilir!

181

Demagocya Zanaatı

(Baş tarafı sayfa 2. de)

Ekseriyetle kasasında bir kuruş bile bulunmayan hak, eğer demagocya zanaatçısının haksızlık kasasından aldığı 1000 lira maaşı, 1001 liraya çıkarabilseydi, ona kolaylıkla tükürdüğünü yalatabilirdi; bu da, hakkın tenezzül etmeyeceği ayrı bir demagocya olurdu.

★

(Paskal) a sorarsanız; bir lâfın gelişinden, bir hadisenin gelişiminden, onun zahirî münasebetlerine göre yalancı mânalar çıkararak hüküm yürütenler, bir evde, tenazura uygun olsun diye sahte pencere açanlara benzer. Beyin (kanser) ine tutulacak kadar derin düşünen (Paskal), bu harikulâde tarifiyle demagocya zanaatçısını anlatmış oluyor.

★

İman, ıstırap, vicdan ve halisiyet ukdelerini ruhlarından söküp atmış, fikir ve mâna tahrifçisi, eyyamgüder, demagocya cüceleri, her devirde ve 24 saatlik hayatın sefil kadrosunda, uşaklığın sırmalı kaftanı içinde yaşamışlardır. **Necip Fazıl KISAKÜREK**

Manevî Birlik ihtiyacı

(Baş tarafı sayfa 7. de)

Partililerle Demokrat Partililer omuz omuza yer almışlar ve her iki parti sözcüleri vasıtasiyle 14 Mayısın ruhuna sadakatlerini isbat etmişlerdir.

Ortaya, hiç sebep yokken bu tahrikleri atanlar, Başbakan Adnan Menderes'i şaşırtmak istemişlerdir. Hattâ onu, bir çocuğu babasına şikâyet eder gibi, lüzumsuz bir gayretkeşlikle Devlet Başkanı Celâl Bayar'a jurnal etmeğe bile tenezzül etmişlerdir. Halbuki, bir bardak suda fırtınadan başka bir şey olmıyan bir hâdisenin Devlet Başkaniyle ne alâkası olabilir? Kaldı ki, Başbakanlık mevkiinde mesul bir şahsiyet mevcuttur; ve Meclisin kahir bir itimadına mazhardır. Son bir iki gündür, bu hâdiseleri körükliyen bu bir iki gazete Adnan Menderes'i mütemadiyen çekilmeğe davet etmekte ve ne sebeptendir bilmem, bilhassa Ahmet Emin Bey, Refik İnce'nin Başbakan olmasını istemektedir.

Adnan Menderes'in desteklenmesi ise, Müslüman Türk milleti için bir zarurettir. Esasen Menderes verdiği son beyanatta bütün maskeleri düşürmüş ve şöyle demiştir:

«— Din ve vicdan hürriyetini baskı altında bulundurmakta devam etmek ve taassup göstermek, şüphe yok ki, hürriyet nizamında yeri olmıyan bir harekettir. Ortada haklı sebep mevcut değilken, irtica vardır diye memlekette heyecan yaratmağa çalışmak da dini siyasete alet etmenin bir başka nev'i olur. Konyanın bir kazasında, bir parti kongresinde, velev dinî taassup ifade etse dahi, bir vatandaşın sözleri ele alınarak ve memlekette irtica tehlikesi vardır diyerek heyecan uyandırmağa çalışmayı, eğer bir siyasî maksat güdülmüyorsa, en az vicdan hürriyetine karşı bir nevi baskı ve taassubun tezahürü saymak icap eder!»

Bu beyanat, olgun ve soğukkanlı bir beyanattır. Çünkü Adnan Menderes 14 Mayısta kimlerin reyiyle iktidara geldiğini gayet iyi takdir eden Müslüman bir Anadolu çocuğudur. Yaygaracılar, onun, Müslüman Türk ruhunu takbih etmesini boş yere beklemişlerdir. Menderes, mevkiine bu ruhu yıkmak için değil, bilâkis takviye için geçmiştir. Çünkü bu ruhun yıkılması Türk milletinin ölmesi demektir. Menderes bu yolda hizmet ettiği müddetçe daima hürmet ve destek görecek ve çeyrek asırlık din düşmanlığının doğurduğu ıstırap ve hüzün, onun ve Tevfik İleri gibi arkadaşlarının istikamet ve vakariyle dindirilecektir. Bütün ilk, orta, lise tahsillerini Türkiyede bir Fransız kolejinde ve yüksek tahsilini de Fransada yapmış olan 35 yaşındaki, benim gibi, sözüm ona genç bir mürteciin (!) size tek parolası şudur: Bu mustarip milleti, inkılâp softalarının elinde oyuncak olmaktan kurtaralım! **İ. Mühürdaroğlu**

Miting

(Başı S. 9. da)

milliyetçiliğinin ağabeysi telâkki ettiği Tevfik İleriye bu vesile ile en derin hürmetlerini sunmayı da ihmal etmedi.

Dinliyenleri teessüre sevkeden bu konuşmadan sonra Ankara'dan ve İstanbul'dan miting için gelen ve bu konuşmadan son derece müteessir olan yüksek tahsil talebeleri yanıma gelerek üzüntülerini ifade ettiler. Bir tatsızlık çıkarmamak için hatibe müdahale etmediklerini de bildirdiler.

Sonradan yaptığım tahkikata göre, bu genç Konya'da çıkan ve bir vakitler Mevlâna'yı Kero'ye göndermiş bulunan «Yeni Meram» gazetesi muharrirlerindendir. Yeni Meram gazetesi de D. P. İkinci Başkanı Muhiddin Güzelkılıç tarafından çıkarılmaktadır.

Mitingin havasını bozan bu konuşmadan sonra Ankara ve İstanbul'dan gelen gençler adına İsmet Yaylacı ve Yılmaz Kolluk konuştular. Konyalıların asla mürteci olamıyacağını belirttikten ve inkılâplara bağlılıklarını ifade ettikten sonra Konya hakkındaki isnadları protesto ettiler.

Konya gençliğini temsilen konuşan liselilerden ve işçi sendikaları temsilcisinden sonra yurdun muhtelif yerlerinden bu hâdise için gelen telin telgrafları okundu ve mitinge İstiklâl Marşiyle son verildi.

İrticaı telin etmek ve Konyalıların mürteci olamıyacağını belirtmek için yapılan bu mitinge, [illegible] met Emin Yalman'a [illegible] açmakla meşgul bulunan Konya milletvekillerinin iştirâk etmemesi de hazır bulunanların dikkatini çekiyordu.

Mitingden sonra öğrendiğime göre Adnan Menderes yakında Konya'ya geleceğini ve burada bir hitabede bulunacağını vadetmiştir.

Konya mitinginin bütün ruhunu kavramanız için yalnız şu noktayı çerçevelemek lâzımdır ki, sesi birdenbire ve istenmeden zuhur etmiş bir (parazit) gibi gösterilmek istenen Kubilây İmer, Türk Gençlik Teşkilâtının, yani mitingi tertipleyen gençlik zümresinin bizzat umumî başkanıdır, D.P. ile hiçbir alâkası yoktur; sırf bu iş için İstanbuldan kalkıp Konyaya gitmiştir ve Büyük Doğu Cemiyeti'nin en ileri iş ve hareket safında bulunan pırlanta gençlerden birisidir.

Bu vesileyle sizi Konya mitinginin zevkli sürprizine terk ederek, artık karşımızda herhangi bir dönmenin, bir Mason'un, bir Allahsızın, bir kozmopolitin tertiplerine kolay kolay imkân bırakmıyan yeni bir mevsimde bulunduğumuzu kaydetmekle iktifa edelim. **Be. De.**

182

BÜYÜKDOGU

Cumaları çıkar
Siyasî - Edebî
Haftalık mecmua

Sahip ve Başmuharriri:
N. F. KISAKÜREK

Müessese Müdürü:
Ömer Karagül

Umumî neşriyatı fiilen
idare eden:
Mehmet Metin ÖREN

İSTANBUL
Ankara Caddesi Vilâyet
karşısı İzzeddin Hanı

Telefon:
25381

SİNAN Matbaası

İlân almaz.

Abone:
Yıllık 12 lira
6aylık 6 lira
3 aylık 3 lira

Her yerde
25 kuruş

30 Mart 1951

Yedinci yıl
Sayı:

54

Devlet Nüshası

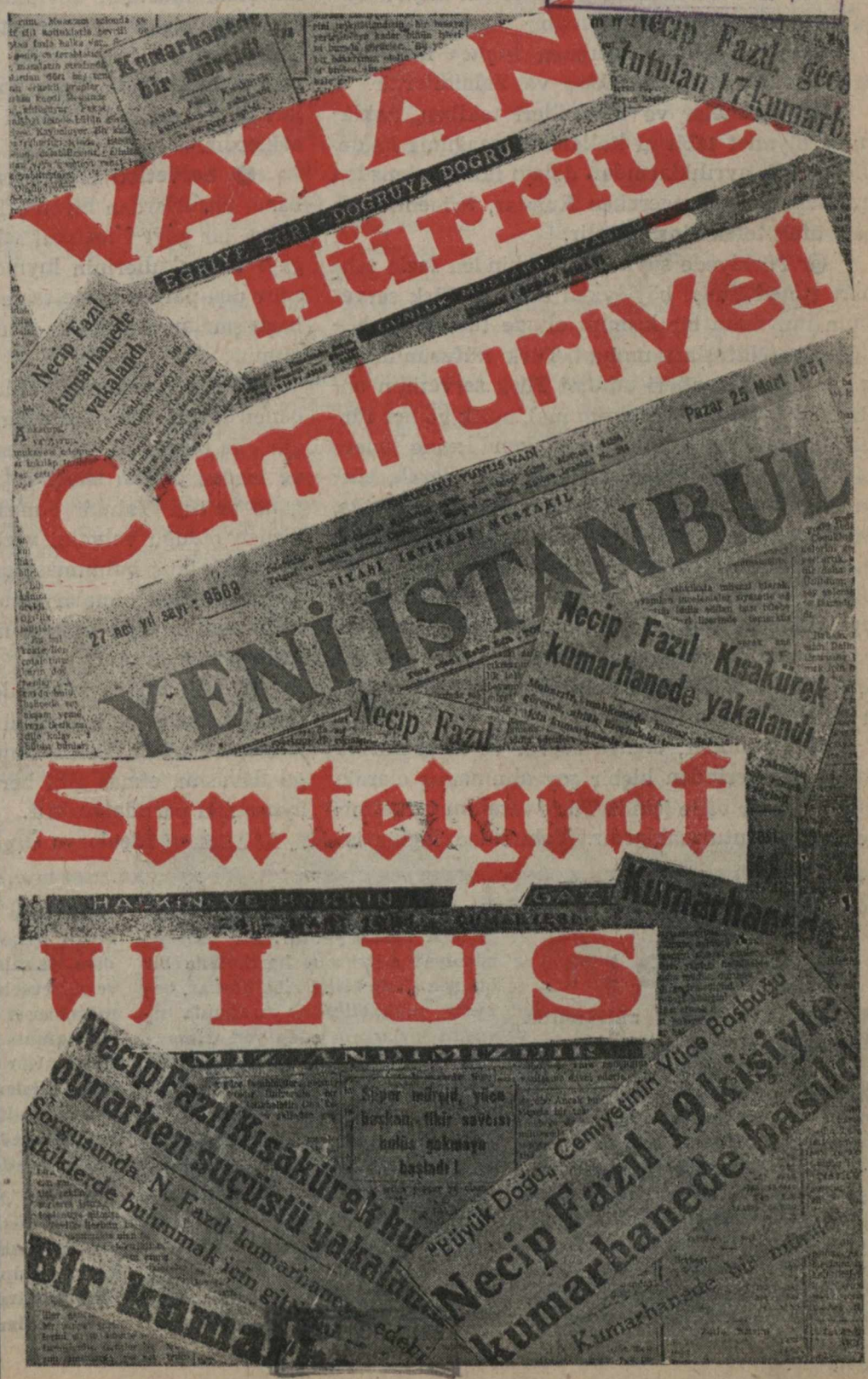

İslâm ve Türk yurdunda, manevî müstem leke matbuatı temsilcisi, ekfer ve erzel, mâna ve hakikat kalpazan larından bir gurup...

Baş yücelik emirleri: Vatan Dışı

● Bu emirle beraber Türk vatanının, yalnız Müslümanlar ve Türklerle meskûn, yalnız Müslümanlardan ve Türklerden ibaret bir hale gelmesi, hain ve muzlim unsurlardan baştan başa temizlenmesi için her tedbir alınacaktır.

● Temizlenmesi gereken başlıca hain ve muzlim unsurlar, Dönmeler ve Yahudilerdir.

● Dönmeler ve Yahudileri takiben, haklarında hiyanet tabirini kullanamıyacağımız halde, din ve ruh ayrılıklarından dolayı iklimlerimizden uzaklaştırılmaları gereken Rumlar, Ermeniler ve sair ufak tefek cinsler gelir.

● Türkiyede sayılarını on binden fazla tahmin etmediğimiz, böyleyken umumî Türk servetinin muazzam bir kısmını elinde tuttuğunu bildiğimiz (Nüfusları umumî Türk nüfusunun iki binde biri, servetleri umumî Türk servetinin onda biri!!!) Dönmeler, bütün mal, mülk ve her türlü kıymetlerine el konmuş ve kendilerine sadece bir yıllık geçim imkânları bırakılmış olarak, kütle halinde sınır dışı edileceklerdir. Bu hususta, bu kadar haşin ve hattâ vahşi farzedilecek bir muamele mevzuunda, hak ölçüleri ve mucip sebepler lâyihası ayrıca tanzim edilecektir. Dönme tipi, göreceği muameleye «Mürted» ve «Munafık» vasfı altında istihkak kesbetmiş olan insan (!) örneğidir. Din ölçüsiyle bunların kanı, canı ve malı Müslümanlara helâldir.

● Yahudiler, olanca servet ve imkânlarına sahip ve ellerinden hiçbir şey alınmamış olarak, muayyen bir vâde içinde Türk vatanını terketmiye mecbur tutulacaklardır. Yahudiden hiçbir istihale ve bize inkılâp edası kabul olunamaz.

● Rumlar, Ermeniler ve sair ufak tefek cinsler de, ya ait oldukları ırk ve din topluluğunun hariçteki müstakil devletine, yahut seçecekleri herhangi bir ırk ve devlet himayesine geçmek üzere, bu devletlerle vâki olacak muslihane anlaşma neticesinde Türk vatanından çıkarılacaklar; ve servetlerinin hepsini birden muhafaza edeceklerdir.

● Servetlerini beraberinde alacak olan yabancı unsurlardan hiçbiri, Türk vatanı içinde her hangi bir gayr-i menkul sahibi kalamaz. Bunlara gayr-i menkullerinin kıymeti ödenir ve devletin sınır dışı para muamelesine göre bu kıymet, belli başlı şartlar ve şekiller altında kendilerine temin olunur.

● Türk vatanını bütün hain ve muzlim yabancı unsurlardan temizlemek dâvasında ana ölçü: «Ya bizden ol, ya bizden ayrıl!» dan ibarettir; ve bizden olması isteği peşinen reddedilecek yegâne sınıfın Yahudi olması, Dönmelerin esasen bizden olduğu vehmini vererek bizden olmadığını isbat etmiş bulunmasındandır. Rum ve Ermenilerin bizden olmaları muhal değildir. Bu takdirde samimiyetle İslâm dinine giren her Rum ve Ermeni bizden olur.

● Tek başına kendinden ve öz cevherinden ibaret kalacak ve her türlü fesat unsurundan temizlenecek olan Türk vatanı, İslâm ve Büyük Doğu dâvasını, elmas gibi berrak bir ırk ve kavim aynasında parıldatacaktır.

İdeolocya Örgüsü - BÜYÜK DOĞU

1001 ÇERÇEVE

Sistem

BİZİ, şahsî ahlâkımızla zerrece alâkası olmadan, sırf Allah ve Resulünün azad kabul etmez kulu olduğumuz için lekelemek isteyen zümre, baştan başa karıları orospu, kocaları deyyus, anneleri tel'âl, babaları hırsız, oğulları lûti, kızları sun'i bâkire; ve hepsinden beter olarak ruhları Allahın nurundan ve insanın kaygısında topyekûn mahrum öyle bir topluluktur ki, âlemde tenezzül etmiyeceği sefil iş ve razı olmayacağı şenî vazife yoktur. Bir fikir ve edebiyat adamının harikulâde bir buluşla ifade ettiği gibi, bunlar, beş kuruş mukabilinde, yatağında uyuyan kızlarının edep yerini magnezyumla fotoğrafa çekip pazarda satabilirler veya zamanenin sultanlarına takdim edebilirler.

Şimdi söyleyin bana; bu tıynette insanların hile ve desiselerine karşı, bizim gibi dâva sarhoşu, gaye delisi, vecd aptalı ve aşk sersemi insanlar, nasıl karşı koyabilirler? Bunlar, bizi, bir banka veznesinden para alırken cebimize başkasına ait bir deste para atarak hırsız diye tutturabilirler! Evrakımızın içine bir harita atıp casus diye yakalatabilirler. Kızlarımızın veya zevcelerimizin yoluna, rezâlet mütehassıs (Modern) bir it çıkartıp namussuz diye ilân edebilirler! Daha neler ve neler??? Ve biz bunların hilelerine, bu kalkansız gövdemiz, hulûs içinde kalbimiz ve besbelli hedefimizle aslâ, aslâ mukavemet edemeyiz!

Öyleyse Müslümanlar, bize tek bir şey düşüyor: Bu mahlûkların olanca desise ve düzen dehalarını ana prensip halinde kavrayıp, resmî zabıtlarından mühürlü huccetlerine kadar hiçbir şeylerine inan-

194

DEDEKTİF X BİR

Yahudi Ve Et

1 — İstanbulda «Sütlüce Karaağaç Müesseseleri» ismi altındaki Mezbaha malûmunuzdur. Koca İstanbulun et ihtiyacını işte burası temin eder.

2 — İslâmiyette «Besmele»siz kesilen hayvan etlerini yemek caiz olmadığına göre, acaba Mezbahada kesilen hayvanların ne gibi bir muameleye tâbi olduğunu bilen var mıdır?

3 — Heyhat ki, burnumuzun dibinde bulunan bu Türk ve gûya Müslüman Müessesesine ait muazzam sırrın bugüne kadar hiçbirimiz farkında değildik!!!

4 — Burada, hayvanlar «Besmele»li veya «Besmele»siz kesime tâbi tutulmak şöyle dursun, doğrudan doğruya Yahudiliğin, Yahudi din saltanatının emir ve fermanı altında muameleye tâbi tutulur.

5 — Belki birdenbire anlayamadınız; daha açık izah edelim: Mezbahada kesilen ne kadar hayvan varsa, hepsi birden Yahudi din mümesssillerinin elile kesilmekte ve bu Türk ve Müslüman yurdunda herkes, Yahudi din mümessili elile kesilmiş hayvanların etini yemeğe mecbur bulunmaktadır.

6 — Koca İstanbulda, koskoca bir resmî müessese içinde böyle bir mecburiyet ölçüsü bulunur da biz bundan şimdiye kadar nasıl haberdar olamayız? Doğrusu, gafletin bu derecesi, İslâmın nurunu kaybetmiş olan bizden başkasına yaraşamaz!

7 — Evet, İstanbul Mezbahasında bilcümle büyük baş hayvanlar (Manda, öküz, inek ve her nevi sığır) sadece Yahudi hahamlarının elile kesilir. Yalnız koyunlar Müslümanlara terkolunmuştur. Zira Yahudiler koyun eti yemez. Kuzular da, keza, büyük baş hayvanlar gibi Yahudi hahamlarının elile kesilmek mecburiyetindedir.

8 — Fakat, yine yanlış anlamamanız için ilâve ve tasrih edelim: Hahamların kestiği, yalnız İstanbul'un cüz'î akalliyet zümresi olan küçük Yahudi kalabalığına mahsus bir miktar değil, bütün İstanbul'un yediği, bütün büyük baş hayvan mevcududur. Zira hepsini birden kendileri kesmezse, Yahudilerin, yabancı bir el tarafından kesilmiş herhangi bir eti kazara yemek felâketine (!) uğramaları ihtimal dahilindedir. Bunun için de, bütün İstanbul Mezbahasına hâkim olmak, oradan geçen bütün hayvanları bizzat kendi ellerile ve kendi dinî merasimleri altında kestirmek ve kendileri Müslüman elile kesilmiş hayvanları yemek tehlikesine düşeceklerine, apaçık, Müslümanları, Yahudi hahamı elile kesilmiş etlerden yemeğe mahkûm etmek çaresini bulmuşlardır.

9 — Mezbahada bu korkunç Yahudilik merasim ve hâkimiyetini idare eden, (İlya) isimli bir Baş Hahamdır. Resimlerde (x) işaretli şahıs...

10 — İstanbuldaki Yahudilerin topu birden, günde 200 baş hayvan eti yediği halde, Mezbahamızın günde 2000 başlık hayvan kesimi, işte bu Baş Haham ve maiyeti tarafından idare olunur.

11 — Yahudiler yalnız cumartesi günleri Mezbahada hayvan kesmezler; zira o gün et yemezler.

12 — Bu mevzudaki Yahudi taassubuna ve işbu taassubun bize hâkimiyet derecesine bakın ki siz, birgün Mezbahadan kaçıp, yüzerek Halici geçen ve Eyüp tepelerine tırmanan bir boğa, orada yakalandığı zaman hemen kesilememiş, kesilebilmesi için saatlerce beklenen Yahudi Hahamının gelmesi icap etmiştir.

13 — Hahamlar, kendi dinî merasimlerinden sonra hayvana bıçağı atıp kan akıttıktan sonra, kesimi tamamlamak işini Müslümanlara bırakmaktadırlar. Yani mâna ve ruh hükmü onlarda, madde ve amelelik tarafı bizde...

14 — Mezbahaya memur Hahamlara, oradan tenekeler dolusu et verildiği gibi Sinagog tarafından da harcırah verilmektedir.

15 — Evimizin ve yatağımızın başucunda, evimize ve yatağımıza hâkim olan ve bize hiçbir şey belli etmeyen şu murdar Yahudi tertibindeki ibret ve dehşet derecesini takdir ediyor musunuz?

mamak, bizi düşürdükleri ve zayıflatmak istedikleri nisbette yüksek ve kuvvetli gördüklerini bilmek, dâva etrafındaki birlik ve beraberliğimizi büsbütün kesifleştirmek; ve ne kadar kal'aları varsa hepsinin birden kapılarına, «Yâ Allah!» deyip, ta cepheden, erkekçe, kahramanca, Müslümanca çullanmak... Onları mahvedecek olan sistem budur; biliniz, dâvamızı bu sistemden başka muzaffer kılacak bir usûl mevcut değildir. Bu sistemle kellelerini devşireceğiz!

Necip Fazıl KISAKÜREK

195

TEFRİKA: 78

Varaka, temiz ve büyük Hadice'den, olup bitenleri ciddiyet ve haşyet dolu bir çehreyle dinledi ve uzun uzun düşündükten sonra şu cevabı verdi:

— Varlığımı kudretinin elinde tutan Allaha yemin ederim ki, eğer anlattığın şeyler doğru ise, yâ Hadice, mübarek zevcine görünen melek, Musa Peygambere gelen «Namus-u Ekber»dir. Mübarek zevcin Allahın Peygamberidir ve İlâhî memuriyetini almak üzeredir. Kendisine haber ver! Sakın ürkmesin, telâş ve kaygıya düşmesin! Sabırla neticeyi beklesin ve bütün tecellilere tahammül etsin!

Hadice, Varaka'nın yanından, bu muazzam tefsir ve teşhis altında ezilmiş, ayrıldı; ve bu tahammül edilmez mânaların heybetinden, kendinden geçmiş vaziyette, evine geldi.

Bir gün Varaka, Allah Resulü ve Kâinatın Gayesini, Kâbeyi tavaf ederken buldu, hemen yanına yaklaştı, onu bir kenara çekti, ve fısıldadı:

— Amca kızımın zevci mubarek insan! Hira dağındaki mağarada başından geçenleri bana olduğu gibi anlatır mısın?

Allahın Resulü, ilâhî tevhit nimetine mâlik ve Kitap Ehli

Hadiselerin

★ TEŞHİS

Basılan bir kumarhanede Necip Fazıl'ın yakalanması şeklinde, hükûmet taklibine memur gizli bir cemiyet meydana çıkarılmış gibi koparılan çığlıklar; ve işin baştan sonunadek takip ettigi seyir, bazı hükûmet makamlarından gazetelere kadar idarî ve ahlâki kayıtlardan uzak, sadece siyasi bir (komplo) ve tertip karşısında bırakıldığımızı, riyazî hüccetlerle isbat ve ifşaya kâfidir. Buyurunuz!

★ HADİSE

Hâdişe, en ince ve kaba teferruatına, en basit sebep ve en muğlâk neticesine kadar aynen şöyledir:

Necip Fazıl, evvelki perşembe günü akşamı, eski erkân-ı harp yarbaylarından, Mühürdar kulübü reisi Agâh Perin isimli muhterem bir dostuyla buluşmuştur. Bugün yetmiş küsur yaşında, Abdülhamit devrinden itibaren bir çok siyasî ve içtimaî hâdiselere karışmış, büyük tecrübe ve müşahede sahibi bir zat olan Agâh beyefendi, Necip Fazıl'a o akşam (en teresan) bir yere dâvetli ve bu yerin müşahedeye lâyık bir muhit olduğunu söylemiştir. Kumara dair bir çok eser ve yazı sahibi olan, mecmuasında ahlâkî zabıta mevzularının (röportaj) larını sık sık yaptıran ve son olarak da iki üç (senaryo) üzerinde çalışan Necip Fazıl, Agâh Beyefendinin bahsettiği yeri bir (tripo) zannederek, mümkünse kendisini de beraber götürmesini rica etmiş, böyle bir yeri ve oradaki tipleri tetkikten çok zevk duyacağını, dâvası adına fayda kazanacağını bildirmiştir. Bunu üzerine Agâh bey, oranın bir (tripo) olup olmadığını bilmediğini, ancak oradakiler vasıtasiyle (tripo)ya gitmek imkânı bulunduğunu, kendisine sadece bir «eğlenti»den bahsedildiğini, belki bu eğlenti sonunda kumar da oynanacağını, fakat her halde bu yerin dâva sahibi bir fikirci gözüyle müşahedeye değeceğini söylüyor; ve Agâh Perin ile Necip Fazıl bu yere beraberce gitmek kararını veriyorlar.

Böyle şüpheli yerlere, ne sebep ve sıfat altında olursa olsun, herhangi bir baskın tehlikesine rağmen gitmiş olmanın emniyet ve kefaleti de, Necip Fazıl ca şu:

«— Ben tanınmış bir adamım ve tanınmış bir (organ) ın sahip ve baş muharririyim. Her yerde ve hele böyle bir yerde kumara iştirak etmeme imkân bulunmadığına göre, sırf tetkik için orada bulunduğumu, kötü kasıdlar ve tertipler müstesna, her zaman isbat edebirim. Bu hususta taşıdığım (Basın kartı) bile kâfi istinad ve ihtiçaç vesikasıdır. Bu kart hususî bir kanunla bir gazeteciye, şahsî mesken harici her yere gitmek ve her yeri müşahede etmek hakkını verir. Binaenaleyh benim için, sadece taşıdığım

Gazetelerin

Kapak resmimiz, içinde tek dinci, mukaddesatçı, gerçek milliyetçi, şahsiyetçi örnek olmayan ve hakkımızdaki namussuzca tertibin bedava çığırtkanlığını ve komplocılığını yapmış bulunan hâkim mutbuatın, iki zümre halinde gösterdiğimiz bazı örneklerini vermektedir. Bunlar, hakikatte iki zümre değil, tam üç grup ifade ederler.

1 — Yahudi sermayesinin emri ve kozmopolitizma tesirinin diktesi altında iş görenler: Vatan, Hürriyet, Cumhuriyet, Yeni İstanbul, Akşam...

Heyhat ki, bu hâkim matbuatın yekûn halinde ortalama 250.000 adede varan satışının tam 150.000 i bunların elindedir.

2 — C.H.P. diktesine bağlı olanlar:

Ulus, Son Telgraf, Gece Postası ve yine Akşam...

Bunların umumî satış değeri, 40.000 e varır.

3 — Başı boşlar ve kâh D.P.ye, kâh her tarafa sarkmak istidadını gösterenler:

Son Saat, Hergün, Milliyet, Son Posta...

Bunların mecmu satışı ise 30.000 i geçmez.

Hiçbir gruba girmeyen, bütün Türk Matbuatı içinde gerçek Türkleri ve Müslümanları korumak imkânını en çok vadeden ve nisbeten en temiz olan (Yeni Sabah) ise 40 - 50 bin satışı ile münferit ve biricik muhterem bir manzara arzeder ve umumî yekûnu tamamlar.

İnen Nur

Yazan: Necip Fazıl KISAKÜREK

dinlerden birine bağlı bu samimî adamın hatırını kırmadı, teklifini kabul etti ve ona başından geçenleri bütün teferruatiyle, noktası noktasına ve çizgisi çizgisine anlattı.

Varaka heyecanla haykırdı:

— Allaha yemin ederim ki sen onun Resulüsün! Ve sana zuhur eden melek Musa'ya gelen Cebrail'dir. Cibril-i Emin sana nazil oluyor. Şimdi kimbilir başına neler gelecek? Peygamberlik yükü çok ağırdır. Kavmin seni tekzip edecek, sana yalancı ve sahtekâr diyecek, seni yurdundan kovmaya çalışacak, seninle çarpışacak ve seni öldürmeğe bakacak... Söz veriyorum ki, eğer Allah beni o günlere yetiştirirse senin için elimden gelen yardımı esirgemiyeceğim.

Ve tevhit ehli Varaka, insanoğlunun en büyüğüne sarıldı, onun kudsiyet dolu alnından öptü ve yanından ayrıldı.

Yine bu sıralarda Peygamberler Peygamberinin zevcesi Hadice, Addas isimli birine baş vurdu. Addas, Nineva halkından ihtiyar bir rahip...

Ona sordu:

— Allah aşkına Addas, Cebrail adında birini tanıyor musun?

(Devam ediyor)

Muhasebesi

mânevî polis ve fikrî savcı hüviyetinden dolayı tehlike yoktur!»

Adım başında takip edildiğinden ve tesadüfen bir hırsızlık vakasının önünden geçse hemen yakasına yapışıp «hırsız sensin!» demek için fırsat arandığından haberi olmayan Necip Fazıl, Kadıköyünden Agâh Beyin refakatinde 12 vapuriyle İstanbula inmiştir. Köprüde bir taksiye atlanmış ve doğru Beyoğlundaki «Mahall-i mezbur» a gidilmiştir. Burası, Beyoğlunun Tarlabaşı caddesine yakın muzlim ve şüpheli sokaklarından biridir; ve önünde durdukları kapı, bodrum katına yol veren (tripo) manzaralı bir mekâna delâlet etmektedir. İçeriye dalınmış, küçük bir avludan gectikten sonra büyükce bir zemin katı odasına girilmistir. Burada, üstü yesil cuha örtülü bir masa nın etrafında sekiz on kişi toplanmıs bulunmaktadır. Gercekten tip tip insanın cevirdiği bu masada, henüz oyuna dair hic bir alâmet ve teşebbüs yoktur. Necip Fazıl masaya gecmeden bir kenara oturmus ve kendisine getirilen sade kahvevi icmeğe baslamıstır. O sırada galiba (saniör - fis memuru) olacak bir zat, isteyenlere dağıtmak üzere bir torbadan bazı fisler cıkarmaktadır. Bu fislerden, bir iki kisi, cüzi miktarda satın almıs ve henüz orta ya ne kâğıt, ne zar, hic bir kumar âleti cıkarılacak kadar bile bir zaman gecmemistir ki, avluda ve zemin odasının mazgala benzeyen pencerelerinde müthis darbeler duyulmus, bir an icinde herkes ayağa fırlamış, şahıslardan biri «basıldık!» diye haykırmış, gayet temkinli ve soğukkanlı bir tip olan Agâh Beyden başka kimse masadaki mevkiini muhafaza edememiş ve daha «ne olduk?» diye düşünebilecek bir zaman payı geçmeden sivil memur'lar odayı doldurmuşlardır. Bunların önünde Emnivet İkinci Şube Müdürü Nihat ile, Hırsızlık Masası Şefi baş komiser Alişan da vardır.

Necip Fazıl ise olduğu yerde avağa kalkıp neticeyi tevekkül ve sükünetle beklemektedir. Zira bütün bu islerin sırrı kendi şahsı etrafında döndüğüne dair henüz hicbir süphe sahibi değildir. Hüviyeti ve maksadını polise bildirir bildirmez «vâ öyle mi efendim, buyurun, serbestsiniz, gidiniz!» deneceğine kanidir.

Bir noktayı unuttuk: Masadaki sahıslar arasında, bir de, resmi üniformalı albay vardı. Albay, baskın üzerine hemen avluya fırlayıp pardesüsünü sırtına alıyor ve kordona rağmen kapıdan cıkıp gitmek istiyor. Necip Fazıl da Albayın pesine takılarak hüvivetini bildirmek üzere avluya gidiyor. Fakat kapıda, Alisan tarafından, hem albaya, hem kendisine, biraz sonra cıkarıla-

(Devamı S. 8 de)

Geçit Resmi

Ne yazık ki, her üç gurup da, küfürde, İslâm ve Şeriat düşmanlığında, inkılâp yobazlığında, şahsiyetsizlik ve köksüzlük gavesinde tam bir iştirak ve muvazaa halindedir. Birinin Yahudiliği, diğerinin C.H.P. ciliği, birinin bitaraflığı, ötekinin D.P. ciliği sadece lâftır; Allah, Peygamber, an'ane, sahsiyet, tarih, mukaddesat, millivet mefhumları baştanbaşa müsterek umacılarıdır. Birbirlerine ancak günlük gavretleri ve fâni taraftarlıkları yüzünden hırlavabilirken, hergün ve ebediyet telâkkilerine şamil bir mikyas icinde, Allah, Peygamber, İslâm ve iman düşmanlığı ve bütün bunları yıkıcı inkılâp gavretkesliği bahis mevzuu edilince derhal elele vermekte, bir orkestra ahenk ve disiplinivle ağız birliği etmekte, böylece küfür ve delâlet adına bir «Ehl-i Salip» ittifakını göstermekte asla sıkıntı cekmezler.

İste hakkımızdaki komplonun bu matbuat tarafından tek ağızdan ve tek ölcüyle bu nisbette himave görmesinin sırrı; ve iste hâlâ elele ve kese keseve verin bir müslüman gazetesi kuramamış olan, kendi yurtlarında esir ve garip, bu memleket sahiplerinin gafleti! İbret alalım ve ismine sahi «Türk matbuatı» dediğimiz hâkim zümrenin hakikatte bizim ruhumuza bir «Stalin», bir «Truman», bir «Cörçil» müstemleke basını kadar yabancı ve hattâ düsman olduğunu bilelim!!! Uvanın Müslüman Türkler!!! Artık yetti uykumuz!!!

Prof. Ş. Ü.

187

MANZARALARI

(Vatan) ında dönme Ahmet Emin Yalman ile (Yeni İstanbul)un Mason M. Nermi'si sırt sırta verdiler. İrili ufaklı çömezlerini de arkalarına taktılar. Her devirdeki iktidar istibdadının baş kapı kulu Hüseyin Cahit Yalçın da onların tuttuğu yolu tutunca yaygaracılık propagandası aldı yürüdü. Her tarafta uydurma umacılar türediler ve «Kara taassup baş kaldırdı, inkılâplar elden gidecek» diye yaygarayı bastılar.

«Taassup nedir?» «inkılâplar» nelerdir, nerede başlar, nerede biter, sayıları kaçtır ve «mutaassıp» damgasiyle çamurlanmak ve «inkılâp aleyhtarlığı» ile suçlandırılmak için neler yapılmalı ve neler yapılmamalıdır? Bütün bunların ne tarifleri, ne hudutları belli.. Vatandaşlar, fabrika masnuatı mıdır ki, hepsi de aynı düşünce ve sevgi ile emtia şeklinde Ahmet Emin ve M. Nermi Anonim Masonluk Şirketi fabrikasında imal olunabilsin?.

Gençliğin haklı olarak koruyuculuğunu üzerine aldığı müessese yalnız Cumhuriyettir. Cumhuriyet ise milletimizin en yaşlısından en gencine kadar hepsinin gerçekten gönül bağladığı bir esastır. Cumhuriyet, İslâm usullerine en mutabık ve en yaraşır idare şekli olmak itibariyle moda tabir ile, sağcılıkta yani din ve iman bağlılığında ne dereceye kadar ileri varmış olursa olsun hiç bir İslâm Türkün, başka bir idare şeklini kabul etmesi değil, hattâ hatırından geçirebilmesi dahi asla varit değildir. Cumhuriyetten kuşkulanma ve ona kuvvetle bağlanamamalarını ancak sol taraftakilerde aramalıdır. Bir müslüman, din ve imanına sadık kaldıkça komünist olamaz, komünistliği beğenemez. Olamayınca Cumhuriyete hem inanır hem bağlanır. Burası muhakkaktır! Fakat Dönmelere, Masonlara gelince iş değişir. Dönmelerce kendi gizli cemaatlerinin menfaati başta gelir. Böyle olduğundan ötürü de esen rüzgâra göre istikamet değiştirmeleri daima vakidir. Dün yabancı devlet mandasını, Şark vilâyetlerinde müstakil Ermenistan kurulmasını istemekte beis gör-

Yazan: M. Raif OGAN

mezler, sonra da Cumhuriyet ve demokrasyanın müdafileri safında görülerek din ve imanına bağlı İslâm Türklerden bir kısmını, din perdesine bürünmüş komünist olmak iftirasına maruz bırakmaktan utanmazlar. Fikir hürriyetini ele alarak İslâm Türklerin dinî haklarına taarruz ederler. Demokrat Partinin propagandasını yaparlarken işlerine gelen beyanatı kocaman manşetlerle yazarlar; muhterem Başvekil Adnan Menderes «İnkilâp yobazlarına rağmen din üzerindeki baskıyı kaldırdıklarını, Türkiyenin bir müslüman devleti olup müslüman kalacağını ve İslâmın bütün icaplarının yapılacağını» söyleyince bunlar söz birliği yapmışcasına sütunlarına geçirmemekte ısrar ederler. İslâm dini ile yakından ve uzaktan ilgileri olmamasına rağmen reforma isterler. Masonların kendi işlerinde birbirleriyle kardeş olmaları dolayısiyle dünyanın bilmem neresinden kopup gelmiş bir komünist Mason, ellerini sıkıp Mason parolası verince kardeşlik icaplarını yerine getirmeğe mezhepleri ve tarikatları bakımından mecbur bulunduklarını unuturlar da İslâm ve Türklerin aralarına fitne sokmağa savaşırlar. Nazım Hikmet gibi eli bayraklı bir komünist davetçisini mahpusaneden kurtarmak üzere sütunlar dolusu yazı yazan Ahmet Emin Yalman bu işi Mason olan Nazım Hikmet için Masonluk tarikatı usulüne uygunluğundan dolayı yapmış olduğunun kimse farkına varmaz sanır da şimdi irtica düşmanı, demokrasya müdafii kesilir!.

Heyecan ve feveranlarının daima hayranı olduğum gençlere, milletlerarası meşhur bir komünist olan Nazım Hikmeti, bütün Türkiyede tek olarak Mason dönme Yalmanın gazetesinde müdafaa eylediğini sevgi ile hatırlatmak ve hiç unutmamalarını dilemek tam yerinde olur.

Komünistlik din perdesinde görünürmüş!!. Nerede göründü, hangi vaiz ve müftü, hangi hoca, hangi din âlimi komünistliği metheylemek şöyle dursun teşhir ve tel'inden çekindi ve çekiniyor?

Komünistin ilk işi, kandıracağı adamı dinden ve imandan çıkarmağa uğraşanı desteklemektir. İşte delili..

Cumhuriyet gazetesinde «İnanmıştım» başlığı altında (Daily Wolker) gazetesi yazı müdürü (Douglas Hyde) nasıl komünist olduğunu anlatıyor. İlk temastaki konuşma ve tavsiyeyi aynen naklediyorum:

«Komünistliği benimsemiye başlamıştım. Fakat komünistliğin (Dinsizliğini) bir türlü hazmedemi yordum. (Üstadım) benim dindarlığımla alay etmedi. (★) (Dinsizliği ben de başlangıçta kolay kolay kabul edemedim amma zamanla alıştım. Sen de alışırsın!) dedi. Dinimden ayrılacağımı ve Allahı inkâr edeceğimi sanmıyordum.»

Biraz sonra üstadın (Sen de zamanla alışırsın) sözünün hakikat olduğunu şu cümleler açıkça göstermektedir:

«Komünizm dinsizdi. Bunu açıkça söylüyor ve mitinglerde dine küfrediyor, gazetelerimizde Allahın karikatürünü yapıyorduk. Evlilik müessesesinin iflâs ettiğini, ailenin lüzumsuz bir şey olduğunu söylüyor ve bütün söylediklerimizi tatbik de ediyorduk.»

Görülüyor ki, komünistlik din perdesine asla giremez, din bilgini ve dindar şeklinde ortaya çıkamaz. İlk iş olarak Allahı ve dini inkârı ileri sürmek lâzım olduğuna göre komünizmanın, sağcılık biçiminde çalışabilmesi kat'iyen olamıyacak bir keyfiyettir. Komünisti, Dönmeler, Masonlar, dinsizler arasında aramalı bulmalı, bulunca da söyletmeden kafasını ezme-

(Devamı 13 ncü sayfada)

(★) Masonlarda dahi tıpkı böyledir. Onlar da ilk önce dindarın imaniyle alay eder görünmezler, Yahudi masallariyle uyuşturmağa ve hurafelere alıştırmağa başlarlar. Derecesi yükseldikçe farkında olarak veya olmıyarak dininden uzaklaşır. Ortasına gelince de kıpkızıl bir Allahsız oluverir.

198

Alçakların alçağı, namussuzların namussuzuna ait vesikalardır !

Türk İstiklâline muhalif, Türkiyenin Amerika müstemlekesi olmasına taraftar (Madde 1 - 2 - 3 - 4), Türk vatanının öz topraklarında bir Ermeni yurdu kurulması fikrinin müdafii (Madde 5 - 6) Türk milliyetçiliğinin düşmanı ve kozmopolitizma mefhum ve cereyanlarının dostu (Madde 7), din, vatan, mukaddesat, şahsiyet ve milliyet düşmanı, hem şahsı ve hem ruhile namussuz Ahmet Emin Yalman'ın, kendi öz yazıları içinde teşhiri, tesbiti, tasviri ve terzilidir.

1

«Böyle bir kanaati izhar ederken ne kadar büyük bir mesuliyet-i mâneviye altına girdiğimizi müdrikiz. Dört sene, bir Amerika darülfununda içtimaîyat ve tarih tahsil ettikten, Amerikanın tarihini, hayat-ı umumiyesinin her safhasını yakından tanıdıktan, memleketin her tarafını dolaşarak halk ile temas ettikten sonra izhar ettiğimiz bu kanaat filhakika şahsi bir mahiyeti haizdir. Bu kanaate iştirâk etmek için Amerikalıları aynı surette tanımak icabeder. Mamafih tanımıyanları da kolayca ikna edecek bir misal varsa o da Amerika'nın Filipin'de ve Küba'da takibettiği siyasettir.»

Ahmet Emin
13 Ağustos 1919 — VAKİT

2

«Türklerin iyi ve namuslu bir hükûmet tesis etmeleri ve dünya yüzünde bir unsur-u sükûn teşkil etmeleri için İngiltere'nin gerek kendi, gerek cihanın münasebat-ı umumiyesi nokta-ı nazarından sağlam teminata ihtiyacı vardır ki, bu da, Avrupa işlerinde bitaraf bir devletin bir müddet için bize müzaharet göstermesidir. Muhtelif Avrupa devletlerinin rekabetlerini tahrik etmeksizin ve her birine mensup sermayedarların sırf ticari ve iktisadi esas üzerine serbest faaliyette bulunmalarına mâni olmaksızın bize bu müzahareti göstermeğe muktedir olan tek devlet Amerikadır»

Ahmet Emin
25 Ağustos 1919 — VAKİT

3

«..... Umumi surette İstiklâl istemekten ibaret bir kanaati, biz, canlı ve müsbet addetmiyeceğiz.»

Ahmet Emin Yalman
27 Ağustos 1919 — VAKİT

4

«Bir çokları bizimle insani nokta-i nazardan iştigal edecek ve sonra kendi kendine çekilecek bir devlet bulunamaz, bu bir hayaldir, diyorlar. Biz iddia ediyoruz ki böyle bir devlet vardır ve Amerikadır. Bir kısmımız istiklâl diyerek natıkaperdarlık ve âvamperestlik ediyoruz.»

Ahmet Emin
15 Eylûl 1919 — VAKİT

5

«Bizim de, Ermeni meselesi hakkında bütün alâkadarlar için şayan-ı kabul ve devamlı bir tarz-ı tesviye aramaya başlamamız muvafık olur.»

Ahmet Emin
4 Ağustos 1919 — VAKİT

6

«Arazi meselesindeki ifratkârlıklar bize şimdiye kadar pek pahalıya mal olmuştur. Unutmamalıyız ki, Girit adasının bir noktasına bir Osmanlı bayrağı rekzedilmesinde ısrar etmemiz yüzünden Balkan ittifakı ve Balkan harbi vücuda geldi. Ermeni meselesinde iki tarafın nokta-i nazarını te'lif ederek devamlı bir tarz-ı tesviye aramalıyız. Bulduğumuz tarz-ı tesviye pazarlık mahiyetini haiz olmamalıdır. Pazarlık seklinde işe girişerek azdan başlıyacak ve adım adım geri çekilecek olursak mutlâka biz ziyan ederiz. Evvelâ şurasını itiraf etmek lâzımdır ki, Ermeni Cumhuriyeti bizim memleketimizdeki ermenileri istiap edemez. Ermenileri milli bir yurt sahibi etmek ve Ermeni meselesiyle buna merbut entrika ve gürültülerden ilelebet kurtulmak için mutlâka Ermeni Cumhuriyetine biraz arazi ilâve etmek lâzımdır.»

Ahmet Emin
4 Ağustos 1919 — VAKİT

7

«Tâbiiyet ifade için (Osmanlı) **yerine «Türk» kelimesini kullanmanın pek çok mahzurları vardır.** Bu gibi kelimelerin ezhan-ı umumiyede teessüs etmiş olan mânaları birdenbire değiştirilemez. «Türk» kelimesine biz şu mânayı veriyoruz demek maksadı temin etmez. Türk kelimesinin mânası ne kadar tevsi edilse bunun içine «Türkçe» söyliyen müslüman mefhumundan başka bir şey sıkıştırılamaz. Devlet, bir Türk devleti olursa milyonlarca Kürdün her tarafta ayrı bir uzviyet teşkil etmesi lâzım gelir ki, buna gerek Türklerin ve gerek Kürtlerin ekseriveti muarızdır. Bundan başka harpten sonra vâsi miktarda muhaceret vukubulacak. İktisadi sebepler, muhtelif Avrupa memleketlerinden milyonlarca insanın harice muhaceretini intaç edecektir. Bundan başka bir takım siyasi buhranların da önüne geçmek mümkün olamıyacak, siyasi esbap tesiriyle kendi kendilerine ikinci bir vatan aramaya mecbur kalanlar pek çok olacaktır. Anadolu gibi nüfusu az, zengin bir memleketin bunlardan mühim bir kısmını cezbetmemesine ihtimal yoktur. Bu ecnebileri Amerika'da yapıldığı gibi, Osmanlılık kapısından siyasi hayatımıza sokmaktan ve sonra harsi Türk tesirlerine maruz bırakmaktan başka, bizim için hiç bir çare-i necat yoktur. Haricten geleceği muhakkak olan büyük miktarda ecnebileri temsile imkân tehiye edilmemesi Türklerin Anadoludaki mevcudiyetine halel verebilir.»

Ahmet Emin
29 Birinci Teşrin 1919 — VAKİT

199

DEYYUS!

Ey cihanın baş çıfıtı, çıfıtların çıfıtı, Allahın, Kur'anında «Belhüm adal» diye tarif ettiği, hayvanlardan ve necasetten âdi insanlık yüz karası Ahmet Emin Yalman!.. Sana murdar ismin ve cisminle apaçık hitaptan kastım, herhangi bir ipham ın teselli perdesi altına çekilmeğe mâni olmak ve elinden ne gelirse göstermeğe seni zorlamak içindir. Beni şerefsiz kılmak, temiz müslümanların ve soylu Türklerin itimadından düşürmek için tertiplenen pusunun baş mürettibi, ister haberin olsun, ister olmasın, bizzat sensin, senin hüviyetindir, senin mâna ve tıynetindir. Sen islâm ve iman dâvasının baş düşmanı, baş suikastçı, baş haini bir alçaksın, «alçak» sıfatına yükseklik verecek kadar alçaksın; ve bu dâvaya karşı küfür ve delâlet safının serdümenisin!

İrtica yalanını sen uydurursun, Konyalı müslümanları sen iftira çamuruna bularsın, inanmadığın putların prestij kal'ası içinde, sen, aziz Türk vatanını ve gençliğini kısım kısım böler ve birbirinin gözünü oymağa memur edersin! Ceddin Sabatay Sevi, onun ceddi İbni Sebe, onun da ceddi Yuda'nın ve ürettikleri nesillerin tek gayesi, galiba senin gibi bir redaet, şenaat, hile, münafıklık, bozgunculuk, suikastçılık, hiyanet, ihanet ve namussuzluk rekoruna erişmekmiş... Bastanbaşa tarihi Yahudilik hiyanetinin vücud hikmeti sen, senin vücud hikmetin de onlardır. Bu rolünü pek iyi bildiğimiz için, bize karşı bugüne kadar el altından tertiplediğin bazı ithamlar muvacehesinde seni zuhura mecbur edelim diye en ağır hakaretleri savurduk ama sen tahammül ettin! Uykunu, ne boynuzların, ne alnında ziftle yazılı senî sıfatların bozabildi. Aldırmadın ve plânlı habasetini icrada devam ettin, nihavet meslek ve fikrî mükellefiyetin bana yüklediği ve kanunun tanıdığı bir vazife icabiyle ayak attığım bir yeri, o yer benim değil de ben o yerin mevzuu imişim gibi alcakca ve sahtekârca istismar etmek işini sen deruhte ettin!

Halbuki sen, bizzat bir Dönmenin bana dediği gibi «Başı hiç bir vincin kaldıramıyacağı kadar boynuzla dolu» meshur ve müseccel bir deyyussun! Deyyusluk vesikalarına Elhamra sinemasının locaları, Büyükada Yat Kulübünün bilcümle anteshane ve yatakhaneleri, bütün Bâbıâli eshas-ı âdiye ve âliyesi ve dünya âlem sahittir. Masum müslüman ve necip Türkler, senin gibi fiilî ve zatî deyyustan gelen tertibin, benim için ancak seref ve ahlâk şahadetnamesi olduğunu bilselerdi, bir zafer alayı tertip ederler, beni alayın başına geçirirler, ihlâs ve ahlâkıma bundan büyük heyyine istemezlerdi. Halbuki sen onları, benden çözmek, tesir ve telkin cemberinden kaçırmak, böylece islâmî hareketi çürütmek istiyorsun! Öyleyse bütün hüviyet ve mahiyetinle anacık tanınmaya razı ol ve bu teşhirden sonra kenef ruhunda zerre miktarı hayâsızlık varsa bir fare zehiri içerek intihar et!. Deyyus!!!

Necip Fazıl KISAKÜREK

Hadiselerin

(Başı S. 5 de)

cakları ve hususî muameleye tâbi tutulacakları bildiriliyor. Nitekim pek kısa bir zaman sonra Baş Komiser Alişan, Albayı ve Necip Fazıl'ı sokağa çıkararak, memur refakatinde Taksim merkezine gitmelerini, orada İkinci Şube Müdürü Nihatla görüşerek vaziyetlerini hal edebileceklerini söylüyor. Albay ve Necip Fazıl, bir taksi içinde, yanlarında iki sivil memur, Taksim merkezine gelmişler, orada hususî bir yerde bulundurularak, İkinci Şube Müdürünü beklemeğe memur edilmişlerdir. Biraz sonra kumar sanıkları, Polis kamyonuna doldurulmuş olarak merkeze boşaltılmıştır. Sanıklar ayrı bir odaya tıkılmış, Albayla Necip Fazıl ise Şube Müdürünü görmek üzere ortada bırakılmıştır. Şube Müdürü gelmiş, Evvelâ Albayı kabul etmiş, biraz sonra Albay büsbütün ortadan kaybolarak bir daha zuhur etmemiş, ismini ve cismini ortadan sildirmeği bilmiş ve ne polis tahkikatı, ne de Adalet huzurunda boy gösterenlerin kadrosu içinde bulunmamış, bulundurulmamıştır.

Necip Fazılı kabul eden İkinci Şube Müdürü Nihat, kendisine şu mukabelede bulunmustur:

«— Sözlerinize tamamen inanıyorum!. Fakat istisnaî muamele yapamam! Siz de aşağı inip ifadenizi verin! İfadeden sonra sizi tekrar görür ne yapabileceğimi haber veririm!»

Bunun üzerine Necip Fazıl, sırra kadem bastırılan Albaydan sonra, kumar sanıklarının arasına katıştırılmış ve ifadesi alınmak üzere bekletilmeğe başlanmıştır. Zavallı Necip Fazıl; hâlâ (komplo) dan ve yalnız kendi şahsiyeti etrafında döndürülen tertibattan şüphe etmemekte, bütün bu olanları mâsum bir tesadüf sanmaktadır Ancak «Tekrar görüşürüz!» diyen İkinci Şube Müdürünün Taksim merkezinden ânî kayboluşu, bir daha uğramayışı ve her soruşunda «şimdi gelecek!» diye cevap alması üzerinedir ki, Necip Fazıl'ın içine ilk şüphe kurdu düşmüştür. Vaziyet açıktır: Başta kendisine ismi ve sıfatiyle mütenasip küçük bir hayret ve hürmet numarası yapıldıktan sonra, Necip Fazıl, tedrici bir (formalite) ve usul bahanesi-

SEFİL!

Vatan gazetesinde, hakkımdaki Mason, Yahudi ve C.H.P. tertibinin ilk haber verildiği en sadık neşriyat merkezi sıfatiyle, sabaha karşı sahife değiştirmek, mürettipleri uyandırmak ve yeniden kalıp döktürmek tarzında ilk namussuzca yazıyı bizzat kaleme alan, Cavit Yamaç isimli yazı işleri Müdürü, geçenlerde Bulgaristan yoluyla Rusyaya kaçan Ziya Yamaç'ın kardeşidir; sapına kadar komünisttir; ve 1943 yılında karısiyle beraber sokakta kaldığı ve henüz cins ve cibilletinin tarafımdan malûm bulunmadığı devirde, Erenköyündeki boş sayfiye evimin anahtarını kendisine teslim ettiğim, sokakta kalmaktan kurtardığım, harimime almaya razı olduğum bir sefil'dir. Dönmelikle komünistliğin böylece el ele vererek pişirdikleri tertip, isnat ve iftira yemeğinin ahçı çıraklarından biri olarak kendisini takdim ederim.

Necip Fazıl KISAKÜREK

200

Muhasebesi

le öbürlerinin tâbi olduğu muameleye terk edilmiş; böylece hiçbir şeyden şüphelenmemesi temin olunarak, her şeyin, hattâ kumar sanıklarının bile kendi yüzünden ve (figüran) şeklinde takip olunduğu hakikati peçelemek istenmiştir.

Halbuki Necip Fazıl şöyle haykırabilirdi:

«— Efendiler, beni ne hakla polis merkezinde tutuyorsunuz? Evvelâ hiç bir oyun faaliyeti tesbit etmemiş olduğunuz bir muhitte, ben, her hal ve sıfatımın bağırdığı gibi bir kenarda, gazeteci hak ve salâhiyetiyle bulunuyordum! Bırakınız gideyim!» Fakat böyle bir aksülâmele mani olmak için her şey yapılmış, Necip Fazıla her ân bu hakkının kabul edileceği hissi verilmiş, gitgide işi gevşetmek ve birdenbire onu sanıklar arasında bırakmak suretiyle de maksat gizli gizli temin olunmuştur.

Saat gecenin dördüdür. Hâlâ Taksim merkezinde Necip Fazıl, kendisiyle görüşeceğini vaad eden Nihad'ı beklemektedir. Nihayet merkez âmirine müracaat ederek Emniyet Müdürlüğüne bir memur refakatinde sevkini rica etmiş ve esasen sanıklar oraya sevkedileceği için bu ricasında muvaffak olmuş, Emniyet Müdürlüğüne gelmiş ve orada, o gece nöbetçi bulunan Nihat'ı yatağında bulmuş ve görüşmüştür:

Çare yoktur! Nihat, kendisini, âmirlerinin emri olmaksızın serbest bırakamaz! İsterse kendisine yatağını takdim edebilir ve sabahleyin erkenden Emniyet Müdüriyle temasını temine söz verir! Hâdisenin, matbuat tarafından haber alınmasına ve yalan yanlış tefsirler yapılmasına asla imkân mevcut değildir! Sabaha karşı olan şeyleri nereden haber alabilirler? Basına malûmat, ancak Emniyet Müdürünün emriyle ve istihbarat marifetiyle verilir! Binaenaleyh Necip Fazıl, İkinci Şube Müdür Muavinlerinin odasında istirahat ve erkenden Emniyet Müdürünü görerek vaziyeti halleder! Herhangi bir merak ve endişe lüzumsuzdur!

Hâlâ ve hâlâ tertibi tam anlıyamamış bulunan Necip Fazıl, kendisine gösterilen Müdür Muavini odasına çekilmiş, bütün emeli sabahleyin Emniyet Müdürünü görmekten ve gazetelere düşman üslûbu kalpazan haberlerin aksetmesine mâni olmaktan ibaret olarak, burada, hayale ve kaleme sığmaz iztıraplarla sabahı beklemiştir. Bu bekleyiş esnasında resmi kıyafetli bir memurun bir iskemlede otararak, kendisine arkadaşlık etmeğe memur edildiğini kayda bilmem lüzum var mı?

Saat altı... Bütün gazeteler Necip Fazıl'ın önünde... Hiç birinde hiç bir kayıt yok... Fakat (Vatan) isimli paçavra... İşte o zaman Necip Fazıl'ın başına dünya yıkılmış ve tertip bütün çıplaklığiyle karşısında canlanmıştır. Haber yalandır, kalpazancadır, namussuzcadır! kimse onu kumar basında, suç üstü yakalamış değildir. Hattâ müseccel kumarbazlardan bile suç üstü tutmuş olan yoktur. Böyle bir haberi, bu paçavraya, polis kadrosundan başka kim vermiş olabilir? Polisin kadrosunda, gazeteci veya her hangi bir yabancı yoktu! Hem de başka gazetelerin seçilmiyerek bilhassa Vatan

(Devamı Sa. 12 de)

REZİL!

Ezeli düşmanımız Cumhuriyet gazetesi, Mason, Yahudi ve C.H.P. tertibinin peşin müttefiki vatansız (Vatan) gazetesinin ilk günde nail olduğu şeref ve kıymeti (!) kazanamayınca, bir gün sonra, bando muzikanın arkasından koşan sümüklü bir mahalle çocuğu vaziyetinde, aynı isnat ve üslûbu, âciz ve acemî tavırlarla benimsemekten başka bir şey yapamadı. Sonra, bununla iktifa etmiyerek ve iktifa etmiş görünmeğe razı olmayarak, artık isnat av'avelerinin susmaya başladığı pazar günkü sayısında, İzzet Mühürdaroğlunun yazısını benim başmakalem gibi göstermek sahtekârlığına kadar düştü. Beni, Başbakan Adnan Menderes'e hulûs çakmak ihtiyacında göstermeğe, Duglâs bıyıklı, züppe ve çapkın bir kumarbaz mürşid olarak takdim etmeğe, böylece isnatçılar arasında baş mevkii kazanmağa can attı.

İş Bankasında evvelâ muhasebeci sonra müfettiş sıfatiyle bulunduğum zamanlar, bir içki gecesinin sonunda C.H.P. rejiminden kopardığı bahşişle matbaasının borcunu sildiren (Borcunun silinmesi emri bizzat elimden geçmiştir), Türk kızlarını çırılçıplak Avrupa Avrat pazarlarında teşhir etmek esnaflığını tesis eden, Nazizma rejimine Türk vatanını para mukabilinde satan, bir sürü askeri suiistimallerin kahramanı ve daha nice marifetin sahibi bulunan bir sözde kalem adamından müdevver Cumhuriyet matbaa ve müessesesi, şimdi, babalarına tam lâyık iki veledin elindedir. Veledlerden küçüğü, delinin bile korktuğu sarhoş haysiyetiyle geceli gündüzlü etrafına alkol buharı neşreder ve bu buharın teşvik ve davet ettiği her fiili irtikâp ederken, büyüğü, yanında karısı, otomobiliyle Maslâk yolunda, bir erkeğin derhal intihar etmesi gereken, cihanın en korkunç tecavüzüne maruz kalmış ve kulağı bile terlemeksizin kemal-i şeref ve saadetle hayat sürmekte devam etmiş bir rezildir. Daha fazla bir izaha değer mi?

Necip Fazıl KISAKÜREK

TELLAL!

Bazı gazeteler, kumarbazlar arasında yakalanmış bir kadın tellâlının adını ismimle beraber geçirmek suretiyle, benim, kumardan başka ayrıca kadın tellâllarıyla düşüp kalktığımı, yani kadın peşinde gezdiğimi imaya kadar vardılar. Bunlara verilecek cevap basittir:

«— Bizzat siz, işinde ve mesleğinde apaçık bir kadın tellâlının nefretle yüzüne tüküreceği mâna ve madde pezevenginin tâ kendisisiniz! Fakat tellâllığını yaptığınız menfaatleri koynuna almaya ve onlara gereken muameleyi yapmağa tenezzül edecek kimse yoktur bizim aramızda! Kadın tellâllarına bile parmak ısırtan ve kâinat kuruldu kurulalı hiçbir namussuz tarafından erişilemeyen namusunuzla iftihar edebilirsiniz!»

Necip Fazıl KISAKÜREK

DÖNMELİĞİN ROMANI

Yazan: Prof. Ş. Ü.

— 5 —

Bundan sonra sahte Mesih yalancı dâvasında kendisini zafere eriştiren başlıca müessir olarak, yeni bir izdivaç macerasına atılır. Sabatay'ın Mesih'lik macerasının ve Yahudi seciyesinin en mahrem çizgilerini gösteren bu izdivaç macerası, son derece alâkaya şayandır.

Sabatay, Kudüs ile Kahire arasında gidip gelirken, farkında olmaksızın, hâdiselerin kendisine hazırladığı harikulâde bir fırsatla karşılaşmak fırsatını kazanıyordu.

O sıralarda Toskana'nın Livurna şehrinden Kahireye kadar müthiş bir haber dalgalanmıştı:

Livurna şehrinde, genç, çok güzel ve hafifmeşrep bir Yahudi kızı şöyle bir iddia sahibidir:

— Ben Yahudilerin kurtarıcısı Mesih ile evleneceğim! Buna memurum! Bu vazifeyi bana gaipten emrettiler! Kurtarıcının zevcesi olacağım!

Sabatay için, kendisini, kendi kendisine tasdik eden, kendi kendisine doğan ve gelen böyle bir iddiayı gerçekleştirmekten daha büyük bir fırsat olabilir miydi? Bu kızın kocası olacak ve karşısına getirilip takdim edilen Mesih'lik teşhisinin çerçevesi içine girip yerleşiverecekti. Zaten bütün gayreti de bunun için değil miydi? İşte şimdi hâdiseler, emelini kendi kendisine hazırlıyordu.

Bu Yahudi kızının ismi Sârâ... Kız, on yaşlarındayken anasını ve babasını Polonyadaki bir karışıklık sırasında kaybetmiştir. Bunun üzerine Hıristiyanlar tarafından himaye edilerek bir manastıra verilmiş, genç kızlık çağına kadar, Katolik himaye ve ölçüleri altında yetiştirilmiştir. (Mistik) ve (İsterik) bir mizaca sahiptir.

Bu kız, günün birinde, manastırdan kaçıp civardaki Yahudi mezarlığında gizleniyor. Bir cenaze münasebetile mezarlığa gelen Yahudiler, orada, sırtında yalnız dar ve beyaz bir gömlek, fevkalâde güzel bir kızın dolaşmakta olduğunu görüyorlar. Hayret ve dehşetle bakışıyorlar. Kıza, kim olduğunu, mezarlıkta böyle ne aradığını soruyorlar. Cevap veriyor:

— Ben Yahudiyim! Polonyalıyım! (Nayir) isimli bir hahamın kızıyım. Babamı öldürdüler. Hıristiyanlar tarafından kaçırıldım ve manastıra kapatıldım. Geceleyin babamın ruhu gelerek beni manastırdan kaçırdı ve buraya getirdi!

Ve yarı deli Sârâ, babasının, kendisini zorla manastırdan kaçırarak mezarlığa getirdiğini isbat etmek için, gömleğini paralıyor, göğsünü açıyor, çırçıplak hale geliyor; ve hayretle açılan gözlere, vücudundaki bazı tırnak izlerini gösteriyor.

Yahudiler, bu serseri ve marazi kızın yalanlarına kandılar, onu yanlarına alıp Yahudi cemaati adına himaye etmeğe başladılar. Bir müddet sonra da, Sârâ'yı, Amsterdam şehrinde bulunduğunu öğrendikleri kardeşi Samuel'in yanına gönderdiler.

Sârâ, hem bu şehirde, hem de sonradan gittiği Frankfurt ve Livurna şehirlerinde gayet esrarlı ve hafifmeşrep bir hayat sürdü. Zeki ve güzel olduğu için, etrafında, kalabalık bir hayranlar zümresi toplamakta acze düşmedi. Sârâ, bulunduğu her yerde, bâtıl dinî hislerle karışık bir şehvet ve fuhuş âlemi kurmakta mahirdi.

Bu aralık, genç serseri Sabatay Sevi'nin iddia ve macerası Sârâ'nın kulağına ulaştı. İşte tam istediği, yolunu gözlediği adam!.. Sabatay Sevi'nin vâdettiği istikbâl ve arzettiği tip, mariz ve muhteris Yahudi kızının gözlerini kamaştırdı. Hemen ruhunda şu hırs çöreklendi: Genç Yahudi Meşihinin karısı olmak... Derhal kararını verdi. Enayileri aldatmak, Sabatay'ı da uzaktan teyid ve hattâ cezbetmek için, gaipten aldığı haber ve emir yalanını uydurdu.

Gûya rüyada kendisine bir nur görünmüştü. Bu nur, 1666 da meydana çıkacak olan Sabatay Sevi'den bahsetmiş ve şöyle demişti:

«— Sen de Allah tarafından ona son namzetsin! Git Sabatay'ı bul ve onunla evlen! Mesih'in karısı ol!»

Efsaneleri daima ve her devirde radyo mevceleri halinde yayan ve her tarafa ulaştıran insan mizacı, bu masalı, bütün Akdeniz kıyılarına yaydı. Ve korkunç masal, kendisi için uydurulmuş bulunan Sabatay Sevi'nin kulağını bulmakta gecikmedi. Ve derhal haris adamın zevk ve emelini kamçıladı. Sabatay hemen kavramıştı ki, Sârâ tam da onun istediği gibi bir tiptir ve arayıp da bulamadığı bir hazinedir. Zekî, marazî, hayalî, kolayca inanır ve inandırır ve kendi kendisini her bakımdan kuvvetlendirir mükemmel bir âlet...

Sabatay, muhteris kızı teyit etmek üzere, gerilerden, aynı emir ve haberi kendisi de aldığı ve Polonyalı kızla evlenmeye davet edildiği haberini yaydı. Artık iki Mecnun mizaç, karşılıklı olarak, uzun bir mesafenin birer ucundan, gaip olarak birbirini gerçekleştiriyordu. Böylece ikisi de, sanki daha evvel görüşmüş, anlaşmış ve herşeyi kararlaştırmış gibi, muhitlerine, birbirinin halini mucize çapında gösteren bir harikulâdelik ifadesi yayıyorlardı. Ayrı ayrı iddialariyle daima gözlere indi, farazi, hayali ve sahtekâr görünmeleri mümkün olan bu iki tip, böylece birbirini, birbirinden uzakta, birbirini henüz görmemiş ve tanımamış olmanın mazereti altında kendilerine mütekabil bir mucize tesiri elde ediyorlardı.

Bu harikulâde nazik noktada, büyük mânevi hâdiselere bile ticari bir istismar mahiyeti vermekte usta olan Yahudilik seciyesinin en mahrem çizgisini buluyoruz.

Sabatay, adamlarından birini, o zaman 22 yaşlarında bulunan güzel Sârâ'yı alıp getirmek üzere Livurna şehrine gönderdi. Sârâ ihtişamla Kahireye geldi ve orada Sabatay Sevi ve gönüllüleri tarafından hararetle karşılandı. İki yalancı ilâhî namzedin evlenmeleri, Mısırın meşhur altın babası sarraf (Rafael Jozef)in evinde tamamlandı. Bu evde muazzam merasimle evlendiler ve gerdeğe girdiler. İlâhî namzetlerin birlesmelerini kendi evinde temin edebildiği için, Yahudi sarraf, kanat takıp göklere uçacak kadar memnun ve mes'ut bulunuyordu.

202

Hakikî Gençliğin Son Beyannamesi

Son zamanlarda memlekette irtica var diye Kızıllar, Masonlar Dönmeler ve İnkılâp yobazlarının kasıtlı ve maksatlı olarak yaygaralar kopardıklarını ve efkârı umumiyeyi bulandırarak ortalıkta bir tedhiş havası yaratmıya çalıştıklarını görüyoruz.

Milliyetçi ve mukaddesatçı mefhumları şuurlaştırarak Türk Gençliğini bir kül halinde etrafında toplamak gayesini güden teşkilâtımız, aşağıdaki hususları açıklamak zaruretini hisseder:

1 — Diktatörlük rejimlerinde fikir ve vicdan hürriyetlerine karşı müsamahasızlık müşahade edilir. Millet denilen büyük kütlenin kıymet hükümlerinden ziyade. iktidarda bulunanların arzuları esastır. Halk, efendilerine tabidir; sözde seçim vardır; şefler ilâhlaştırılmışlardır. İnsanın bütün mânevî kıymetlerini imha ederek; yerine insanı yok eden, hayvanlaştıran kin, zulüm ve korku geçmiştir. Böyle bir ucubeyi, nereden gelirse gelsin reddederiz.

2 — 1946 da çok partili bir devre girdik. Millet kendi kendisinin hâkimi oldu. 16 ncı asırdanberi Avrupa medeniyetinin temeli olan, serbest düşünme ve konuşma ve en iyi yolu aklın ışığı altında bulma prensibi medenî ve demokrat milletlerce benimsendi. Demokrasi rejiminin 14 Mayıs 1950 de kabulü ve tatbikinden sonra muhtelif fikir zümrelerinin teşekkülü ile milli menfaat prensibini tahakkuk ettirme yoluna koyulduk. Bir fikri temsil eden teşekküller, kendi kanaatlerini yumrukla, gürültü ve yaygarayla topluluğa kabul ettiremezler. Eğer böyle bir yolda yürürlerse, onları Milli Birliği bozan hain bir teşekkül olarak adlandırırız.

3 — Karşı taraf niçin gürültü yapıyor? Niçin yaygara var? Türk Milletinin kendi mukaddesatını müdafaa etmesi niçin istenilmiyor?!.. Bu milletin kendi mukadderatına hâkim olmasına kim mâni olabilir ve bu hareket hangi saikle meydana getiriliyor?

Tekrar edelim: Artık Demokrasi rejimine girmiş bulunuyoruz.

4 — 3 Mayıs 1944 te vatan ve mukaddesat cephesinin şahlanışını temsil eden Türkçüleri, vatan haini diye vasıflandıranlar, bugün de irtica yaygarasiyle ezmek istiyorlar. Eğer bir memlekette tek fikrin baskısı ile irticanın önüne geçilebilir sanılıyorsa, 27 sene tatbik edilen bir diktatör rejim neticesinde, bugün iddia ettikleri vaziyetin bulunmaması lâzım gelirdi. Mahut 27 senenin zihniyetine bağlanmak irtica değil de, bağlanmamak mı irtica sayılıyor? Eğer bu böyle ise Demokrasi rejimini niçin kabul ettik? Bir milletin içtimai hayatında müsbet bir rol oynadığını kimsenin inkâr edemiyeceği dine bağlılık mürtecilik midir?

5 — Ortaya atılan fikir ve sözleri dinlemeye tahammül edemiyenler mürteci ve yobazdırlar. Demokrasi rejimlerinde söz ve yazı hürriyeti vardır. İrtica yaygaralarını koparanların gayesi: Tek zihniyeti ihya etmek, bir milletin mukaddesatını yıkmak, kardeşleri birbirlerine düşürerek Milli Birliği parçalamaktır.

6 — Allah'a - Millete - Vatana koşan serdengeçti gençlerin meydana getirdiği ve milliyetçi cephenin ateş hattı olan Türk Genclik Teşkilâtı'na karşı yönetilen iftira ve hücumların sahiplerini belirtirken şunu hatırlatmak isteriz ki: Milliyetçi Türk Gençliği, Türk Milletinin düşmanlarına karşı daima uyanık davranacak ve milli mukaddesat etrafında bir bütün olarak daima görülecektir.

7 — Anadolu ruhunun kaynaştığı Konyalılara karşı çirkin ve çirkefçe yapılan iftiraları erkekçe reddeden teşkilâtımız Genel Başkanı M. Kubilây İmer'e küfür ve hakaret ederek taarruz ve tehdide yeltenenler, şunu unutmasınlar ki, bu memleket gençliğinin asıl vazifesi: Türk Yurdunun manda altına alınmasını ve Nazım Hikmet gibi bir mikrobu müdafaa edenleri takdis etmek değil, haddini bildirmektir.

8 — «Şimdiye kadar baskı altında bulunan dinimizi baskıdan kurtardık. Türkiye bir müslüman memleketidir ve müslüman kalacaktır! Müslümanlığın bütün icapları yerine getirilecektir» diyen Türkiye Cumhuriyetinin 30 senelik hayatında gördüğü yegâne vatansever, milliyetçi ve müslüman Başbakanı Adnan Menderes'in sözlerini aynen tasvib eder, milliyetçi Türk Gençliğini esas vazifesine dâvet ederiz. Tanrı Türkü korusun.

TÜRK GENÇLİK TEŞKİLÂTI
GENEL MERKEZİ

Büyük Doğu

Efsane çapında iftira

Aşağıdaki telgraf geçen salı sabahı Büyük Doğu Cemiyeti Umumi Merkezi tarafından Kütahya Şubesine çekilmiştir. (Vatan) isimli, hiçbir şenaat tabirinin kendisini vasıflandıramıyacağı irin ve ufunet çerçevesinde çıkan bir yazı üzerine mahalline çekilmiş bu telgraf bahsinde, «Büyük Doğu» mecmuasından ayrı bir hüviyet olan Cemiyet ilk olarak kanun yollarına müracaat edeceği ve son iş olarak da ne yapacağını göstereceği için bahis mevzuu noktayı Mecmua adına ayrıca ele almaya şimdilik lüzum görmüyoruz.

Büyük Doğu Cemiyeti Kütahya Şubesi

Bugünkü Vatan gazetesinde Necip Fazıl'ın şubenizden her ay 500 lira temin ettiği, bunları kumarda ezdiği, Kütahyayı ziyaretinde sizden para topladığı, sizin son iftiraya inanın itimadınızı kaybettiğiniz vesaire hakkında alçaklık ve yalancılıkta hudutsuz bir yazı çıkmıştır. Bilâkis Kütahya şubesinin bugüne kadar cemiyet merkezine on para göndermediği, vazifelerinden hiç birini yapamadığı, kimseden bir kuruş tahsil edemediği, Necip Fazıl'a verilmiş hiçbir paranın bahis mevzu olmadığı hakikatini resmen cemiyet adına bu gazeteye bildirerek hâdisenin efsane çapında bir iftira olduğunu tesbit ediniz, oradaki muhabiri ve bağlı olduğu gazeteleri dâva ediniz, gereken bütün vazifeleri yerine getiriniz ve neticeyi telleyiniz!

Umumi Reislik

30 Mart 1951, Sayı 54

MİLLÎ KÜTÜPHANE ANKARA
203

TOPYEKÛN

Yahudi, Dönme, Mason, Komünist, C. H. Partisi, tek kelimeyle «Millet-i Vâhide» olan küfrün tertipleğiği son komploda namussuzluklarını mükemmelen ve müreffehen ibraz ve isbat buyurmuş olan kalpazanlardan (Ulus), (Hürriyet), (Yeni İstanbul), (Son Telgraf), (Gece Postası), (Akşam)a verilecek toptan cevap şudur:

«— Hepinizi birden hâkim huzuruna çıkarıp, neşrettiğiniz yalan haber (kimse beni kumarda basmış ve görmüş değildir) ve namussuzca tefsir yüzünden tek celsede kodese attırabilirdik. Fakat kodesin de bir şerefi olduğu, hırsız ve yan kesicilerle beraber kodeste hak ve hakikat dâvacılarının da bir yeri bulunduğu için uzun muhasebe ve murakabelerden sonra bundan vazgeçtik ve sizi umumi vicdan önünde, olanca mahiyetinizle tarihin henüz kaydetmediği bir mikyasta teşhir ve terzil etmeyi tercih ettik.

Bir zamanlar Şengül hamamının şenaat sermayesi müseccel bir erkek orospunun, şimdi de ruhen fuhşun her nev'inden beter bir küfür fahişeliği arzeden seksenlik bir Allah ve Peygamber düşmanının idare ettiği C.H.P. kâr hanesi (Ulus) ceridesi hakkında kıymet hükmü koymaya lüzum var mıdır?

Yahudilerin koruduğu, geliştirdiği ve piyasaya hâkim kıldığı (Hürriyet) sahibine, bir zamanlar, bilâhere meb'us olmuş bir doktora kaçan karısı yüzünden taşıdığı lekeyi hangi okyanuslara yıkatıp sildiğini sorabilir miyiz?

Yunanlılarla mubadele devrinde Yunan Kralına «Ben Türk ve Müslüman değilim, dönmeyim, biz hakikatte başka ve gizli bir dine sahibiz, beni Türklerle mubadeleye tabi tutmayınız!» diye istida veren, fakat istidası redolunup mubadeleye tabi tutulan M. Nerminin baş yazarlık ettiği ve (Staviski)ye taş çıkartıcı, milyoner silâh kaçakçısı ve pamuk ihtikârcısı Habib Edibin sahibi bulunduğu (Yeni İstanbul) hakkında daha fazla bir şey bilmek istermisiniz?

(Son Telgraf) ve (Gece Postası) nın C.H.P. li sahibi, bütün Ankara caddesinde bayağılığı, hiçliği, cahilliği, sonradan görmeliği ve seciyesinin düskünlüğü ile tanınmış, 1946 seçimlerinde «Meb'us seçilmiyecek olursam ben de yeni bir parti kurarım!» sözü ile si-

(Baştarafı Sa. 9 da)

iftiracısı (Vatan)ın seçilmiş olması? Demek ki, Mason, Dönme, Yahudi ve C.H.P. muhitlerinin, hâkim bulundukları küçük idare kademeleri marifetiyle kurulmuş bir pusu, böyle bir pusunun en evvel malûmat lûtuf edeceği (Vatan) gazetesinin vatansızlık seciyesi bakımından artık muhakkaktır.

Necip Fazıl gazeteleri aldığı gibi Şube Müdürü Nihadın kapısını çalarak kendisini uyandırmış ve nükteyi bu emir kulunun gözü önüne sermiştir. Cevap:

«— Hayretler içindeyim! Böyle bir haberi böyle bir tarzda bu gazeteye acaba kim vermiş olabilir???»

Artık Emniyet müdürünü görmek, 33 cü dereceden bir Mason olan Valiye haber vermek gibi her tedbirden vazgeçen ve başına getirdikleri be'âvi olduğu gibi yüklenmeğe kâr veren Necip Fazıl, kendisini ilâhî kadere teslim etmiştir.

★ **DELİLLER**

Başlangıçta tertip şüphesini vermemek için cali bir hürmet şeklinde tecelli eden polis muamelesi, sabahleyin birdenbire değişmiş ve her şey yerini canhıraş bir kabalığa terketmeğe başlamıştır. Sabahın dokuzudur. Bir memur Necip Fazıl'ın yanına gelerek onu bir muamele için başka bir odaya dâvet eder. Memurun arkasında koridora çıkan Necip Fazıl, koridorun fotoğrafçılar tarafından doldurulduğunu ve bir ihtilâl reisinin resmi alınıyormuş gibi telâşlı resimler çekildiğini görür. Tebessüm eder ve katlanır. Belki de resmi memur, resmi muameleyi asıl resmin alınması için bahane etmiştir. Emniyet Müdürü her sabah en erken saatte geldiği Müdüriyette yoktur! Vilâyettedir, işi vardır! Bu da, temastan çekinme delilinden başka nedir? Fakat Müdür Muavinleri Ne

(Devamı Sa. 16 da)

yasî namusunu belirtmiş bir bedbahttır; (Gece Postası) nı da gazeteciler arasında maruf bir (eroin) müptelâsına idare ettirmektedir. Bir zamanlar (1939-43) bütün başmakalelerinin mevzuunu ve siyasî fikirlerini, ayda 150 lira vererek çalıştırdığı ve galiba bu sayede hayli yüksek satışlar temin ettiği benden alır ve utanmadan bu hale razı olurdu.

Akşam gazetesine gelince: Dönmelerin, Komünistlerin ve köksüzlerin yatağı olan bu gazete sahibi hakkında malik bulunduğum vesika, bir insanı intihardan sonra da temizliyemiyecek kadar ağırdır. C.H.P. devrinde Genel Kurmayın bir bahriye zabitine yazdığı ihtar tezkeresinin şumulünü bugün şahsen, hattâ Hariciye Vekilliği etmiş olması bakımından devlet namusuna teallûk ettirmiş olan bu zata sadece dikkat göstermesini tavsiye eder ve gık diyecek olursa derhal herşeyi göze almış bir insan sıfatiyle hayallere sığmaz hakikatleri ortaya dökeceğimi bildiririm.

Ve kıys alel bevaki... KISAKÜREK

204

Gönüldaş !

BAŞIMIZA gelen son hâdise üzerine, yazılmış ve dizilmiş bulunan ve misilsiz bir mikyasta nefs muhasebemizi temsil eden «Beyanname»mizi, Allah izin verirse gelecek sayımızda devam edilmek üzere ileriye talik mecburiyetinde bulunuyoruz. Bugünkü şartlar içinde, cemiyetimize ait âleni sırları ve iç istırapları ortaya dökmenin imkânı kalmamıştır. Bu imkân yeniden teessüs eder etmez vazife derhal yerine getirilecektir. Mecburiyeti anlıyorsun!

Şimdi herşey, son «Komplo» karşısında, senin, cemiyetine ve Umumî Reisine karşı alacağın tavrı tesbit etmeğe kalıyor.

Hâdisenin ruhu şudur:

Kimse Necip Fazıl'ı şahsi ahlâkı yüzünden takip etmemiş, takip zahmetine katlanmamış, sadece onun, mukaddes dâvayı artık şaka götürmez bir mikyasa çıkarmış olduğunu görmekten gelen bir hınçla şahsen şerefsiz kılınması ve bu suretle hareketin sukut ve iflâs ettirilmesi tâbiyesi kullanılmıştır. Bu tâbiye etrafında da, tafsilâtını okuduğun tuzak kurulmuş ve doğrusu muvaffakiyetle işletilmiştir. Bu tuzağın yakalamak istediği kurban, bir taraftan Necip Fazıl iken, bir taraftan da sensin! Memleketimizde insanların ne ucuz isnatlar ve ne kolay demogocya oyunlariyle çürütüldüğünü bilenler sırf senin şahsına ve sendeki aksülâmel tahminine göre yaptıkları hesap neticesinde, artık senin hiç sorup soruşturmaya, düşünüp araştırmaya lüzum görmeden, bu davayı Büyük Doğu Cemiyetiyle gerçekleştirmekten vazgeçeceğine, ya ibretle başını alıp gideceğine, kendi kendini tasfiye edeceğine, yahut da Necip Fazıl'ı tasfiye çarelerini düşüneceğine, yani her şekilde Büyük Doğu manzumesini çiğneyip bozacağına kanidirler.

Bunu temin için her kalpazanlık ve namussuzluğa. tenezzül eden seciyeleri, Necip Fazıl'ın Cemiyet parasından, kumarda on veya otuz bin lira kaybettiğini yazacak kadar sukût etmeğe razı olmuştur.

O halde derhal ifşa ve itiraf etmenin günü gelmiştir ki, Cemiyet kasasında on para yoktur; ve Cemiyet hesap ve masrafları, Necip Fazıl'ın şahsî kesesine birkaç bin lira borçludur. Yani Necip Fazıl'ın kurduğu cemiyet, onun, kellesini bile meydana attığı bir dâvada üstelik çoluk çocuğunun rızkına da göz dikmiş, onların bile haklarından kestirerek Mecmuanın bütün gelirini yutmakta devam etmiştir. Bu nokta Cemiyetimiz hesabına en açıklı, ve elemli bir mevzudur ve tafsilâtının yeri burası değil «Beyanname»mizdir. Fakat erzel ve esfel, Allah ve Peygamber düşmanları, tıpkı Ağa Han gibi, Necip Fazıl'ı, kendisini müslümanlara altınla tarttıran, her ay binlerce lira vergi ve haraç tarhettiren bir cer ustası şeklinde hayal etmekten bıkmamış ve onun tesirini bu kadar büyük ve derin farzetmekten hiçbir an vazgeçmemiştir. Kendi tevcihlerince, şeytani bir tarz ve mikyasta olsa da, Necip Fazıl etrafında bu kadar titiz ve bağlı bir fedakârlık halkası kurulmuş bulunduğunu tahmin eden küfür ve dalâlet şubeleri, bu tasavvuru ile, bizde henüz mevcut olmayan bir kuvvet ve kıymete yer vermiş olmuyor mu? Vazife hissemizdeki noksanlığı ve zaafımızı bile en ileri prensip ve kuvvet diye kabul eden küfrün gözünü kör ettiği için Allaha hamdedelim!

Şimdi ne olacaktır?.

Eğer Necip Fazıl gerçekten suçsuz ve masum ise, gerçekten bir «Komplo»ya kurban edilmek istenmiş bir dâva sahibi bulunuyorsa, o halde onun temizliği ve ehliyeti, bu vak'anın olmuş haliyle, hiç olmamış haline nisbeten daha fazla kuvvetlenmiş bulunmak icap etmez mi? Küfür canibinden gelecek harikâlara bile «İstidraç» ismini koyan ve «Kerâmet» teşhisini yasak eden Şeriat, küfür yönünden geldiği için doğru bile olsa inanılmaması ve «İstidraç» diyip geçilmesi icap eden bir mevzuda, hem de bu kadar enayice ve acemice bel li edilmiş sahte bir tertibe kıymet ve ehemmiyet vermek idraksizliğini herhangi bir müslümanda af ve tecviz edecek midir? Yoksa, bilâkis daha fazla bağlanmak icap eden bir vaziyette bağları gevşetenleri en büyük günâh ve suçla mı anacaktır?.

Bu naziklerin naziği suali, ilâhi nur ile bakması gereken mümin vicdanına havale ediyor; ve sadece senin daha fazla bağlandığını görmekle bu gibi suikastlardan vaz geçecek olan küfür ve dalâlet şubelerine hayat ve muvaffakiyet şansı vermeden, önümüzdeki Ramazan ayının başında, yani iki ay sonra kurulacak olan Büyük Divandaki büyük muhasebe ve murakabe gününe sabır ve emniyetle ulaşmanı dileyoruz.

Herhangi bir hastalık, vücudu ya devirir yahut büsbütün sağlamlaştırır. Herhangi bir darbenin yıkamadığı duvar büsbütün pekleşir. Şimdi sen de, bu ihtimallerden birini seç, ona göre davran ve Allahla Habibini kendinden razı etmek istiyorsan küfrün manevrasına aldanma, uyma, tâbi olma!

Gelecek hafta Cemiyetin ve resmen Cemiyet tarafından, hesaplarının tetkiki için bir hükûmet müfettişi istenecektir.

Küfür, nihayet patlayıp çatlayıncaya kadar elimizden maddî ve manevî ne gelirse yapacağız!

İtimat et ve itimat duygunu bize yaz, gönüldaş! SÖZCÜ

(Baştarafı 6 ncı sayfada)

lidir. Ve komünistlikten şüphelileri de, irtica düşmanı görünenler inkılâp yaygarası koparanlar ve Masonlar arasında aramalıdır. Din, Allaha inanmakla başlar. Komünist, Marx, Lenin, Stalin ve benzerleri fani insanları putlaştırarak onlara tapar.

Kimi yalnız ve münhasıran Allaha ibadet eder ve dininc bağlı kalır, asla komünist olamaz. Komünistliğe karşı tek mücadele vasıtası dindir. Dönme Ahmet Emin Yalman ve Mason M. Nermi yanlış kapı çalıyorlar; komünistleri ve fitnecileri, kargaşalık çıkarmak ihtimali bulunanları İslâm Türkler saflarında ne kadar arasalar bulamıyacaklardır.

M. Raif OGAN

205

RÖPORTAJLARIMIZ

Miting

GEÇEN hafta, gece yarısına doğru İdarehanemiz önünde bazı gençler tarafından bir miting yapıldığı malûm... İşte tam o esnada Mecmuamız basılmakta olduğu için, hâdiseden, üç dört gün sonra intişar sahasına çıktığımız halde bahsedememiştik. Epey ihtilâtlara sebebiyet veren hâdisenin adam akıllı hesaptan geçirileceği sayı bu nüshaydı. Ona göre hazırlanmış ve bu son derece nazik dâva ve onun bütün tamamlayıcı cepheleriyle bu sayımızı donatmak üzere her tedbiri almıştık. Fakat arada, zatile çok küçük, delâlet ettiği mâna ile çok büyük bir hâdise daha oldu. Ağabeyimiz ve rehberimiz Necip Fazıl Kısakürek, tarih boyunca misli az görülmüş bir denaet tuzağına düşürülmek, efsanevî çapta bir kalpazanlıkla (Martirize) edilmek istendi. Bunun üzerine, bu sayımızı, birinci plânda son şenî (Komplo)nun ifşa ve mukabelesine, ikinci plânda da mahut hâdiseye tahsis etmek, fakat nasıl olursa olsun, iki mühim olayı da bir arada cevaplandırmak icap etti. Bu yüzden, elimizde bekleyen nice mühim fikir ve dâva yazılarını tehir ettik ve işte bu tarihi sayımızı, sırf bir âlev ve dinamitten ibaret olarak, son (Aktüalite)lerin tesbit, teşhis, mukabele ve mücadele çerçevesi halinde çıkardık.

Ortada hiç bir irticaî kıpırdanışın bulunmaması, sadece Milliyetçi ve mukaddesatçı cephenin müthiş kuvvetlenmesi karşısında, inkılâplarının tehlikeye girdiğini gören Dönmeler, Masonlar, Yahudiler ve İnkilâp softaları yaygaraya başladılar! Dönmeliğin baş örneği olan Ahmet Emin Yalman, ilk tahrikçi sıfatiyle ortaya atıldı. Temiz Anadolunun Türk Konyasına en denî iftiralarda bulundu. Bu korkunç iftiraların bir panik havası doğuracağını sezen Türk Gençlik Teşkilâtı Genel Merkezi, bir telgrafla Konya Şubesine vaziyeti açıkladı; ve Türk Gençlik Teşkilâtı Genel Başkanı Kubilây İmer derhal Konyaya hareket etti. 17-III-1951 cumartesi günü yapılan mitingde, Kubilây, en kat'î lisanla, irtica diye bir şey olmadığını, bir şahsı putlaştırmanın korkunç neticeler doğuracağını ve bu iftirayı yapanın bir Dönme, tertibin de bir Mason taktiği olduğunu belirtti. Gerçek Müslüman Türk'ün bu genç sesi, Anadoluda müthiş bir gümbürtüyle patladı.

Bu korkunç şamar, küfür temsilcisi genç İnkilâp Softaları tarafından nefretle karşılandı. Bunlar M.E.B. Merkez Talebe Yurdunda kalan Kubilây İmer'i dövmeğe karar verdiler.

19-III-1951 pazartesi günü Konyadan dönen Kubilây İmer, doğruca yurda geldi. Kapıdan kendisini karşılayan kapıcı tertibi anlattı, ve ihtiyatlı olmasını tavsiye etti. Kapıda kendisini gören C.H.P. bağlılarından ve M.T.T.B. mensuplarından bir grup Kubilây'ı sardı. Bu gençler; inkilâp çocuklarına yakışır şekilde Kubilây'a sövmeğe ve hakaret etmeğe başladılar. Halil Ük bunların başında geliyordu. Kubilây İmer'in ağabeysi Oğuz İmer ve Kılıçözü yurdun idare odasına girmeği uygun gördüler. 3 mukaddesatçı, 15 Kemalistle odaya girdi.

Yumruk ve tokat atmaya teşebbüs edemiyen sahte kahramanlar (!) sövmelerine devam ediyorlardı. Bunun üzerine vaziyetin Emniyet Müdürlüğüne bildirilmesini münasip gören arkadaşlarımız, telefona sarıldılar.

Emniyet Müdürlüğünden gelen memurlar, asıl tecavüz edenleri götüreceklerine, davacı olan şahısları alıp gece saat 22,30 da Emniyet Müdürlüğüne götürdüler. Bu hâdise olurken Kemalist gençler Kadırga ve Teknik Üniversite yurtlarına telefon ederek, miting yapacaklarını ve Büyük Doğu Cemiyetini basacaklarını bildirmişlerdi. Ancak Teknik Üniversite Talebe Birliği Başkanı İdris Yamantürk, Türk Gençlik Teşkilâtının bir üyesi olduğundan vaziyeti kabul etmemiştir. Böylece mitinge, Merkez Talebe Yurdu ile Kadırga Talebe Yurdundan ancak 350 genç iştirak edebilmiştir. Bu zavallı topluluk, Büyük Doğu Cemiyetinde kimsenin bulunmamasından bilistifade, ağıza alınmayacak bir sürü küfürler savurarak yola çıkmıştır.

Vaziyet Emniyet Müdürlüğünden Valiye bildirilmiş, eski İktidar devrinde C.H.P. binasında Türk Gençlik Teşkilâtı mensuplarına «Ben de

Gençlik
TEŞEKKÜLLERİ

SON irtica yaygaraları üzerine birçok talebe ve gençlik teşekkülleri işe burnunu sokmuş, bunların teker teker hakikat ve mahiyeti anlaşılamaz olmuş, renkleri birbirine karışmış veya karıştırılmış ve dostu düşmandan ayırt etmek imkânı kalmamıştır. Bu bakımdan gençlik teşekkülleri hakkında tam ve ayırıcı bir bilgi takdim etmek, günün başlıca ehemmiyet mevzuu olmak icap eder.

Bugün bütün gençlik teşekkülleri, iki büyük topluluk manzarası belirtir:

1 — Tek teşhis kelimesile mukaddesatçı topluluk...

2 — İnkılâp softaları ve mukaddesatçı mefhumlar düşmanları topluluğu...

Evvelâ, inkılâp softaları ve mukaddesatçı mefhumlar düşmanları topluluğuna mensup teşekküleri sayalım:

A — Millî Türk Talebe Birliği...

Bu teşekkül, Allahçı ve milliyetçi gençliği baskı altına almak gayesile, eski C.H.P. müfettişi Sadi Irmak ve arkadaşları tarafından, sadece siyasî maksatlar altında kurulmuş ve desteklenmiş bir mahiyet arzeder. İsmindeki, herkesi kandıran ve bir şey zannettiren, bütün Türk talebe kütlesine şamil ve hepsini birden mümessil resmî mâna ile hiçbir alâkası yoktur. Diğerleri gibi basit ve hususî bir teşekküldür; ismindeki bu satvet ifadesini, aldatıcı ve cahillere tesir edici bir C.H.P. tedbiri olarak kendilerinden almıştır ve hem keyfiyet, hem de ehemmiyet bakımın-

hadisesi

bir nasyonal sosyalistim» diyen Fahrettin Kerim, bu defa Atatürkçü olduğunu ileri sürerek gelenleri âdeta teşvik etmiş ve sonra münasip bahanelerle dağıtmıştır.

Emniyet Müdürlüğünden Vilâyete getirilen Kubilây İmer ve kardeşini, Vali sorguya çekmiş ve tekrar Emniyete iade etmiştir. Arkadaşlarımız ertesi günün 10,30'una kadar mahbus tutulmuşlar, ifadeleri alınmış, üstleri aranmış ve bir kısım eşya ve evrakları zabtedilmiştir. Bu müddet zarfında tecavüz edenlerden bir tek kişi bile tevkif edilmemiştir. Vaziyeti haber alan Başbakan Adnan Menderes'in emriyle nihayet suçlular yakalanmış ve arkadaşlarımız serbest kalabilmişlerdir. Cumhuriyet Savcısının emriyle nümayişçilerden 6 kişi tevkif edilmiş, 50 kişi de sorguya çekilmiştir.

Kanunsuz olarak yapılan gece mitingini iyi karşılamayan T.G.T. Ankara mensuplariyle beraber 350 kişi Başbakanı ziyaret ederek irtica olmadığını, bu gece mitingini tasvip etmediklerini bildirmişler ve İnkilâp Softalarına ilk dersi vermişlerdir.

Başbakanın bir ayaklanma olarak tavsif ettiği bu hareket üzerine Başbakan yardımcısı Samet Ağaoğlu ve Millî Eğitim Bakanı Tevfik İleri, İstanbula gelmişlerdir. Gençlikle temasa geçen Bakanlar, irtica olmadığını resmen teyit ettikleri halde Millî Türk Talebe Birliği ve Türkiye Millî Talebe Federasyonu temsilcileri irticanın mevcut olduğunu ispata kalkmasınlar mı? Böylece birer talebe teşekkülü olan bu cemiyetlerin siyasete hükûmet ve kanun işine karışmaları hükûmet çevrelerince iyi karşılanmamıştır.

24-III-1951 cumartesi günü Vilâyette Türkiye Millî Talebe Federasyonu temsilcileri ile yapılan toplantıda delegelerden biri hükûmeti tasvip ettiğini bildirdiği halde Galip Baloğlu adlı milliyet ve mukaddesat düşmanı bir Teknik Üniversite talebesi irticaın var olduğunu hükûmetin vazifesini yapmadığını söylemiştir. Muhterem Tevfik İleri ile konuşan bu Galip Baloğlu, Türkiye Millî Gençlik Komitesi hazırlıkları sırasında Milliyetçiler Federasyonunu komiteye dahil etmemek için çalışan ve «Milliyetçilik de neymiş? Milliyetçilik diye ayrı bir cereyan olamaz.» diyen maddeci bir şahıstır. Bu sözleri D.P. müfettişi Hüsnü Yaman, Vali Fahrettin Kerim ve Prof. Remzi Oğuz Arık önünde söylemiş ve Sayın Prof. Remzi Arık kendisine sert bir şekilde gereken cevabı vermiştir. Muhterem Tevfik İleri, bu fikir mahrumuna dert anlatamıyacağını anlayınca konuşmalarını kesmiş ve tam bu sırada C.H.P. üyelerinden, Ulus gazetesinin İstanbul muhabiri, hakkı olmadığı halde Tevfik İleri'ye aynen «Hükûmet mürteci midir?» diye bir sual tevcih etmiştir. Bu sırada salonda bulunan, sükûnetle münakaşaları takip eden ve herkesin içyüzünü bilen Milliyetçiler Federasyonu temsilcileri işe müdahale ederek Orhan Birgit adını taşıyan bu şahsa «Halk Partilisin! Ulus gazetesi muhabirisin! Burada konuşamazsın! İşe âdi siyaset karıştıramazsınız!» demişlerdir. Sayın Tevfik İleri «Ne sıfatla konuşuyorsunuz?» deyince şaşıran acemi politikacı «Burada Büyük Doğu Mecmuası Yazı İşleri Müdürü de var; son hâdiselere sebebiyet veren Kubilây İmer de burada!» cevabile kendini temize çıkarmaya kalkışmıştır. Ortalık bir anda karışmış, Tevfik İleri derhal mukabele etmiştir:

— Büyük Doğu Mecmuası Yazı İşleri Müdürü senin gibi konuşmuyor, susuyor. O burada bulunabilir!

Bu son münakaşadan da anlaşıldığı gibi, C.H.P. son hâdiselere karışmış İnkilâp Softası bazı gençleri bizzat tahrik etmiştir.

Böylece Dönmelerin, Masonların ve C.H.P. nin kundakçılığı esastır.

Tevfik İleri Teknik Üniversitede Milliyetçiler Federasyonu ve Türk Gençlik Teşkilâtı temsilcileri ile gizli bir toplantı yaparak bütün bu hâdiselerin ruhundaki gizli mânaları neşterlemiş, Türk Gençlik Teşkilâtının son beyannamesi üzerinde dikkat ve ehemmiyetle durmuş ve gereken talimatı vermiştir.

Allah sayesinde, Mukaddesatçı Gençlik, zafere doğru büyük bir tarihî yürüyüşünü, her engeli deviren bir mâna satvet ve şevketile gösterecektir. M. Metin ÖREN

---

dan gayet zayıf bir teşekküldür. Fakat ismindeki sahte delâlet müstesna... Hâlen bu birliği sevk ve idare edenler, C.H.P. ye kayıtlı şahıslar olup bunların bir kısmı da C.H.P. nin İstanbul delegeleridir. Bu bakımdan C.H.P. nin bütün ölçülerini benimseyen bu birlik, onun demir perde arkası bir peyki durumundadır.

B — Türkiye Millî Talebe Fedarasyonu... Bu teşekkül ise bir kozmopolitlik topluluğudur; ve çay, dans, balo peşinde gezen züppe ve başıboş şahısların hâkimiyeti altındadır.

Mukaddesatçı cephe, (Milliyetçiler Federasyonu) ismi altında kendilerini merkezleştiren toplayıcı mihraka dahil olarak, teker teker şunlardır:

A — Türk Kültür Ocağı...

B — Türk Kültür Derneği...

C — Türk Gençlik Teşkilâtı...

D — Genç Türkler Derneği...

E — Türk Kültür Çalışmaları Derneği...

Ayrıca, Teknik Üniversite Talebe Birliği vardır ki, karşı cephenin federasyonuna dahil olduğu halde, çetin mücadeleler neticesi, Türk Kültür Ocağı ve Türk Gençlik Teşkilâtı mensuplarının eline geçmiş, böylece hakikatte mukaddesatçı cephenin malı olmuştur.

Hem kemiyet, hem de keyfiyette karşı cepheden çok daha kuvvetli olan mukaddesatçı gençlik cephesi içinde en faal ve müessir teşekkül, Türk Gençlik Teşkilâtıdır. Kadrosunu yalnız tahsil sahasındaki gençlerden ibaret bırakmayıp bütün Türk gençliğine teşmil eden ve Anadoluda 21 şubesi bulunan bu teşekkül, mukaddesatçı cephenin zırhlı kuvvetlerini temsil eder, dâvamıza tam bağlılık arzeyler.

M. Metin ÖREN

(Baştarafı Sa. 12 de)

cip Fazılı kabul ederler. Ve:

«— Ne yapalım efendim, müteessiriz, fakat vaziyet mahkemede belli olur!» mukabelesinden başka bir şey söyliyemezler.

Tekrar Taksim merkezine gidilecek ve oradan meşhut suç mahkemesine sevk olunulacaktır. Necip Fazılı, İffet isimli bir Müdür Muavinine teslim edip «bir taksiye bindirin!» emrini verirler, fakat bu adam Necip Fazılı sanıkların kamyona doldurulduğu anda dışarı çıkarır ve bir sürü fotoğrafçı karşısında hakaretle iterek kamyona atar.

Kumar sanıklarının hepsi hayrettedir! İçlerinde 12-13 defa baskın görmüş insanlar olduğu halde böylesini görmemişlerdir. Bu ne debdebe ve ihtişamdır! Bu ne fotoğrafçı ve muhbir garabettir. Kumarcıları gazetelerin dördüncü sahifesine ve dört satır halinde bildirirler. Bu ne muazzam tezahürdür! Sonra henüz kumar başlamadığı halde, içeriye Necip Fazıl isimli bir adam girer girmez daha on dakika geçmeden bu ne acele ve telâşlı bir baskın hamlesidir! Yoksa kendileri de Necip Fazıl'ın kurbanları mıdır?? Ya Necip Fazıl hangi fikir veya maksadın kurbanı?? Emniyet memurlarından duyduklarına göre, evleri iki gün sonra, cumartesi günü basılacaktı! Fakat bir tesadüfle oraya Necip Fazıl isimli muharrir gelir gelmez, hemen ve alelacele basıldı! Ya bu ne demektir?? Yani Necip Fazıl, bir tetkik vazifesiyle oraya ayak basmamış olsaydı, her türlü kumarı bıkasıya oynasalar bile basılmıyacaklardı. Bir gazetede aynen «Necip Fazılın girdiği görülünce» tarzında bir madde bulunduğuna nazaran demek ki baskın hâdisesi adına bütün matlup, orada kumar oynaması değil, oraya Necip Fazılın girmesinden ibaret! Ya bu nasıl tefsir edilebilir? Her an Necip Fazılın peşinde bir memur gezdiğinden ve bu memurun Necip Fazılı her hangi bir iftiraya kurban edilmesi mümkün vaziyette görür görmez âmirlerine haber vermekle mükellef tutulduğundan başka bir mânaya yer var mıdır? Ya bir gün sonra bir gazetenin Emniyet Müdürüne yalan söyletip «olgun ve kâmil bir adam sandığımız Necip Fazıl kumar oynarken yakalandı!» dedirttikten sonra ayni Emniyet Müdürünün böyle bir lâf söylemediği hakkındaki tekzibini neşretmesi ne suretle yorumlanabilir? Acaba tertipçiler, tertibin açığa vurulmasına elbette razı olmıyacak olan Emniyet Müdürünü istismarda biraz ileriye mi gitmişlerdir? 33 üncü dereceden Mason üstadı İstanbul Valisi Fahrettin Kerim'in yine bir gün sonra vilâyeteki toplantıda «Büyük Doğu neşriyat müdürü burada...» lâfını duyar duymaz «Kim, kim, kim?..» diye telâşa düşmesi neye delâlet eder? Hele yarım hikâyeci, çeyrek mütefekkir ve yarım çeyrek politikacı Başbakan Yardımcısı Samed Ağaoğlunun vilâyette «İşte biz insanı böyle takip eder ve böyle yakalatırız!» diye böbürlenişi, tertip işine yeni iktidar dahil olmasa bile yeni iktidardan bazı tiplerin bunda medhaldar olduğunda şüphe bırakır mı?

★ **ADALET**

Böylece Necip Fazıl, tam, tertipli ve musannâ bir isnad ve iftira (mizansen) i içinde, bir takım kumar sanıklariyle bir arada 18 saat karakollarda süründürüldükten sonra adaletin huzuruna çıkarılmış ve hâkimin şahit makamındaki polislere sorduğu:

— Bu adamları kumar oynarken gördünüz mü?

Sualine müttefikan verilen:

— Hiçbir kumar faaliyetine şahit olmadık!

Cevabı üzerine, esasen henüz kumara başlanmamış bir muhitte, esasen bir fikir savcısı sıfatiyle müşahede için bulunan bir insan olduğu hakikati, resmî zabıtlara geçirilmiş, fakat gazetelere geçirilememiş olarak evine dönmüştür Kararını bugün 54 sayılı Büyük Doğu'nun intişarı günü verecek olan mahkeme, ya kumar fiilini vaki olmamış görür ve Necip Fazıl da orada bulunuşunu fikrî bir tetkik hakkına istinat ettirecek olursa, köpeklere ne yapmak düşecektir? Tabii, haberi bile yazmamak ve iftirayı kendi tesiri içinde bırakıp bir daha bu mevzua avdet etmemek!..

★ **NETİCE**

Bir Hadis, «Muhlislerin büyük tehlike içinde bulunduğunu» haber verir. Necip Fazıl gibi bir adamın, bilhassa bu nazik günlerde, muhal farz olarak hâlâ kumar illetine müptelâ bulunsa bile, bir (tripo) da kumar oynama ya gitmiyeceğini, böyle bir fiilin kâbuslara bile sığmaz bir abes olduğunu kazlar ve ördekler bile takdir eder. Bütün hatâsı, nefsine ve mânasına fazla güvenmiş olmasından ibaret bulunan Necip Fazıl, icabında insanların, zümrelerin ve hattâ teşkilâtların ne kadar küçüleceğini hayal edememiş olduğu için, ihlâsı yüzünden bilhassa bazı gazetelerin idare ettiği orospuca bir tongaya düşürülmüş ve böylece şahsile, her şahıstan da münezzeh olan mukaddes dâva yolunda kirletilmek istenmiştir. Artık bundan sonra cebine para atıp onu hırsızlıkla itham etmeleri, yolunun üzerine bir cinayet tertip edip «Katil sensin!» diye yakalamaları işten bile değildir. Hakikati bilen ve anlayan, onun temizliğini asıl bu vakadan sonra sabit görür; ve din düşmanlarının çözmek istedikleri safları büsbütün kuvvetlendirmek ve sıklaştırmaktan başka vazife tanımaz Hayr ve şer Allahtandır; ve hayr, ne olmuşsa ondadır.

Be. De

İHTAR

Şimdi namussuzlara, kalpazanlara, maddî ve manevî kasa hırsızlarına, ırz ve hayâ mahrumlarına, Allah ve Peygamber düşmanlarına alânen ihtar ediyorum: Biz bildikleri ve düşüp kalktıkları cinsten insanlar olmadığımız için, göstereceğimiz aksülâmele ait tahminlerini kendi öz kahbelik kıyaslarına ve kaltaklık seciyelerine göre hesap etmesinler! Başlıca itaat ve inkiyad mihrakımız olan Türk kanunlarının himaye hududunu incitici tek kelime, tek hakaret, tek tavır kullandıkları gün, nefs müdafaası hakkının nâmütenahi taşkın mikyasiyle enselerine bineceğimizi ve bu mevzuda Allahtan, onun emirlerini çerçeveleyen mukaddes ölçüler manzumesinden başka hiç bir riayet kaygısı çekmiyeceğimizi bilsinler! Şerefimizi bir kere temizledikten ve her şeyi bir defacık ortaya dökecek kadar sabır gösterdikten sonra, artık her netice ve ihtilât bize vız gelir! Ya suspus, kuyruklarını apış aralarına çekip otururlar, yahut, misline bütün matbuat tarihinde şahit olunmamış bu mukabelenin arkasından başlarına gelecek olanı görürler. Şerefini eskisinden daha sağlam bir kaide üstüne oturttuktan sonra artık ölümle dirim arasında münhal ve müsavi bir telâkki sahibi bulunan müminlerin öfkesinden kaçacak delik aramak lâzımdır.

N.F.K.